കവനകൌമുദിവക

വിശേഷാൽ പ്രതി

ഭാഷാവിലാസം

എട്ടാം പുസ്തകം

പ്രസാധകൻ

പി. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ.

All Rights Reserved

Price Re 1] [വില 1-ക

ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയിലുള്ള

അതിവിശിഷ്ടങ്ങളായ

രണ്ടു മഹാഗ്രന്ഥങ്ങൾ

1. Encyclopedia Britanica

'സർവ്വജ്ഞാനനിധി'യായ ഈ പുസ്തകം ഭൂമിയിലുണ്ടായാൽ പിന്നെ ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷയിൽ അറിയേണ്ടതായുള്ള ഒരു വിഷയത്തിന്നും അന്യാശ്രയം വേണ്ടതില്ലെന്നുള്ളതു സർവ്വസമ്മതമാണല്ലോ. ഇന്നേവരെ മനുഷ്യൻ സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള സകലജ്ഞാനങ്ങളും ഇതിൽ സമഗ്രമായി ശേഖരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഓരോ വിഷയവും, അതാതിൽ ഏററവും പാണ്ഡിത്യമുള്ള മഹാന്മാർ മാത്രമാണ് എഴുതീട്ടുള്ളത്. സകലവിഷയങ്ങളും ഇതിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് ഒന്നാന്തരം ചിത്രപടങ്ങളോടുകൂടിയാണ്. ഇതു ബിലാത്തിയിൽ അതിവിശേഷമായ ഇന്ത്യാപേപ്പറിൽ അച്ചടിച്ചതും, കറുത്ത ആട്ടിൻതോൽകൊണ്ടു മുഴുവനും മൂടി ബൈൻഡുചെയ്തതുമാകുന്നു. വലുതായിട്ടുള്ള 28 വാള്യം (പുസ്തകം) കൂടിയാലാണ് ഈ ഒരു മഹാഗ്രന്ഥം പൂർത്തിയാകുന്നത്. ഇതിന്റെ പുതിയപതിപ്പ് 28 വാള്യത്തിന്നുംകൂടി വില 840—0—0

ഇതു വാങ്ങുന്നവർക്ക് ഇൻഡക്സ് എന്ന അകാരാദിക്രമം മാത്രമുള്ള 29-ാമത്തെ വലിയൊരു പുസ്തകം വിലകൂടാതെ കൊടുക്കും.

ഇതിന്നു നല്ലൊരു കമ്മീഷൻ കൊടുക്കുന്നതാണ്.

മാനേജർ,

ലക്ഷ്മിസഹായം പുസ്തകശാല

കോട്ടക്കൽ—തെക്കെമലയാളം.

2. Harmsworth's History of the World.

ഇന്നു മനുഷ്യന്റെ അറിവിൽ പെട്ടിട്ടുള്ള സകല രാജ്യങ്ങളുടേയും ചരിത്രം ഇംഗ്ലീഷിലെഴുതീട്ടുള്ളതാണ് ഈ പുസ്തകം. ലോകവിശ്രുതന്മാരായ അനേകം ചരിത്രപണ്ഡിതന്മാരുടെ പരിപാകമായ ജ്ഞാനത്തിന്റേയും, സ്ഥിരമായ പരിശ്രമത്തിന്റേയും ഫലമായ ഈ പുസ്തകംപോലെ ഒരു സമ്പൂർണ്ണമായ ചരിത്രപുസ്തകം വേറെയില്ല. ഇത് ഒന്നാന്തരം കടലാസ്സിൽ അനവധി ചിത്രപടങ്ങളോടുകൂടി അച്ചടിക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു. ആകെ 15 വാല്യമാണുള്ളത്. അതെല്ലാം 'മൊറോക്കോ' എന്ന തോലിട്ടു ബിലാത്തിയിൽ ബൈൻഡുചെയ്യുതുമാണ്. 15 വാല്യ(പുസ്തക)ത്തിനും കൂടി വില 225 0 0

ഇതിനും ആശിക്കത്തക്ക ഒരു കിഴിവുകൂടി അനുവദിക്കുന്നതാകുന്നു.

മാനേജർ

ലക്ഷ്മിസഹായം പുസ്തകശാല

കോട്ടക്കൽ

(തെക്കെമലയാളം.)

ഞങ്ങളുടെ
ചില സ്വന്തം പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ കൃതികൾ
ഒന്നാം പുസ്തകം

ഈ മഹാകവി എഴുതീട്ടുള്ള അനന്തങ്ങളും അനർഘങ്ങളും ആയ കൃതിരത്നങ്ങളിൽ അധികവും ഇതുവരെ പുസ്തകരൂപേണ പുറത്തുവരാതെ കിടക്കുകയായിരുന്നു. ഒരിക്കലും അച്ചടിക്കാത്തതായ കവിതകളും അനവധിയുണ്ട്. ആവകയിൽ കിട്ടുന്നിടത്തോളം പല ദിക്കിൽനിന്നുമായി തേടിപ്പിടിച്ച് ഒരേതരത്തിലുള്ള ഓരോ പുസ്തകമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അതിൽ ഒന്നാം പുസ്തകത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളാണിത്:—

1. പരശുരാമാഷ്ടകം
2. ശരസേതുബന്ധം
3. വേട്ടക്കൊരുമകൻ (പാന)
4. ജരാസന്ധവധവ്യായോഗം (സംസ്കൃതം)
5. എഴുത്തുകൾ
6. സ്യമന്തകം ഭാഷാനാടകം. (9മണിക്കൂറുകൊണ്ട്)

ഇതുകൂടാതെ, പ്രസാധകനെഴുതിയ ഒരു ആമുഖോപന്യാസവും, തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ വിസ്തരിച്ചുള്ള ജീവചരിത്രവും, ഛായാപടവും ഇതിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

വില ഒരുറുപ്പിക
(തപാൽചിലവു പുറമെ)

ലക്ഷ്മീസഹായം പ്രസ്സ്
കോട്ടക്കൽ (തെക്കേമലയാളം.)

കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ കൃതികൾ

രണ്ടാംപുസ്തകം

ഈ പുസ്തകത്തിലെ വിഷയങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നവയാകുന്നു.

(1) ശ്രീകൃഷ്ണസ്തവം, (2) കുലുക്കമില്ലാവൂർ (കുലുക്കല്ലൂർ) ഗ്രഹം, (3) ആത്മബോധം (പാന) (4) കിരാതാർജ്ജുനീയവ്യായോഗം (സംസ്കൃതം), (5) സീതാസ്വയംവരം നാടകം, (6) എഴുത്തുകൾ, (7) ഒടി (പച്ചമലയാളം), (8) ചില മാതൃകാപദ്യങ്ങൾ, (9) എരുവയിൽ അച്യുതവാരിയർ, (10) ചൈതന്യസന്ദർശനം, (11) ശ്രീമാടരാജഷഷ്ടിപൂർത്തിമംഗളം, (12) ദേവീഭുജംഗസ്തോത്രം.

ഇതിന്നുപുറമെ, പ്രസാധകൻ എഴുതിയ മുഖവുരയും, കവിതിലകൻ ഉള്ളൂർ എസ്സ്. പരമേശ്വരയ്യരവർകളെഴുതിയ വിസ്തരിച്ചുള്ള ആമുഖോപന്യാസവും, കൊടുങ്ങല്ലൂർ വിദ്വാൻ കുഞ്ഞിരാമവർമ്മതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടെഴുതിയ ജീവചരിത്രവും, കവിയുടെ ഛായാപടവും ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

വില 1—4—0

(തപാൽചിലവു പുറമെ)

ലക്ഷ്മീസഹായം പ്രസ്സ്
കോട്ടക്കൽ.

കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ കൃതികൾ

മൂന്നാം പുസ്തകം

ആംഗ്ലകവികളിൽ അതിപ്രസിദ്ധനായ ജോൺസന്ന ബോസ്വൽ എന്നപോലെ, കേരളീയകവികളിൽ അഗ്രഗണ്യനായ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഒരു ബോസ്വൽസ്ഥാനത്തിന്നവകാശിയായ കെ. സി. വീരരായൻ രാജാ ബി. ഏ., എൽ. ടി. അവർകളുടെ മുഖവുരയോടുകൂടിയ ഈ പുസ്തകത്തിൽ താഴെചേർത്ത വിഷയങ്ങളുൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

(1) ശ്രീസ്തുതി (2) കവിഭാരതം (3) കൂടൽമാണിക്യം (4) ഒരു കരാർ (5) ഒരു ചരിത്രകഥ (6) ഗർവ്വശമനം (7) ശ്രീഭൂതപുരത്തപ്പൻ—പാന (8) ശ്രീശങ്കരഗുരുചരിതം (സംസ്കൃതകൃതി) (9) സന്താനഗോപാലം നാടകം (10) ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം (11) ഉദയസിംഹൻ (12) ഭദ്രകാളീസ്തവം.

പ്രസാധകന്റെ ഒരു പ്രസ്താവനയോടുകൂടിയ പ്രസ്തുതപുസ്തകത്തിന്റെ വില ക 1—0—0

മാനേജർ,
ലക്ഷ്മീസഹായം പ്രസ്സ്
കോട്ടയ്ക്കൽ (തെക്കേമലയാളം)

ഒറവങ്കര കൃതികൾ

ഇതു 'രാജകവിതകൾ'തന്നെയാണ്. ഒറവങ്കര നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരിയെ 'രാജാ' എന്നു പറയുന്നതു നേരമ്പോക്കായിട്ടാണെങ്കിലും, അതു നേരായിട്ടുള്ളതുതന്നെയാണ്. കവികളിൽ ഒരു രാജാവായ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ "മർത്ത്യാകാരേണ" ഇത്യാദിസുപ്രസിദ്ധശ്ലോകങ്ങളിൽ ഒന്നെങ്കിലും തോന്നാത്തവരായി അക്ഷരജ്ഞാനമുള്ള മലയാളികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ അധികമാരുമുണ്ടായിരിക്കയില്ല. അക്ലിഷ്ടമായ രചന, അതിവിശിഷ്ടമായ കല്പന, അരസികന്മാരെക്കൂടി രസിപ്പിക്കുന്ന അനുഭവരസികത്വം, സഫലമായ ഫലിതപ്രയോഗം മുതലായവകൾ പുറമേ, പരാശക്തിയിലുള്ള പരമഭക്തിയും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളുടെ പ്രത്യേകയോഗ്യതകളാണ്. ഈ മഹാന്റെ സകലകൃതികളും കൂട്ടിച്ചേർത്തു ജീവചരിത്രം, ഛായാപടം മുതലായതുകളോടുകൂടി സമ്പൂർണ്ണമായ ഒരു പുസ്തകം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ ദേവീസ്തവം തുടങ്ങി പരാശക്തിപരങ്ങളായ പതിമൂന്നു സ്തോത്രരത്നങ്ങൾ, കൊച്ചിത്തീവണ്ടി, ചെങ്ങല്ലൂരാന, ഒരെഴുത്ത്, ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം, നാരദചിന്ത, സരസ്വതീസ്തുതി, കളിയമർദ്ദനം, ഭൈമീപരിണയം നാടകം നാരദോപാഖ്യാനം (കാവ്യം), കുചേലവൃത്തം തുള്ളൽ, ബാലോപദേശം (കാവ്യം) മുതലായി 55 വിഷയങ്ങളുണ്ട്. വില 1 4 0

ലക്ഷ്മീസഹായം പ്രസ്സ്
കോട്ടക്കൽ.

ഒടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനോന്റെ

കൃതികൾ

'ഒടുവി'ലെന്ന വീട്ടുപേർ പറയാറുണ്ടെങ്കിലും ആധുനികകവികുഞ്ജരന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒന്നാംകിടയിൽ ഗണിക്കപ്പെട്ടുവരുന്ന സരസകവി കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനോനവർകളുടെ കൃതികൾക്കുള്ള ആസ്വാദ്യത ഒന്നു വേറെത്തന്നെയാണ്. ഒടുവിന്റെ കയ്യിൽ കിട്ടുന്ന ഏതു ശുഷ്കവിഷയവും പുതുമോടിയിലല്ലാതെ പുറത്തു വരികയില്ല. പുതിയപുതിയ ഉല്ലേഖങ്ങൾ, പരിതഃസ്ഥിതികൾക്ക യോജിച്ചതും, പരിഷ്കൃതാശയന്മാർ തലകുലുക്കുന്നതും, പരിമിതവുമായ വർണ്ണനം, ഭാഷാഭംഗി ഇവയിൽ ഒടുവിനോടു കിടപിടിക്കുന്ന കവികൾ ഇന്നും അതിദുർല്ലഭമാണെന്ന് ആവക കവിതകൾ ഒരിക്കൽ വായിച്ചാൽ ആൎക്കും തോന്നാതിരിക്കയില്ല. ഇങ്ങിനേയുള്ള കവിതകളെല്ലാം ഇദംപ്രഥമമായി ഇവിടെ ശേഖരിച്ചു രണ്ടു പുസ്തകമാക്കി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ഒന്നാം പുസ്തകം

വിഷയങ്ങൾ—1. ദേവീസ്തവം. 2. വിനോദിനി. 3. അജാമിളമോക്ഷം (വഞ്ചിപ്പാട്ട്). 4. ഒരു പൊല്ലീസ് ഇൻസ്പെക്ടരുടെ വധം. 5. പട്ടിക്കഥ. 6. രത്നാവലി. 7. തീവണ്ടി 8. മതിരാശി കടൽക്കര. 9. ആരോഗ്യസ്തവം. 10. കവനകൌമുദിക്ക് ഒരു ഉപദേശം. 11. ഉപകോശ. 12 കിരീടധാരണമഹോത്സവം. 13. മെഡലിന്നർഹതപ്പെട്ട പദ്യങ്ങൾ 14. ലക്ഷ്മീവിലാസശതകം.

വില ക 1—0—0

ലക്ഷ്മീസഹായം പ്രസ്സ്
കോട്ടക്കൽ

ഒടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനോന്റെ കൃതികൾ

രണ്ടാംപുസ്തകം

വിഷയങ്ങൾ—1. ആശ്ലാഗീതി. 2. ചിറമർ നമ്പൂതിരിപ്പാട്. 3. ശ്രീമൂലവഞ്ചീശദശകം. 4. പട്ടി. 5. ദീപസ്തംഭം. 6. ആഞ്ജനേയവിജയം 7, അരിയിട്ടവാഴ്ച. 8. ദേവയാനീപരിണയം. 9. കടാക്ഷസന്ദേശം. 10. ശ്രീമതി. 11. ചണ്ഡാലീമോക്ഷം. 12. പഞ്ചാംഗി. 13. മാടഭൂപാലമംഗളം. 14 കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഒരു വനസഞ്ചാരം 15. വഞ്ചീശമംഗളം 16. നല്ലഭാഷ. 17. ചക്രവർത്തിമംഗളം. 18. അപരാധിയായ അന്തർജ്ജനം 19. ഒരു പതിവ്രതയുടെ കഥ. 20. മംഗളങ്ങൾ. 21. ഒരൊററ ശ്ലോകം. 22. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള പാഠങ്ങൾ:—വിളക്ക്; കൊയിത്തുകലം; ഉച്ച. 23. ശ്രീസുബ്രഹ്മണ്യസ്തോത്രം

വില ക 1—0—0

വി. സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കരുടെ കൃതികൾ

പരേതനായ ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കരുടെ ഗദ്യപദ്യങ്ങൾക്കുള്ള ഒരു പ്രത്യേകശക്തി സാഹിത്യലോകത്തിൽ സുപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ, ഈ കവിയുടെ വിലാപം, വിശ്വരൂപം മുതലായ അമൂല്യകൃതിരത്നങ്ങൾ ഹൃദയത്തിൽ ധരിക്കാത്ത സഹൃദയന്മാരുണ്ടായിരിക്കയില്ല. ഈ യഥാർത്ഥവാസനാകവി ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ കഴിഞ്ഞുപോയിട്ടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇന്നത്തെ ചില മഹാകവികളുടെ ചിത്രരചനാചാതുരിയും, രാഷ്ട്രീയകവനസാമർത്ഥ്യവും സംശയഗ്രസ്തമാകുമായിരുന്നു എന്നു പണിക്കരവർകളുടെ കവിത വായിക്കാനിടവന്നവരാരും സമ്മതിക്കാതിരിക്കയില്ല. എന്നാൽ അത്തരം രത്നങ്ങൾ വെറുതേ നഷ്ടപ്പെട്ടുപോകാതിരിക്കാൻ ഇവിടെ ഒരു പുസ്തകസമ്പുടത്തിൽ സംഗ്രഹിച്ചു സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്

വില ക 1—0—0

ലക്ഷ്മീസഹായം പ്രസ്സ്
കോട്ടക്കൽ

കവനകൌമുദിവക

വിശേഷാൽ പ്രതി

ഭാഷാവിലാസം

ഒന്നാം പുസ്തകം

പ്രസാധകൻ

പി. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ.

All Rights Reserved

Printed At the Lakshmeesahayam Press.

KOTTAKAL

Price Re 1] **1928** വില 1 ക

പ്രസ്താവന

ഇപ്പോൾ എവിടെ നോക്കിയാലും സൌഖ്യമോ സമാധാനമോ കാണ്മാനില്ല. ഒരു ദിക്കിൽ വർഗ്ഗവിദ്വേഷത്തിന്റെ വിളയാട്ടമാണെങ്കിൽ മറ്റൊരു ദിക്കിൽ ഭരണാധികാരത്തിനുള്ള പോരാട്ടമാണ്. എങ്ങോട്ടു തിരിഞ്ഞാലും ജാതിസ്പർദ്ധയോ, കക്ഷിമത്സരമോ, അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും ഒരു വിഷയത്തിലുള്ള തമ്മിൽതല്ലോ കാണാം. എങ്കിലും, ഈവക വഴക്കുകളൊന്നും ബാധിക്കാതെ എല്ലാ ജാതിമതസ്ഥന്മാർക്കും ഒരുപോലെ പ്രവേശിക്കാവുന്നതും, ഒട്ടുമിക്കവരും ഭജിക്കാറുള്ളതുമായ ഒരു പുണ്യസ്ഥലമില്ലെന്നില്ല. അതു നമ്മുടെ സാഹിത്യക്ഷേത്രം തന്നെ.

നിർഭാഗ്യവശാൽ, ഈ ഒരു മഹാക്ഷേത്രവും കുറച്ചുകാലമായി സാഹസികന്മാരായ ചില സാഹിത്യവീരന്മാരുടെ തന്ത്രങ്ങളാൽ വലിയ [illegible] ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വ്യസനപൂർവ്വം ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു. മുപ്പതോ നാല്പതോ കൊല്ലത്തിനുമുമ്പ് ഒരു നായരെഴുതിയ പുസ്തകത്തിൽ വല്ല നമ്പൂതിരിയെയും സന്ദർഭവശാൽ ആക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഇന്ന് അതിനു "പകരം ചോദിക്കാൻ" ചില നമ്പൂതിരിമാരൊരുങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അതുപോലെതന്നേ, [illegible] സംവത്സരത്തിനുമുമ്പ് ഒരു നമ്പൂതിരി എഴുതിയ വല്ല കൃതിയിലും നായന്മാരെപ്പറ്റി എന്തെങ്കിലും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആ നമ്പൂതിരിക്കവിയെ ഇന്നു ചിലർ വലിയൊരു കുറ്റക്കാരനായി ഗണിച്ചുവരുന്നു. ഇതുനിമിത്തം നമ്പൂതിരിയുടെ കൃതികളും മുഴുവനും അറബിക്കടലിൽ കൊണ്ടുപോയി കെട്ടിത്താഴ്ത്തണമെന്നും, അവരുടെ [illegible] അശുദ്ധിയുള്ള [illegible] ചിത്രപുസ്തകങ്ങളോ എന്താണ് [illegible]

റയുന്ന ഇരുകൂട്ടർക്കും ഇനി തീർച്ചയാക്കുവാനുള്ള എന്ന നിലയായിരിക്കുന്നു. എന്തിനധികം പറയുന്നു. പത്തിരുനൂറുകൊല്ലംമുമ്പു ജീവിച്ചിരുന്ന കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ കൃതികളിൽപോലും സമുദായസ്സഭയുടേയും, 'ശിഥിലമായ മനോഭാവ'ത്തിൻെറയും ബീജങ്ങൾ സാഹിത്യവീരന്മാരായ ചിലർ 'സൂക്ഷ്മദർശിനി' കൊണ്ടു നോക്കി കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുണ്ടത്രേ!

ഇതൊന്നും സാഹിത്യക്ഷേത്രത്തിലെ 'ഊരാണ്മ'യെസ്സംബന്ധിച്ച വഴക്കുകളല്ല. ധർമ്മസ്ഥാപനക്കാരുടെ നിയന്ത്രണംകൊണ്ടു് അതിലൊക്കും ഇപ്പോൾ അത്ര ആക്ഷേപമില്ല. ക്ഷേത്രത്തിലെ "സമുദായ"ത്തിൻെറ കാര്യത്തിലാണു് ഇപ്പോൾ പല "വ്യവഹാരങ്ങളും" നടക്കുന്നതു്. ഇനി ഇതുകൂടാതെ, പ്രധാനമായ ഒരു മത്സരമുള്ളതു 'പ്രസ്ഥാനഭേദ'ത്തിലാണു്. ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ പ്രാചീനമെന്നും, നവീനമെന്നും രണ്ടു പ്രസ്ഥാനഭേദങ്ങൾ കല്പിച്ചു, സാഹിത്യകാരന്മാർ രണ്ടുചേരിയായി പിരിഞ്ഞുനിന്നു ശണ്ഠകൂട്ടുവാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഇതധികവും പദ്യസാഹിത്യത്തെ മാത്രം സംബന്ധിച്ചാണു് ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ പൂരത്തിനോ വേലയ്ക്കോ രണ്ടു കൂറുകാർ തമ്മിൽ മത്സരിച്ചു അവരവരുടെ ഭാഗം അധികമധികം നന്നാക്കി മെച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുപോലെയാണു് ഈ രണ്ടു പ്രസ്ഥാനക്കാരും ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ സാഹിത്യപ്രണയികൾക്കു സങ്കടമില്ലായിരുന്നു. അതല്ല, ഇപ്പോൾ കണ്ടുവരുന്നതുപോലെ, ഒരു പ്രസ്ഥാനത്തിൻെറ പക്ഷക്കാർ മറ്റേ പ്രസ്ഥാനക്കാരെ ആക്ഷേപിക്കുകയോ അധിക്ഷേപിക്കുകയോ ആണു് ചെയ്യുന്നതു്. ഇതു സാഹിത്യത്തെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരിക്കലും ക്ഷേമമായിരിക്കുന്നതല്ല. കൈരളി ഈ രണ്ടുകൂട്ടർക്കും മാതാവാകയാൽ, അമ്മയ്ക്കു് മനശ്ശല്യമുണ്ടാക്കാതിരിക്കാൻവേണ്ടിയെങ്കിലും ഇവർ തമ്മിൽക്കലഹിക്കാതിരിക്കേണ്ടതാണു്.

പരമാർത്ഥത്തിൽ, ഈ രണ്ടു പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കും തമ്മിലുള്ള ഭേദം അത്ര വലുതായ സാരമുള്ളതല്ല. കാവ്യങ്ങളിൽ അമിത

മായും അസ്ഥാനത്തായുമുള്ള വർണ്ണനം, അനുചിതമായ അലങ്കാരപ്രയോഗം ഈവക രണ്ടുകൂട്ടത്തിലുമുള്ള സഹൃദയന്മാർക്കും സമ്മതമല്ല. കവിതയുടെ ജീവൻ രസമാണെന്നുള്ള സംഗതിയും ഐകമത്യമാണ്. ഭാഷാകവിതയിൽ സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങൾക്കോ ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങൾക്കോ പ്രാധാന്യം കൊടുക്കേണ്ടതെന്നുള്ള കാര്യത്തിൽ പക്ഷഭേദംകൊണ്ടു ഭിന്നാഭിപ്രായം പറയുന്നതല്ലാതെ അവയുടെ വാസ്തവമായ ഭേദത്തെപ്പററി ആരും സൂക്ഷ്മത്തോളം ചുഴിഞ്ഞുനോക്കി തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. അടുത്തകാലത്തു പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരത്തിൻെറ പ്രബലമായ ആക്രമണനിമിത്തം നമ്മുടെ പരിതഃസ്ഥിതികൾ നാമറിയാതെതന്നെ നിയമേന മാറിക്കൊണ്ടുവരുന്നുണ്ട്. അതോടുകൂടി നമ്മുടെ ആദർശങ്ങൾക്കും ആശയങ്ങൾക്കും വന്നുകൂടുന്ന മാററവും ചില്ലറയല്ല. ഇതു സാർവ്വത്രികമാണെങ്കിലും, ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതികൊണ്ടു സാഹിത്യവിഷയത്തിലാണ് വിശേഷിച്ചും വലിയ ഭേദഗതികൾ വന്നുകൂടുന്നതെന്ന് ആരും സമ്മതിക്കാതിരിക്കയില്ല. കവിതാവിഷയത്തിലാകട്ടെ വികാരങ്ങളുടെ തെള്ള ആവിഷ്കരണത്തെ [illegible] ഇഷ്ടപ്പെടുന്നുള്ളൂ. പണ്ടൊക്കെ തൃഷ്ണാശമനത്തിന്നു നമ്മുടെ നാട്ടുകാരുപയോഗിച്ചിരുന്നത് ചുക്കോ ചെറുപയറോ ഇട്ടു തിളപ്പിച്ച വെള്ളമാണല്ലോ; അവസ്ഥാഭേദംപോലെ പഞ്ചസാരച്ചേർത്ത പാലും ഉപയോഗിക്കും. ആ സ്ഥാനത്തിപ്പോൾ കാപ്പിയോ ചായയോ ആയാലേ നവീനന്മാർക്ക് തൃപ്തിയാകയുള്ളൂ. അതായാലും പരിഷ്കൃതനായാൽ സോഡയോ ലെമണേഡോ വേണം. ചൂടുള്ള ചുക്കുവെള്ളത്തേക്കാൾ ഇന്നത്തെ കൂട്ടർക്ക് അധികം രസം [illegible]ത്തുകാലം തുറന്ന് ആ 'ഗാസ്' ചേർത്തുള്ള വെള്ളം കുടിക്കുന്നതായിരിക്കുന്നു. പണ്ടത്തെപ്പോലെ കാളവണ്ടിയിലോ കുതിരവണ്ടിയിലോ കയറി യാത്രചെയ്യാൻ ഇപ്പോൾ ആർക്കും ക്ഷമയില്ല. ഇതു മോട്ടോർകാറിൻെറയും വിമാനത്തിൻെറയും കാലമാകയാൽ ഇഷ്ടസ്ഥലത്ത് ഒരു നിമിഷത്തിൽ മുമ്പെ എത്താനുള്ള പ[illegible]നാകണമെന്നായിരിക്കുന്നു അധികമാളുകളുടെയും വിചാരം

ഇതാണ് ഇന്നത്തെ പൊതുവിലുള്ള മനസ്ഥിതി. ഇങ്ങിനെ സാഹി
ത്യലോകത്തിലും കടന്നുകൂടിയതിൽ ആക്ഷേപം ആരേയും കുററം പറ
യാനില്ലെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. കാലഗതിയെന്നോ, രുചിഭേദ
മെന്നോ സമാധാനിച്ചാൽ മതി.

എന്നാൽ ഈ രണ്ടു പ്രസ്ഥാനങ്ങളും തമ്മിലിണങ്ങുകയി
ല്ലേ എന്നാണൊന്നാലോചിക്കേണ്ടത്. നവീനപ്രസ്ഥാനത്തി
ന്റെ നേതാക്കന്മാരെന്ന അട്ടത്തോരവസരത്തിൽ "കൌമുദി രണ്ടു
തോണിയിലുംകൂടി കാലിട്ടാൽ [illegible] എന്ന ഞങ്ങ
ളോടു നേരിട്ടു ചോദിക്കുകയുണ്ടായി. അതാണ് ഇത്രയും ഇവി
ടെ പ്രസ്താവിക്കാനുള്ള കാരണം. കൌമുദിയുടെ കഴിഞ്ഞ പന്ത്ര
ണ്ടുകൊല്ലത്തെ ലക്കങ്ങളും ഭാഷാവിലാസത്തിന്റെ കഴിഞ്ഞ ആ
റുലക്കങ്ങളും ഈ ചോദ്യത്തിനു തൃപ്തികരമായ സമാധാനമാ
യിരിക്കുമല്ലോ. ഇതൊന്നും കാണാത്തവർക്കും, അഥവാ കണ്ടി
ട്ടും [illegible] കൌമുദീപ
ത്രാധിപരെ 'യാഥാസ്ഥിതിക'നായി കണക്കാക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ; പ്രാ
ചീനന്മാർക്കും നവീനന്മാർക്കും, അല്ലെങ്കിൽ നവീനഭാഷയിൽ പറ
യുമ്പോൾ, യാഥാസ്ഥിതികന്മാർക്കും ഉല്പതിഷ്ണുക്കൾക്കും കൌമുദി
യും ഭാഷാവിലാസവും ഒന്നുപോലെ സ്ഥലം കൊടുത്തുവരുന്നുണ്ട
ല്ലോ. അതല്ല, ഉല്പതിഷ്ണുക്കൾക്കു മാത്രമായി സ്ഥലം ഒഴിച്ചുകൊ
ടുക്കായ്കകൊണ്ടാണ് ഞങ്ങൾ യാഥാസ്ഥിതികന്മാരാകുന്നതെ
ങ്കിൽ ആ അപരാധം (?) ശിരസാ വഹിക്കുവാൻ ഞങ്ങൾ സ
ന്തോഷപൂർവ്വം ഒരുക്കവുമാണ്. സാഹിത്യകുടുംബത്തിലെ എ
ല്ലാ അംഗങ്ങളേയും കൂട്ടിയിണക്കി ഭാഷാപോഷണമെന്ന പാ
വനകൃത്യം യഥാശക്തി നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന്നു ഞങ്ങൾ സ്വീകരി
ച്ചിട്ടുള്ള നയം, സൌമ്യമാണെങ്കിലും പ്രശാന്തവും പ്രായോഗി
കവുമാണെന്നും സാഹിത്യലോകത്തിൽ സമബുദ്ധിയോടുകൂടി സ
ഞ്ചരിക്കുന്നവർ സാമാന്യേന മനസ്സിലാക്കുമെന്നു മാത്രമേ ഞ
ങ്ങൾക്കു സമാധാനം പറയാനുള്ളൂ.

മതപ്രാധാന്യവും തന്നെ ഭാഷാവിലാസത്തിന്റെ പ്രസ്തുതസംഖ്യകയിലും പൂർണ്ണമായി പ്രതിഫലിച്ചു കാണാം. ഇതിൽ ഗദ്യപദ്യങ്ങളായി 21 വിഷയങ്ങളുള്ളതിൽ ഏഴു ഗദ്യലേഖനങ്ങളൊഴിച്ചാൽ ശേഷം പതിന്നാലും പദ്യകൃതികളാണ്. ഇതിലും ഇതിനു മുമ്പു ചെയ്തിട്ടുള്ളതുപോലെ പ്രാചീനന്മാരെയും നവീനന്മാരെയും ഇടകലർത്തിയാണ് പംക്തിയിലിരുത്തിയിരിക്കുന്നത്. അതുപോലെ പഴയ കൂറുകാരിൽ ചിലർ പുത്തൻകൂറുകാരായി മാറിയിരിക്കുന്നതും, പുത്തൻകൂറുകാർ പഴയകൂറുകാരായി ചമഞ്ഞിട്ടുള്ളതും ഈ കൂട്ടത്തിൽ നോക്കിയാൽ കാണാം. കേവലയാഥാസ്ഥികന്മാർക്കോ, ഉല്പതിഷ്ണുക്കൾക്കോ മാത്രമോ സാദ്ധ്യമല്ലാത്ത ഈ ഒരു നയമാണ് ഒരു പന്തീരാണ്ടായി ഞങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ഗദ്യലേഖനങ്ങളിലും ഈ തത്ത്വം എപ്പോഴും കാണാം. ഓജസ്സ് ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളാണധികം ഭംഗിയേറുന്നുള്ള വിശ്വാസം ആദ്യമായി പുറത്തുകൊണ്ടുവന്നതു ഭാഷാവിലാസമാണ്. ഇതൊരു പന്തീരാണ്ടിനു മുമ്പാരംഭം ഭാഷാവിലാസത്തിന്റെ രണ്ടാം പുസ്തകം നോക്കിയ … നമെഴുതിയ മാന്യരോട് അന്വേഷിച്ചാൽ ഇതിന്റെ ഉള്ളുകള്ളികളെല്ലാം ആദ്യന്തമവർക്കറിയാവുന്നതുമാണ്.

സാഹിത്യലോകത്തിൽ ജാതിമതാദിവ്യത്യാസങ്ങളൊന്നുമില്ലെന്നുള്ളതിന് ഈ പുസ്തകവും ഒരു ലക്ഷ്യമാണ്. നമ്പൂതിരിയും നമ്പ്യാരും, നായരും ഈഴവനും ഇവിടെ സമനിലയിലാണ്. മൂസ്സും ഇളയതും, വാരിയരും പിഷാരോടിയും, നായരും, നമ്പ്യാരും മറ്റെല്ലാവരും ഞങ്ങളുടെ സാഹിത്യസദ്യയിൽ പന്ത്രണ്ടുകൊല്ലമായി സഹഭോജനം കഴിച്ചുവരുന്നതായി കാണാം.

ഇതിലടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ഗദ്യപദ്യലേഖനങ്ങളുടെ ഗുണദോഷനിരൂപണത്തിനുള്ള അധികാരം വായനക്കാർക്കാകയാൽ അതിൽ ഞങ്ങൾ പ്രവേശിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും ഒടുവിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്ന ഗദ്യലേഖനത്തെപ്പറ്റി പ്രത്യേകം രണ്ടുവാക്കു പറയേ-

ഷ്കരമായിട്ടുണ്ട്. കൊല്ലവർഷം 1000 മതൽ 1100-ാമാണ്ടുവരെയുള്ള ഭാഷാപദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്തചരിത്രമായ പ്രസ്തുതലഘുപ്രബന്ധം ഞങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി വരുന്ന "ശതാബ്ദപുസ്തക"ത്തിലേക്ക് എഴുതി അയച്ചിട്ടുള്ളതാണ് എങ്കിലും, ഇതു സാഹിത്യലോകത്തിലെ സാരതരങ്ങളായ പല തത്വങ്ങളേയും സരസമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നതാകയാൽ ആവകയെല്ലാം വായനക്കാരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ കഴിയുന്നത്രവേഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ വേണ്ടിയാണ് മുൻകൂട്ടി ഇതിലെടുത്തുചേർത്തിട്ടുള്ളത്. നവീനപ്രസ്ഥാനക്കാർക്ക് രസിക്കാത്തതായ പല ഭാഗങ്ങളും ഇതിലുണ്ടെങ്കിൽ അതെല്ലാം അവരുടെ അവധാനപൂർവ്വമായ ആലോചനക്കുവേണ്ടി മാത്രമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. ഇന്ത്യക്കു സാർവ്വജനീനമായ ഒരു ഭാഷ വേണമെന്നും, അതിനു ഹിന്ദിയാണ് ഏറ്റവും നല്ലതെന്നും സിദ്ധാന്തിക്കുന്നവർ മാതൃഭാഷാപ്രണയിയായ രാജാവവർകളുടെ അഭിപ്രായം വിശേഷിച്ചും ആലോചനാവിഷയമാക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കും. സൃഷ്ടിപരമായിട്ടില്ലാതെ പല അഭിപ്രായവും പുറപ്പെടുവിച്ചു വഴക്കുണ്ടാക്കുന്നതു ഭാഷയുടെ ഉപചയത്തിന്നല്ല, അപചയത്തിനാണ് കാരണമായിത്തീരുകയെന്നു ഭിന്നകക്ഷികൾ ആവേശംകൊണ്ടു മറക്കാതിരുന്നാൽ കാര്യം ജയിച്ചു.

പ്രകൃതപുസ്തകത്തിന്റെ ആകൃതിയേക്കാളധികം പ്രകൃതി നന്നാക്കാനാണ് ഞങ്ങൾ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളത്. പുസ്തകത്തിനു വലിപ്പം കൂടുമെന്നു കണ്ടതിനാൽ [illegible] കടലാസ്സിലച്ചടിക്കുമ്പോൾ വളരെ അധികച്ചിലവു വരുമെന്നു കരുതി പരുക്കൻ കടലാസ്സാക്കിയതാണ്. പുറംപകിട്ടിലാണ് ഇന്നത്തെ ലോകം ഭ്രമിക്കുന്നതെങ്കിലും, ആന്തരശുദ്ധിയും ആശയവിശാലതയുമാണ് ക്ഷമയോടുകൂടി അടുത്തു ചെല്ലുന്നവർക്ക് അധികം ഉപയോഗപ്രദമാകുന്നതെന്നു ഞങ്ങൾ ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് അധികമായ മുഖവുരയൊന്നുംകൂടാതെ സാഹിത്യലോകത്തിലെ നിർമ്മത്സരപ്രകൃതികളായ സഹൃദയന്മാരുടെ സമക്ഷത്തിൽ ഭാഷാവിലാസം എട്ടാംപുസ്തകവും ഇതാ ഞങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നു.

എന്ന്

പി. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ.

ഭാഷാവിലാസം

എട്ടാംപുസ്തകത്തിലെ

വിഷയവിവരം

1. ഭാഷാവിലാസം (ശ്ലോകം)
   പി. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ
2. സ്മൃതികളുടെ പ്രാമാണ്യം (ഗദ്യം)
   വി. കെ. നാരായണഭട്ടതിരി
3. തിരമാല (ഗാഥ)
   പണ്ഡിതർ ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്
4. സ്ഥായിഭാവകം—രതി (ശ്ലോകം)
   കടത്തനാട്ട് എ. കെ. ശങ്കരവർമ്മത്തമ്പുരാൻ
5. സാഹിത്യവിമർശനം (ഗദ്യം)
   വിദ്വാൻ, [illegible]
6. കടക്കാലിൻെറ ഉള്ളിൽ വിരൽ പോയി (കേക)
   പെട്ടരഴിയം വലിയ രാമനെളയത്
7. ഞാൻ കണ്ട പിറാവ് (ശ്ലോകം)
   വിദ്വാൻ, വി. പി. ശേഖരപിഷാരോടി
8. വിദ്യാഭ്യാസം അന്നും ഇന്നും (ഗദ്യം)
   കെ. പി. ശങ്കരൻനായർ എം. എ.
9. കേരവൃക്ഷമേ! നമസ്കാരം (കിളിപ്പാട്ട്)
   പി. ആർ.
10. സന്ധ്യാദീപം (ശ്ലോകം)
    പെട്ടരഴിയം വലിയ രാമനെളയത്

11. മലയാളഭാഷാപുസ്തകങ്ങളും, അവയുടെ പ്രചാരവും (ഗദ്യം)
എം. ശ്രീധരമേനോൻ

12. പ്രഭാകരന്റെ പ്രായശ്ചിത്തം (കേക)
നമ്പ്യാരുവീട്ടിൽ നാരായണമേനോൻ

13. ഒരു പെൺകിടാവ് (ശ്ലോകം)
കെ. സി. കുട്ടപ്പനമ്പ്യാർ

14. ഭാരതമാതാവിന്റെ പുത്രന്മാരിൽ അഗ്രഗണ്യനായ ഒരു മഹാൻ (ഗദ്യം)
കോന്നോത്ത് കുമാരൻ

15. ശ്രീ തിരിഞ്ഞുനോക്കുക (കേക)
സംസ്കൃതപണ്ഡിതർ എം. [illegible]. രാമകൃഷ്ണപിള്ള

16. ആത്മത്യാഗം (ശ്ലോകം)
സംസ്കൃ[illegible]

17. മന്ത്രിയുടെ തന്ത്രം (ഗദ്യം—കഥ)
ആയാംകുട്ടി പി. ആർ. ശങ്കരപ്പിള്ള

18. മഹാകവി ശ്രീ ടാഗോർ [illegible] എന്ന രൂപകത്തിന്റെ തർജ്ജമ.
കവിതിലകൻ [illegible] നാരായണമേനോൻ ബി. എ.

19. 1000-മുതൽ 1100-ാമാണ്ടുവരെയുള്ള ഭാഷാപദ്യസാഹിത്യം (ഗദ്യം)
വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മ രാജാ

20. മിന്നൽ (ഗാഥ)
മഹോപാദ്ധ്യായൻ കെ. എസ്. നീലകണ്ഠനുണ്ണി

21. തപസ്വിനി ([illegible])
[illegible] ദാമോദരൻ പി. ജി., ബി. എൽ.

ഭാഷാവിലാസം

എട്ടാം പുസ്തകം

ഭാഷാവിലാസം

ഭാരതി! ഭഗവതി! ബഹുവിധ-
ഭാഷാവേഷം ധരിച്ചു സകലക്കും
ഭാവുകമരുളി വിളങ്ങും
ഭാവല്ക്കവിലാസമേ ജയിക്കുന്നു. 1

മൂവുലകിനു മുരടായും,
മൂർത്തികൾമൂന്നിന്നുമുരാകുമൂന്നായും,
മൂടലകന്നു ലസിപ്പൊരു
മൂലജ്യോതിസ്സു ഭവതിതാനല്ലോ. 2

ആദിയി'ലവ്യക്ത'മുദി-
ച്ചും നാദം 'പ്രണവ'മായ് പ്രവർത്തിച്ചു
അഥ 'ശബ്ദബ്രഹ്മാ'വ്യയോ-
'ടനന്ത'മായ് വിലസി നിൻപ്രഭാവത്താൽ. 3

ആത്മാവു നിഗമ,മവയവ-
മംഗങ്ങ,ളിന്ദ്രിയങ്ങൾ പല കലകൾ,
ആകൃതിയക്ഷരമാലിക,-
യാക്ക്റിയാം നിന്റെ വാസ്തവം വാണി! 4

'ആധാര'മാറിലുമണ-
ഞ്ഞണുരൂപാനേകബീജശക്തികളാൽ
'ആത്മ'പ്രകാശമരുളിട്ടു-
മവിടുത്തെക്കാണ്മൂ യോഗിവരർമാത്രം. 5

വാക്കിൻജനയിത്രികളാം
'വശിനി'മുതല്ക്കുള്ള ശക്തികളൊടൊപ്പം
വാഗീശി! നിന്നെയോർപ്പവർ
വശമാക്കീടുന്നു വാങ്മയം സകലം. 6

സരസിജദളരുചിദളനം
സരസ്വതി! താവൽക്കടാക്ഷമൊന്നാറാൽ
മൂഢൻ പണ്ഡിതവരനായ്,
മൂകൻ കവിലോകചക്രവർത്തിയുമായ്. 7

നാന്മുഖനുടെ നാവരുളിന
നാന്മറകളിൽ നീ മറഞ്ഞു മരുവുകിലും
നാനാഭാഷാമുഖിയായ്-
നാടഖിലം നടനലീലയാടുന്നു. 8

നിന്മുലയംബ! ചുരത്തും
നിർമ്മലസംഗീതസാഹിതീസുധയെ
നിസ്തുലരുചി നുകരാത്തവർ
നിഷ്ഫലമാക്കുന്നു മാനുഷം ജന്മം. 9

വർണ്ണസാരൂപ്യയാം നീ
സവർണ്ണരോടൊപ്പമായവർണ്ണരൊടും
നിർണ്ണയമിടപെടുമാ നില
നിർമ്മലവർണ്ണേ! സമസ്തസദാർണ്യം. 10

ബ്രാഹ്മി! ഭവൽസൃഷ്ടികളിൽ
ബ്രാഹ്മണർമുതൽ പറയരോളമഖിലക്കും
സമമായുപാസ്യമാകിന
സാക്ഷാൽ ദൈവം നിനക്കിൽ നീതന്നേ. 11

ഭാവനയുടെ ഭേദത്താൽ
ഭാവം പലതും ഭജിച്ചു ഭുവനത്തിൽ
'ഭാഷാവിലാസ'മല്ലോ
ഭാവുകമരുളി സ്ഫുരിപ്പതനവരതം. 12

പി. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ.

സ്മൃതികളുടെ പ്രാമാണ്യം

ചരിത്രപ്രസിദ്ധങ്ങളായ മിക്ക മതങ്ങൾക്കും പ്രമാണങ്ങളായ ചില മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടാണ് കാണുന്നതു്. എന്നാൽ ആവക മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾ എല്ലാവൎക്കും വായിച്ചു മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ലെന്നു വന്നേക്കാം. എങ്കിലും അവയുടെ താല്പൎയ്യത്തെ എല്ലാവൎക്കും മനസ്സിലാക്കാവുന്നവിധത്തിൽ പണ്ഡിതന്മാർ എഴുതുന്നു. മതങ്ങളിലെ മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കാണ് പിന്നത്തെ പ്രാമാണ്യം. പ്രത്യേകകാൎയ്യത്തിലെ കൎത്തവ്യമെന്താണെന്നുള്ള സംശയം മൂലഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ടോ, മൂലഗ്രന്ഥങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി എഴുതിയ ഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ടോ ചിലപ്പോൾ തീൎന്നില്ലെന്നു വന്നേക്കാം. അങ്ങിനെയുള്ള ഘട്ടങ്ങളിൽ സജ്ജനങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തികളേയോ ഉപദേശങ്ങളേയോ ആസ്പദമാക്കി കാൎയ്യം നിൎവ്വഹിക്കേണ്ടിവരും. ഇതുപ്രകാരം 1. മതത്തിലെ മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾ. 2. അവയെ ആസ്പദമാക്കി എഴുതിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ. 3. സജ്ജനങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തി. ഇങ്ങിനെ മതപ്രമാണങ്ങൾ മൂന്നുതരത്തിൽ എല്ലാ മതങ്ങളിലുമുണ്ടാകാം. വേദം, സ്മൃതി, സദാചാരം ഇങ്ങിനെ മൂന്നു ശബ്ദങ്ങളെക്കൊണ്ടാണ് ഹിന്തുക്കൾ മേൽകാണിച്ച മൂന്നു മതപ്രമാണങ്ങളെ യഥാക്രമം പറയാറുള്ളതു്. അതാതു മതക്കാർ അവരവരുടെ മതത്തെയനുസരിച്ചു മുമ്പു കാണിച്ച മൂന്നു മതപ്രമാണങ്ങൾക്കു പ്രാമാണ്യം കൊടുക്കുന്നതുപോലെ, ഹിന്തുക്കൾ ശ്രുതിസ്മൃതിസദാചാരങ്ങൾക്കു പ്രാമാണ്യം കല്പിക്കുന്നു. ഹിന്തുമതത്തിൽ നാലാമതൊരു പ്രമാണംകൂടി കാണ്മാനുണ്ടു്. വികല്പവിധിസ്ഥലങ്ങളിൽ ആത്മതുഷ്ടിയെ പ്രമാണമാക്കി പറയുന്ന

ണ്ടു്. 'ആവിധം പ്രവർത്തിക്കാം, ഈവിധം പ്രവർത്തിക്കാം' എന്നിങ്ങിനെ രണ്ടോ രണ്ടിലധികമോ രീതിയിൽ നിർവഹിക്കാവുന്നവിധത്തിൽ ഒരു കാര്യത്തെ വിധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, തനിക്കിഷ്ടമുള്ളവിധത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാമെന്നു സാരം. ഈ പറഞ്ഞ നാലു പ്രമാണങ്ങളെ മനു ഇങ്ങിനെ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു.

"വേദഃ സ്മൃതിഃ സദാചാരഃ
സ്വസ്യ ച പ്രിയമാത്മനഃ
ഏതച്ചതുർവ്വിധം പ്രാഹുഃ
സാക്ഷാദ്ധർമ്മസ്യ ലക്ഷണം".

ഇങ്ങിനെ നാലുപ്രമാണങ്ങളെ ഋഷിമാർ ഉപദേശിക്കുന്നു. ഇവയിലേതിന്നാണ് പ്രാധാന്യം എന്നുള്ളതും ചിന്തിക്കണം.

എല്ലാ മതക്കാരും അവരവരുടെ വേദങ്ങൾക്കു സർവ്വോപരി പ്രാമാണ്യംകൊടുക്കുന്നതുപോലെ ഹിന്തുക്കൾ അവരുടെ വേദങ്ങൾക്കു് എല്ലാററിനേക്കാളുമധികം പ്രാമാണ്യം കല്പിക്കുന്നു. വേദം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നത്തെ പ്രമാണം സ്മൃതിയാണു്. സ്മൃതിക്കും വേദത്തിന്നും പരസ്പരവിരോധം വന്നാൽ സ്മൃതിയെ ഉപേക്ഷിക്കേണമെന്നു ജൈമിനി മുതലായ ധർമ്മോപദേഷ്ടാക്കൾ പറയുന്നു. സ്മൃതിയെ അപേക്ഷിച്ചു സദാചാരത്തിന്നു പ്രാമാണ്യം കുറയും. ആത്മതുഷ്ടിക്കു പ്രാമാണ്യം അതിനേക്കാൾ കുറയും. വേദം, സ്മൃതി, സദാചാരം, ആത്മതുഷ്ടി ഈ നാലിൽ മുമ്പുമുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളവക്കു പിന്നെപ്പിന്നെ പറഞ്ഞവയേക്കാൾ പ്രാമാണ്യം കൂടുമെന്നു ചുരുക്കം. "ഹേതുദർശനാച്ച" എന്നുള്ള ജൈമിനിസൂത്രംകൊണ്ടു സ്മൃതികളെ കണ്ണടച്ചു വിശ്വസിക്കരുതെന്നു പറയുന്നു. അതിന്റെ താല്പര്യം ഇതാണു്. ജ്യോതിഷ്ടോമം എന്ന യാഗത്തിൽ വൈസർജ്ജനഹോമം എന്നൊരു ഹോമമുണ്ടു്. ഈ ഹോമത്തിൽ യജമാനൻ, പത്നി, പുത്രന്മാർ ഇവരെയെല്ലാം ഒരു വസ്ത്രംകൊണ്ടു മൂടണം. ഈ മൂടിയ വസ്ത്രം അദ്ധ്വര്യു എന്ന ഋത്വിക്കിന്നാണെന്നുള്ള അർത്ഥത്തിൽ ഒരു സ്മൃതിയുണ്ടു്.

"വൈസർജ്ജനഹോമീയം
വാസഞ്ജുഹുയാൎദ്ധ്യുഃ ഗൃഹ്ണാതി"

ഇത്തരത്തിലുള്ള സ്മൃതികൾക്കൊന്നും പ്രാമാണ്യമില്ല. സ്മൃതികളിൽ വല്ല വിധികളും കണ്ടാൽ ഇങ്ങിനെ വിധിക്കുവാനുള്ള മൂലം എന്തായിരിക്കുമെന്നു ചിന്തിക്കണം. കാമം, ക്രോധം, ലോഭം മുതലായ ദുഷ്ടവിചാരങ്ങൾമൂലമാണോ ഇങ്ങിനെ വിധിച്ചത് എന്നാലോചിക്കണം. അത്തരത്തിലാണെങ്കിൽ ആവക സ്മൃതികൾക്കു പ്രാമാണ്യമില്ല. മൂടിയ വസ്ത്രം അദ്ധ്വൎയ്യുവിന്നാണെന്നുള്ള സ്മൃതി ലോഭംമൂലമാണ്. അതിനാൽ ഈ സ്മൃതിക്കു പ്രാമാണ്യമില്ല. ഉദാഹരണത്തിന്നൊന്നു പറഞ്ഞു എന്നേ ഉള്ളു. ഇത്തരത്തിൽ അനേകം സ്മൃതികളുണ്ട്. കള്ളനാണയംപോലെയുള്ള സ്മൃതികൾ ധാരാളമുണ്ടെന്നാണ് കുമാരിളഭട്ടസ്വാമികൾ ഈ വിഷയത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. സ്മൃതികളുടെ മൂലമെന്താണ്? സ്മൃതികളുടെ ഉദ്ദേശമെന്താണ്? ആ ഉദ്ദേശത്തെ എത്രകണ്ടു നിറവേറുന്നുണ്ട്? ഇങ്ങിനെ ചില വിഷയങ്ങളെ പൊതുവിൽ ചിന്തിക്കുന്നത് അപ്രകൃതമാവില്ലെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

"ദ്വേ സ്രുതീ അശൃണവം പിതൃണാം
അഹം ദേവാനാമുത മൎത്ത്യാനാം" (ഋഗ്വേദം)

'ദേവന്മാൎക്കും മനുഷ്യൎക്കും പിതൃക്കൾക്കും സംബന്ധിക്കുന്നതായ രണ്ടു മാൎഗ്ഗങ്ങളുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നു' എന്നാണ് ഇതുകൊണ്ടു പറയുന്നത്. ഈ മാൎഗ്ഗങ്ങൾ പ്രവൃത്തിമാൎഗ്ഗവും നിവൃത്തിമാൎഗ്ഗവും അല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. ലോകത്തിലുള്ള എല്ലാ മതനിയമങ്ങളെ നോക്കിയാലും അവ ഒരുവിധത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരുവിധത്തിൽ പ്രവൃത്തിമാൎഗ്ഗത്തേയോ നിവൃത്തിമാൎഗ്ഗത്തേയോ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതായിക്കാണാം. ഋഗ്വേദം മുതലായ സംഹിതാഭാഗങ്ങൾ ബാഹ്യാൎത്ഥത്തിൽ പ്രവൃത്തിമാൎഗ്ഗപരങ്ങളും, ആന്തരാൎത്ഥത്തിൽ നിവൃത്തിമാൎഗ്ഗപരങ്ങളുമാകുന്നു. ഉപനിഷത്തുകൾ, പ്രാ

ധാന്യേന നിവൃത്തിമാർഗ്ഗത്തെ കാണിക്കുന്നവയും, ബ്രാഹ്മണങ്ങൾ പ്രായേണ കർമ്മപ്രതിപാദകങ്ങളും ആണ്. സ്മൃതികൾ ഈ രണ്ടു മാർഗ്ഗങ്ങളോടും സമ്മിശ്രങ്ങളാണെന്നു പറയാം. പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗത്തെ നിവൃത്തിമാർഗ്ഗത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകാനുള്ള മാർഗ്ഗത്തേയും, നിവൃത്തിമാർഗ്ഗത്തിലിരുന്നു് ആത്മസ്വരൂപജ്ഞാനത്തിനുള്ള ഉപായത്തേയും കാണിക്കുകയാണു് സ്മൃതികൾ ചെയ്യുന്നതു്. പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗം, നിവൃത്തിമാർഗ്ഗം എന്നിങ്ങിനെ രണ്ടു പാദങ്ങളിലാണു് സ്മൃതികൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. പരസ്പരവിരോധംകൂടാതെ പുരുഷാർത്ഥങ്ങളുടെ സിദ്ധിക്കുള്ള മാർഗ്ഗപ്രദർശനമാണു് സ്മൃതികളുടെ ഉദ്ദേശം. വർണ്ണാശ്രമങ്ങൾവഴിക്കാണു് സ്മൃതികൾ ഈ ഉദ്ദേശത്തെ നിറവേററുന്നതു്. വർണ്ണാശ്രമധർമ്മങ്ങളെന്നു കേട്ടാൽ നെററി ചുളിക്കുന്നവരോടു് ഈ പ്രകൃതത്തിൽ രണ്ടുവാക്കു പറയട്ടെ.

ഏതു രാജ്യത്തിൻേറയും ചരിത്രത്തെ അതാതു കാലത്തിന്നു യോജിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കേണമെന്നു പല മഹാന്മാരും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ. ഈ അഭിപ്രായം അനേകം ശതവർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പുതന്നെ ഭാരതവർഷത്തിലെ ആത്മതത്വാന്വേഷികൾക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. ചരിത്രത്തെ എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കേണമെന്നല്ല അവർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. വേദതാല്പര്യത്തെ അതാതു കാലത്തിന്നു യോജിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ എഴുതേണമെന്നാണു് അവരുടെ അഭിപ്രായം. ഇതിഹാസപുരാണങ്ങൾ, സ്മൃതികൾ ഇങ്ങിനെ വേദാവലംബികളായ അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഈ അഭിപ്രായംനിമിത്തം ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്നിട്ടുണ്ടു്. രാമായണവും ഭാഗവതവും ഗായത്രിയുടെ സംഗ്രഹമാണെന്നു പറയാറുണ്ടല്ലോ. രാവും പകലും എന്നപോലെയുള്ള വ്യത്യാസം ഈ രണ്ടു മഹാഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കും ഉണ്ടെന്നാണു് ബാഹ്യദൃഷ്ടികൾക്കു തോന്നുക. ഇതിഹാസപുരാണങ്ങളിൽ ബാഹ്യാർത്ഥങ്ങൾക്കു വിവക്ഷയില്ലെന്നും, വേദതത്വത്തെ അവ

ഓരോരോവിധത്തിൽ വലുതാകുകയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നും സ്വീകരിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. ചുരുക്കത്തിൽ വർണ്ണാശ്രമധർമ്മങ്ങളിൽ ന്യൂനതയുണ്ടെന്നു പറയുന്നതായാലും അവയുടെ മൂലതത്ത്വം ശരിയാണെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടിവരും. അതിനാൽ സ്മൃതികാരന്മാരുടെ വർണ്ണാശ്രമധർമ്മങ്ങളിലുള്ള മൂലതത്ത്വം എന്താണെന്നു ചിന്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

മനുഷ്യരെല്ലാം സമന്മാരാണ്. അതുകൊണ്ട് ഇന്ന ആൾക്ക് ഇന്നയിന്ന അധികാരമില്ലെന്നു പറയുവാൻ പാടില്ല. ഈ അഭിപ്രായത്തെ ആസ്പദമാക്കി വർണ്ണവിഭാഗം ശരിയല്ലെന്നു പലരും പറയാറുണ്ട്. എന്നാൽ ബ്രഹ്മസൃഷ്ടിയെ ആസ്പദമാക്കീട്ടാണ് വർണ്ണവിഭാഗം ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നു സൂക്ഷ്മചിന്തകന്മാർക്ക് മനസ്സിലാകും. പ്രാണികളുടെ അവയവങ്ങൾക്കെല്ലാം പ്രത്യേകം വേലകളുണ്ട്. ഒരു അവയവത്തിന്റെ ജോലി മറ്റൊരവയവത്തിന് പ്രായേണ അസാദ്ധ്യമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. കാണുക എന്നുള്ളതു കണ്ണിനല്ലാതെ മറ്റൊരവയവത്തിനും സാദ്ധ്യമല്ല. അഭ്യസിച്ചാൽ കൈകൊണ്ട് അല്പം നടക്കാമെങ്കിലും കാലുകൊണ്ടു നടക്കുന്നതുപോലെ കൈകൊണ്ടു നടക്കാറാവില്ല. പ്രത്യേകാവയവങ്ങൾക്കു പ്രത്യേകം ജോലികൾ എന്ന മട്ടിലാണ് ബ്രഹ്മസൃഷ്ടി കാണപ്പെടുന്നതു്. അതിനെ ആസ്പദിച്ചാണ് വർണ്ണവിഭാഗം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. വർണ്ണവിഭാഗംകൊണ്ടു പല ഗുണങ്ങളുമുണ്ട്. തങ്ങളുടെ ജീവിതം ഏതുമാതിരിയിലാണ് വേണ്ടതു് എന്നു തീർച്ചയാക്കുവാൻതന്നെ ഇന്നത്തെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു വളരെ കാലതാമസം വേണ്ടിവരുന്നു. എന്നിട്ടും തനിക്കു വാസനയില്ലാത്ത വിഷയങ്ങളിലേർപ്പെട്ടു പലരും ജീവിതം കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടിവരുന്നു. അവരവരുടെ വാസനയനുസരിച്ചു വിദ്യാർത്ഥികളെ കൊണ്ടുപോകേണ്ടകാര്യത്തിൽ ഉപാദ്ധ്യായന്മാരും, രക്ഷിതാക്കന്മാരും ഭാരവാഹികളല്ലാതെയാണിന്നു കണ്ടുവരുന്നതു്. ഈ സമ്പ്രദായംകൊണ്ടുള്ള ന്യൂനത

വർണ്ണവിഭാഗത്തിലില്ല. ജനിക്കുമ്പോൾത്തന്നെ ഒരാളുടെ ജീവിതം ഇന്നവിധമാണെന്നു വർണ്ണവിഭാഗംകൊണ്ടു കല്പിതമായിത്തീരുന്നു. താണജാതി, ഉയർന്നജാതി എന്നു് എണ്ണുന്നോക്കുമുള്ള ഭേദത്തെ ഒരു ന്യൂനതയായിക്കരുതുവാൻ പാടില്ല. ഏതു പ്രവൃത്തിയേയും ഈശ്വരാർപ്പണമായി ചെയ്താൽ അതു് അത്യുത്തമമായ ഉപാസനയായിത്തീരുമെന്നും, ആ ഉപാസനകൊണ്ടു് ഈശ്വരപ്രാപ്തി സുലഭമാകുമെന്നും ശാസ്ത്രങ്ങൾ ഘോഷിക്കുന്നു. മനുഷ്യജീവിതം ഈശ്വരപ്രാപ്തിക്കുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗം മാത്രമാണു്. ഈശ്വരപ്രാപ്തിക്കുള്ള മാർഗ്ഗമായ മനുഷ്യജീവിതത്തിലിരുന്നു് അവരവർക്കുള്ള വേലകളെ ഈശ്വരാർപ്പണമാക്കിച്ചെയ്താൽ 'ഞാൻ മീതെ, അവൻ താഴെ' എന്നുള്ള വൈഷമ്യചിന്തപോലും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. ഐഹികജീവിതംമാത്രമേ ഉള്ളൂ, എന്നുള്ള നിശ്ചയമുണ്ടാകുമ്പോഴാണു് ജാതികളിലുള്ള ഉച്ചനീചഭാവം കാണപ്പെടുന്നതു്. ഇതിനെല്ലാം പുറമേ, ഒരു ജനസമുദായത്തിന്റെ ക്ഷേമത്തിന്നു നാലുതരത്തിലുള്ള വേലക്കാർ അവശ്യം വേണ്ടതാണുതാനും. കാര്യങ്ങളാലോചിച്ചു തീർച്ചപ്പെടുത്തുക, ശത്രുക്കളിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുക, ഭക്ഷണസാധനം മുതലായ ഉപകരണങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കി വേണ്ടുന്ന ദിക്കുകളിൽ വേണ്ടവിധത്തിൽ എത്തിക്കുക, ഈ മൂന്നു കാര്യങ്ങളെ വേണ്ടവിധത്തിൽ നടത്തുവാനുള്ള വേലക്കാർ ധാരാളമുണ്ടാവുക ഇങ്ങിനെ നാലു സംഗതികൾ ഒരു ജനസമുദായത്തിന്റെ ക്ഷേമത്തിന്നു് അത്യന്താപേക്ഷിതങ്ങളാണു്. ഇവയെ സമ്പാദിക്കുവാനുള്ള സുലഭമാർഗ്ഗമാണു് വർണ്ണവിഭാഗം. ഒരു ജാതിക്കാർ പരമ്പരയായി ചെയ്തുവരുന്ന പ്രവൃത്തിയിൽ ആ ജാതിക്കാരുടെ സന്താനങ്ങൾക്കു് അധികം ക്ലേശംകൂടാതെ നൈപുണ്യം സിദ്ധിക്കുമെന്നുള്ള തത്വംകൂടി വർണ്ണവിഭാഗത്തിലുണ്ടു്. ലോകത്തെ മുഴുവൻ ഒരാളായിക്കാണുന്നപക്ഷം വർണ്ണവിഭാഗത്തിൽ യാതൊരു ന്യൂനതയുമില്ലെന്നും, വർണ്ണവിഭാഗം ഇല്ല എങ്കിലും വർണ്ണവിഭാഗത്തിന്റെ മൂലതത്വം

പരിഷ്കൃതരാജ്യങ്ങളിലെല്ലാം ഇപ്പോഴും ഉണ്ടെന്നും പറഞ്ഞാൽ മതി. ഇനി ആശ്രമധർമ്മങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാം.

പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗത്തിൽക്കൂടെ പോയി നിവൃത്തിമാർഗ്ഗത്തിലിരുന്ന ആത്മസാക്ഷാൽകാരം സമ്പാദിക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗമാണ് ആശ്രമധർമ്മം. ബ്രഹ്മചര്യം, ഗാർഹസ്ഥ്യം, വാനപ്രസ്ഥം, സന്യാസം ഇവകളാണല്ലോ നാലാശ്രമങ്ങൾ. ബ്രഹ്മചര്യമാണ് പുരുഷാർത്ഥസാധനങ്ങൾക്കുള്ള ആരംഭം.

'ബ്രഹ്മണി ചര്യതേ' ഇതി ബ്രഹ്മചര്യം എന്നാകയാൽ, ബ്രഹ്മപ്രാപ്തിക്ക് എന്താനുഷ്ഠിക്കപ്പെടുന്നുവോ അതു ബ്രഹ്മചര്യം എന്നു സാധിക്കുന്നു. നിർഗ്ഗുണബ്രഹ്മം, സഗുണബ്രഹ്മം, വേദം ഇങ്ങിനെ അനേകം അർത്ഥങ്ങൾ ബ്രഹ്മശബ്ദത്തിന്നുണ്ട്. അവയെല്ലാം ബ്രഹ്മചര്യശബ്ദത്തിലന്തർഭവിക്കുന്നു. അണ്ഡത്തിലുള്ളതെല്ലാം പിണ്ഡത്തിലും ഉണ്ട്. അതിനാൽ മനുഷ്യങ്കൽ വാചാമഗോചരമായ ശക്തി ഗൂഢമായി കിടക്കുന്നു. അതിനെ ഉൽബുദ്ധമാക്കുകയാണ് ബ്രഹ്മചര്യംകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നത്. അതു ശരിയായി ഉൽബുദ്ധമായാൽ മനുഷ്യനും ഈശ്വരനും ഒന്നായിത്തീരുന്നു. മനുഷ്യനിലുള്ള ആ ദിവ്യശക്തിയെ ഉൽബുദ്ധമാക്കുവാനുള്ള ചടങ്ങുകളുടെ ആരംഭമാണ് ബ്രഹ്മചര്യാശ്രമധർമ്മങ്ങൾ എന്നു പറഞ്ഞാൽ ചുരുക്കത്തിൽ അതിന്റെ വിവരണമെല്ലാമായി. പ്രാണായാമം, ഭിക്ഷാടനം, വിദ്യാഭ്യാസം മുതലായവയാണ് ആവക ധർമ്മങ്ങൾ. പ്രാണായാമംകൊണ്ടു ദേഹവ്യായാമവും മനശ്ശുദ്ധിയും ഉണ്ടാവുന്നു. തനിക്കു ഭക്ഷണം തന്നു വളർത്തുന്നതു ലോകമാണെന്നും, അതിനാൽ ലോകസേവ തന്റെ മുഖ്യകർത്തവ്യങ്ങളിൽ ഒന്നാവേണമെന്നുമുള്ള ബോധം ഭിക്ഷാടനംകൊണ്ടുണ്ടാവുന്നു. ഐഹികപാരത്രികജീവിതങ്ങൾക്കു സമപ്രാധാന്യം കൊടുത്തുംകൊണ്ട് ആ രണ്ടു ജീവിതങ്ങൾക്കും അത്യന്താപേക്ഷിതങ്ങളായ വിഷയങ്ങളാണ് വിദ്യാഭ്യാസവിഷയ

ങ്ങൾ. ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹം മുതലായ വിശിഷ്ടഗുണങ്ങളെ സമ്പാദിക്കുവാനുള്ള അഭ്യാസം ബ്രഹ്മചര്യത്തിലെ ഒരു മുഖ്യാംശമാണ്. വിഷയാസക്തി വിഷയസുഖാനുഭവംകൊണ്ടു നശിക്കയില്ലെന്നു ബ്രഹ്മചര്യത്തിൽ പഠിക്കുന്നു. അതിനെ അനുഭവപ്പെടുത്തുവാനായി ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തെ അംഗീകരിക്കുന്നു.

മാതാപിതാക്കന്മാരെ ശുശ്രൂഷിക്കുക, സന്താനങ്ങളെ പോററി വളർത്തുക, ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ കൂടിച്ചേർന്നാലേ ഒരാളായി തീരുകയുള്ളൂ എന്നോർത്തു പ്രവർത്തിക്കുക, മററുള്ള മൂന്നാശ്രമങ്ങളിലുള്ളവരെ അന്നദാനം, വിദ്യാദാനം മുതലായതുകളെക്കൊണ്ടു നിലനിർത്തുക, സൽപ്രവൃത്തികളെക്കൊണ്ടു ദേവമനുഷ്യപിതൃക്കൾക്കുള്ള തന്റെ കടം വീട്ടുക ഇവകയാണ് ഗൃഹസ്ഥന്റെ മുഖ്യധർമ്മങ്ങൾ. കുടുംബസംരക്ഷണം എന്ന കൃത്യത്തിലേർപ്പെടുമ്പോൾ അധർമ്മപ്രവൃത്തിയിൽ ചിലപ്പോളേർപ്പെടേണ്ടിവന്നേക്കാം. ആവക ഘട്ടങ്ങളിൽ സദാചാരത്തെ അനുസരിക്കണം. ഗൃഹസ്ഥാശ്രമം സുഖാനുഭവത്തിനല്ല; വിഷയാനുഭവംകൊണ്ടു വിഷയാസക്തി ശമിക്കുകയില്ല എന്നുള്ളതിനെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തുവാനാണ് ദ്വിതീയാശ്രമത്തെ അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്നുള്ള ഓർമ്മ ഗൃഹസ്ഥന് എല്ലായ്പോഴും ഉണ്ടാകണം. വിജനപ്രദേശത്തിരുന്ന് ആത്മതത്ത്വചിന്ത, ഈശ്വരചിന്ത ഇവയും ഗൃഹസ്ഥൻ അവശ്യം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഇങ്ങിനെ ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തിലിരുന്നാൽ പ്രായം ചെല്ലുമ്പോഴെങ്കിലും വൈരാഗ്യം വന്നുതുടങ്ങും. അപ്പോൾ വാനപ്രസ്ഥനാകണം. കാട്ടിൽ താമസിക്കുകയെന്നുള്ളതു വാനപ്രസ്ഥാശ്രമത്തിന്റെ ശരിയായ സ്വരൂപമല്ല. വനമെന്നാൽ ഭജിക്കപ്പെടേണ്ടതെന്നർത്ഥം. ഈശ്വരനെ വനമായി ഉപാസിക്കണമെന്ന് ഉപനിഷത്തുകളിൽ കാണുന്നു. അതായതു് ഈശ്വരനെ ലോകമായി കാണണമെന്നു സാരം. ലോകമാകുന്ന മാലയോടുകൂടിയവൻ

എന്ന അർത്ഥത്തിലാണു് വിഷ്ണുവിന്നു "വനമാല"യുണ്ടെന്നു പറയുന്നതു്. വനമെന്നാൽ ലോകമെന്നു സാരം. അതിനാൽ ലോകസേവനതന്നേയാണു് വാനപ്രസ്ഥാശ്രമം. ബ്രഹ്മചര്യത്തിൽ വികസിതമായ ബുദ്ധി ഗാർഹസ്ഥ്യംകൊണ്ടു പരിപക്വമായിത്തീരുന്നു. പരിപക്വബുദ്ധികൾ ലോകസേവക്ക വന്നാലേ ലോകത്തിന്നും സേവിക്കുന്നവൎക്കും പൂർണ്ണമായ ക്ഷേമമുണ്ടാവുകയുള്ളൂ. തങ്കലുള്ളപോലെ അന്യരിലും ഈശ്വരത്വമുണ്ടെന്നു സ്വാനുഭവപ്പെടുകയാണു് വാനപ്രസ്ഥാശ്രമത്തിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ ലോകസേവയുടെ മുഖ്യഫലം. ഈശ്വരത്വം സർവ്വത്ര ഉണ്ടെന്നു് അനുഭവപ്പെട്ടാൽ സന്യസിക്കാം.

സന്യാസാശ്രമംകൊണ്ടു തനിക്ക സ്വാർത്ഥമായ മുക്തിയുണ്ടാകാമെന്നല്ലാതെ ലോകത്തിന്നു് അതുകൊണ്ടു യാതൊരു ഗുണവും ഇല്ല എന്നൊരുപക്ഷമുണ്ടു്. ആത്മജ്ഞാനിയായ സന്യാസി ഇന്നതു ചെയ്യേണമെന്നു വിധിയില്ലാത്തതിനാൽ അവർ ഒരു പ്രവൃത്തിയും ചെയ്യാതെ ഉദരംഭരികളായിത്തീരുന്നു. എന്നാൽ വസ്തുസ്ഥിതി ഇങ്ങിനെയല്ല. ആത്മജ്ഞാനിക്കും ഈശ്വരന്നും യാതൊരു വ്യത്യാസവുമില്ലെന്നാണു് വേദങ്ങൾ പറയുന്നതു്. അതിനാൽ ആത്മജ്ഞാനികളുടെ കർത്തവ്യങ്ങളെ വിധിക്കുവാൻ വേദങ്ങൾക്കുപോലും ശക്തിയില്ല. വേണമെങ്കിൽ അവർ വേണ്ട കൃത്യങ്ങളെ, ഈശ്വരനെപ്പോലെ, ചെയ്യുകയുള്ളൂ. പരീക്ഷിത്തിന്നു ജ്ഞാനോപദേശം ചെയ്വാൻ ആത്മജ്ഞാനിയായ ശുകബ്രഹ്മർഷിയെ ആളയച്ചു വരുത്തുകയുണ്ടായിട്ടില്ല; ആ ഋഷീശ്വരൻ തന്നെത്താൻവന്നു് ഉപദേശിച്ചു. ഈവിധമാണു് ആത്മജ്ഞാനികളുടെ പ്രവൃത്തികൾ. ഔഷധങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ടു ചില കീടങ്ങൾ നശിക്കുന്നതുപോലെ ആത്മജ്ഞാനികളുടെ സാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ടുതന്നെ ലോകത്തിലെ ദുഷ്ടവിചാരങ്ങൾ നശിക്കുന്നു. അതിനാൽ സന്യാസാശ്രമം സ്വാർത്ഥ

പരം മാത്രമല്ല. ആശ്രമധർമ്മങ്ങളുടെ മൂലതത്വങ്ങൾ ഏതുകാലത്തിന്നും ഏതുരാജ്യത്തിന്നും യോജിക്കുന്നവയാണെന്നു സ്മൃതികളെ പക്ഷപാതംകൂടാതെ മനസ്സിരുത്തി വായിക്കുന്നവർക്കു ബോദ്ധ്യപ്പെടും. അതിനാൽ വർണ്ണാശ്രമധർമ്മവിധ്വംസനം ഒരിക്കലും ആർക്കും യുക്തമായിട്ടുള്ളതല്ല.

വിദേശീയർവഴിയായി വർണ്ണാശ്രമധർമ്മങ്ങളെപ്പററി ചിലതെല്ലാം ധരിച്ചു് അവയെ ദുഷിക്കുവാൻ തുനിയുന്നവർ ഇല്ലെന്നില്ല. എന്നാൽ വർണ്ണാശ്രമാദിധർമ്മങ്ങളെ കാലദേശാദികൾക്കു യോജിക്കുന്നവയാക്കി തീർക്കുകയാണവർ ചെയ്യേണ്ടതു്. ഇപ്പോൾ അനുഷ്ഠിച്ചുവരുന്ന വർണ്ണാശ്രമധർമ്മങ്ങളിൽ പലേ ന്യൂനതകളുമുണ്ടു്. വർണ്ണാശ്രമധർമ്മങ്ങളിൽ വന്നുകൂടീട്ടുള്ള മാലിന്യംമൂലമാണു് സാമുദായികപ്പിഴകൾ ഇന്നുണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നുതന്നെ പറയാം. ഉത്സാഹിച്ചാൽ ശാസ്ത്രങ്ങൾവഴിക്കുതന്നെ സമുദായങ്ങളെ യോജിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കും. ലോകഹിതകാംക്ഷികൾ ആ തരത്തിലാണു് യത്നിക്കേണ്ടതു്. ഇന്നു വർണ്ണാശ്രമധർമ്മങ്ങളെ ദുഷിക്കുന്നവർതന്നെ ആചാര്യന്മാരുടെ ആശയങ്ങളും ഉപദിഷ്ട ശാസ്ത്രതത്വങ്ങളെ ചിന്തിപ്പാൻ തുടങ്ങിയെങ്കിൽ സ്മൃതിധർമ്മങ്ങളെ അഭിനന്ദിച്ചുതുടങ്ങുവാനേ വഴിയുള്ളു. സ്മൃതികൾ ഋഷിദത്തങ്ങളായ അമൂല്യനിധികളിൽ ഒന്നാണെന്നു നിസ്സംശയം പറയാം.

വി. കെ. നാരായണഭട്ടതിരി.

തിരമാല

തങ്ങളിൽത്തങ്ങളിൽത്തല്ലിത്തകരുന്ന
നിങ്ങളാരെന്തോ തരംഗപരമ്പരേ,
വന്നുപൊങ്ങുന്നിതോരോന്നുമത്യുത്തുംഗം
മൊന്നുമോരോ നവഗാനമോടെപ്പൊഴും.
നിന്നു, നിമിഷം മറയുന്നു തൽക്ഷണം
തന്നുടേ പിൻഗാമികൾക്കിടമേകുവാൻ.
വെൺനുരയാലേ ചിരിച്ചാർത്തിട്ടുമ്പൊഴേ
മുന്നുകത്തിപ്പതിക്കുന്നു നിരാശമായ്.
ദീനതയെന്തിന്നതിലേൽപ്പരി? തിരോ-
ധാനം പരിപൂർണ്ണതാപ്തിക്കറിയുവിൻ.
നാശത്തിനാണീമറയലെന്നാകിലേ
ക്ലേശത്തിനുള്ളു തിരകളേ, സംഗതി.
പായിക്കുവിൻ കണ്ണുകളെല്ലാം നിശ്ചല-
മായ്ഗ്ഗംഭീരവും ശാന്തവുമായ് സദാ
എന്നുമാധാരമായുള്ള കടലിനെ-
യൊന്നു കാണാം രസമാത്രസ്വരൂപമായ്.
ആദിയുമന്തവുമറ്റൊരാമൂർത്തിയി-
ലാദിത്യ,നിന്ദു, വാനൊക്കെയും ദൃശ്യമാം.
ഇല്ലതി,രില്ലതി,രല്ലരാം നിങ്ങളി-
ലുല്ലസൽസാഗരം കണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടാം.
ആ വൻകടലിന്റെ നിത്യഗാനത്തെ ഞാ-
നേവം ശ്രവിച്ചാവു കല്ലോലമാലയിൽ.

പണ്ഡിതർ ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്.

സ്ഥായിനവകം

രതി

മതിയിലരമിറങ്ങിജ്ജീവിവർഗ്ഗത്തെയെല്ലാ-
മതിബലമൊടൊത്തു കളിക്കാക്കുമെന്നും നടത്തി
പ്രതിദിനമകളങ്കശ്രീയെയൊട്ടേല്പും വിളങ്ങും
രതിയുടയ വിലാസം വിശ്വവിഖ്യാതമല്ലോ. 1

തരുണിയുമതിനൊപ്പം യൌവനംതള്ളിനില്ക്കും
പുരുഷനുമതിമാത്രം തമ്മിലാലംബമായി
പുരുരസമതല്ലോ നീ, പാരമുദ്ദീപനത്വം
ചെറുകുളുർവനശ്രീഗന്ധചന്ദ്രാദിയാലേ. 2

കുളിരൊളിരദനശ്രീ ചാർത്തിടും മന്ദഹാസം
നളിനസദൃശനേത്രോദഞ്ചിതാപാംഗഭംഗം
ലളിതസുഷമ വാങ്മാധുര്യമിത്യാദിയെല്ലാം
മിളിതരസമെഴും തേ സ്വാനുഭാവങ്ങളത്രേ. 3

കളതരരവഭേദ,സ്തംഭ,രോമാഞ്ച,ബാഷ്പ,-
പ്രളയ,വിരുചി,കമ്പ,സ്വേദരൂപങ്ങളാലേ
ഗളദുപരവിഭാവം സാത്വികശ്രീ കലർന്നൊ-
ക്കളമതിലനിശം നീ കേളിയാടുന്നു മേന്മേൽ. 4

ഇടയിലിടയിലെല്ലാം ഖേദസാദാദി ചേർത്തുതൽ-
ക്കടനിലയൊടു നേത്രപ്രീത്യവസ്ഥാദി നൽകി

ളുടനുടനെ മുളച്ചും പല്ലവിച്ചാശു പൂത്തും
സ്ഫുടത തടവിയും നീയെത്ര ശോഭിച്ചിടുന്നു. 5

ഉലകിലനുപമാനം നൂറു യാഗം കഴിച്ചി-
ട്ടലഘുവിഭവലക്ഷ്മീഭവ്യനാം ദേവരാജൻ
നലമൊടു വിലസും നിൻപാട്ടിലാപ്പെട്ടമൂലം
പലതുമഹഹ! ചെയ്തിട്ടെത്ര നട്ടംതിരിഞ്ഞു. 6

പുരമഥനനിരിക്കും കുന്നു കുത്തിപ്പറിച്ചാ-
ക്കരനിരയിലെടുത്തുംകൊണ്ടൊരമ്മാനമാടി
വരബലമൊടു വിശ്രാന്തംവന്ന രാത്രിഞ്ചരേന്ദ്രൻ
പരമിഹ ഭവദാജ്ഞാവിഷ്ടനായ് നഷ്ടനായി. 7

സകലസുഖസമേതം സോദരസ്നേഹവായ്പോ-
ടകതളിരിലിണക്കംചേർന്ന സുന്ദോപസുന്ദർ
തികവൊഴുമൊരു നാരീമൂലമായ് നിൻവശത്തായ്
പകയൊടു ബത! തമ്മിൽത്തല്ലിയൊപ്പം നശിച്ചാർ. 8

പ്രകൃതിപുരുഷരെയും പാട്ടിലാക്കി പ്രപഞ്ചം
വികൃതനിലയിലേവം തീർത്തിടും നിൻവിഭുത്വം
സുകൃതികളൊരുമട്ടിൽ കണ്ടു നിന്നിൽപ്പെടാതെ
സ്വകൃതശമദമാദ്യംകൊണ്ടു മോദിച്ചിടുന്നു. 9

പ്രിയതമകളൊരഞ്ചും പൊൽപ്പെട്ടിക്കാക്കി മൂർത്തി-
ത്രയവുമുടനടക്കിസ്സൃഷ്ടിരക്ഷാവിനാശം
നിയമമൊടു നടത്തിശ്ശക്തികാട്ടുന്ന നീയോ
നിയതി! നിയതമോർത്താലത്ഭുതം ത്വൽപ്രഭാവം. 10

കടത്തനാട്ടു പി. കെ. ശങ്കരവർമ്മത്തമ്പുരാൻ.

സാഹിത്യവിമർശനം

സാഹിത്യമെന്നതു ലോകത്തിന്റെ സംസ്കാരം, പരിഷ്കാരം, ഭാവനാശക്തി, മനോധർമ്മം മുതലായവയെ സജീവമാംവണ്ണം പ്രതിബിംബിപ്പിച്ചു കാണിക്കുന്ന ഒരു കലാവിദ്യയാകുന്നു. ഒരേസമയത്തുതന്നെ വിജ്ഞാനവും വിനോദവും നൽകി മനുഷ്യാത്മാവിനെ സംസ്കരിച്ചുയർത്തുന്നതിനു സാഹിത്യത്തെപ്പോലെ ശക്തിയുള്ള മറെറാരു കലാവിദ്യയുമില്ലെന്നു നിസ്സംശയം പറയാവുന്നതാണ്. ലോകത്തിന്റെ വിശിഷ്ടവും സുന്ദരവുമായ വിചിന്തനങ്ങളും, അഗാധവും അത്ഭുതകരവുമായ ആശയങ്ങളും, പ്രായോഗികവും ഉപകാരപ്രദവുമായ ശാസ്ത്രങ്ങളും, വിവിധവും വിജ്ഞാനപ്രദവുമായ സ്വഭാവങ്ങളും സാഹിത്യസഹായംകൊണ്ടു നമുക്കറിവാൻ സാധിക്കുന്നു. ലോകോല്പത്തിമുതൽ നാളിതുവരെയുണ്ടായിട്ടുള്ള മനുഷ്യബുദ്ധിയുടേയും ആലോചനയുടേയും അനർഘമായ ഫലം നാമിന്നനുഭവിക്കുന്നതു സാഹിത്യസഹായംകൊണ്ടാണ്. സാഹിത്യമില്ലെങ്കിൽ മനുഷ്യന്റെ ഭൂതകാലം തമോനിബിഡവും, വർത്തമാനവും ഭാവിയും ശൂന്യവുമായിത്തീരുന്നതാകുന്നു. ദിവ്യമായ സാഹിത്യമില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, ലോകം തമസ്സിനാലാവൃതമാകുമായിരുന്നുവെന്ന് ആലങ്കാരികപ്രമാണിയായ ആചാര്യദണ്ഡി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. അതു ഭൂതതമസ്സിലെ വൈദ്യുതദീപവും, വർത്തമാനത്തിലെ വിശ്രമസ്ഥാനവും, ഭാവിയിലെ മാർഗ്ഗദർശിയുമാണ്. "ഏതവസ്ഥയിലും എനിക്കു ഒരു ഉററ സഹായിയായും, ആജീവനാന്തം സുഖത്തിനും സമഷ്ടും കാരണഭൂതമായും, മനുഷ്യജന്മത്തിൽ നേരിടാവുന്ന എല്ലാ വിപത്തുകളിലും സങ്കടങ്ങളിലും ഒരു രക്ഷയായും ഇരിക്കുന്ന ഒ

ന്നു അഭിരുചിയുണ്ടാകണമെന്നു ഞാനിച്ഛിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതു ഗ്രന്ഥപാരായണത്തിലുള്ള അഭിരുചിയാണെ"ന്നാണ് ഒരു മഹാൻ പറയുന്നതു്. "ദുഃഖം സഹിക്കുന്ന ആത്മാവിന്നും, ഭാരം വഹിക്കുന്ന മനസ്സിന്നും പുസ്തകങ്ങൾ മാത്രമാണ് ഉത്തമസഖാക്കളായുള്ളതെ"ന്നു മറ്റൊരു മഹാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. "ഗ്രന്ഥശാലയില്ലാത്ത പ്രദേശം ആത്മാവില്ലാത്ത ശരീരമാണെ"ന്നാണ് 'സിസറോ' സിദ്ധാന്തിക്കുന്നതു്. "ഞാൻ ഒരു രാജാവല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ 'ബാഡലിയൻ' ഗ്രന്ഥശാലയിലെ ലൈബ്രേറിയനായിരിപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുമായിരുന്നു"വെന്ന് ഇംഗ്ലൻഡിലെ 'ജെയിംസ്' എന്ന മഹാരാജാവു് ഒരിക്കൽ പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. "സുകവിതാ യദ്യസ്തി രാജ്യേന കിം" എന്നാണ് "ഭർത്തൃഹരി" ചോദിക്കുന്നതു്, "ഞാൻ ക്യൂബെക്കിന്റെ ജേതാവായിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ 'ഗ്രേ'യുടെ 'ശ്മശാനഗീതി'യുടെ കർത്താവായിരിപ്പാനാണ് അധികം ആഗ്രഹിക്കുന്നതെന്നു സേനാധിപനായ 'വുൾഫ്' ഒരിക്കൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ബ്രഹ്മാനന്ദസഹോദരമാണ് സാഹിത്യാസ്വാദ്യത്തിൽനിന്നുണ്ടാവുന്ന രസമെന്നു പൌരസ്ത്യസാഹിത്യമീമാംസകന്മാരും പറയുന്നു.

ഈ. മഹാശയന്മാരായ പണ്ഡിതന്മാരുടെ മേൽക്കാണിച്ച പ്രസ്താവനകളിൽനിന്നു സാഹിത്യം എത്രമാത്രം മഹനീയമായ ഒരു കലാവിദ്യയാണെന്നും, അതിന്നു ജനസമുദായത്തിലുള്ള സ്വാധീനശക്തി എന്തുമാത്രമുണ്ടെന്നും, ലോകത്തിലെ വിചിന്തകന്മാരായ മഹാന്മാൎക്ക് അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായം എന്താണെന്നും എന്താണ്ടു മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. സാഹിത്യത്തിന്റെ മഹത്വം എത്രയും അപരിമിതമാകയാൽ അതിനെ നയിക്കുന്ന വിമർശകന്റെ ഉത്തരവാദിത്വവും ഏറ്റവും വലുതാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. സാഹിത്യത്തിന്റെ ആദർശത്തെക്കുറിച്ചു് പരിഷ്കൃതവും, ഉൽകൃഷ്ടവുമായ ഒരു ബോധം വിമർശകന്നുണ്ടായിരിക്കണം. അതില്ലാതെ സങ്കു

ഷിതമായ ഒരു മനോവൃത്തിയുംവെച്ചു തന്റെ ഹ്രസ്വമായ അളവുകോൽകൊണ്ടു സാഹിത്യലോകത്തിൽ കടന്നു് അളക്കലും കണക്കാക്കലും തുടങ്ങിയാൽ അതിന്റെ ഫലം ശുഭപൎയ്യവസായിയായിരിക്കയില്ല. യുവകവികളുടെ ആശയഗതിയെ നേർവഴിക്കു തിരിപ്പാനും, ജനസാമാന്യത്തിന്റെ സാഹിത്യാഭിരുചിയെ പരിഷ്കരിച്ചു വളർത്തുന്നതിന്നും, തദ്വാരാ ലോകസുഖത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്നും ഉത്തരവാദികളാണു് തങ്ങളെന്നു വിമർശകന്മാർ വിസ്മരിപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. വിമർശനമെഴുതുന്നതു സാഹിത്യകാരന്മാൎക്കും ലോകത്തിന്നും വേണ്ടിയാണു്. സാഹിത്യമൎയ്യാദയിൽ വ്യംഗ്യമായി വെച്ചിട്ടുള്ള ആശയങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും, അവ്യക്തങ്ങളായികിടക്കുന്ന ഗുണദോഷങ്ങളെ വിസ്തരിക്കുകയും, ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ മാൎഗ്ഗങ്ങളെ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു ഗ്രന്ഥകാരന്മാൎക്കും വായനക്കാൎക്കും ഒരു പ്രയോജനപ്പെടാതിരിപ്പാൻ വഴിയില്ലല്ലോ. കൃത്യബോധത്തോടുകൂടി ചെയ്യപ്പെടുന്ന വിമർശനം തീർച്ചയായും സാഹിത്യാഭിവൃദ്ധിക്കുള്ള ഒരു ഉൽകൃഷ്ടമാർഗ്ഗമായിത്തീരുന്നതാണു്.

൨. നിറഞ്ഞ പാണ്ഡിത്യവും തികഞ്ഞ വാസനാബലവും ഒരു വിമർശകന്നാവശ്യമാണു്. ഇത്തരം വിമർശകന്മാർ എത്രയോ ദുർല്ലഭമാണെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെയായിരിക്കണം "കാവ്യാനി കർത്തും ച പരീക്ഷിതും ച ദ്വിത്രാ ഭവേയുർന്ന വാ ഭവേയുഃ" (കാവ്യങ്ങളുണ്ടാക്കുന്നതിന്നും വിമർശിക്കുന്നതിന്നും രണ്ടോ മൂന്നോ ആൾ ഉണ്ടായെന്നും വരാം, ഇല്ലെന്നും വരാം) എന്നു രസികധൌരേയനായ നീലകണ്ഠദീക്ഷിതർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. "യഥാർത്ഥമായ കവിതാവാസനയും വൈദഗ്ദ്ധ്യവുമുള്ള കവികളെപ്പോലെതന്നെ വിമർശകന്മാരും വളരെ ദുർല്ലഭമാണു്. ഇവൎക്കിരുവൎക്കും സഹജസിദ്ധമായ വാസന കൂടിയേ കഴിയൂ; യഥാർത്ഥകവിക്കെന്നപോലെതന്നെ യഥാർത്ഥവിമർശകന്നും പ്രകൃതിസിദ്ധമായ വാസന

നയുണ്ടായിരിക്കും" എന്നാണ് ആംഗ്ലേയകവിവര്യനും വിമർശകവര്യനുമായ 'അലെക്സാണ്ടർ പോപ്പ്' അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. വിമർശനക്ഷമമായ പാണ്ഡിത്യവും, വാസനാശ്ലിഷ്ടമായ മനോഗതിയുംകൂടി ഒരുമിച്ചുകാണുന്നതുതന്നെ വളരെ ദുർല്ലഭമാണ്. നമ്മുടെ ചില പത്രങ്ങളിലെ സാഹിത്യനിരൂപണപംക്തികൾ മറിച്ചുനോക്കിയാൽ ഗ്രന്ഥവിമർശനംപോലെ അത്ര എളുപ്പമുള്ള മറെറാരു പണിയുമില്ലെന്നു തോന്നിപ്പോകും! സഹൃദയത്വമില്ലാത്ത പാണ്ഡിത്യത്തിന്റെയും, അജ്ഞതയുടെ സന്താനമായ അഹംഭാവത്തിന്റെയും ഭയങ്കരരൂപങ്ങൾ വിമർശനലോകത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നവർക്കു സുലഭമായി കാണാവുന്നതാണ്. ഇവ സാഹിത്യത്തിന്റെ പരമശത്രുക്കളാണെന്നു വേണം പറവാൻ. സാഹിത്യത്തിന്റെ ആവിർഭാവം ഇത്തരക്കാർക്കുവേണ്ടിയല്ല. ഈവക വിമർശകന്മാരെപ്പററി മഹാകവി വള്ളത്തോൾ പറയുന്നതിങ്ങനെയാണ്:—

"സന്ധ്യാപ്രകാശം എല്ലാ കണ്ണുകളേയും വികസിപ്പിക്കുന്നില്ല; കൌസല്യാദേവിയുടെ പുത്രവിശ്ലേഷഖേദം എല്ലാ കണ്ണുകൾക്കും നനവുണ്ടാക്കുന്നില്ല. എത്ര പാണ്ഡിത്യമുണ്ടായാലും പ്രകൃതി കൊടുത്ത ഹൃദയമില്ലാത്തവരെ ആകർഷിപ്പാൻ ഏതു് ഉൽകൃഷ്ടകാവ്യവും ശക്തമായിട്ടില്ല. ഉദാഹരണം അകലത്തെങ്ങും അന്വേഷിക്കേണ്ടതില്ല. നമ്മുടെ നാട്ടിലെ പണ്ഡിതനിരൂപകന്മാരുടെ 'തുരുത്തുരെ'യുള്ള തൂലികാവ്യാപാരങ്ങളെ കുറഞ്ഞൊന്നു ശ്രദ്ധിച്ചുനോക്കിയാൽ മതി. ഇക്കാലത്തൊരു സൽക്കാവ്യം നിശ്ശബ്ദമായി ഇങ്ങിനെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുണ്ടാവാം. ഭഗവൻ! പ്രപഞ്ചമഹാകവേ! വിജ്ഞരുടേയും അജ്ഞരുടേയും അടുക്കലല്ലാതെ അർദ്ധവിദ്യാഭ്യാസികളുടെ അധീനതയിൽ ചെന്നുപെടാൻ എനിക്കു സംഗതിവരുത്തരുതേ! ഇവരുടെ നിരങ്കുശങ്ങളായ തൂലികകൾ ക്ഷുദ്രകൃതികളെ ചാന്തിൻപൊട്ടു തൊടുവിക്കുന്നു; ശ്രേഷ്ഠഗ്രന്ഥങ്ങളിന്മേലോ, ചളി തെറിപ്പിപ്പാൻ നോക്കുന്നു; ഇത്ത

രക്കാരെക്കൊണ്ടാണ് ഇന്നും എന്നും എവിടേയും ഭാഷയുടെ പുരോഗതിക്കു പ്രതിബന്ധം.”

നല്ല പഠിപ്പും വാസനാബലവുമുള്ളവക്കു മാത്രമേ വിമർശനകലയിൽ വിജയം നേടുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളുവെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞുവല്ലോ; എന്നാൽ സാഹിത്യത്തിൽ ആദ്യമായി പ്രവേശിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നവർകൂടി തങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശസാദ്ധ്യത്തിന്നു വിമർശനത്തെ വിനിയോഗിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഇത്രയും ആക്ഷേപങ്ങൾക്കിടവരുന്നതു്. പത്രങ്ങളിലും മാസികാഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഗ്രന്ഥനിരൂപണം ചെയ്യാൻ നിശ്ചയിക്കപ്പെടുന്നവരെങ്കിലും അതാതു വിഷയങ്ങളിൽ പഠിപ്പും പ്രാപ്തിയും പരിചയവുമുള്ളവരാണെങ്കിൽ വിമർശനസാഹിത്യം അത്രമേൽ ദുഷിച്ചുപോകാതെ കഴിസ്സാവുന്നതാണ്.

൨. ‘ഗുണൈകഗ്രാഹി’യായോ, ‘ദോഷൈകദൃക്കാ’യോ ചെയ്യപ്പെടുന്ന വിമർശനവും സാഹിത്യത്തിന്റെ പുരോഗതിയെ പ്രതിബന്ധിക്കുന്നതാണ്. പരമാണുവിനെ പർവ്വതീകരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ ഗർവ്വിഷ്ഠന്മാരാകാനാണ് വഴിയുള്ളതു്. അതുകൊണ്ടവർ സാഹിത്യദൃഷ്ടിയിൽ ക്ഷുദ്രന്മാരായേക്കും. അങ്ങനേതന്നെ അതിരു കടന്ന ‘പൌരോഭാഗ്യം’ യുവസാഹിത്യകാരന്മാരെ നൈരാശ്യഗർത്തത്തിൽ വീഴ്ത്തുവാനാണെളുപ്പം. ഹൃദയമില്ലാത്ത കർക്കശവിമർശകന്മാരുടെ നാരാചനിശിതങ്ങളായ തൂലികാപ്രഹരങ്ങളേറ്റ് എത്രയെത്ര ഉത്തമസാഹിത്യകാരന്മാർ ലോകത്തിന്നു നഷ്ടമായിട്ടുണ്ടു്!! ‘കീററ്സ്’ എന്ന ആംഗ്ലേയകവികോകിലത്തെ ലോകരംഗത്തിൽനിന്നു തിരോധാനം ചെയ്യിച്ചതുതന്നെ ചില ദോഷൈകദൃഷ്ടികളായ വിമർശകന്മാരുടെ ദാരുണപ്രഹരങ്ങളാണെന്നു പലക്കും അഭിപ്രായമുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങളെ അതിന്നു സാഹിത്യത്തിലുള്ള സ്ഥാനത്തിന്നനുസരിച്ച് അന്യൂനാനതിരിക്തമായി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയാണ് വിമർശനത്തിൽ ചെയ്യേണ്ടതു്. മതു

മാർമ്മികനായ സാഹിത്യനിരൂപകൻ ഗ്രന്ഥനിരൂപണത്തെപ്പറ്റി പറയുന്നതു നോക്കുക:—

“ഒരു കൃതിക്കു ചില പ്രധാനഗുണങ്ങളുള്ളതുകൊണ്ടു സാഹിത്യത്തിൽ മാന്യസ്ഥാനത്തിന്നവകാശമുണ്ടെന്നു കണ്ടാൽ പിന്നെ അതിൽ വല്ല ദോഷാംശങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നാൽക്കൂടി അവയെ പരുഷസ്വരത്തിൽ ഖണ്ഡിക്കുന്നതു ശരിയല്ല; അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതു് ആ കൃതിയുടെ പ്രണേതാവിനെ ഇച്ഛാഭംഗപ്പെടുത്തി ഉത്സാഹഹീനനാക്കിത്തീർക്കും. ഇതുപോലെതന്നെ ഒരു കൃതിക്കു ചില പ്രധാനദോഷങ്ങളെക്കൊണ്ടു സാഹിത്യത്തിൽ നല്ലൊരു സ്ഥാനത്തിന്നവകാശമില്ലെന്നു കണ്ടാൽ ആ കൃതിയിലുള്ള ഗുണങ്ങളെ പുകഴ്ത്തിപ്പറയുന്നതും ശരിയല്ല. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതു സാഹിത്യത്തിൽ ക്ഷുദ്രകൃതികൾ പെരുകുവാൻ കാരണമാകും.”

ഏതു ചെറിയ ദോഷവും വലുതാക്കിക്കാണിപ്പാൻ ഒരു നല്ല സാഹിത്യകാരന്നു കഴിയും; കാമധേനുവിനെ കഴുതയാക്കുവാനും, കല്പദ്രുമത്തെ കറുകപ്പുല്ലാക്കുവാനും അവന്നു സാധിച്ചേക്കും; പക്ഷേ സത്യത്തിന്റെ മേൽ ഇത്തരക്കാർ വാരിഎറിയുന്ന ചളി കാലത്തിന്റെ കരുത്തുള്ള കരങ്ങൾ മായ്ച്ചുകളയാതിരിക്കയില്ല. സത്യത്തെ മറക്കുവാൻവേണ്ടി അതിശയോക്തികളും യുക്തിന്യായങ്ങളും കൊണ്ടുവരുന്നതു തങ്ങൾക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള അനുഗൃഹീതമായ കലാകൌശലത്തെ ദുരുപയോഗപ്പെടുത്തുകയാണു്. സംഹാരപരങ്ങളായ ഇത്തരം സാരംഭങ്ങളിലല്ല വിമർശകന്മാർ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതു്. സൃഷ്ടിപരവും പരിഷ്കാരപരവുമായ മാർഗ്ഗങ്ങളിലാണു് അവരുടെ സൌവർണ്ണതൂലികകൾ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതു്. “ശേഷിയുള്ളവ ശേഷിക്കും” എന്ന മതം ഒരിക്കലും ആദരണീയമല്ല. “ദുഷ്പണ്ഡിതന്മാരെ പ്രസാദിപ്പിപ്പാനായി കവിത എഴുതുന്നതിലും ഭേദം ലോകത്തിൽ മൂകന്മാരായോ, പക്ഷിമൃഗാദികളായോ, തൃണഗുൽമാദികളായോ ജനിക്കു

കയാണെ"ന്നാണു് മഹാകവി നീലകണ്ഠദീക്ഷിതർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്.

൪. I അവധാനപൂർവ്വം ഗ്രന്ഥം നല്ലവണ്ണം വായിച്ചല്ലാതെ അതിനെക്കുറിച്ചു് ഒരഭിപ്രായം രൂപീകരിക്കുന്നതു് മിക്കപ്പോഴും അബദ്ധമായി കലാശിപ്പാൻ വഴിയുണ്ടു്. അജ്ഞാതനാമധേയന്മാരായ ഗ്രന്ഥകാരന്മാരുടെ കൃതികൾ എപ്പോഴും മോശമായിരിക്കുമെന്നും, സുപ്രസിദ്ധന്മാരായ സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ കൃതികൾ ഉൽകൃഷ്ടമായിരിക്കുമെന്നും വിചാരിക്കുന്നതു് ഒരുതരം മൌഢ്യമാണു്. ഇന്നു ദിഗന്തവിശ്രാന്തകീർത്തികളായ മഹാകവികളെല്ലാം ഒരു കാലത്തു് അജ്ഞാതനാമധേയന്മാരായിരുന്നുവെന്നതിനു സംശയമില്ല. ദുഷ്കവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽത്തന്നെയാണവരും രംഗപ്രവേശം ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നു പ്രത്യേകം ഓർക്കേണ്ടതാണു്. വാസനയും ശക്തിയുമുള്ള സാഹിത്യകാരന്മാരേയും, അതില്ലാത്ത ദുഷ്കവികളേയും തിരിച്ചറിയണമെങ്കിൽ സാവധാനം പുസ്തകം വായിച്ചേ സാധിക്കൂ. പഴയതൊക്കെ നല്ലതെന്നും, പുതിയതെല്ലാം ചീത്തയെന്നുമുള്ള മതവും ആദരണീയമല്ല.

ii. കാളിദാസൻ, ഭവഭൂതി മുതലായ ലോകമഹാകവികളെക്കൂടി, അവരുടെ യുവദശയിൽ വിമർശകന്മാർ കർക്കശമായി വിമർശിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നതിനു തെളിവുകളുണ്ടു്. വ്യാസൻ, വാല്മീകി, അശ്വഘോഷൻ, ഭാസൻ തുടങ്ങിയുള്ള മഹാകവികളുടെ കവിതകളെയല്ലാതെ ഒരു യുവകവിയായിരുന്ന കാളിദാസനെ ബഹുമാനിപ്പാനോ, ആദരിപ്പാനോ ലോകം ഒരുക്കമുണ്ടായിരുന്നില്ല.

"പുരാണമിത്യേവ ന സാധു സർവ്വം
ന ചാപി കാവ്യം നവമിത്യവദ്യം
സന്തഃ പരീക്ഷ്യാന്യതരൽ ഭജന്തേ
മൂഢഃ പരപ്രത്യയനേയബുദ്ധിഃ"

എന്ന പദ്യം മൂലം കാളിദാസൻ ഈ സംഗതി വെളി

ന്നെടുത്തുകയും, വിമർശനത്തിന്റെ മാതൃക ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

“പൂന്തേൻവാണീകവിത ഇതുകൾക്കുള്ള സാധുതയുള്ളിൽ
ചിന്തിപ്പാനായ്ത്തുടരുമല്ലോ വല്ലാവരും ദുർജ്ജനങ്ങൾ”

എന്നൊരിടത്തും,

“യേ നാമ കേചിദിഹ നഃ പ്രഥയന്ത്യവജ്ഞാം
തേ ജാനതേ കിമപി താൻ പ്രതി നൈഷ യത്നഃ
ഉൽപ്പത്സ്യതേ മമ ച കോപി സമാനധർമ്മാ
കാലോഹ്യയം നിരവധിർവ്വിപുലാ ച പൃഥ്വീ”

എന്നു മറ്റൊരിടത്തും ‘ഭവഭൂതി’ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നതിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദികാലത്തിൽ വിമർശകന്മാരിൽനിന്നു കിട്ടിയിട്ടുള്ള സമ്മാനങ്ങൾ ഏതുവിധത്തിലുള്ളവയായിരുന്നുവെന്ന് ഊഹിക്കാം. വാസനാനുഗ്രഹീതന്മാരായ നവസാഹിത്യകാരന്മാരെ കണ്ടറിഞ്ഞു പ്രോത്സാഹിപ്പിപ്പാനുള്ള മനസ്ഥിതി വിമർശകന്മാർക്കില്ലാത്തതിനാലാണ് ഏതാദൃശങ്ങളായ അനുഭവങ്ങളുണ്ടാവുന്നത്.

iii. വലിയ സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം ഗുണപുഷ്കലങ്ങളും ആസ്വാദ്യങ്ങളുമായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ലെന്നു മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. കാളിദാസന്റെ കൃതികൾതന്നെ എല്ലാം സമഗുണങ്ങളുള്ളവയല്ല. ഭവഭൂതിയുടെ കൃതികളിൽ “ഉത്തരരാമചരിതം” പോലെ ആസ്വാദ്യത മറ്റൊന്നിന്നുമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. “തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛ”ന്റെ കൃതികൾ പരിശോധിച്ചാൽ എല്ലാം ഒരുപോലെ നന്നായിട്ടില്ലെന്നു ബോദ്ധ്യപ്പെടും. ഒരു കൃതിയുടെ ഗുണപൌഷ്കല്യമിരിക്കുന്നതു വിഷയസ്വഭാവം, കവിയുടെ താൽക്കാലികമനസ്ഥിതി, പ്രതിപാദനരീതി, വിഷയത്തിന്നും കവിക്കും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം എന്നിത്യാദിപ്ര

ധാനസംഗതികളെ ആസ്പദിച്ചായിരിക്കും. ഈവക കാൎയ്യങ്ങളാലോചിക്കാതെ വിഖ്യാതന്മാരെഴുതീട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളാണെന്ന വെച്ച് അതിനെ സ്തുതിക്ക പുറപ്പെടുന്നതു് അബദ്ധമാണ്.

iv ഒരാളുടെ ജാതി, അഭിപ്രായം, സ്വഭാവം, സ്ഥിതി മുതലായ ഉപാധികളെ ആസ്പദിച്ചോ, വ്യക്തിഗതമായ ശത്രുമിത്രാവസ്ഥയെ ലക്ഷ്യമാക്കിയോ ഗ്രന്ഥനിരൂപണം ചെയ്യുന്നതു നിരൂപണകലയെ വ്യഭിചരിപ്പിക്കയാണ്. സാഹിത്യം പൊതുസ്വത്താകയാൽ, സാഹിത്യമെന്ന നിലയിലുള്ള അതിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങൾ നോക്കുകയല്ലാതെ വ്യക്തിഗതമായ മനോഭാവം വെച്ചുകൊണ്ട് അതിനെ നിരൂപണം ചെയ്വാനവകാശമില്ല. വൈരനിൎയ്യാതനത്തിന്ന വിമൎശനത്തെ വിനിയോഗിക്കുന്നതു് അന്തസ്സാരമില്ലാത്ത ശുഷ്കഹൃദയന്മാരാണ്. അവർ സാഹിത്യത്തിന്റെയോ, നിരൂപണത്തിന്റെയോ അത്യുൽകൃഷ്ടമായ ആദൎശം എന്താണെന്ന ധരിക്കുകപോലും ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത അല്പബുദ്ധികളാകുന്നു.

൫. ശാഖാചംക്രമണം വാദപ്രതിവാദങ്ങളിലും നിരൂപണങ്ങളിലും സൎവ്വസാധാരണമായി വരാവുന്ന ഒരു ദോഷമാണ്. വാദം ഒരു വിഷയത്തിൽനിന്നാരംഭിച്ച പ്രസക്താനുപ്രസക്ത്യാ പല വിഷയങ്ങളേയും കടന്ന വ്യാപിച്ച വിഷയം എന്താണെന്നുതന്നെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമായിത്തീരുന്നതാണിതിന്റെ സ്വഭാവം. ഇത്തരം നിരൂപണങ്ങളും വാദപ്രതിവാദങ്ങളും ഒരിക്കലും അവസാനിക്കില്ലെന്നല്ല, വിഷയത്തിന്ന വിശാലതയും തെളിവും ഉണ്ടാകുന്നതിന്ന പകരം, അതിന്ന് ഒരു കൢപ്തമായ പരിധിതന്നെ ഇല്ലാതാവുകയും, ആകപ്പാടെ കലങ്ങിമറിയുകയുമാണ് ചെയ്യുന്നതു്. വാദമുഖങ്ങളേയും പ്രതിപാദ്യവിഷയങ്ങളേയും വിസ്മരിക്കാതെയും, വിമൎശനാദൎശത്തെ പുരസ്കരിച്ചും ചെയ്യുന്ന നിരൂപണങ്ങളിലും വാദപ്രതിവാദങ്ങളിലും ഈ ദോഷം അധികം വരുവാൻ വഴിയില്ല.

൯. വാദപ്രതിവാദം ചെയ്യുമ്പോഴും വിമർശനം നടത്തുമ്പോഴും എതിരാളിയോടോ, ഗ്രന്ഥകാരനോടോ അവഹേളനപൂർവ്വം പെരുമാറുന്നതു നന്നല്ല. “മാന്യാൻ മാനയ” എന്ന മതം ഒരിക്കലും ധിക്കരിക്കത്തക്കതല്ല. “രാമസ്തുലിതകൈലാസമരാതിം ബഹ്വമന്യത” എന്ന മഹാകവിയുടെ സൂക്തിതല്ലജം ശത്രുവിൽ കാണുന്ന മഹത്വത്തേയും ബഹുമാനിക്കുന്നതു് ഉത്തമന്മാരുടെ സ്വഭാവമാണെന്നല്ലയോ സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്? എതിരാളിയെ നിന്ദിക്കുന്നതിലല്ല, ബഹുമാനിക്കുന്നതിലാണു് ഒരാളുടെ മഹത്വം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. പല വിമർശകന്മാരും പ്രതിദ്വന്ദ്വികളുടെ നേരെ ആഭാസമായ ഭാഷ ഉപയോഗിക്കുകയും, അവരുടെ സ്ഥിതിയെ താഴ്ത്തിപ്പറകയും പതിവാണു്. വാസ്തവത്തിൽ അവർ തങ്ങളെത്തന്നെയാണു് താഴ്ത്തുന്നതെന്നറിയുന്നില്ല. പ്രതിദ്വന്ദ്വി അത്ര നിസ്സാരനാണെങ്കിൽ അങ്ങനത്തെ ഒരാളോടു് എതിരിടുന്നതു തന്നെ ലാഘവമാണെന്നു് ഇത്തരക്കാർ വിസ്മരിച്ചുപോകുന്നു! “അനുഹുങ്കുരുതേ ഘനധ്വനിം ന ഹി ഗോമായുരുതാനി കേസരീ” എന്ന കവിവാക്യം ഇക്കൂട്ടർ ഓർമ്മിക്കേണ്ടതാണു്. അഭിപ്രായവ്യത്യാസം സാധാരണമാണെന്നും, വിമർശനത്തിന്റെ ആവശ്യം വിഷയവൈശദ്യം വരുന്നതിന്നും സത്യം തെളിയുന്നതിന്നുമാണെന്നും ഓർമ്മയുണ്ടായിരുന്നാൽ ഇത്തരം ഹീനപ്രവൃത്തികളിൽ പ്രവേശിപ്പാനിടവരുന്നതല്ല. പ്രതിപക്ഷിയെ ശകാരിപ്പാൻ കളയുന്ന സമയം തന്റെ വാദങ്ങൾക്കുള്ള യുക്തിന്യായങ്ങൾ കാണിപ്പാനും, സംരംഭംകൊണ്ടു മതിമറന്നു വിഷയവും താനും ഒന്നാണെന്നുള്ള ധാരണ വന്നുപോകാതിരിപ്പാനും കരുതുന്നതു് ആവശ്യമാണു്. കുലീനതയും മനസ്സംസ്കാരവുമുള്ള ഏതൊരു മാന്യനും അന്യന്റെ മഹത്വത്തെ ആദരിക്കാതിരിപ്പാനോ, ആഭാസമായ ഭാഷ ഉപയോഗിപ്പാനോ സാധിക്കുകയില്ല.

൰. ഒരു സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചു വിമർശനം ചെയ്യുമ്പോൾ സാഹിത്യകാരനേയും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം, കാലം എ

ണിവയേയും നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കണം; കവിഹൃദയവും ഉദ്ദേശ്യവും മനസ്സിലാക്കാതെ ചെയ്യപ്പെടുന്ന വിമർശനങ്ങൾ ഉപയോഗശൂന്യങ്ങളും, ജനാവലിയെ തെററിദ്ധരിപ്പിക്കുന്നവയുമായിരിക്കും. ജർമ്മൻ കവിവര്യനായ 'ഗീഥേ' പറയുന്നതു്, ഒരു കവിയെ മനസ്സിലാക്കണമെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്തെ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കണമെന്നാണു്. ഒരു ഉത്തമസാഹിത്യം കാലദേശാദികൾക്കു കീഴ്പെട്ടിരിപ്പാൻ പാടില്ലെന്നുള്ളതു ശരിതന്നെ; എങ്കിലും ഒരു കവിയുടെ കാലദേശാവസ്ഥകളറിയാതെ ആ കവിയെ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്നുള്ളതിന്നും സംശയമില്ല.

൮. വിവേകപൂർവ്വം ചെയ്യപ്പെടുന്ന വിമർശനംകൊണ്ടു സാഹിത്യത്തിന്നു് അഭിവൃദ്ധിയും പരിഷ്കാരവും ഉണ്ടാവുകയും, ജനസാമാന്യത്തിന്റെ സാഹിത്യാഭിരുചി സുസംസ്കൃതമായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നു. ഉച്ഛൃംഖലവും ആലോചനാഹീനവുമായ വിമർശനമാകട്ടെ ഭാഷയുടെ പുരോഗതിയെ തടുക്കുകയും, ജനാവലിയുടെ മനോഗതിയെ ദുഷിപ്പിക്കുകയുമാണു് ചെയ്യുന്നതു്. മലയാളഭാഷയിൽ നാൾക്കുനാൾ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന പുസ്തകങ്ങൾക്കു യാതൊരു കണ്ണുംകണക്കുമില്ലാതിരിക്കുന്നു. അവയിൽ പ്രസിദ്ധീകരണയോഗ്യങ്ങളും, മനുഷ്യസ്വഭാവത്തെ സംസ്കരിക്കുന്നവയുമായ പുസ്തകങ്ങൾ അഞ്ചുശതമാനമെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ നമുക്കഭിമാനിയ്ക്കാമായിരുന്നു. മഹാകവികളുടെ പുസ്തകങ്ങളേക്കാൾ രാജ്യത്തു് അധികം പ്രചരിക്കുന്നതു ദുഷിച്ച പുസ്തകങ്ങളാണു്. ഇതു് ആശാസ്യമായ ഒരു നിലയല്ല. മലയാളികളുടെ ജാതിവഴക്കിന്റേയും തൊഴുത്തിൽകുത്തിന്റേയും ഭയങ്കരങ്ങളായ കരിനിഴലുകൾ സാഹിത്യത്തിലും കണക്കിലേറെ പ്രതിബിംബിച്ചു കാണുന്നുണ്ടു്. കാവ്യത്തിന്റെ മഹത്വത്തേക്കാൾ, വിമർശകന്മാരിൽ പലരും നോക്കുന്നതു, കവിയുടെ ജാതിയും കക്ഷിയുമാണു്. ഈ സ്ഥിതികൾക്കെല്ലാം ആശാസ്യമായ ഒരു മാററമുണ്ടാ

കണമെങ്കിൽ സുസമ്മതന്മാരായ വിമർശകന്മാരടങ്ങിയ ഒരു സംഘത്തെ തൃപ്തികരിക്കയും, ആ സംഘത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിന്നു പൊതുജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഒരു വിലയുണ്ടാകുകയുമാണു് വേണ്ടതു്. ഒരു കാലത്തു് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഒരു പണ്ഡിതസംഘത്തിന്റെ അനുമതി ലഭിച്ചല്ലാതെ യാതൊരു പുസ്തകവും പുറത്തുവിടുവാൻ പാടില്ലായിരുന്നു; ഭോജരാജാവിന്റെയും മറ്റും കാലത്തു് ഇന്ത്യയിലും പണ്ഡിതസദസ്സിൽനിന്നു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള അഭിപ്രായത്തിന്നനുസരിച്ചായിരുന്നുവത്രെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചിരുന്നതു്. ഇത്തരം സംഘങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം ദുഷ്കവിതകളുടെ ആവിർഭാവത്തെ തടയുകയും, സൽഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ആവിർഭാവത്തെ അനുകൂലിക്കയും ചെയ്യുന്നു. നമ്മുടെ കേരളസാഹിത്യപരിഷത്തു് ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒന്നു് ഉണർന്നു പ്രവർത്തിക്കേണ്ട കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു.

6—3—1103 മണ്ണാർക്കാട്	വിദ്വാൻ, കുറുവാൻ തൊടിയിൽ ശങ്കരനെഴുത്തച്ഛൻ.

കുടക്കാലിന്റെ ഉള്ളിൽ

വിരൽ പോയി

(കേക)

‘കർക്കിട’മാസത്തിലെ കറുത്ത ചതുർദ്ദശി,-
യൂക്കേറും കൊടുങ്കാററും, മിന്നലും, മഴക്കാറും.
കൂരിരുട്ടല്ലാതൊന്നും നോക്കിയാൽ കാണ്മാനില്ല;
നേരമോ, നിറകൊണ്ട പാതിരാവായി താനും.
‘കതിന’ക്കൂട്ടത്തിന്നു തീവെച്ചാലത്തെപ്പോലെ-
യതിഭീമമായുണ്ടു മിന്നലുമിടിയുമേ.
ഭർത്താവു ശാന്തിക്കു പോയ് പതിവിൻപടി വന്നി-
ട്ടെത്താ—ഞ്ഞൊരില്ല—ത്യന്തസന്താപമോടന്തർജ്ജനം
അത്താഴമുണ്ടിട്ടില്ല—ദാസിയോടന്തഃപുര-
വൃത്താന്തം പലതേവം പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൾ—
“വിശപ്പു പണത്തുക്കം തട്ടിയാൽ തനിക്കേററം
വശക്കേടാകും, പിന്നെശ്ശുദ്ധമേ കമ്പം തന്നെ;
എന്നെല്ലാം വിചാരിച്ചാലശക്തനാമദ്ദേഹ-
മിന്നെന്തു? വന്നീടാത്തതിങ്ങിനെ വരാറില്ല.”
പതിയെക്കാണാഞ്ഞേററം വ്യസനം കലർന്നൊരാ-
സതിയാളേവം ചൊൽകെ, ദാസി സാന്ത്വനമോതി—
“പല പേർകളുമുണ്ടാമീശ്വരസേവക്കാരായ്
ചിലക്ക് ‘കാലംകൂട’ലിന്നാണെന്നതും വരാം.
തെററന്നു തന്ന പാടിയെങ്ങാനുമിരിപ്പുണ്ടാ-
മൊററയ്ക്കാണമ്പലത്തി,ലില്ലാതെ സഹായമായ്”.

ഭാസുരാംഗിമാരണിത്തങ്കമായ് വിളങ്ങുന്ന
ഭൂസുരാംഗന പെണ്ണിൻമൊഴി കേട്ടമ്പരന്നു.
"നിശ്ശ്രീകരം'തന്നെ, നിന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടാൽ
തിയ്യകത്താളും മൂക്കെ കീഴ്പ്പോട്ടുള്ളവർക്കെല്ലാം.
പുറത്തെങ്ങാനും ചെന്നു നോക്കേണം നോക്ക ചെന്നു
തുറന്നീടുക വാതി"ലെന്നാളാപ്പതിവ്രത.
എന്നതു കേട്ടു പെണ്ണു വാതലുംതുറന്നാരെ
ചെന്നിതങ്ങിരുവരും 'കോൽവിള'ക്കൊട്ടുംകൂടി.
'കോലായി'ലൊരാൾ കിടപ്പുണ്ടതു കണ്ടപ്പോൾ തൻ-
കാലാറ്റു പിന്നാക്കം വെച്ചോതിനാൾ വിപ്രാംഗന.
"ഒരുത്തനിറയത്തു കിടപ്പുണ്ടവനിങ്ങു
വരുവാനെന്തുമൂലമാരെന്നുമന്വേഷിച്ചു"
ആയതു കേട്ടു പെണ്ണു കോൽവിളക്കുമായ് ചെന്നു
മായമെന്നിയേ വേഗാ കുനിഞ്ഞു നോക്കിച്ചൊന്നാൾ:—
"കടക്കാം പുറത്തല്ല, കടക്കാം കടക്കാമി-
ക്കിടക്കുന്നാളെൻതിരുമേനിതന്നെയാകുന്നു".
എന്നു കേട്ടുകണ്ണുള്ളാൾ പുറത്തു കടന്നുടൻ
ചെന്നു നോക്കിനാൾ, താനേ നിന്നനില്പിലേ നിന്നാൾ
ചെരിഞ്ഞു തലയ്ക്കു കൈവെച്ചും, കാൽചുരുക്കിയും
വിരിച്ച രണ്ടാംമുണ്ടിലദ്ദേഹം കിടക്കുന്നു.
കണ്ണിണയടഞ്ഞിരിക്കുന്നു ഹാ! കെട്ടഴിഞ്ഞു
മണ്ണിലങ്ങിനേ ചിന്നി'ക്കുട്ടുമ' കിടക്കുന്നു;
കയ്യിലും കാലിന്മേലും മുണ്ടിലും വസ്ത്രത്തിലും
മെയ്യിലും കളിമണ്ണു പുരണ്ടു കാണാകുന്നു.
ഏവനുമതുകണ്ടാൽ 'കളഭം' തേച്ചതെന്നും—
ഭൂവിലോകർ,മമമണ്ണു ചെയ്യുള്ള പുണ്യംതന്നെ!!
"വയ്യിതു കണ്ടുനില്പാ"നെന്നുള്ളിൽ കുലാംഗന-
തെയ്യിന്നു വിചാരമായ്, കൈകൊട്ടി വിളിച്ചതേ.

കണ്ണിണ മിഴിച്ചാത്മപ്രേയസിയായ മാൻപേർ-
കണ്ണിതൻ മുഖത്തൊന്നു നമ്പൂരി നോക്കി മന്ദം.
കേണരുകണ്ണവളേവം ചോദിച്ചാ“ളെന്തിത്തവം
ക്ഷീണമേൽക്കുവാനെന്തു പററിയോ? പറഞ്ഞാലും.”
എന്നീമട്ടൾത്താപത്തോടുരചെയ്യന്തികത്തിൽ
നിന്നീടും സതിയോടു വിപ്രനോതിനാൻ മെല്ലെ;
“കാലക്കേടുകളോരോന്നോരോന്നായടുത്തീടും-
കാലത്തായതൊന്നുമേ തടുക്കാവല്ലാർക്കുമേ.
‘അത്താഴപ്പൂജ’ കഴിച്ചിന്നു ഞാൻ പോരുന്നേര-
മുൾത്താരിൽ മനോരാജ്യം പലതുമോർത്തുകൊണ്ടും,
കൈത്താർകൊണ്ടെന്നോ ‘തിരുപ്പിടിച്ചു’മിഴിയട വ-
ന്നെത്താനായ് ധൃതിപ്പെട്ടും നടന്നേൻ ജീവനാഥേ!”
ഇത്രയും ചൊന്നദ്ദേഹം നാലുദിക്കിലും നോക്കി-
ച്ചിത്തസന്താപത്തോടു പറഞ്ഞു വീണ്ടും മെല്ലെ.
“കടക്കാലിന്റെ തുമ്പത്തുള്ളൊരു തുളയിൽ ഞാൻ
കടത്തിപ്പോയേൻ വലംകയ്യിന്റെ ചെറുവിരൽ”
വാക്കഹോ! വിപ്രനേവം പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ
വാക്കയ്യു പൊത്തിക്കൊണ്ടു ചിരിച്ചു കുലാംഗന.
നാക്കററം കടിച്ചപ്പോൾ നമ്പൂരി ചൊന്നാൻ “നേരം
പോക്കല്ലിതേററം കഷ്ടംകയ്യാണെന്നറിയേണം.
മാമൂൽ തെററാതെ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുപോന്നീടുന്ന
സാമൂരി കേട്ടാൽ തീർന്നു—തൽക്ഷണം തലവീഴും.
പണ്ടുള്ളോരിട്ട ചിട്ട തെല്ലും തെററീടാതെ-
കണ്ടു കാത്തീടുന്നോരു നീതിജ്ഞനല്ലോ ഭൂപൻ.
പുറത്തു പറയുവാൻ പാടില്ലിന്നിതു, കരൾ-
ക്കാമ്പു നിങ്ങൾക്കില്ലെന്നോർത്താണീപ്പരിഭ്രമം”
പറഞ്ഞാളന്തർജ്ജനമപ്പോഴേ “മഹാത്മാവേ!
കുറഞ്ഞൊന്നന്ധാളിച്ചു ചിരിച്ചേനാദ്യത്തിൽ ഞാൻ;

കാൎയ്യത്തിനുള്ള കനം കേട്ടറിഞ്ഞതില്പിന്നൊട്ടും
ധൈൎയ്യമില്ലാതാകുന്നു;—എങ്കിലും ശങ്കിക്കേണ്ട.
ഇക്കാൎയ്യം രണ്ടുപേർ നാമല്ലാതെ മറ്റൊരാളും
തല്ക്കാലമറിഞ്ഞിട്ടില്ല,യത്ര ജന്മാന്തരം!!
നേരോതാമിതെച്ചൊല്ലിയ വൈഷമ്യകാൎയ്യത്തെ ഞാ-
നാരോടും മിണ്ടിപ്പോകി,ല്ലിവിടെക്കിടന്നോട്ടേ".
തൻകരം മാറത്തുവെച്ചാത്മനാഥതൻ മുഖ-
പങ്കജം നോക്കിയൊരു നെടുവീർപ്പിട്ടു മന്ദം,
കഴിയുംവേഗം പോയി ഭൂസുരൻ കുളിച്ചൂണും
കഴിച്ചങ്ങുറക്കറയ്ക്കുള്ളിൽപ്പോയ് കിടപ്പായി.
താമസിയ്ക്കാതെ വേഗമകത്തുള്ളോരുമുണ്ടു
താമസിക്കുന്നോൎക്കായി വിളമ്പീ സകലവും.
പെണ്ണുവന്നുടൻ ഭക്ത്യാ പലക ദൂരെ മാറ്റി-
യുണ്ണുവാൻ തുടങ്ങിനാൾ, ചോദ്യവും തുടങ്ങിനാൾ.
"ഞങ്ങളിച്ചൊല്ലീടുന്നമത്യാപത്തെന്തൊന്നാണി-
ത്തിരുമേനിക്കു വന്നു ബാധിച്ചതിക്കാലം.
'ഈറ്റില്ലം' 'മറപാർത്താ'ലെന്നു കണ്ടുടൻ കയ്യും
മാറത്തുവെച്ചിരുന്നൻ വടക്കേക്കോലായിന്മേൽ.
പറഞ്ഞാൽക്കേൾക്കാമല്ലാതടിയങ്ങൾക്കു കാൎയ്യം
കിറഞ്ഞു ചോദിക്കുവാനേതുമില്ലധികാരം"
വാക്കേവം കേട്ടു ഭൂമീവാനവാംഗന ചൊന്നാൾ
'കേൾക്കേണ്ടതല്ലിക്കാൎയ്യം' നിശ്ശത്തു ചോദിക്കേണ്ട.
മറ്റാൎക്കും കേൾക്കപയ്യ, കേട്ടുപോയെന്നാലക്കാൻ
തെറ്റാകും—നാളെക്കാലത്താന്നീ ചെയ്യാൽക്കൊള്ളാം
ഒരുത്തൻ കുടക്കാലിൽ പിരപ്പൊന്നിട്ടാലെത്ര
കരുത്തുണ്ടാക്കുറ്റത്തിന്നെന്നതൊന്നറിയേണം".
ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുറപ്പിച്ചുകൊണ്ടന്തൎജ്ജനം
തിങ്ങിനവേഗം പോയിക്കിടന്നാളെന്നേ വേണ്ടു.

ജവമോടന്നു വേണ്ടും പണികൾ കഴിച്ചുകൊ-
ണ്ടവളും 'പായ'നീർത്തിക്കിടന്നു നാലുകെട്ടിൽ.
വെളിച്ചം വെയ്ക്കുംമുമ്പേ വീട്ടിൽച്ചോയ്യോറമ്മയെ
വിളിച്ചു മനസ്സിലെസ്സുഴച്ചാൾ വേലക്കാരി.
അവൾതന്നിളയമ്മക്കൂടപ്പാൻ കെട്ടപ്പോന്നു-
ണ്ടവനന്നായംശത്തിൽ കോൽക്കാരനായിരുന്നു.
ആയാളെ വിളിച്ചങ്ങേപ്പുറത്തേയ്ക്കൊന്നു കൊണ്ടു-
പോയാശ്ശു മനസ്സിലെ 'ക്കിണ്ടങ്ങൾ' ചൊന്നാളവൾ.
"അറിവുള്ളവരോടു ചോദിച്ചു പറയാം ഞാൻ
ചെറിയതല്ലിക്കാര്യ"മെന്നോതി കോൽക്കാരനും.
കുട്ടിച്ചൊല്ലുകയല്ല, നാലുനാൾകൊണ്ടു വേഗം
നാട്ടിലൊക്കയും പാടേ പരന്നു വർത്തമാനം.
"കടന്ന രാജദ്രോഹമാണിതെന്നറിഞ്ഞിട്ടും
കടത്തീ കുടക്കാലിൽ വിരലൊന്നിന്ന വിപ്രൻ
ചൊടുക്കെ,ന്നത്ര നീചനാമവൻ തന്റെ തല-
യെടുക്കാതിരുന്നെങ്കിൽക്കെട്ടുപോം മലയാളം".
'ചാരോല', വിവരങ്ങളിങ്ങിനെ ചേർന്നി,ട്ടൊരു
ന്നാളോളം സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കെത്തിച്ചേർന്നു.
ആശ്ശ്യനാമത്തമ്പുരാനോർത്തപ്പോളിതിലെന്തോ
കാര്യമുണ്ടെന്നു കണ്ടു വിളിച്ചു വില്ലുക്കാരെ,
എടുത്തു ചാരോലയിലൊന്നതു വായിച്ചുടൻ
കൊടുത്തു ഗംഭീരമാം ശാസനം ശൈലാബ്ധീശൻ—
"ഇന്നിതിൽച്ചൊന്നോരില്ലാചാനവൻ വസിക്കുന്ന
മന്ദിരമന്വേഷിച്ചു, ചെന്നുടനദ്ദേഹത്തെ
മടിച്ചു നിന്നീടാതെ, വിപ്രനെന്നോർത്തീടാതെ,
പിടിച്ചു, നിലംതൊടാൻ സമ്മതംകൊടുക്കാതെ
കാക്കൽണം കനിവുമേ കാട്ടിടാതെൻമുമ്പാകെ-
ക്കാക്കണം നിങ്ങളുതിന്നോടു ചിനിപ്പോൾത്തന്നെ"

രാജകല്പനയേവം കേട്ടമാത്രയിലാക്കൂട്ടർ
വ്യാജമെന്നിയേ പോയീ വിപ്രനെത്തിരയാനായ്.
ഉച്ചക്കണ്ടകായിലുള്ളവരും നമ്പൂരിയും
'പിച്ചളച്ചെല്ലം' തുറന്നിരുന്നു മുറുക്കുമ്പോൾ
പടിക്കൽ കണ്ടു പാഞ്ഞുവന്നീട്ടും വില്ലക്കാരെ
മിടിക്കുംമുമ്പാക്കൂററരിറയത്തേക്കു കേറി
അടിച്ചു നെഞ്ഞത്തൊന്നാംഭൂസുരൻ, കിങ്കരന്മാർ
പിടിച്ചു പിടിയാലേ കൊണ്ടുപോയവദ്ദേഹത്തെ.
'അകത്തുള്ളാളു'കളു കണ്ടപ്പോളുള്ളവാദയം-
രകത്തുള്ളൽക്കള്ളന്തം കണ്ടതാർ!—മഹാപാപം!!
വല്ലപാടുമാസാധ്വി കഴിച്ചീടട്ടെ;—നോക്കു
നില്ലത്തു നമ്പൂരിയെപ്പിന്തുടരുന്നതല്ലോ.
ബുദ്ധിക്കുട്ടില്ലാത്തവർ വിപ്രനെക്കൊണ്ടുചെന്നു
ബുദ്ധിമാനായീടുന്ന ഭൂപന്റെ തിരുമുമ്പിൽ
മന്ത്രിമാർ, മാടമ്പിമാർ, ചാരണന്മാർകൾ, നല്ല
യന്ത്രിമാർ, തന്ത്രിമാ,രാസ്സേവന്മാർ, മേനവന്മാർ,
പട്ടോലക്കാരും, പല കാര്യക്കാരെ,നില്ലേർപ്പേർ-
പ്പെട്ടോരു'മോച്ചാനി'ച്ച നില്പതിന്നിടയിലായ്,
നിർത്തിനാർ നമ്പൂരിയെ, തമ്പുരാനെത്തു കണ്ടു
നിർത്തിയാൽ നില്ക്കാത്തുള്ള കോപത്തെപ്പൂണ്ടീടിനാൻ.
അരപാളുരപ്പിടിച്ചരചൻ വിപ്രനോടു,
"പരമാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം പറകെ"ന്നരുൾചെയ്തു.
"ഉള്ളതു സകലവും പറയാമടുത്തു നി-
ല്പുള്ളവരൊന്നു മാറിനില്ക്കുവാൻ കല്പിക്കേണം"
വിപ്രന്റെ വാക്കുകേട്ടിട്ടവരും മാറിനില്പാൻ
ക്ഷിപ്രമാ ക്ഷമാപാലനായകനാജ്ഞാപിച്ചു.
മാറിനാരെല്ലാവരു,മാരണൻ പരമാർത്ഥ-
മേറിയ ഭയഭക്തിയോടുമങ്ങുണർത്തിനാൻ—
"ഒരുനാളുറങ്ങിക്കു ഞാൻ ശാന്തിചെയ്യില്ലത്തേക്കു
വരുമ്പോൾ വഴിക്കുള്ളോരാൽമരം വീണു കണ്ടു.

കടയ്ക്കൽ വലുതായ ചെമ്പുകുട്ടകമൊന്നു
കിടക്കുന്നതും കണ്ടു, ചെന്നു ഞാൻ സന്തുഷ്ടനായ്,
പൊന്തിപ്പാൻ നോക്കി പക്ഷേ കനംകൊണ്ടെനിയ്ക്കതു
പന്തിയ്ക്കു പററായ്കയാലുരുട്ടിക്കൊണ്ടുപോന്നു
ചേർത്തു ഞാൻ തൊടിയ്ക്കുള്ളിലെന്തു ഭാഗത്തു പിന്നീ-
ട്ടോർത്തുനോക്കിയ നേരത്തുണ്ടായീ പരിഭ്രമം:
പതിയെപ്പ്രതീക്ഷിപ്പാൻവേണ്ടി ഞാനെന്നിട്ടേവം
യത്നിച്ചു, വിഡ്ഢിയെന്നും തീർച്ചയായതിമാത്രം.
അവരോടക്കാര്യം ഞാനന്നു ചൊല്ലിയാലേവം
നൃവര! ഭവാൻ കേൾക്കുമെന്നതും തെളിഞ്ഞല്ലോ”.
മറച്ചുവെയ്ക്കാതെല്ലാം മന്നിൽമാനവനേവം
പറഞ്ഞ വാക്കു കേട്ടു മന്നവൻ പ്രസാദിച്ചു.
വിളിച്ചു സർവ്വരോടും വിപ്രന്റെ ‘പൊടിക്കൈ’
വെളിവായരുൾചെയ്തു ‘കുന്നലക്കോനാതിരി’.
മങ്ങാതെ തിരുമുമ്പിൽത്തൊഴുതു നിന്നീടുന്ന
‘മങ്ങാട്ടച്ച’നെ നോക്കി പ്രത്യേകമരുൾചെയ്താൻ:—
സ്ത്രീവിദ്യാഭ്യാസം ലേശമില്ല കേരളത്തിലു-
ള്ളീവിപ്രവംശത്തിലക്കേടാണീക്കണ്ട കഷ്ടം.
അങ്ങിനെ പോര മേലാൽ, ‘മങ്ങാട’നൊരുമാർഗ്ഗം.
തിങ്ങിന വേഗാലൊന്നു കണ്ടെത്തിപ്പിടിയ്ക്കണം.
ഇപ്പോളും ഞാനൊന്നുരച്ചേൻ;—ബ്രാഹ്മണശിസ്സു നമ്മൾ-
ക്കെപ്പോഴുമുണ്ടാകണ,മെങ്കിലേ നന്മയുള്ളൂ —
കട്ടക,മതിലുള്ള സകലസമ്പത്തോടും
പെട്ട സന്തോഷത്തോടീ വിപ്രനു കൊടുക്കുന്നേൻ”
പിന്നീട്ടു നമ്പൂരിയോടിങ്ങിനെ ചൊല്ലീടിനാൻ:—
“മന്നിൽവാനവ! നാമിങ്ങേററവും സന്തോഷിച്ചു.
ഇന്നു നാമങ്ങേയ്ക്കു കിട്ടിയ നിക്ഷേപത്തെ-
ത്തന്നുകൊള്ളുന്നു ചെന്നു സുഖമായ് വസിച്ചാലും.
അമ്പലം കേട്ടുതീർത്തു പണിയിച്ചീടവേണ-
മിമ്പമായ്ത്തുടങ്ങേണമുത്സവാദികളെല്ലാം”.
ഈവണ്ണമരുൾചെയ്തു ശൈലാബ്ധീശ്വരൻ, ഭൂമി-
ദേവനു രണ്ടുകൈക്കും വീരശൃംഖല നൽകീ.

പെട്ടരഴിയം വലിയ രാമനെളയത്.

ഞാൻ കണ്ട പിറാവ്

മാതാവു നെയ്യിണ്ടു വിരിച്ച തങ്ക-
പ്പൂമ്പട്ടുമെത്തക്കകമിപ്രകാരം
വിഭാതമന്ദാനിലബാലനൊത്തു
കളിച്ചുമാനന്ദവിലാസമോടെ, 1

വിസ്രബ്ധമോരോന്നു ചികഞ്ഞു കൊത്തി-
ക്കൊറിച്ചു തത്തിക്കരകിപ്പറന്നും,
ഇടയ്ക്കിടെക്കോമളകണ്ഠനാള-
മുയർത്തിയും താഴ്ത്തിയുമങ്കണത്തിൽ, 2

ലാവണ്യകല്ലോലിനിതന്നിൽ നീന്തു-
മങ്ങെങ്ങുഴം പൂവുടലെൻപിറാവേ!
യാത്രാശ്രമം കൊണ്ടു തളർന്നൊരെന്റെ
കണ്ണിന്നു കർപ്പൂരശലാകതന്നെ. 3

വത്സ, വത്സ, പിഞ്ചുമണിപ്പിറാവേ!
വിശ്വേശിതാവിന്നരുമക്കിടാവേ!
അഹർമ്മുഖശ്രീമുകരും ഭവാനെൻ-
കണിക്കതിർപ്പൂങ്കുല; സുപ്രഭാതം! 4

വിൺമങ്ക ജന്മങ്ങളനേകമേറെ-
ക്കൊതിച്ചു കൈവന്ന മണിക്കിടാവേ!
ഭവാനുഷസ്സിൻതിരുമാറിൽ മിന്നി-
ത്തിളങ്ങിടും കൊച്ചുമണിപ്പതക്കം. 5

തൈത്തെന്നലാട്ടുന്ന ചെടിപ്പടർപ്പിൽ
തത്തിക്കളിക്കും പറവക്കിടാങ്ങൾ
കർണ്ണം കുളുർക്കും കളകൂജനത്താൽ
സൌഭ്രാത്രമാം സ്വാഗതമോതിടുന്നു. 6

ശാഖാഭുജം നീട്ടിയനുഗ്രഹിക്ക-
മോരോ മരം പേലവമർമ്മരത്താൽ
നിർബ്ബാധമായ് നിർവൃതിയൊത്തു ലാത്തും
ഭവാനു ഭവ്യങ്ങളെ നേർന്നുകൊൾവൂ. 7

ഇളംകുളിർപ്പൂഞ്ചിരിതൂകി വല്ലീ-
മതല്ലിയോരോന്നു വിലാസമോടെ
ഇതാ ത്വദാലോകനകൌതുകത്താ-
ലാനന്ദനൃത്തോത്സവമാചരിപ്പൂ! 8

കേരങ്ങൾതൻമർമ്മരമന്ദ്രതാള-
ക്കൊഴുപ്പെഴും താവകമഞ്ജുഗാനം
ആനന്ദമേകുന്നവിധത്തിലേറ്റു-
പാടുന്നു നീർച്ചാലുകളങ്ങുമിങ്ങും. 9

വൈഡൂര്യചഞ്ചൂപുട,മിന്ദ്രനീല-
ഗളം, പ്രവാളാംഘ്രികളിപ്രകാരം
അശ്ലിഷ്ടനാനാമണിസൌഭഗത്താൽ
സൃഷ്ടൻ ഭവാൻതന്നെ വിഹംഗരത്നം. 10

നഭോമയിൽപ്പീലിനിറം നിറഞ്ഞ
ഗളം മൃണാളീമൃദുലം ത്വദീയം
സായന്തനപ്പൊൻമുകിലിൻ നനുത്തോ-
ളിളംതുടുപ്പാർന്ന പദം മനോജ്ഞം. 11

ലാവണ്യമെല്ലാമൊരു പൂവൽമെയ്യിൽ
ചേർത്തു, തദീയാഭയെ നോക്കി നോക്കി
പിതാവു നിൻപൂഞ്ചിറകിൽത്തലോടീ;
പുറത്തു തന്നെക്കവിൾമുദ്ര കാൺമൂ. 12

മനുഷ്യസാധാരണദുർവികാര-
മലീമസസ്പർശക്കറ കേറിടാതെ
പളുങ്കൊളിപ്പൂങ്കരളാർന്ന പിഞ്ചു-
ദൈവതങ്ങളോടൊത്തു കളിക്കുവാനോ, 13

അതോ സ്വധർമ്മാചരണത്തിനിന്നു
ജഗൽപിതാവിൻെറ നിയോഗസാരം
അദൃശ്യമാം ഭാഷയിൽ മർത്ത്യരോടു
വിളംബരം ചെയ്വതിനോ വരുന്നു. 14

അല്ലാ ഭവാൻ പോവുകയോ? ദിനശ്രീ-
മനോജ്ഞമഞ്ജീരരവാനുഗാനം
മൊഴിഞ്ഞു കണ്ണും കരളും കവർന്ന
വിഭാതവൈതാളിക! മംഗളം തേ. 15

വിദ്വാൻ വി. പി. ശേഖരപ്പിഷാരോടി.

വിദ്യാഭ്യാസം അന്നും ഇന്നും

ഭാരതവർഷം ഒരുകാലത്തു സകലലോകരുടേയും അഭിനന്ദനത്തിന്നു പാത്രീഭവിച്ചിരുന്നുവെന്നതിന്നു പല ലക്ഷ്യങ്ങളുമുണ്ടു്. വിജ്ഞാനംകൊണ്ടും ഐശ്വര്യംകൊണ്ടും അതിനേയും, അതിലെ നിവാസികളേയും മററുള്ളവർ മാതൃകകളായി സ്വീകരിച്ചും വന്നിരുന്നു. അമാനുഷരായ അതിവിദ്വാന്മാരുടെ അണികൾകൊണ്ടും, കമനീയമായ കരകൌശലത്തിന്റെ കലവറകൊണ്ടും, മനോഹരങ്ങളായ ദേവാലയങ്ങളുടേയും മഹിമകലർന്ന കൊട്ടാരങ്ങളുടേയും നിലയാർത്തും, "തേനും പാലും ഒഴുകുന്ന" രാജ്യത്തിലെ തങ്കവും രത്നവും മോഹിച്ചും അതാതുകാലത്തായി ഇവിടെ വന്നുചേർന്ന പരദേശികന്മാൎക്കു് ഒരു കയ്യും കണക്കുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. സകലരാജ്യക്കാർക്കും, പാശ്ചാത്യരാജ്യക്കാൎക്കു വിശേഷിച്ചും, ഭാരതവർഷം എന്നും മങ്ങാത്ത ഒരു ഐശ്വര്യദീപമായിത്തന്നെ ശോഭിച്ചു. ഒന്നൊന്നാകെ പൈദാഹംകൊണ്ടു പാഞ്ഞണയുന്ന പൈതലിനെ പെറ്റമ്മയെന്നപോലെ, ഈ ഭാരതജനനി സകല പരദേശീയരേയും നിർവ്വിശങ്കം ഇരു കൈകൾകൊണ്ടും വാരിയെടുത്തു ഹൃദയത്തിൽ അടുപ്പിച്ചു മതിയാംവണ്ണം സ്തന്യം കൊടുത്തു പരികൎമ്മം ചെയ്തുപോന്നു.

ഇങ്ങിനെ അടുത്തുവരുന്ന കുട്ടികളേയെല്ലാം പോററിവളർത്തുവാൻ തുടങ്ങിയതോടുകൂടി ഭാരതമാതാവിന്നു ക്ഷയം ബാധിക്കാനിടയായി. ഭാരതീയർ ക്രമേണ ഈ അന്യദേശീയരെ അനുകരിപ്പാൻതുടങ്ങി. അവരുടെ പരിഷ്കാരഭ്രമത്തിൽ പരദേശീയരെ പകർത്തുവാനല്ലാതെ പഴമയെ പുലർത്തുവാനോ പുതുക്കുവാനോ അവൎക്കു മനസ്സുണ്ടായില്ല. സത്വവും സ്വാതന്ത്ര്യവുമായ ഐശ്വര്യങ്ങളെ ത്യജിച്ചു്, അവർ പാരതന്ത്ര്യത്തിന്നു് അ

ടിമകളായിത്തീൎന്നു. ഇക്കാലംകൊണ്ടു പാശ്ചാത്യർ അവരുടെ നിലയും പരിഷ്കരിക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല. പക്ഷേ ആവക പരിഷ്കാരങ്ങൾ പൌരസ്ത്യാദൎശങ്ങൾക്കു് അനുസൃതങ്ങളായിരുന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, വിരുദ്ധങ്ങൾതന്നെ ആയിരുന്നതിനാൽ, അവയെക്കൊണ്ടു ഭാരതവർഷത്തിന്നു് ഗണനീയമായ യാതൊരു ഗുണവും ഉണ്ടായില്ല. ഇക്കാലംകൊണ്ടു് അനാഥമായി അലക്ഷ്യമാക്കി ത്യജിക്കപ്പെട്ട നമ്മുടെ ഐശ്വര്യംതന്നെ കന്മഷാവൃതമായിത്തീൎന്നു.

സ്വല്പകാലംകൂടി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പാശ്ചാത്യരും ഉണൎന്നു. അവർ പരിഷ്കാരമെന്നു കരുതിയതു് യഥാൎത്ഥത്തിൽ പരിഷ്കാരമല്ലെന്നും, അവൎക്കു് അത്യന്താ ഉപയുക്തങ്ങളായ യഥാൎത്ഥജ്ഞാനവും നിത്യൈശ്വര്യവും അവൎക്കു കണികാണ്മാൻ പോലും സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ലെന്നും അവൎക്കു സുഗ്രാഹ്യമായി. പഴയ മാമൂൽപ്രകാരം അവർ വീണ്ടും പൂൎവ്വദിങ്മുഖത്തേക്കുതന്നെ കണ്ണോടിച്ചു. 'പ്രതാപ'ത്തിന്നു കുറവുവരുമെന്ന ഭയത്താൽ ഈ പ്രമാണികൾ പറഞ്ഞുവരുന്നില്ലെങ്കിലും, പതുക്കെ പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു വീണ്ടും ഭാരതഭൂഖണ്ഡത്തിലേക്കുതന്നെയാണു്. പ്രതാപത്തെ പരമാൎത്ഥത്തിന്നു് അടിമപ്പെടുത്തിയും, ദുൎല്ലഭം ചില പണ്ഡിതന്മാർ പരസ്യമായിത്തന്നെ പൌരസ്ത്യദീപത്തിന്റെ പ്രഭാപൂരത്തിന്നു വീണ്ടും പ്രാൎത്ഥിച്ചുതുടങ്ങി. ലോകമാസകലം ഇന്നു് അതിജാഗ്രതയിൽ മുഴുകുന്ന ഭയങ്കരമായ പൈശാചികക്ഷോഭങ്ങൾക്കെല്ലാമുള്ള ഏകപരിഹാരം ഭാരതവൎഷത്തിലെ പൂൎവ്വികരായ ഋഷീന്ദ്രന്മാരുടെ ഉപദേശങ്ങളിൽനിന്നുതന്നെ സിദ്ധിക്കുന്നതാണെന്നുള്ള ദൃഢവിശ്വാസത്താൽ യൂറോപ്യജനങ്ങളും, അതിൽ എത്രയോ അധികം ഇരട്ടി അമേരിക്കക്കാരും പ്രതിദിനം ഇന്ത്യയിൽ വന്നിറങ്ങുന്നുണ്ടു്. അവർ ആ "ഭാരതസന്ദേശ"ത്തിന്നു് ഇരുകൈകളും മലൎത്തി അൎത്ഥിക്കുന്നുമുണ്ടു്. ഇന്ത്യാരാജ്യത്തിലെ ജനങ്ങളുടെ ശോചനീയമായ

അനുകരണമദോന്മത്തതയും, അസഹനീയമായ പാരതന്ത്ര്യവും വിഗണിച്ച് ഭാരതമാതാവു തന്റെ പാവനാദർശങ്ങളെ ഇടയ്ക്കിടെയ്ക്കിലും മിന്നിക്കാണിക്കാതിരിക്കുന്നില്ല. ~~ഇതു~~ അടുത്തകാലം മാത്രം പരീക്ഷിക്കുന്നതായാൽപോലും, ഈ വിശുദ്ധാദർശങ്ങൾ, വന്ദ്യരായ രവീന്ദ്രനാഥടാഗോറിന്റെയും, മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെയും ഗളനാളങ്ങളിൽകൂടി സദാ പാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതായിക്കാണാം. സമുദ്രമദ്ധ്യത്തിൽ ഓളങ്ങൾക്കും കൊടുങ്കാറ്റിനും ഇരയായിത്തീരുന്ന കപ്പലുകളെ ദൂരത്തുനിന്നു തീക്കൊടി കാട്ടി നേർവഴിക്കു തിരിച്ച് അഭയം നല്കുന്ന ദീപസ്തംഭങ്ങൾപോലെ, ബോസ്, ടാഗോർ, ഗാന്ധി മുതലായ ദിവ്യപുരുഷന്മാർ അജ്ഞാനസമുദ്രത്തിൽ അലഞ്ഞു കഷ്ടപ്പെടുന്ന പാശ്ചാത്യരേയും പ്രതിനിമിഷം ആകർഷിക്കുന്നുണ്ട്. അവക്കും, നമുക്കും, സകലജനതതിക്കും ക്ഷേമപ്രദമായ ഭാരതീയാദർശങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുത്ത് അവയെ ശാണാഘർഷണം ചെയ്ത് ഉപയോഗപ്രദങ്ങളാക്കുവാൻ നാം ഉണർന്നുദ്യമിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

പാശ്ചാത്യർക്കു, അവരുടെ ആദർശങ്ങളെ നഗ്നമായി നിർല്ലജ്ജം പകർത്തിവരുന്ന പൌരസ്ത്യർക്കുപോലും സീമാതീതമായ അതൃപ്തികാണുന്ന ഒന്ന് ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതിയാണ്. ജീവിതത്തേയും അതിന്നുപയുക്തമായ വിജ്ഞാനത്തേയും ശുദ്ധവും തൃപ്തികരവുമാക്കിത്തീർക്കാതിരുന്നാൽ, ലോകം ക്രമേണ ദുഷിച്ചുപോകുമെന്നതിന്നു സംശയമില്ല. ഒരുകാലത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതിയാണ്, അതിന്നടുത്തകാലത്തെ ലോകത്തിന്റെ ശുദ്ധാശുദ്ധതയേയും പരിഷ്കാരത്തേയും ഒട്ടുമുക്കാലും രൂപീകരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ നിശ്ചയമായും വിദ്യാഭ്യാസകാര്യത്തിൽ കാലാനുസൃതമായ പരിഷ്കാരം വരുത്തേണ്ടതാകുന്നു. ഈ വിഷയത്തിലും പാശ്ചാത്യർക്ക് അവരുടെ ആദർശങ്ങളിൽതന്നെ അതൃപ്തിയാണ് ധാരാളമായുണ്ടാകുന്നത്. ലോകത്തെ ഒരു പാവനവും പരിഷ്കൃതവുമായ പന്ഥാവിലേക്കു തിരിച്ചുവിടുവാൻ ഇ

ഒന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്നു സാധിക്കുന്നില്ലെന്നു് അവർ നിർവ്വിശങ്കം വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ടു്. ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം ഗുണത്തിന്നു പകരം ദോഷത്തെയാണത്രെ അധികം ഉണ്ടാക്കുന്നതു്. ഭാരതവർഷത്തിൽനിന്നുതന്നെ ഇതിന്നും ഒരു പരിഹാരമാർഗ്ഗം സിദ്ധിക്കേണമെന്നു് അവൎക്കു് ആഗ്രഹമുണ്ടു്.

ഭാരതീയരുടെ പരിഷ്കാരം എന്നു പറയുന്നതു നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാരുടെ പരിഷ്കാരമാണല്ലോ. ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതിയേയും, നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാരുടെ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായങ്ങളേയും ഒത്തുനോക്കുന്നതായാൽ ദോഷാംശങ്ങളെ എളുപ്പത്തിൽ ഗ്രഹിപ്പാനും, അവയ്ക്കു നിവാരണമാർഗ്ഗം കണ്ടെത്തുവാനും കഴിയും.

ഇപ്പോഴത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം എന്നാൽ എന്താണെന്നും, അതിന്റെ ഉദ്ദേശമെന്താണെന്നും ആണു് ആദ്യംതന്നെ ആലോചിക്കേണ്ടതു്. ഒരു നഗരത്തിന്റെ ചുറ്റുമുള്ള ഗ്രാമങ്ങളിൽനിന്നു് ഇളംപ്രായത്തിലുള്ള ബാലന്മാരെ ശേഖരിച്ചു്, വമ്പിച്ച കെട്ടിടങ്ങളിൽ ഇട്ടടച്ചു്, അദ്ധ്യാപകന്മാർ വല്ല ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നും പഠിച്ച വിവരങ്ങളേയും വർത്തമാനങ്ങളേയും അവൎക്കു പറഞ്ഞുകൊടുത്തു്, അവരെക്കൊണ്ടു് അതു മനഃപ്പാഠമാക്കിച്ചു്, കൊല്ലാവസാനത്തിൽ അവയെ വീണ്ടും പറയുവാൻ സാധിക്കുമോ എന്നു് അവരുടെ ധാരണാശക്തി പരീക്ഷിച്ചു്, ഒട്ടുമുക്കാലും പേൎക്കു് അതു സാധിക്കുകയില്ലെന്നു വിളംബരപ്പെടുത്തുകയാണു് ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതി. അങ്ങിനെ 'കിളിപ്രായമായിപ്പറയുവാൻ സാധിക്കുന്ന യന്ത്രങ്ങൾ' എന്നു സർവ്വകലാശാലകളിൽനിന്നു ബിരുദ സമ്പാദിച്ചാൽ ലോകത്തിൽ സർവ്വരാലും സമ്പൂജ്യനായിരിക്കാമെന്നും, പിന്നീട്ടു ഗവർമ്മേണ്ടുവേലയിലിരുന്നു മാസപ്പടി വാങ്ങേണ്ടുന്ന ഭാരം മാത്രമേയുള്ളുവെന്നും ധരിച്ചാണു് നാം ഇത്തരം വിദ്യ അഭ്യസിക്കുന്നതു്.

എന്നാൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പരമോദ്ദേശമെന്താണു്?

ആ ഉദ്ദേശം ഒരാളെ പാഠകശാലയിലും "മോട്ടോർ" വാഹനത്തിന്നും അർഹനാക്കുകയല്ല; അതു ജീവിതം സുഖമായി കഴിപ്പാൻ ഉപയുക്തങ്ങളായ സംഭാരങ്ങളെ ശേഖരിക്കുകയുമല്ല; അതു് ആത്മീയജ്ഞാനത്തിന്നുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗം കണ്ടുപിടിക്കുകയാണു്. വിദ്യാഭ്യാസം ആത്മീയജ്ഞാനസമ്പാദത്തിന്നുള്ള പരിശീലനമാണെന്നു ധരിക്കാതെ, അതു സുഖജീവിതത്തിന്നുള്ള മാർഗ്ഗ വിചിന്തനമാണെന്ന കരുതിപ്പന്നതുതന്നേയാണ് ഇന്നത്തെ ഭയങ്കരമായ ശോച്യസ്ഥിതിക്കു കാരണമായതു്. ഒരു ജീവിയുടെ ജീവിതത്തിന്റെ പരമോദ്ദേശമായ ആത്മീയശക്തിയുടെ വർദ്ധനവും, പോഷണവും, ആത്മനിർവൃതിയുമാണു് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഉദ്ദേശവും. ഇഹലോകവാസത്തിൽ ഒരാളുടെ സകലകർമ്മവും സ്വന്തം ആത്മാവിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്നു് അയാളെ സഹായിക്കത്തക്കതായിരിക്കേണ്ടതാണു്. അയാളുടെ ആയുഷ്കാലത്തിലെ കർമ്മങ്ങൾ അതിനെ ഉദ്ദേശിച്ചു നിയന്ത്രിക്കേണ്ടതാണെങ്കിൽ അയാൾക്കു് അതിന്നു ചെറുപ്പംമുതല്ക്കുതന്നെ പരിശീലനം വേണ്ടതാകുന്നു. അതുതന്നെയാണു് ശിശുപ്രായം മുതല്ക്കുതന്നെ വിദ്യ അഭ്യസിക്കണമെന്നു പറച്ചിട്ടുള്ളതും. ജീവിതത്തിന്റെ പരമോദ്ദേശത്തെ മറന്നു്, മററുദ്ദേശങ്ങളെ മുൻനിർത്തി വിദ്യ അഭ്യസിക്കുന്നതു്, നദികടപ്പാൻ പുറപ്പെട്ട സഞ്ചാരി തോണിയിൽതന്നെയിരുന്നു കളിപ്പാൻ മോഹിച്ചു് അതിന്റെ പ്രവാഹത്തോടുകൂടി സമുദ്രത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നു് അപായപ്പെടുന്നതിന്നു തുല്യമാണു്. ക്ഷണികവും നിസ്സാരവുമായ ഫലത്തെ മോഹിച്ചു് അതിന്നു പ്രയത്നിച്ചുവരികയാണു് ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ സമ്പ്രദായം. നേരെ മറിച്ചു്, നിത്യവും മോക്ഷപ്രാപ്തിക്കുതകുന്നതുമായ പന്ഥാവിൽ ശിശുപ്രായം മുതൽക്കുതന്നെ മനുഷ്യരെ പരിശീലിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു നമ്മുടെ പ്രാചീനാചാര്യന്മാരുടെ പതിവു്. ഇവ രണ്ടും തമ്മിൽ എന്തൊരന്തരമാണു്! ഭാരതമാതാവിന്റെ അന്നത്തെ സന്താന

ങ്ങളിൽനിന്നു് ഇന്നത്തെ സന്താനങ്ങളിലേക്കു് എന്തൊരു ഭയങ്കരമായ പതനമാണു്!

നമ്മുടെ വിദ്യാലയങ്ങൾക്കുള്ള ഒരു പ്രധാനന്യൂനത ഈ ആത്മീയജ്ഞാനപരിശീലനത്തിന്റെ അഭാവമാണു്. ഭാഷകൾ, സാഹിത്യങ്ങൾ, ശാസ്ത്രങ്ങൾ, ചരിത്രങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ മനഃപ്പാഠമാക്കുകയും, ഈ മാനസികബന്ധനം നിമിത്തം ദേഹത്തിനു് അകാലനാശം നേരിടുന്നതു തടയുവാൻ അല്പവും, പക്ഷേ അപായകരവുമായ ചില കായികാഭ്യാസം സമ്പാദിക്കുകയുമല്ലാതെ മറ്റെന്താണു് നമ്മുടെ വിദ്യാലയങ്ങളിൽ നാമിപ്പോൾ കാണുന്നതു്! വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ആത്മീയജ്ഞാനത്തെ പോഷിപ്പിക്കുവാനോ, ആത്മീയശക്തിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനോ നമ്മുടെ വിദ്യാലയങ്ങൾ എന്തൊന്നാണു് ചെയ്തുവരുന്നതു്? ഇവയെല്ലാം ദോഷഭൂയിഷ്ഠമാണെന്നു ഞാൻ വാദിക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ അതിന്റെ പരമോദ്ദേശത്തിനു പര്യാപ്തമാകാത്ത ഈ പരിശീലനത്തെ എങ്ങിനെയാണു് വിദ്യാഭ്യാസം എന്നു് അഭിധാനംചെയ്യുന്നതു്? പുരാതനഭാരതത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഋഷീശ്വരന്മാരുടെ ഗുരുകുലത്തോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കിയാലും, തക്ഷശിലയിലുണ്ടായിരുന്ന കലാശാലകളോടു തട്ടിച്ചുനോക്കിയാലും ഈ അന്തരം സുവ്യക്തമാകുന്നതാണു്. സംസ്കൃതവും, ഇതരഭാഷകളും, സാഹിത്യവും, നീതിന്യായവും, ഹസ്തിസൂത്രം, മൃതസഞ്ജീവനി, ധനുർവ്വിദ്യാ, മൃഗശാസ്ത്രം, ഭേഷജശാസ്ത്രം മുതലായവയും പഠിച്ചിരുന്നതിനു പുറമേ, അവർ അവരുടെ സമയം ഒട്ടുമുക്കാലും വേദാദ്ധ്യയനത്തിനും, ജപം, തപം മുതലായവകൾക്കും, ആത്മജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിനും വിനിയോഗിച്ചിരുന്നുവെന്നു പുരാണഗ്രന്ഥങ്ങളും, "ജാതകങ്ങൾ" മുതലായ ചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും വ്യക്തമായിപ്പറയുന്നുണ്ടു്. ഇത്രയും വിസ്തൃതമായ ഒരു ജ്ഞാനസാഗരത്തോടു് ഉപമിക്കുമ്പോൾ, നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതി ഒരു കൂപത്തിനു തുല്യമായിത്തീരുന്നതാണു്.

ഈ ന്യൂനതയെ പരിഹരിപ്പാൻ ചില വിദ്യാലയങ്ങൾ പരിശ്രമിക്കാതിരിക്കുന്നില്ല. ഇന്ത്യയിൽതന്നെ ചില "ഹിന്തുകോളെജ്ജു"കളിൽ ഹിന്തുശാസ്ത്രങ്ങളും, "മുസ്ലീംകോളെജ്ജു"കളിൽ "ഖുറിയാനും" എല്ലാ ക്രിസ്തുവവിദ്യാലയങ്ങളിലും "ബൈബിളും" പഠിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ ഇതു മേൽപ്രസ്താവിച്ച ദോഷത്തെ പരിഹരിക്കുന്നതിന്നു പകരം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയാണെന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നതു്. മുസ്ലിംവിദ്യാലയങ്ങളെപ്പററി പറയുകയാണെങ്കിൽ, അവിടെ സാധാരണയായി പഠിപ്പിച്ചു വരുന്നതു അധികവും നിത്യകർമ്മാനുഷ്ഠാനവിധികളെയാണ്. പ്രാർത്ഥന മുതലായവകളുടെ രീതിയേയും, സാമുദായികനടപടികളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളേയും, ദുർല്ലഭം ചിലപ്പോൾ പ്രവാചകനായ മുഹമ്മദിന്റെ ചരിത്രത്തേയും ആണ് ഇവിടങ്ങളിൽ പഠിപ്പിക്കുന്നതു്. ഇവ എത്രകണ്ട് ആത്മജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിന്നു മതിയാകുമെന്നു വായനക്കാർതന്നെ തീരുമാനിക്കുകയാണുത്തമം. ഒരു ജീവചരിത്രം എത്രതന്നെ ധർമ്മത്തിന്റേയും നീതിയുടേയും ലക്ഷ്യലക്ഷണസംയുക്തമായ രേഖയായിരുന്നാലും ശരി, അതിന്നു അതു പഠിക്കുന്നവരുടെ ആത്മീയശക്തി വളരെയൊന്നും പോഷിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ലെന്നാണു് തോന്നുന്നതു്. അവയെല്ലാം ഒരു കഥാപാരായണത്തിലുള്ള രസത്തിൽ കവിഞ്ഞു ഫലമുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. "ബൈബിൾ" പഠിക്കുന്നതുകൊണ്ടും പുരാണപാരായണംകൊണ്ടും മാത്രം വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം സാധിക്കുന്നില്ല.

എന്നു മാത്രമല്ല, ശിശുക്കൾക്കും ബാലന്മാക്കും പ്രസംഗംകൊണ്ടും, മതസിദ്ധാന്തവിചിന്തനംകൊണ്ടും എന്തു പ്രയോജനമാണുള്ളതു്? "കോളേജ്ജു"കളിലുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്കാണെങ്കിൽ അവയെ കല്പിച്ചു ഗ്രഹിക്കാമെന്നല്ലാതെ അവയെ രസിക്കാൻ സാധിക്കുമോ എന്നു സംശയമാണ്. മതപ്രചാരണാർത്ഥം പരിശ്രമിക്കുന്ന പാതിരിമാരും മുഹമ്മദീയരും കാട്ടിവരുന്ന

ഒരു വലിയ അബദ്ധവും ഇതാണ്. ഒരു മതത്തിന്റെ ഗുണാംശങ്ങളെ എത്രതന്നെ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കിയാലും ഒരാൾ ആ മതത്തെ അവലംബിക്കുന്നില്ല. മതമാററം ചെയ്യുന്നവരുടെ കണക്കു പരിശോധിക്കുന്നതായാൽ നൂറിൽ അമ്പതോളം സാമുദായികമായോ ദുർന്നടപടിയെസ്സംബന്ധിച്ചോ ഉള്ള വല്ല സംഗതിവശാലും നിർബ്ബന്ധിതരാകയാൽ മതം മാറിയവരാണെന്നും, നൂറിൽ ഇരുപതോളം നിത്യവൃത്തിക്കുള്ള മാർഗ്ഗത്തിന്നുവേണ്ടി ചെയ്യുന്നവരാണെന്നും, നൂറിൽ ഇരുപതോളം നിരീശ്വരത്വവും തന്നിമിത്തം അജ്ഞാനവും മതമാക്കി ഇന്ന മതമെന്നു വ്യവസ്ഥയില്ലാതെ ചെയ്യുന്നവരാണെന്നും, നൂറിൽ ഒമ്പതോളം ചേർ മതമാററത്തിലുള്ള പുതുമയും പാശ്ചാത്യരെ അനുകരിക്കാനുള്ള ഭ്രമവും നിമിത്തം അങ്ങിനെ ചെയ്യുവരാണെന്നും, നൂറിന്ന് ഒന്നുതന്നെ കഷ്ടിയായിട്ടേ സർവ്വാത്മനാ വിശ്വസിച്ചു മതം മാറിയവരുണ്ടാകയുള്ളുവെന്നും കാണാവുന്നതാണ്. ഈ സ്ഥിതിക്കുള്ള ഏകകാരണം മതത്തെപ്പററിയുള്ള പ്രസംഗവും, ഉപദേശവും, മതസിദ്ധാന്തവാദപ്രതിവാദവുമാണ്. അവർ അതിന്നു വിനിയോഗിക്കുന്ന കാലം അവരുടെ ജീവിതത്തെ പരിശുദ്ധമാക്കാൻ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ, അവരുടെ പാവനജീവിതംതന്നെ സഹസ്രം നാവുകളായി മതത്തെ ഉൽഘോഷിക്കുമായിരുന്നു.

വിദ്യാലയത്തിലും മതോപദേശമോ, പുരാണകഥാപ്രസംഗമോ അനാവശ്യവും അനാശാസ്യവുമാണ്. പുരാണകഥകൾ സ്വയം വായിച്ച് അവയുടെ ആന്തരാർത്ഥം ഓരോരുത്തരുടെ ബുദ്ധിശക്തിക്കും, യുക്തിക്കും അനുസരിച്ചു ഗ്രഹിപ്പാൻവിടുന്നതല്ലാതെ അതിനെ ആരും മററുള്ളവരെ പഠിപ്പിക്കരുത്. വിദ്യാലയങ്ങളിലാണെങ്കിൽ, ബാലന്മാരിൽ അന്തർല്ലീനമായിക്കിടക്കുന്ന ആത്മീയശക്തിയെ പോഷിപ്പിക്കുവാനും, പടർത്തുവാനും സഹായമായിത്തീരുന്ന ഒരു സ്ഥിതിയാണ് നിലനിർത്തിവരേണ്ട

ത്. അവിടത്തെ നിലം അവരുടെ ചവിട്ടടിയിൽക്കൂടിയും, അവിടത്തെ വായു അവരുടെ ശ്വാസത്തിൽക്കൂടിയും, നാലുപാടുമുള്ള ദർശനസാമഗ്രികൾ ചക്ഷുരിന്ദ്രിയത്തിൽക്കൂടിയും, മററ സർവ്വപ്രകാരേണയും, വിദ്യാലയം അവരുടെ ആത്മീയശക്തിയെ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതായിരിക്കണം. മതോപദേഷ്ടാവു ചെയ്യു സഹസ്രം പ്രസംഗവും, ഗുരുക്കന്മാരുടെ പാരമ്പര്യവും അവർ അനുഭവംകൊണ്ടു സമ്പാദിക്കുന്ന ആത്മീയശക്തിയുടെ നൂറിൽ ഒരംശംപോലും ആത്മീയശക്തി അവരിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിപ്പാൻ പര്യാപ്തമാകുന്നില്ല.

ഏതു നിലയിലാണു് ഈ സ്ഥിതി വിദ്യാലയത്തിൽ വരുത്തേണ്ടതെന്നാണു് ഇനി ആലോചിക്കേണ്ടതു്.

ഇക്കാലത്തു വിദ്യാലയത്തിന്നുള്ള സ്ഥലം നിർണ്ണയിക്കുന്നതു് മുട്ടുമുക്കാലും ജനങ്ങളുടെ സൌകര്യത്തെ മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കീട്ടാണു്. അധികജനങ്ങളുടേയും ആവാസം സാധാരണയായി നഗരങ്ങളിലാകയാൽ വലിയ വിദ്യാലയങ്ങൾ മുഴുവനും പട്ടണങ്ങളിൽത്തന്നെയാണു് സ്ഥാപിച്ചുവരുന്നതു്. അവരവരുടെ കുട്ടികളെ ഇതരഗ്രാമത്തിൽ അയപ്പാനുള്ള വൈമനസ്യവും ഇതിന്നു് ഒട്ടധികം സഹായിക്കുന്നുണ്ടു്. ഇതുനിമിത്തം വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യേണ്ടതു് എപ്പോഴും അതിബഹളവും സദാ ലഹളയും ഉള്ള നഗരങ്ങളിൽവെച്ചാണു്. അടുത്തകാലത്തു പോലും മദിരാശി സർവ്വകലാശാല ഇതരകലാശാലകൾ സ്ഥാപിപ്പാനുള്ള ഇടങ്ങൾ പരീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതു് ഇതിന്നുദാഹരണമാണു്. പട്ടണത്തിൻെറ വലിപ്പവും, ജനസംഖ്യയും, തീവണ്ടിപ്പാതയുടേയും മററ ഗതാഗതമാർഗ്ഗങ്ങളുടേയും ആധിക്യവും, മററ വിദ്യാലയങ്ങളുടെ എണ്ണവും, ചുരുക്കത്തിൽ ബഹളവുമാണു് ഒരു കലാശാലാസ്ഥാപനത്തിന്നുള്ള ഇടം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ അവർ മാനദണ്ഡമായി സ്വീകരിച്ചുകാണുന്നതു്. ഇതെന്തൊരസംബന്ധമാണു്! വിദ്യാഭ്യാസത്തിൻെറ പരമോ

ദേശമായ ആത്മീയജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിന് ഒരു നഗരമോ ഒരു ഗ്രാമമോ ഉത്തമമായ ഇടം എന്നു വായനക്കാർതന്നെ തീരുമാനിക്കട്ടെ.

പട്ടണങ്ങളെപ്പോലെ അതിബഹളങ്ങളോ, പക്ഷേ തീരെ ജനവാസമില്ലാതെ ഭയങ്കരതയോ ഇല്ലാത്ത ചെറുഗ്രാമങ്ങളിലായിരുന്നു നമ്മുടെ ഋഷീശ്വരന്മാരുടെ ഗുരുകുലങ്ങൾ സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നത്. ഈ ആശ്രമങ്ങൾ മുഖ്യമായി ആത്മീയജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിനു സർവ്വോപരി ഉപയുക്തമായ പാവനസങ്കേതങ്ങൾ ആയിരുന്നു. അവിടെ ഇതരകലകളും ശിഷ്യന്മാർ അഭ്യസിച്ചുവന്നിരുന്നു. ഓരോ ആശ്രമത്തിലും ഒട്ടനേകം ശിഷ്യന്മാർ പാർത്തു വിദ്യ അഭ്യസിക്കുകയാണ് ചെയ്തിരുന്നത്. ഓരോ ആശ്രമത്തിനും കുലപതിയായി ഓരോ ഋഷിവര്യനുമുണ്ടായിരുന്നു. രാജകുമാരന്മാരും സാധുബാലന്മാരും എല്ലാം സമഭാവനയോടെ അവിടെ പാർത്തുവന്നു. ശ്രീരാമാദികളെ ഇങ്ങനെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു വസിഷ്ഠവിശ്വാമിത്രന്മാരെ ഏല്പിച്ചതായും, ശ്രീകൃഷ്ണകുചേലന്മാർ സാന്ദീപനിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ സഹപാഠികളായിരുന്നതായും പുരാണങ്ങൾ ഘോഷിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.

ഫലസംപൂർണ്ണങ്ങളായ വൃക്ഷങ്ങളുടേയും വികസിതസുമാവൃതമായ ലതാദികളുടേയും ഇടയിൽ കേവലം ഒരോച്ചാളമെന്നുമാത്രം പറയാവുന്ന ചെറുഗൃഹങ്ങളിലാണ് കുലഗുരുവും ശിഷ്യന്മാരും പാർത്തിരുന്നത്. മരത്തണലുകളാണ് അവരുടെ മണിയറകൾ. താരാപഥമാണ് അവരുടെ മച്ചുകൾ. സൈകതശയ്യകളാണ് അവരുടെ പരവധാനികൾ. ഈ ആശ്രമങ്ങളിൽ പ്രകൃതിദേവിയുടെ സൌന്ദര്യവും, ആശ്രമവാസികളുടെ പാവനോദ്യമങ്ങളും ഇണങ്ങിത്തിളങ്ങുന്നു. ഇവിടെ ബാഹ്യലോകത്തിലെ ശോഭയും ആത്മജ്ഞാനവും യോജിച്ച് ഐക്യം പ്രാപിക്കുന്നു. ഇതാണ് നമ്മുടെ പൌരാണികഋഷീശ്വരന്മാരുടെ കോളേജുക

ളും കലാശാലകളും. ഇവയുടെ മുകളിൽനിന്നു നിർഗ്ഗമിച്ചവിജ്ഞാനത്തിന്നാണ്, നാം നഗരങ്ങളിലെ നിർജ്ജീവമായ കെട്ടിടങ്ങളിൽനിന്നു മോഹിക്കുന്നത്! പരമാത്മജ്ഞാനത്തെ സമ്പാദിപ്പാനും, അതിന്നു് അദ്ധ്യയനം ചെയ്വാനും, ധ്യാനാദികർമ്മങ്ങൾ പരിശീലിപ്പാനും ഈ ആശ്രമങ്ങൾപോലെ മറ്റെന്താണുള്ളതു്?

സ്വല്പകാലം ഈ ആശ്രമത്തിൽ പാർത്തുവന്നാൽതന്നെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു പ്രകൃതിദേവിയുമായി സ്വൈരസല്ലാപം ചെയ്യുവാനും, പ്രകൃതിയുടെ രഹസ്യങ്ങളെ നേരിട്ടു കണ്ടു പഠിപ്പാനും, പ്രകൃതിയിൽ അവരവർക്കുള്ള സ്ഥാനത്തെ സ്വീകരിച്ചു്, തങ്കത്തിൽ പതിച്ച രത്നമെന്നപോലെ, പ്രകൃതിദേവിയേയും തന്നെയും സുന്ദരമാക്കുവാനും സാധിക്കുന്നതാണ്. പാഠപുസ്തകങ്ങളിൽനിന്നു പഠിക്കുന്ന പ്രകൃതിശാസ്ത്രവും ഈ അനുഭവവുമായി എത്ര വ്യത്യാസമുണ്ടു്! മരങ്ങളും മലകളും അംബുദങ്ങളും ഭീമമായ ചുമരുകൊണ്ടു മറച്ചുവെച്ചിട്ടാണല്ലോ ഓരോമുറികളിൽനിന്നു് ഇപ്പോൾ ഭൂമിശാസ്ത്രം പഠിപ്പിക്കുന്നത്. ചെടികളുടെ ഛായ വരച്ചിട്ടാണു് സസ്യശാസ്ത്രവും പഠിപ്പിക്കുന്നതു്. ഇങ്ങിനെ അനന്തമായിക്കിടക്കുന്ന പ്രകൃതിയെ ഭീമമായ ചുമരുകൾകൊണ്ടു ഭേദിച്ചു വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിക്കുന്നതു കണ്ണുകെട്ടി വായിപ്പാൻ ശാസിക്കുന്നതിൽനിന്നു് ഒട്ടും വ്യത്യാസപ്പെട്ടതല്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം പ്രകൃതിയുടെ രഹസ്യങ്ങളെ കണ്ടുപിടിച്ചു് അവയെ നമ്മുടെ സുഖജീവിതാർത്ഥം അടിമപ്പെടുത്തുകയല്ല; നേരെമറിച്ചു് ആ പ്രകൃതിയിൽത്തന്നെ നാമും ലയിക്കുകയാണ്. പ്രകൃതിയെ എടുത്തു പെരുമാറുകയല്ല നമ്മുടെ ധർമ്മം. പ്രകൃതിയിൽ നാമും ലയിച്ചു നമ്മുടെ ആത്മാവിനെ അതിൽ യഥാസ്ഥാനത്തു പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയാണു് നാം ചെയ്യേണ്ടതു്. പ്രകൃതിയെ അറിയുകയല്ല, പ്രകൃതിയെ സ്വീകരിക്കുകയാണു് നമുക്കു വേണ്ടതു്. അതിനെ അറിയുന്നതുകൊണ്ടു മാ

ത്രം നാം തൃപ്തിപ്പെടരുത്. അതു നമ്മുടെ പരമോദ്ദേശത്തെത്തന്നെ വിസ്മരിക്കുകയാണ്. വിദ്യാഭ്യാസം എന്നതു പ്രകൃതിയുമായി യോജിക്കുവാൻ നമുക്കുള്ള പരിശീലനമാണ്. അത് അനുഭവിച്ചിട്ടുതന്നെ ഉണ്ടാകേണ്ടതുമാണ്. അതിന് ആശ്രമവാസംപോലെ മററൊന്നുംതന്നെ പ്രയോജകീഭവിക്കയില്ല.

ശിശുക്കൾക്കും ബാലന്മാൎക്കും പ്രകൃതിദേവിയുടേ നേരെ ഒരു പ്രത്യേകതാല്പൎയ്യം സഹജമേ ഉണ്ട്. അവരെ അതിൽനിന്നും വേർപെടുത്തി വിദ്യ അഭ്യസിപ്പിപ്പാൻ കല്ച്ചുവരുകളുടെ ഇടയിൽ ഇട്ടടെക്കുന്നതുപോലെ മഹാപാപവും, ഉദ്ദേശത്തിനു നേരേ വിപരീതവുമായ പ്രവൃത്തി മറെറാന്നുമില്ല. ഇതു മാതാവില്ലാത്ത ശിശുവിനു പാൽകൊടുത്തു വളൎത്തുന്നതുപോലെയാണ്. ശിശുക്കൾക്കു മുലപ്പാൽ കുടിക്കുന്നതിനു പുറമേ മാതാവിനെ കാണുകയും, മാതൃദേഹത്തിന്റെ ചൂട് ഏല്ക്കുകയും വേണം. അതിനു പകരം മുലക്കുപ്പികൊണ്ടു ഭക്ഷണസാധനം മാത്രം കൊടുത്തുവന്നാൽ അതിന്റെ ഫലം എന്തായിരിക്കുമെന്നു വായനക്കാർതന്നെ ഒന്ന് ഊഹിച്ചുനോക്കുക. നേരെ മറിച്ച് ധാരാളം മുലപ്പാലുള്ള ഒരു ജനനി വളൎത്തിയ പൈതലിന്റെ കുളുൎപ്പുമേനിയും നിങ്ങൾതന്നെ ഒന്നോൎത്തുനോക്കുവിൻ. ഒന്നു മരിച്ചുപോകാതെ ജീവിച്ചുവെങ്കിൽതന്നെ അതിന്റെ ശരീരസ്ഥിതി എങ്ങിനെയിരിക്കും? മറെറപ്പൈതൽ എങ്ങിനെ ദൃഢഗാത്രത്തോടെയിരിക്കും! ഇതുപോലെതന്നെ പ്രകൃതിമാതാവിന്റെ ലാളനവും സമ്പൎക്കവും അനുഭവിക്കാതെ മനസ്സിന് ആഹാരം നൾകുന്നതുകൊണ്ട് എന്തു പ്രയോജനമാണുള്ളത്?

വിദ്യാലയങ്ങളിലെ നിൎജ്ജീവമായ മരക്കസാലകളിൽ ഇരുന്നു വായിച്ചു പഠിക്കുന്നതും, ആശ്രമങ്ങളിലെ നിൎബ്ബാധമായ ലതാഗൃഹങ്ങളിലോ മരത്തണലുകളിലോ ഇരുന്നു പ്രകൃതിപാഠങ്ങളെ അനുഭവിച്ചു ഗ്രഹിക്കുന്നതും തമ്മിൽ എന്ത് അജഗജാന്തരമാണ്! ഭാരതഭൂഖണ്ഡത്തിലെ ബോധി (അരയാൽ) മു

ങ്ങളായ വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് ആത്മീയജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിൽ സഹായിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതു സുപ്രസിദ്ധവുമായ സംഗതിയാണ്.

ഇത്രയും പ്രസ്താവിച്ചതിൽനിന്നു വിദ്യാലയങ്ങൾക്കു യോജിച്ച സ്ഥലം കഴിയുന്നതും ജനബാധയില്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളിലെ ആശ്രമങ്ങളാണെന്നു വ്യക്തമാണല്ലോ. പരമാത്മജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിനു യോജിച്ച സ്ഥിതി വിദ്യാലയങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതു രണ്ടാമതായി അതിന്നനുസരിച്ച ഗുരുപ്രവരന്മാരെക്കൊണ്ടാണ്.

മതത്തെപ്പററി പ്രസംഗിക്കുകയും അതു പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുപോലെ ദോഷകരമായി യാതൊന്നും ഇല്ലെന്നു മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. അതു് ഒരു വിദ്യാർത്ഥിക്കു മതബോധമുണ്ടാക്കുന്നതിന്നു പകരം മതത്തെപ്പററി അനേകം സന്ദേഹമാണുണ്ടാക്കുന്നത്. അല്ലാതെ, ഗുരുനാഥൻതന്നെ ആത്മീയജ്ഞാനത്തിന്നു പരിശ്രമിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആയാളുടെ നാലുപാടും അതിന്റെ ശക്തിയുണ്ടായിരിക്കും. അതാണ് വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും അവശ്യം ആവശ്യമായിട്ടുള്ള ഒരു സ്ഥിതി. ഗുരുനാഥൻ ശിഷ്യന്മാരുടെ ഇടയിൽ താമസിക്കുന്നുവെന്നല്ലാതെ, ആയാൾ അവരെ വിദ്യ അഭ്യസിപ്പിക്കുക എന്നത് ഒരു ജോലിയാക്കുന്നില്ല. അദ്ദേഹം അവരെ വിദ്യ അഭ്യസിപ്പിക്കുവാൻ ഒരു ആശ്രമം നിർമ്മിക്കുകയല്ല ചെയ്യുന്നത് അവിടെ ആശ്രമത്തിൽ എത്തിച്ചേരുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളെ അവരവരുടെ സ്വന്തം ആത്മജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിന്നുള്ള പരിശീലനത്തിൽ തന്നാൽ കഴിയുംവണ്ണം സഹായിക്കുക എന്ന കൃത്യം തന്റെ ദിനചര്യയിൽ ഒരു ഭാഗമാക്കുകയാണ് ആ ഋഷീശ്വരന്മാർ ചെയ്യുന്നതു്. ആത്മീയജ്ഞാനം മാത്രമല്ല, അവക്കു മററ നാനാകലകളും അവിടെനിന്നു സമ്പാദിപ്പാൻ ഇടയാകുന്നു. വേദം, ശാസ്ത്രം എന്നിവകളെ കൂടാതെ സകലകലകളേയും ഗ്രഹിച്ച ഈ സർവ്വജ്ഞന്മാരുടെ സമ്പർക്കംകൊണ്ടുതന്നെ ശിഷ്യന്മാർ അതിവിദ്വാന്മാരായിത്തീരു

ന്നു. ഗുരുനാഥന്മാർ പാഠങ്ങൾ പറിപ്പിക്കുകയല്ല ചെയ്യുന്നത്. ആ മഹാചാര്യന്മാരുടെ തേജസ്സുതന്നെ ശിഷ്യന്മാരുടെ മനസ്സിൽ നിറയുകയും, ആ ആചാര്യന്മാരുടെ സാന്നിദ്ധ്യം അതിനെ പരിശുദ്ധമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവക്കു പഠിപ്പല്ല, പരിശീലനമാണുണ്ടാകുന്നത്. ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം വിദ്യാർത്ഥികളെ നാനാവിവരങ്ങളുടേയും വസ്തുതകളുടേയും ഒരു കലവറയാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അവർ അതിന്റെ പ്രയോജനംതന്നെ അറിയുന്നില്ല. അന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം സകലകലകളിലും അവക്കു പാടവവും, അവയെ പ്രയോഗിപ്പാൻ പരിചയവും, ആത്മീയശക്തി സമ്പാദിക്കുന്നതിൽ പരിശീലനവുമാണ് ഉണ്ടാക്കുന്നതു്.

ഗുരുനാഥന്റെ മാതൃക കണ്ടും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ടും ശിഷ്യന്മാർ സ്വയം പ്രവർത്തിച്ചു പണ്ഡിതന്മാരായിത്തീരുന്നതു പലവിധത്തിലും ഗുണകരമാണല്ലോ. അവരെ പരിശ്രമികളും, ധീമന്മാരും സ്വതന്ത്രരുമാക്കിത്തീർക്കുവാൻ ഇതു പ്രത്യേകം പ്രയോജകീഭവിക്കുന്നുണ്ടു്.

വിദ്യാർത്ഥികൾ യഥേഷ്ടം ആശ്രമത്തിൽ എങ്ങും നടന്നു് അവരവരുടെ ഹിതാനുസരണം ഓരോ വിഷയം പഠിക്കുകയായിരുന്നു അവിടങ്ങളിൽ ചെയ്തിരുന്നത്. അതുകൊണ്ടു് ഓരോരുത്തരും അവരുടെ സഹജമായ വാസനയെ പോഷിപ്പിക്കുകയും, സാത്വ്യവും ഉജ്ജ്വലതയും പുലർത്തുകയും ചെയ്തുവന്നു. ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസമാണെങ്കിൽ എല്ലാവരേയും ഒരു മുറിക്കുള്ളിൽ അടച്ചിട്ടു് അവരെയെല്ലാം ഒരുപോലെ ഒരേ വിഷയങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുകയാണല്ലോ. ഗുരുനാഥന്മാർ പറയുന്നത്, അബദ്ധം വാ സുബദ്ധം വാ, ശിഷ്യന്മാർ വേദവാക്യമായി സ്വീകരിച്ചു് അവയെ അങ്ങിനെതന്നെ മനപ്പാഠമാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. പഠിപ്പിക്കുന്ന തരം പുസ്തകങ്ങളിൽ പറഞ്ഞതുതന്നെയാണെന്നല്ലാതെ, അതു് എന്താണെന്നു് ഇന്നത്തെ ഗുരുനാഥന്മാക്കുതന്നെ പല

ളപ്പോഴം നിശ്ചയമുണ്ടാകയില്ല. ഇങ്ങിനെ ഒരേ വഴിക്കുതന്നെ മനസ്സ് ഓട്ടിഓട്ടി, വാസനയും വികാസവും ശൂന്യമായിബ്ഭവിക്കുന്നു. കലാശാലകളിൽനിന്നു പുറത്തിറങ്ങുന്ന ബിരുദധാരികളെല്ലാം ഒന്നിൽനിന്നൊന്നു യാതൊരു വ്യത്യാസവുമില്ലാതായിത്തീരുന്നു. പലവിധമായ ജ്ഞാനം സമ്പാദിപ്പാൻ അവരെ സമ്മതിക്കാതെ ഇങ്ങിനെ അവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ തടയുകയും, വാസനയെ നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുപോലെ ഹാനികരമായിട്ടു മറെറന്താണുള്ളത്? ഈ സമ്പ്രദായംനിമിത്തം ഇന്നു പഠിപ്പുള്ളവരൊക്കെ ഒരേതരത്തിലുള്ള പ്രവൃത്തികൾക്കു മാത്രം കഴിവുള്ളവരായിത്തീരുകയും, തന്നിമിത്തം അനേകായിരം പേർ പ്രവൃത്തിയില്ലാതെ ഉഴലുകയും ചെയ്യുന്നു. നേരെമറിച്ച്, ഗുരുകുലങ്ങളിലാണെങ്കിൽ ഓരോരുത്തരും അവരവരുടെ ഇഷ്ടംപോലെയുള്ള വിഷയങ്ങളെയാണ് അഭ്യസിച്ചിരുന്നത്. അഞ്ഞൂറുവിദ്യാർത്ഥികളുള്ള ഒരു ആശ്രമത്തിൽ അഞ്ഞൂറുപേരും അഞ്ഞൂറുവിദ്യകൾ അഭ്യസിക്കുന്നതും അസംഭാവ്യമല്ലായിരുന്നു. സർവ്വജ്ഞനായ ഋഷീശ്വരൻ അവരെയെല്ലാം സഹായിച്ചുവന്നു. സ്വന്തവാസനയെ വാടാതെ വികസിപ്പിച്ച് വളർത്തിക്കൊണ്ടു സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടുകൂടെ സകലകലകളിലും നിർഭയവും നിർബ്ബാധവും സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന സന്തോഷം ഒന്നുവേറെത്തന്നെയാണല്ലോ. അതുനിമിത്തം മനസ്സു സദാ കുളർമ്മയും പുതുമയും നേടുന്നു. ബുദ്ധി സദാ കൂർമ്മതയും ഋജുതയും നേടുന്നു. ആത്മീയശക്തി സദാ പുഷ്ടമായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഇങ്ങിനെ വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിൽ സീമാധികം സ്വാതന്ത്ര്യംകൊടുത്തുകൊണ്ടു വിദ്യാർത്ഥികളുടെ വാസനയും മാനസികശക്തിയും തടയാതെതന്നെ അവരെ കലാസമ്പൂർണ്ണരാക്കി ജീവിതത്തിന്ന് അതിൻെറ ഉദ്ദേശം സാധിക്കുവാനുതകുന്ന ആത്മീയജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന കെല്പും കോപ്പും ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം ഒന്നുമാത്രമാണ് ഭാരതവർഷത്തിൻെറ ഇന്നത്തെ ശോച്യസ്ഥിതിക്കു ഒരു ഏകദിവ്യൌഷധം. പ്രതിദിനം തീർത്ഥയാത്രയായി ഭാരതവർഷത്തിലേക്കു വരുന്ന ജ്ഞാനഭിക്ഷുക്കൾക്ക് ഇത്തരത്തിലുള്ള ആശ്രമസന്ദർശനം ഒന്നുമാത്രമേ സമാശ്വാസം നൽകുകയുള്ളു.

കെ. വി. ശങ്കരൻനായർ എം. ഏ.

കേരവൃക്ഷമേ! നമസ്കാരം

(കിളിപ്പാട്ടു്)

മാതാവാം ധരിത്രിക്കു വർഷമാ വെയ്‌ലൊ തട്ടാ-
തെല്ലുകാലത്തും പച്ചപ്പട്ടണിഛത്രം ചാർത്തി,
താപഭാരത്താലേറെത്തളർന്നോനായ് പാദത്തിൽ വ-
ന്നേവനാശ്രയിച്ചാലും ഭേദചിന്തനമെന്യേ
സൽക്കരിക്കുവാനായിപ്പീയൂഷസാരം നിറ-
ച്ചുകുടങ്ങളെയെണ്ണംകൂടാതെയേന്തിക്കൊണ്ടും,
രാവിൽ നേർവഴി കാണാതുഴന്നു തപ്പിത്തട-
ഞ്ഞാവതില്ലാതെ 'നട്ടംതിരിയു'ന്നവർക്കായി
"ഓലയുമരിപ്പയും തെങ്ങാക്കൊണ്ടോട്ടുംതന്നെ
മാർഗ്ഗദീപമെ"ന്നായി മൂകമർമ്മരമോതിക്കൊണ്ടും,
ഓടിവന്നോലത്തുമ്പിൽ തൂങ്ങിയും, മടൽമാറി-
ച്ചാടിയാടിയും, ശീർഷം പിടിച്ചു കുലുക്കിയും,
കേളിയാടുന്ന കുട്ടിക്കാറ്റിന്റെ നാനാവിധ-
കേളീഭേദങ്ങൾ നോക്കിപ്പുഞ്ചിരിപ്പൂതൂകിയും,
ഇടികേട്ടത്യാനന്ദത്തോടാടും മയിലിന്റ-
യതിമോഹനമാകും പിഞ്ഛത്തെ നാണിപ്പിക്കും
മട്ടലാലമക്കുന്ന,ല്ലാശ്രിതന്മാർക്കും കൂടി-
യിഷ്ടമാമ്മാറു വീശി നിർവ്വാണമേകിക്കൊണ്ടും,
ഉന്നതന്മാരായ് കൂടെ നിന്നീട്ടും തൃണങ്ങളെ-
ച്ചണ്ഡഭാനുവിൻ മുഷ്ക്കിന്നിരയാവാതെ കാത്തും,
അന്യർക്കായുപകാരം ചെയ്യതിൽപ്പരമായി-
ട്ടൊന്നുമില്ലെന്നുമെന്നും മന്നിൽ മാറൊന്നൊന്നായി

നിജവൃത്തിയാൽക്കാണി,ച്ചെപ്പോഴും 'സ്വാർത്ഥ'ത്തിനെ-
ബ്ഭുജനംചെയ്യും 'മാദ്ധ്യ'വൃന്ദത്തെ നാണിപ്പിച്ചും,
മാനത്തിലേറെപ്പൊങ്ങി നീണ്ടുയർന്നൂഴിക്കുമീ-
മാനിക്കത്തക്കൊരോമൽപ്പുത്രനായ്, ഞങ്ങൾക്കെല്ലാം
ത്യാഗത്തെ ശീലിപ്പിക്കും ഗുരുവായ്, സിദ്ധാർത്ഥന്റെ
ബോധിവൃക്ഷത്തിന്നുറ്റ തോഴനാ,യിച്ചിടത്തിൽ
നിന്നീടും ഗുരോ! കേരവൃക്ഷമേ! ഭൂമിരാമ-
മന്നിടം മുമ്പാർജ്ജിച്ച പുണ്യമേ! നമസ്കാരം!!

അങ്ങയിലിണങ്ങീടും മാഹാത്മ്യമൊന്നൊന്നായി-
ട്ടെണ്ണുവാനോർത്താൽപ്പിന്നെയബ്ധിയിൽത്തിരയെണ്ണാം.
ഒന്നിനും മുട്ടില്ലാത്ത ദേവന്മാർക്കല്ലാതൊരാൾ-
ക്കൊന്നുമേ നൽകീടാത്തോരംബരദ്രുമമായി
നിന്നെ,യല്പാൽപ്പെട്ടോർക്കൊക്കെയുമാലംബമാം
നിന്നെ, ഞാനുപമിച്ചു ദുഷ്കീർത്തിക്കിടയാക്കാ.
'തെങ്ങെ'ന്ന നാമത്തിൽത്താനെന്നെന്നും ജയിച്ചാലും;
മംഗലാകൃതേ! ഭവാനാപ്പേർതാൻ യോജിപ്പതും.
നാമത്തോടൊപ്പം കുറേ സ്ഥാനമാനങ്ങളല്ലി
നാമാരുമന്യന്മാരെയോർമ്മിപ്പിച്ചീടേണ്ടതും.
പേരിനോ കർമ്മം? ഹന്ത കർമ്മത്തിൻ ഗുണദോഷം
പേരിലോ കിടക്കുന്നു? കാലമങ്ങിനെയായി!

പുണ്യവൃക്ഷമേ! നിന്റെ നിഷ്കാമകർമ്മത്തിന്റെ
സുന്ദരമാകും ഫലം നിൻഫലജാലം നൂനം.
മർത്ത്യന്മാർക്കമൃതേകാൻ, കേരളാവനിക്കുള്ള
കീർത്തിക്കും ധനത്തിനും മൂലമായ്, വിശ്വേശന്റെ
സൽക്കൃപാസാരോല്ലസൽപ്പൊൻകുടങ്ങളായ്, ഞങ്ങൾ-
ക്കെത്രമേലാനന്ദം നിന്നുണ്ണികൾ വളപ്പിലേ?
പണ്ടൊരു പാരന്തിന്നുമാഗ്രഹം തോന്നാറുള്ള
വിണ്ണവർക്കെഴും സുധാകുംഭങ്ങളാരാശിക്കും?

കേരളീയൎക്കു നന്ദനാരാമം നീയുണ്ടാകി-
ലെത്തു തോട്ടവും; നീതാൻ ധേനുവും, കല്പദ്രുവും!
"പൂജ്യമാം നാളികേരദ്രുമത്തിന്നകത്തുനി-
ന്നാർജ്ജിച്ചതാണിദ്രവ്യം വർജ്ജിക്കേണ്ടതെന്താകാം"
ഇത്തരം ചില മൂഢമർത്ത്യന്മാർ ഭവാന്റെയ-
ത്യുത്തമഗുണങ്ങൾതൻ മാഹാത്മ്യം ധരിക്കാതെ,
ഉച്ചമായ് കള്ളുംകുടിച്ചാർക്കുന്നു; വിടജനം
'കൃഷ്ണദേവനെപ്പോലെ'യെന്നോതിത്തകർക്കുംപോൽ.
കഷ്ടമമ്മഹാന്മാർതൻ പ്രാഭവം ധരിക്കാതെ-
യെത്രപേർ കള്ളു[illegible]ിച്ചാപത്തിൽ പതിക്കുന്നു?
നാറാണത്തെഴും [illegible]ൻ പണ്ടൊരു നമ്പൂരിക്കു
സാരോപദേശം ചെയ്യോരൈതിഹ്യമുണ്ടായിട്ടും,
എൻനാട്ടുകാരേ! നിങ്ങളമ്മഹാത്മാക്കൾ ചെയ്യും
കർമ്മങ്ങൾ, [illegible]മൊക്കെയെന്നോർക്കുന്നല്ലോ!
അന്യർക്കായ് [illegible]നെത്തന്നെ നേർന്നിട്ടോരവർ; ശുദ്ധ-
തന്നെപ്പോററിടും നമ്മൾ;—ഒന്നിച്ചു തുക്കീടായ്കിൽ.
കഷ്ടമെന്തതിക്രമ,മന്യായ,മന്യന്മാർക്ക-
നിഷ്ട,മറ്റു [illegible]ർവ്വം ചെയ്യുവാൻ സദാപ്പോഴും
ബദ്ധകങ്കണ[illegible]!
ബുദ്ധനെപ്പോലും ദേവദത്തനെന്നപോലെ,
ചെള്ളുകള്ളുപദ്രവിച്ചീടുന്നു; പക്ഷേ ലോക-
മുള്ളനാളോളം നില്ക്കുന്നോനാമീപാദപപ്രവരം!
മോഹനം നിൻപത്രങ്ങളക്കൂട്ടർ കുത്തിത്തുള-
ച്ചാകിലെന്താ ദ്രോഹവും നിൻമോടി വർദ്ധിപ്പിക്കും.
ചണ്ടിയും പടലവും കൊണ്ടേററം ചുഴന്നുള്ള
തണ്ടാരിൻ കണ്ടാൽനല്ല കോലം കണ്ടന്ധതാപത്താൽ
വണ്ടിണ്ട മോഹംപൂണ്ടീ'ട്ടുണ്ടീടാം മധു', വിനി-
ത്തണ്ടെണ്ടെന്നോർത്തുംകൊണ്ടു മണ്ടിനിച്ചന്തടുക്കവേ

കണ്ടു കണ്ടുകജലപക്ഷികൾക്കല്ലാതൊന്നും
കണ്ടെത്താത്തവിടത്തിലിണ്ടൽപൂണ്ടതിദീനം
മുരണ്ടു മുരണ്ടേററമുഴന്നു നിൻകുടക്കൽ വ-
ന്നുരുണ്ടു പിരണ്ടീടുംപൊഴുതിൽ ദയാലു നീ
മർമ്മരരവംകൊണ്ടു സാന്ത്വനമോതിപ്പാര-
മുണ്മയാൽ കുരുത്തോലക്കയ്യിനാൽത്തലോടിയും
മട്ടലാം കൈത്തണ്ടമേൽ സ്നേഹംപൂണ്ടെടുത്തും, നിൻ
പൂക്കുലക്കുടം തുറന്നായവർക്കമൃതാക്കും
പൂമധു സമ്മാനിച്ചു, ട്ടുള്ളൂട്ടർ തൃപ്ത്യാ പാടു-
മാമഞ്ജുഗാനത്താൽത്താൻ കൃതകൃത്യതയേൽപൂ!
ആശ്രയിച്ചീടുന്നോർക്കു ശാശ്വതകീർത്തേ! ഭവാ-
നാശിസ്സാം വിധക്കുള്ളു വസ്തുതാൻ കൊടുത്തീടാ?
അത്യുഗ്രഗ്രീഷ്മാതപച്ചൂടോ, വല്ലാതെ കോപിച്ചാക്ക-
മത്യുഗ്രമാകും കാററിന്നടിയോ, നിൻപട്ടകൾ
വീഴ്ത്തിയാൽ വീഴ്ത്തീടട്ടെ യാസ്ഥലത്തല്ലോൾക്കാണാം
കീർത്തിമുദ്രകൾ—ഈശൻ ചാർത്തിക്കും പൊൻകാപ്പുകൾ.
അല്ലെങ്കി'ലിപ്പാട്ട'കളൊക്കയും നിനക്കേറി-
സ്വർല്ലോകത്തെത്താനുള്ള കോണിക്കല്പടകളാം;
അതുമല്ലെങ്കിൽ ഭവാനന്യോപകാരംമൂലം
ക്ഷിതിയിൽ സമ്പാദിച്ച ഗണ്യമാം പുണ്യങ്ങളാം;
അല്ലല്ല ഞാനോരോന്നു ശങ്കിക്കുന്നു പാർത്താ-
ലില്ല സംശയം സർവ്വമന്യർക്കായുഴിഞ്ഞിട്ടു
ജീവിതരണാങ്കണം പ്രാപിച്ച നീയേററമുള്ള
പാടുകളല്ലോ! കാൺമോർക്കൊക്കയും രോമാഞ്ചദം!
ഭൂഷണമത്രേ നിന, ക്കംബരത്തിന്നു താരാ-
ഭൂഷണം ദയാജ്യംതന്നെ, പാണ്ടാരാണെന്നാമോർത്തിടും?
ആറാറു മാസംതോറുമോരോരോ കരം മുറി-
ച്ചാരോക്കും പരത്തുഷ്ണാറുള്ളക്കായ്? ജയിക്ക നീ!

പ്രായമായ്, ഫലമൊന്നുമില്ലാതാ,യിനിയാക്ക-
മാവതല്ലുപകാരം ചെയ്യുവാനെന്നാകിലോ,
ഹേ, മഹാത്യാഗിൻ! നീ നിൻതലയും മററുള്ളോർക്കായ്
ഭൂമിയിൽ ത്യാഗംചെയ്തു സായുജ്യമേററീടുന്നു!
ത്യാഗസാമ്രാജ്യക്കൊടിക്കൂറ പാറവാനുള്ള
കേതുപോൽ പൊങ്ങിനില്ക്കും നിന്നംഗമപ്പോൾക്കണ്ടിൽ
പാപാഗ്ര്യഗണ്യന്മാർക്കും പുളകോൽഗമമുണ്ടാം,
താവകഭക്തന്മാരന്നേതവസ്ഥകൾ തേടാ?
പിന്നെയത്തടിക്കൂടിയന്യോപകാരാർത്ഥം വി-
ട്ടെന്നെന്നും ഭവാൻ കീർത്തിദേഹനായ്ച്ചമയുന്നു.
നിൻനാമൽസ്സുതനൊന്നു നീ നില്ക്കും തറയിന്മേൽ-
ത്തന്നെയിങ്ങുയർന്നുണ്ടായ്, തുടരും നിൻവൃത്തികൾ.
ആകയാൽ ഭവാനൊട്ടും നൈരാശ്യമേല്ക്കുന്നതി-
ല്ലാകുലതാവും വേണ്ടാ മക്കളെച്ചൊല്ലിത്തെല്ലും.
എന്നുമേ നിൻകീർത്തിക്ക വാട്ടമപ്പൊന്നുണ്ണിക-
ളൊന്നുമേ വരുത്തീടാ, വർദ്ധിപ്പിക്കതാൻ ചെയ്യും.
നന്ദനാരാമത്തിലാം നിൻപുനർജ്ജന്മം, മന്ദ-
മന്നി,ന്ദ്രാണിതാൻ നിന്നെഗ്ഗംഗയാൽ നനച്ചീടും;
അങ്ങെഴും കല്പവൃക്ഷങ്ങൾക്ക നിൻനില കണ്ടി-
ണ്ടുന്നതത്രപാമൂലം മസ്തകം കുനിഞ്ഞീടും;
അങ്ങയിൽത്തിങ്ങിത്തൂങ്ങിനിന്നീടും ഫലജാല-
മങ്ങെഴും സുധാകുംഭം 'തുങ്ങു'വാനിടയാകും;
എന്തെന്തു ഭാഗ്യങ്ങൾക്ക നീ പാത്രമാകില്ലന്നാ-
ളെൻതരുരാജ! ഭവാൻ മേൽക്കുമേൽ ജയിച്ചാലും!
ജീവനം ഭവാൻ സ്വന്തം വേർകൊണ്ടു സമ്പാദിച്ചു,
ജീവകാരുണ്യം നിന്നെപ്പോലെയാർക്ക്?—തൊക്കയും
അന്യർക്കായമൃതാക്കി,പ്പൊൻകുടങ്ങളിൽ സൂക്ഷി-
ച്ചെന്നെന്നും കൊടുപ്പൂ, നിൻജീവിതം സർവ്വോത്തമം.

നിന്നോടു ചേർന്നാലുപ്പുവെള്ളവും മധുരിക്കും;
ഗംഗയിൽക്കാളിന്ദിയും ധാവള്യമേറ്റിടുന്നു!
സജ്ജനസംസർഗ്ഗത്താൽ കാഞ്ഞിരക്കായും പക്ഷേ
കയ്പൊക്കെപ്പോയി നല്ല മാതളപ്പഴമാകാം!
പേരിന്നും പെരുമയ്ക്കും മോഹിക്കാതന്യവൃക്ഷ-
വീരന്മാർ തിക്കിത്തിരക്കീടുമാബഹളത്തിൽ
ചേരാതെയാകുംവണ്ണം വിട്ടൊഴിഞ്ഞകലെപ്പോൽ
ശാഖാഗ്രം നാലുപാടും നീട്ടിപ്പാനാശിക്കാതെ,
അമ്മക്കുമന്യന്മാർക്കുമൊരുപോൽ ഗുണം ചെയ്തീ-
മന്നിൽ, ചില കൊച്ചുപാഴ്പുൽത്തറമേൽ, ഭവാൻ ശാന്തം
ഭാസുരചക്രത്തിൽനിന്നുതിരും കതിർനാലു-
മാത്രമംഗത്തിൽച്ചേർത്തു, ബാഹ്യഭൂഷകളന്യേ,
നിന്നീടുന്നെന്നു മറ്റു വൃക്ഷങ്ങൾ പത്രാമൂല-
മന്യോന്യം പറഞ്ഞാലു,മേതുമൊന്നിളകാതെ
തോട്ടത്തിൽത്തന്നെ വാഴുന്നെങ്കിലും ഭവാൻ വൃക്ഷ-
ശ്രേഷ്ഠ! ഹാ! മഹാകർമ്മയോഗികൾക്കഗ്രേസരൻ!
ആരെന്നെ ത്യജിച്ചാലു,മാരെന്നെപ്പുഴിച്ചാലു,-
മാരെന്തു കാണിച്ചാലു,മേതസ്സും തൊടുത്താലും,
ഞാനെന്നും മഹാപുണ്യവൃക്ഷമേ! ഭവാനെത്താൻ
മാനിച്ചു പൂജിച്ചീടു;മെൻഗുരുനാഥൻ ഭവാൻ.
അങ്ങയെസ്സദാകാലമത്യന്തഭക്ത്യാ പൂജി-
ക്കുന്നതിന്നിടയാകിലിജ്ജന്മം സഫലമായ്.
നിന്നെയൊന്നനുകരിച്ചീടുവാൻ സാധിക്കുന്ന
പുണ്യമേ പുണ്യം; ഞാനതാർജ്ജിച്ചാൽ കൃതാർത്ഥനായ്
സർവ്വലോകാനന്ദമേ! സർവ്വലോകാദർശമേ!
സർവ്വസൽഗുണസമ്പൽസ്തംഭമേ! സനാതനമേ!
കേരളോർവ്വീതൻകീർത്തിസ്തംഭമേ! തനുവേന്തും
ത്യാഗമേ! മഹാകേരവൃക്ഷമേ! നമസ്കാരം!!

പി. ആർ.

സന്ധ്യാദീപം

അസ്തമിക്കും സൂൎയ്യനോടു രക്ഷാഭാരത്തെ വാങ്ങുവാൻ
വീടുതോറും വെളിപ്പെട്ടിന്നും വഹ്നേ! നമോസ്തു തേ. 1

കാഞ്ചനാംഗികൾ കാണിക്കുമന്തിത്തിരിയിലങ്ങിനെ
കത്തിനില്ക്കും നിന്റെ കാന്തി കണ്ണിനാലേപനാമൃതം. 4

‘നായാടി’തന്റെ കുടിലും ‘നമ്പൂരി’യുടെയില്ലവും
ഒരുപോലെ വിളക്കുന്ന വിളക്കേ! വെൽക! വെൽക! നീ. 3

ഇതേവരെയുമില്ലാത്തുള്ളൊരു സാത്വികസൌരഭം
നിൻവെളിച്ചംവഴിക്കെങ്ങും പരക്കുന്നു മഹാദ്യുതേ! 4

എല്ലാ ഹിന്തുക്കളും സന്ധ്യാദീപമേ! തൊഴുകയ്യുമായ്
നിന്റെ മുമ്പിലിതാ! നില്പൂ നിൎവ്വികാരനിരാമയം. 5

ഓമൽക്കിടാങ്ങൾ ചൊല്ലീടും നാമവും കേട്ടു കേട്ടു നീ
ഉണ്ടനങ്ങാതെ കത്തുന്നു പരമാനന്ദതുന്ദിലൻ. 6

നാമകീൎത്തനപീയൂഷപ്പൂമണിപ്പെട്ടകത്തിലെ
ചെന്താർക്കുടംപോൽ കത്തും നിൻനാളം നയനമോഹനം. 7

സ്നേഹപൂൎവ്വം സഗുണനാം നിന്നെപ്പൂജിപ്പതേതവർ,
അവർ കണ്ടിടുമേ നിന്റെ വിശ്വരൂപം മനോഹരം. 8

എത്ര നട്ടുച്ചയായാലുമൎക്കൻ ചെല്ലാത്തിടങ്ങളിൽ
എനിക്കു ഗതി പാൎത്താൽ നീതന്നെയെൻപൊന്നുദീപമേ! 9

ഗന്ധവാഹൻ വിളിക്കുമ്പോൾ ഗമിപ്പാൻ കൂടരൊല്ല നീ;
ആ നിൽക്കും നിഷ്ഠുരതമല്ലെസ്സന്നായിട്ടു ഞെരുക്കിടും. 10

ഒരു നൽത്തിരിയിൽക്കത്തിക്കാണുമ്പോളെത്രയുണ്ടു നീ,
ആ നിൻമഹത്വം വിശ്വാത്മൻ! മഹത്തുക്കളറിഞ്ഞിടും. 11

ഇക്കാണും ജീവജാലങ്ങളൊക്കയും നിൻെറ സൃഷ്ടിയാം;
നീയില്ലെന്നു വരുന്നാകിലില്ല പിന്നീടൊരെണ്ണവും. 12

ദിവ്യനായും ഭൌമനായും സാക്ഷാലൌദര്യനായുമേ
മൂന്നായ് മാറുന്നിതേകൻ നീയെന്നു ചൊല്ലുന്നു പണ്ഡിതർ. 13

എല്ലാ വസ്തുവിലും കാണാം പാവകൻ നിവസിപ്പതായ്;
ഹവ്യവാഹന! നീയല്ലോ സർവ്വലോകത്തിനും മുഖം. 14

വർഷാവേളയിൽ വാനത്തു മിന്നൽപ്പിണർ ചേർന്നതായ്
കാണും കാറുകളും നിൻെറ വകഭേദങ്ങൾതന്നെയാം. 15

വേനക്കാലത്തു പാരെങ്ങുമെരിയുംമട്ടു നിത്യവും
കിഴക്കുനിന്നു പൊന്തുന്ന തേജസ്സും നിൻപിറപ്പുതാൻ. 16

കാറൊഴിഞ്ഞൊളിചിന്നുന്ന ശാരദാംബരവീഥിയിൽ
നീതാനമ്പിളിയായ് വന്നു കണ്ണിന്നിമ്പം വളർപ്പതും. 17

ശീതപ്രകൃതിയായുള്ള ജലത്തിൻജന്മഗേഹമേ!
ഹവ്യകവ്യങ്ങൾ മർത്ത്യക്കു നിന്നെച്ചൊല്ലി വിധിച്ചതാം. 18

കർമ്മയോഗികൾ നൈഷ്കർമ്മ്യം പൂകിടും പുണ്യവേളയിൽ
പത്നീപുത്രരൊടും നിന്നെ നമിക്കും പിതൃവൃന്ദംപോൽ.

നിൻതേജസ്സിൻെറ മാഹാത്മ്യമെന്തോതും മന്ദബുദ്ധി ഞാൻ?
ഏതൊന്നും നിന്നിൽ വീണെന്നാൽ ശുദ്ധിപൂണുന്നു തൽക്ഷണം.

സീതാദേവിക്കു നീ പട്ടഗമത്തയായ് പണ്ടു ലങ്കയിൽ
“തീവിഴുങ്ങിപ്പക്ഷി”കളുടെ തീൻപണ്ടംതന്നെയാണു നീ. 21

ഒരു സന്യാസി വന്നാകിൽപ്പിള്ളർ കൂടുന്ന പോലവേ,
ആശ്രയാശന! നിൻചുറ്റുമിപ്പാന്മാർ നിറയുന്നതോ. 22

ത്വന്മഞ്ജു കാന്തി കാണുമ്പോൾ തൊട്ടീടാൻ തോന്നിടുന്നു മേ;
എന്തു ചെയ്യും? നിനക്കില്ലേ ഭസ്മീകരണനൈപുണി? 23

കൂരിരുട്ടത്തു ദിക്കേതുമറിയാതുഴലും വിധൌ
നിന്നെയെങ്ങാനുമൊന്നല്പം കാണും കണ്ണെത്ര നിർവൃതം!! 24

ധൂമകേതോ! പൊൻപ്രകാശപ്പൂമ്പട്ടുകൊണ്ടു നീ
എൻകണ്ണൊന്നു തുടയ്ക്കേണമജ്ഞാനമഷി നീങ്ങുവാൻ. 25

കൂരിരുൾക്കാടു കത്തിച്ചു കളയും തീക്ഷ്ണഭാനമസ്!
നമസ്കാരം നമസ്കാരമവിടുത്തേക്കഹർന്നിശം. 26

ചെട്ടൂരഴിയം ചെറിയ രാമനെളയത്.

തൽപരിത്രാണനത്തിന്നായ് പിറപ്പാർ ധരിത്രിയിൽ;
വിത്തനിസ്പൃഹരത്ര, തദ്ഗുരുപരന്മാരും!
എങ്കിലും ഗുരുവിന്റെ താഡനമതെല്ലുതകി-
ലങ്കരിച്ചീടും ഭക്തികല്പടങ്ങളിടവകി.
അശ്ശിഷ്യനഹോ! കഷ്ടം, ഗുരുവിൻ പ്രഹരത്തെ
വാത്സല്യാങ്കിതൻ തിരത്തള്ളലെന്നറിഞ്ഞീലാ!

* * * * * * *

ലോകമാകവേ തന്റെയമൃതം വർഷിച്ചുടൻ
ശീകരം തമസ്സാറ്റാൻ മുതിർന്നു കലാപൂർണ്ണൻ;
പാർത്താലെന്നിട്ടും ഫലമെന്തുള്ളൂ? ചെടികൂടി-
പ്പാഴ്ത്തണലിനാലന്ധകാരത്തിന്നിടം നൽകി!!
ഗുരുതാൻ കിടക്കും പൂമച്ചിന്നു മുകളിലായ്
പെരിയ ശിലയേറി നിൽക്കുന്നു പ്രിയശിഷ്യൻ;
തട്ടിന്റെ പലകയൊന്നടർത്തിയെടുത്തപ്പോൾ
പൊട്ടിൽനിന്നുടൻ കേൾക്കായ് നർമ്മഭാഷണമേവം:—
പറഞ്ഞു ഗൃഹിണിയാൾ, “വല്ലഭാ! കാണുന്നീലേ
നിലാപ്പാൽക്കതിർതൂകും തിങ്കളിൻ വിലാസങ്ങൾ?
പൂതമാം വ്യോമത്തിൽനിന്നീളുംവെള്ളിശ്ശലാകക-
ളേതൊരു നരന്റെ ഹൃൽക്കമലം ഹരിപ്പീലാ?
കണ്ണുകൾക്കിവ പച്ചക്കർപ്പൂരമെഴുതുന്നു;
കോൾമയിരേകിക്കൊണ്ടു ചന്ദനം പൂശീടുന്നു;
അംബരലക്ഷ്മിയാൾതന്നോമനക്കിടാവിന്റെ
പുഞ്ചിരി പോലൊട്ടുമാനന്ദം വളർപ്പീലേ?”
പ്രേമശീതളമവ്വാക്കരച്ച മൊഴി കേട്ടി-
ട്ടാ മഹാഗുരു ചൊല്ലീ പൊരുളു ചിരിച്ചേവം:—
“വാസ്തവം സഖി, ഹേ, നീയുരച്ചതെല്ലാമോർത്താൽ
നിസ്തുലാഹ്ലാദമേകും നൽകുന്നോൻ സുധാകരൻ:
എങ്കിലുമിതാരങ്ങൾക്കിടയിൽ ചന്ദ്രൻപോലെ, നി-
ശ്ശങ്കമായ് മച്ചിൻപുറത്തിൽ ശോഭിപ്പൂ പ്രഭാകരൻ.

അവന്റെ ഗുണഗണമോരോന്നുമോക്കുംതോറും
ഭുവനേ മറ്റൊന്നെനിക്കോർമ്മയിൽ വരുന്നീല.
ഈമനശ്ശിഷ്യന്റെ കോമളമുഖം പൂർണ്ണ-
സോമനെക്കൂടി വെറുംചാണയായ് തോന്നിക്കുന്നു",
നാഥന്റെ വാക്കു കേട്ടു വിസ്മയാകുലയായി-
ച്ചോദിച്ചു സതിയേവം, "മങ്ങിനെയാണെങ്കിലോ
എന്തിത്ര കഠിനമാം, യമനെത്തള്ളുന്നു? മൽ-
കാന്തന്റെയുള്ളിനത്രം സ്നേഹലക്ഷണമെന്നോ?
ഇന്നു രാവിലേയും കൊച്ചാമനത്തുടയതിൽ
ചേർന്നു കണ്ടു ഞാൻ കൃഷ്ണസർപ്പത്തിൻവട്ടുകളെ!!
പഠനംകൂടിക്കാണ്ക ദുസ്സഹം, മിത്തങ്ങിനെ
ഗുരുവിൻ കണ്ണിനോർത്താലഞ്ജനശലാകയായ്?"
ദക്ഷനാം ഗുരുനാഥനുരച്ചു: "ശരിതന്നേ:
ശിക്ഷിച്ചു പ്രഭാകരശിഷ്യനെക്കഠിനം ഞാൻ.
എന്നാലായതു മേലിലവന്റെ ഗുണത്തിന്നായ്-
ത്തന്നെയാണെന്നു നീയൊട്ടിനിയുമറിഞ്ഞീലേ?
നല്ലപോൽ ശിക്ഷചെയ്തിട്ടാദ്യമേ വളർത്തിയാൽ
തെല്ലും പിന്നവനുള്ള സ്വഭാവം ദുഷിച്ചീടാ.
കനലിൽ പുടംവെച്ചിട്ടടിച്ചു പരത്തിയ
കനകത്തിനു കാന്തി കാലത്താൽ കുറയുമോ?
രോഗത്തിൻ ചികിത്സകൾ തൽക്ഷണം വൈദ്യൻപോലെ-
യാഗസ്സു കണ്ടാൽ ശിക്ഷനൽകുന്നിതപ്പോൾ ഞാൻ.
അല്ലാതെ മച്ഛിഷ്യനെയിപ്പോഴേ സ്തുതിച്ചീടി-
ലുള്ളിലൌദ്ധത്യബീജത്തിന്നതു വളമാവും"
ചോടേനിതന്നേരം ഗുരുഭാഷണമശ്ശിഷ്യനിൽ
ചൂടോടെ നെടുവീർപ്പൊന്നയപ്പിക്കുകയുണ്ടായ്!

*　　*　　*　　*　　*　　*

പിറേറന്നു വൈകുന്നേരം സൂപസന്ധ്യോപാസനാന്ത്യ
ത്തൊഴുന്നാ പ്രഭാകരൻ ഗുരുവോടറിയിച്ചു:

"ഉണ്ടൊരു ശങ്ക——ശിഷ്യൻ ഗുരുവേ വധിപ്പാനായ്
പൂണ്ടിതുദ്യോഗമെന്നാലെന്തുതാൻ പ്രായശ്ചിത്തം?"
അല്പമൊന്നാലോചിച്ചിട്ടുത്തരമേകീ ഗുരു:
"അപ്പാപിയുമിത്തീയിൽത്തന്നെത്താൻ ദഹിക്കേണം."
സന്ദേഹനിവൃത്തിയാൽ ചാരിതാർത്ഥ്യവും പൂണ്ടു
പിന്നെയും തൊഴുതുടൻ ശിഷ്യാഗ്ര്യനറിയിച്ചു:—
"അടിയൻതന്നെയോർത്താലപ്പാപി മഹാഗുരോ!
സ്പഷ്ടമെന്നെ ഞാനഗ്നിവിശുദ്ധമാക്കീടട്ടെ!"
"മച്ഛിഷ്യനിതു വേണ്ട"ന്നിടറും ഗുരുവച-
സ്സക്കുട്ടിയുടെ പിഞ്ചുചെവിയിൽക്കയറീല.

*   *   *   *   *   *   *

പരന്നു കുമ്പാരമായ്ക്കൂട്ടീട്ടുമുമിക്കനലി-
ലിറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞാലും, നില്ക്കുന്നു പ്രഭാകരൻ.
തൽക്ഷണമുമി നീറിയവന്നു ചാരിതാർത്ഥ്യ-
ലക്ഷ്മിതൻ കളിരംഗമപ്പോഴും കുളുർമുഖം!!
എന്തിനു വിസ്മരിപ്പൂ? ചുവന്നുജ്ജ്വലിച്ചീട്ട-
മന്തിമേഘത്തിനുള്ളിൽക്കാണായി രവിബിംബം.
അസ്തമയാദ്രിമീതേ വിളങ്ങും മുഖാലപ്പോഴും
നിസ്തുലാഹ്ലാദമേകും ചില രശ്മികളുണ്ടായ്!
'ശ്രീകൃഷ്ണ'വർണ്ണമാണെന്നാലുമഗ്രേ 'വിലാസം'
ലോകത്തിനിന്നുമോർത്താൽ തമസ്സു നീക്കീടുന്നു!!

നമ്പ്യാത്തവീട്ടിൽ നാരായണമേനോൻ.

ഒരു പെൺകിടാവ്

വിലാസവല്ലീമുകുളം, മനോജ്ഞ-
ലാവണ്യലീലാലഹരീനിധാനം,
ഇതാ! ഗൃഹാഭ്യന്തരഭൂവിളക്കം
ബാലാലലാമം വിഹരിച്ചിടുന്നു. 1

മനസ്സുവെക്കാതിവളെക്കുറിച്ചു
വിടുന്നതെന്താണു പിതാക്കൾ? പക്ഷേ
ലീലാസമാകൃഷ്ടമനസ്സഹസ്ര-
മുണ്ടന്തികത്തിൽ പരമാണുരൂപം. 2

ഇക്കൊച്ചുകൈരണ്ടിലുമെന്തിനച്ഛൻ
തങ്കക്കളിക്കോപ്പണിയിച്ചു മുഗ്ദ്ധം?
അംഗപ്രഭാപൂരനിമഗ്നമാകു-
മിതിൻ പൃഥഗ്വ്യക്തിയസാദ്ധ്യമല്ലോ. 3

സാധാരണന്മാർക്കനുമേയമല്ലാ-
തവ്യക്തമാം കാരണമൊന്നു കാണ്മൂ,
ഇടങ്ങുദുഗ്ദ്ധസ്മിതമീമുഖാബ്ജം
നിർമ്മിച്ച പാണിക്കു നമസ്കരിക്കാം. 4

പുരാണപൈതാമഹപാണിസർഗ്ഗ-
സാമർത്ഥ്യമെ,ങ്ങീയുടലെങ്ങപൂർവ്വം?
ഇവൾക്കെഴും കോമളഗാത്രമേതോ
കവീന്ദ്രസങ്കല്പസമുത്ഥമാവാം. ൫

ആലോലമായസ്ഥിരലക്ഷ്യമാമീ-
ത്തണ്ടാരിതളൊത്തുമിഴിതന്നിലിപ്പോൾ
ബാല്യോചിതം ചാപലമാർന്നിതാ! തൻ-
മനസ്സു മുഗ്ദ്ധം നിഴലിച്ചു കാൺമൂ. 6

പാഴാസ്ഥ കാണിക്കുക, നീ യഥേഷ്ടം
കളിക്ക, കുഞ്ഞേ! കരയാസ്ഥിതാന്ത്യം
വേണ്ടുമ്പൊൾ നിന്നെക്കനിവാർന്നെടുപ്പാൻ
കൈകാത്തിരിപ്പിതാ! രണ്ടു കരങ്ങളും നിൽപ്പൂ! 7

കല്യാണി! കണ്ണും കരളും കവർന്നു
കളിക്ക നീ ശൈശവശാന്തിയോളം;
നിൻഭാവി, വംശദ്വയഭൂരിഭാര-
പരീതമാ,മാസ്ഥിതി വേറെയല്ലോ. 8

കെ. സി. കുട്ട്യപ്പനമ്പ്യാർ

ഭാരതമാതാവിന്റെ പുത്രന്മാരിൽ
അഗ്രഗണ്യനായ
ഒരു മഹാൻ

വിലമതിയാത്ത അനേകായിരം രത്നങ്ങൾ ഭൂമിയുടെ അടിയിൽ കിടക്കുന്നു; സ്വർണ്ണത്തിന്നും കണക്കില്ല. എന്നാൽ ഇവയെല്ലാം എടുത്തനുഭവിക്കുവാൻ അർഹന്മാരാകുന്നത് ആരാണ്? ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യംകൊണ്ടു മാത്രം ഇവയെ ഭൂമിയുടെ മുകളിൽ എത്തിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതല്ലെന്നു കോലാറിലെയും മററും സ്വർണ്ണഖനികൾ കാണിക്കുന്നു, അവയിൽ ഇറങ്ങുവാനും, സാധിച്ചവർക്ക് ഉടനെ ബോദ്ധ്യപ്പെടും. എന്നാൽ ബുദ്ധിശക്തി, സ്ഥിരോത്സാഹം, സംഘടനാശക്തി എന്നിവ ഒത്തുകൂടിയാൽ മാത്രമേ എത്ര വലിയ കാര്യവും സാധിക്കയുള്ളൂ എന്ന തത്വം മനസ്സിലാക്കി തന്റെ അഗാധബുദ്ധിയും, സ്വാർത്ഥത്യാഗം പരോപകാരതല്പരത എന്നീ സ്വഭാവഗുണങ്ങളും ഭാരതഭൂമിക്കുവേണ്ടി അർപ്പിച്ച ഒരു മഹാനാണ് മിസ്റ്റർ ജി. കെ. ഗോഖലെ. ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ തന്റെ നാട്ടുകാരുടെ സ്നേഹബഹുമാനങ്ങൾക്കു ഗോഖലെ പാത്രമായിത്തീർന്നു. യൂറോപ്യന്മാരുടെ നയങ്ങളെപ്പററി പലപ്പോഴും കഠിനമായി ആക്ഷേപിക്കാറുണ്ടെങ്കിലും അവരും അദ്ദേഹത്തോടു വലിയ ബഹുമാനവും സ്നേഹവുമുള്ളവരായിരുന്നു.

1866-ൽ മഹാരാഷ്ട്രരാജ്യമായ കോലാപ്പുരിയിൽ ഒരു സാധുകുടുംബത്തിലായിരുന്നു ഗോഖലെയുടെ ജനനം. എഫ്. എ. പരീക്ഷ പാസ്സാകുന്നതുവരെ അവിടത്തെ കോളേജിലായിരുന്നു പഠിച്ചിരുന്നത്. 1884-ൽ ബോമ്പായിലെ എൽഫിൻസ്റ്റൻ കോളേജിൽ പഠിച്ച് ബി. എ. ബിരുദം സമ്പാദിച്ചു. ഇ

ങ്ങിനെ സ്കൂൾവിദ്യാഭ്യാസം മതിയാക്കിയ ഉടനെ ജീവിതജോലിയായി ഒരു സ്കൂൾമാസ്റ്റരുടെ ഉദ്യോഗമായിരുന്നു ഈ യുവാവു സ്വീകരിച്ചത്. ആ കാലങ്ങളിൽ സ്വാർത്ഥത്യാഗികളായ അഞ്ചം ചിലർകൂടി ഡക്കാൻ വിദ്യാഭ്യാസയോഗം എന്ന ചെറിയൊരു യോഗം സ്ഥാപിച്ച് അവരുടെ ജീവദശയുടെ മുഖ്യഭാഗം, വിദ്യാഭ്യാസവർദ്ധനക്കായും, യുവാക്കന്മാരെ അതിമഹത്തുകളായ ആദർശങ്ങളിൽ താല്പൎയ്യമുള്ളവരാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനായും നയിച്ചിരുന്നു. 70ക മാസപ്പടിയായി പൂനാപട്ടണത്തിലെ ഫർഗ്യൂസൻ കോളേജിൽ ഗോഖലെ ഒരു പ്രൊഫസരായിച്ചേർന്നു. അന്നുമുതൽക്കു 20 കൊല്ലം വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുവേണ്ടി തന്റെ ജീവിതം അർപ്പിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം മനസ്സുകൊണ്ടു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. തന്നാലുതന്നെ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഈ ശപഥം നിറവേറുകയും ചെയ്തു. ക്രമേണ ഗോഖലെ ആ വിശിഷ്ടവിദ്യാലയത്തിലെ പ്രിൻസിപ്പാലായിത്തീർന്നു. അനേകം യുവാക്കന്മാർ ഈ മഹാന്റെ വിശിഷ്ടഗുണങ്ങളിൽനിന്നു പല പാഠങ്ങളും പഠിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇങ്ങിനെയുള്ള ആദർശപുരുഷന്മാരിൽ ചിലരെങ്കിലും വിദ്യാഭ്യാസോന്നമനത്തിനായി തങ്ങളുടെ ജീവിതം അർപ്പിക്കുമെങ്കിൽ മാത്രമേ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഫലം നമ്മുടെ നാട്ടുകാർ അനുഭവിക്കുകയുള്ളൂ.

അദ്ധ്യാപകകൃത്യങ്ങൾക്കു പുറമെ, ഈ കാലങ്ങളിൽ മററു പൊതുജനവിഷയങ്ങളിലും ഗോഖലെയുടെ ശ്രദ്ധ പതിഞ്ഞിരുന്നു. ബോമ്പായിൽ ഒരു ഹൈക്കോടതിജഡ്ജിയായിരുന്ന റാനഡേ എന്ന മഹാന്റെ പ്രത്യേകനോട്ടത്തിൻകീഴിൽ ഗോഖലെ 12-കൊല്ലം രാഷ്ട്രീയമായ വിഷയങ്ങൾ അദ്ധ്യയനം ചെയ്തു. പൂനയിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിവരുന്ന 'സുധാരക്' എന്ന ഇംഗ്ലീഷ്—മാറാട്ടി പത്രത്തിന്റെ ഒരു പത്രാധിപസ്ഥാനവും കുറേ കാലം നമ്മുടെ കഥാപുരുഷൻ വഹിച്ചിരുന്നു. ഇങ്ങിനേയുള്ള പല ജോലിത്തിരക്കുകളുടെ ഇടയിൽ നാലുകൊല്ലത്തോളം

ബോമ്പായിസംസ്ഥാനരാഷ്ട്രീയസഭയുടെ സിക്രട്ടരി ആയിരിക്കയാനും അദ്ദേഹം സമയം കണ്ടിരുന്നു. പൊതുജനകാര്യങ്ങളിൽ ഗോഖലെക്കുള്ള ശ്രദ്ധയും അഗാധജ്ഞാനവും അന്നുതന്നെ ജനങ്ങൾ നല്ലവണ്ണം അറിഞ്ഞിരുന്നു. നമ്മുടെ രാജ്യത്തിലെ വരവു-ചിലവുകണക്കുകളെപ്പററി അന്വേഷിക്കുവാൻ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന വെൽബിക്കമ്മിഷന്റെ മുമ്പാകെ തെളിവുകൊടുക്കേണ്ടതിന്നു ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്ക പോകുവാൻ 1897-ൽ ബോമ്പായിയിലെ പൊതുജനങ്ങൾകൂടി തിരഞ്ഞെടുത്തിരുന്നതു ഗോഖലെയേയും, വാച്ച എന്ന പ്രസിദ്ധനായ മഹാരനയുമായിരുന്നു. അന്നു, ഇന്ത്യയെസ്സംബന്ധിച്ച കാൎയ്യങ്ങളെപ്പററി ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വെച്ചു അനേകം പ്രസംഗങ്ങളും ഗോഖലെ നടത്തിയിരുന്നു.

1902-ൽ, മാസത്തിൽ 25-ക പെൻഷനായി ഫർഗ്ഗുസൻ കോളേജിലെ പ്രിൻസിപ്പാൽ സ്ഥാനത്തിൽനിന്നു അദ്ദേഹം പിരിഞ്ഞു. ഇതിന്നു അല്പം മുമ്പുതന്നെ ഗോഖലെയെ ബോമ്പായിൽ നിയമനിർമ്മാണസഭയിലെ ഒരു അംഗമായി ജനങ്ങൾ നിയമിച്ചിരുന്നു. അപ്പോൾ ഇന്ത്യാരാജ്യത്തിന്നൊട്ടാകെയുള്ള നിയമനിർമ്മാണസഭയിലെ ഒരംഗമായും അദ്ദേഹത്തെ തിരഞ്ഞെടുത്തു. ഗോഖലെയുടെ പ്രസംഗങ്ങൾ കേൾക്കുവാനും, അവയെപ്പററി പത്രങ്ങളിൽ വായിക്കുവാനും ജനങ്ങൾക്കു വലിയ പ്രതിപത്തിയായിരുന്നു. ഏതൊരു വിഷയത്തെപ്പററി വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ നടത്തുമ്പോഴും അവയെപ്പററിയുള്ള എല്ലാ കണക്കുകളും വിവരങ്ങളും കാണിച്ചുകൊണ്ടു പ്രസംഗിച്ചിരുന്നതിനാൽ, അദ്ദേഹം സഭകളിൽവെച്ചു പ്രസംഗിക്കുവാൻ എഴുനീല്ക്കുന്ന എതിർകക്ഷിക്കാൎക്കു യൂറോപ്യന്മാൎക്കുകൂടിയും ബഹുമാനവും ഉണ്ടായിരുന്നുപോൽ. ഗോഖലെയുമായി പ്രസംഗിപ്പാനുള്ള തനിക്കു വലിയ സന്തോഷമായിരുന്നുവെന്നും, താൻ ഇടപെട്ടവരിൽ ഏററവും പ്രാപ്തനായ ഇന്ത്യക്കാരൻ അദ്ദേഹമായിരുന്നുവെന്നും ഒരവസരത്തിൽ ഇന്ത്യയിലെ വൈസ്രാ

യിരുന്നു കർസൺപ്രഭു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഭാരതഭൂമിയുടെ കഷ്ടതകളെപ്പറ്റിയും നമുക്ക് അത്യാവശ്യമായ പരിഷ്കാരങ്ങളെകുറിച്ചും ഇവിടെവെച്ചു മാത്രമല്ല, പിന്നീട് ഇംഗ്ലണ്ടിലും രണ്ടുമൂന്നുകുറി പോയി ഗോഖലെ ശക്തിയായി വാദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇവയുടെ ഫലമായി പലതും സാധിച്ചിട്ടുമുണ്ട്.

ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിൽ അല്പം ചിലരെങ്കിലും രാഷ്ട്രീയസന്യാസിമാരുടെ നിലയിൽ രാജ്യസേവനത്തിനുവേണ്ടി തങ്ങളുടെ ജീവനെ അർപ്പിക്കുവാൻ ഒരുങ്ങുന്നത് അത്യാവശ്യമാണെന്നു കണ്ടു് ഇന്ത്യയുടെ സേവകന്മാർ (Servants of India) എന്ന പേരിൽ ഗോഖലെ ഒരു സ്ഥാപനം ഏർപ്പെടുത്തി. മാതൃഭൂമിക്കുവേണ്ടി ഗോഖലെ ചെയ്തിട്ടുള്ള അനവധി ഗുണങ്ങളിൽ ഇതിന്നു നിശ്ചയമായും ഒന്നാംസ്ഥാനം കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ഏർപ്പാടുനിമിത്തം വലിയ വിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തമ ബുദ്ധിമാന്മാരും പ്രാപ്തന്മാരുമായ കുറേപേർ ഇങ്ങിനെ തങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിന്ന് അത്യാവശ്യമായ ഒരു തുകമാത്രം ശമ്പളമായി വാങ്ങി പല സ്ഥലങ്ങളിലും വേലചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കേവലം രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല, അതിയായി ക്ഷാമംകൊണ്ടും മററും ജനങ്ങൾ സങ്കടപ്പെടുന്ന അവസരങ്ങളിലും ഈ "സേവകന്മാർ" അത്യദ്ധ്വാനം ചെയ്തു പ്രവർത്തിക്കുകയും, മറെറുള്ളവരുടെ സഹായം അഭ്യർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട് അതാതവസരത്തിനു യോജിച്ച് ഓരോ സംഘടന ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ മാപ്പിളലഹളക്കുശേഷം കഷ്ടപ്പെട്ടുഴന്നുനടന്നിരുന്ന അനേകായിരംപേക്കു ഗോഖലെയുടെ സേവകസംഘത്തിൽ പെട്ടവരെക്കൊണ്ടു പല സഹായങ്ങളും സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. "ദേവധർ റികൺസ്ട്രക്ഷൻ ട്രസ്റ്റ്" എന്നപേരിൽ അന്നു കോഴിക്കോട്ട് ഏർപ്പെടുത്തിയ ഈ സേവകസംഘത്തിന്റെ ഒരു ശാഖ ഇന്നും അധികം ഒച്ചപ്പാടില്ലാതെ നല്ലനല്ല വേല ചെയ്തുവരുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ ഇന്ത്യാരാജ്യം ഒട്ടുക്കും പടർന്നുപിടിച്ച ഒരു സംഘടനയുടെ കർത്താ

ഷ്യ മഹാനായ ഗോഖലെയാണെന്നു മാതൃഭൂമിയോടു സ്നേഹമുള്ള എല്ലാ സന്താനങ്ങളും കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം സ്മരിക്കേണ്ടതാണ്.

സാമുദായികനിലയിൽ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ കണ്ടുവരുന്ന അനീതികളോടും ഈ മഹാൻ ശക്തിയോടുകൂടി പൊരുതാതിരുന്നിട്ടില്ല. ഇതിന്നുള്ള തന്റെ വലിയ ആയുധം താൻ നടത്തിവന്നിരുന്ന “ദ്ധ്യാൻപ്രകാശ്” എന്ന മറാട്ടി ദിനപത്രമായിരുന്നു. ദേഹത്തെ വ്യായാമംകൊണ്ടോ മററും ശരിയായി സൂക്ഷിക്കാതെ അത്യദ്ധ്വാനംചെയ്തു ജീവിച്ചിരുന്നതിനാൽ, ‘ഭാരതഭൂമിയുടെ തിളങ്ങുന്ന നക്ഷത്രം’ എന്ന പേരെടുത്ത ഈ മഹാൻ അധികം പ്രായംചെല്ലുന്നതിന്നുമുമ്പ് ഇഹലോകം വിട്ടു. അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ട് ഇനിയും സാധിക്കാവുന്ന വൻകാര്യങ്ങൾ നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്നു നഷ്ടമായിപ്പോയെങ്കിലും, ആ ചെറിയ ജീവദശയിൽ എന്തെല്ലാം മഹൽകൃത്യങ്ങൾ സാധിച്ചുവെന്നോർക്കുമ്പോൾ നാം ഓരോരുത്തരും നമ്മുടെ സമയം ശരിയായി ചിലവഴിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നും, പെരുവെള്ളമാകുന്ന പൊതുജീവിതത്തിന്നുവേണ്ടി തുള്ളിയാകുന്ന നമ്മുടെ ഓരോ ചെറുജീവനും വല്ലതും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നും ഗാഢമായി ആലോചിക്കേണ്ടതാണ്.

കോട്ടായി കുമാരൻ.

നീ തിരിഞ്ഞോടിക്കൊറാങ്ക

(കേക)

ഹാ! തവ വ്യാമോഹത്തിന്നടിമപ്പെട്ടീടാതെ
നീ തിരിഞ്ഞോടിക്കൊറാങ്ക ശോഭനസാരംഗമേ!

അച്ചെടിപ്പടർപ്പിനും വള്ളിക്കെട്ടിനുമുള്ള
പച്ചിലച്ചാർത്തിന്നിടയ്ക്കങ്ങിങ്ങു കാണാവുന്ന,
വാരൊളിക്കതിർക്കററ പട്ടിളംപുല്ലിൻ കാന്തി-
പൂരമാണെന്നോ ചിന്തിക്കുന്നു നീ ചിത്തത്തിങ്കൽ.
അല്ല നിൻനാശത്തിനായെരിയും ഘോരാഗ്നിചി-
ട്ടതിങ്കം വിസ്ഫുലിംഗവിസ്ഫുടദ്യുതിയല്ലോ!

ഹാ! തവ വ്യാമോഹത്തിന്നടിമപ്പെട്ടീടാതെ
നീ തിരിഞ്ഞോടിക്കൊറാങ്ക ശോഭനസാരംഗമേ!

നിൻകാതിൽ നിരർഗ്ഗളപീയൂഷവർഷം ചെയ്യു
ഭാഗിയിൽ മുഴങ്ങുമീ മഞ്ജുളതരനാദം,
മുരളീമൃദുഗാനമെന്നുതാൻ നിനച്ചാകി-
ലെരിതീ മലർത്തോത്തായെണ്ണുന്ന ശലഭം നീ!
നിൻകശാപ്പിനായ് തുള്ളിക്കളിക്കും ഖഡ്ഗത്തിന്റെ
കിംകിണീസ്വരമാണാക്കേൾപ്പതു ധരിച്ചാലും!!

ഹാ! തവ വ്യാമോഹത്തിന്നടിമപ്പെട്ടീടാതെ
നീ തിരിഞ്ഞോടിക്കൊറാങ്ക ശോഭനസാരംഗമേ!

അപ്പൊന്തക്കാട്ടിടയിലായ്ക്കണ്ടെള്ള പുതുസ്മിത-
പ്പാൽപ്പുഴയൊലിപ്പിപ്പോരോമനമലരല്ല,
നിന്നുടെ നേരേനോക്കിപ്പല്ലിളിച്ചീടും പിശാ-
ചിന്നുടെ ബീഭത്സമാം വദനംതന്നെ നൂനം!

ഫഫ *

ഹാ! തവ വ്യാമോഹത്തിന്നടിമപ്പെട്ടീടാതെ
നീ തിരിഞ്ഞോടിക്കൊൾക ശോഭനസാരംഗമേ!

ശീതളസുഖസ്പർശനായീടും മന്ദാനിലൻ
സാദരം ചൊരിയുന്ന സാരമാം സുസൌരഭം
വേഗമാസ്ഥലത്തെത്തിച്ചേർന്നുകൊള്ളുവാനായി
സ്വാഗതവചനത്തെയുച്ചരിച്ചീടുന്നുണ്ടും.
എങ്കിൽ നിൻഘ്രാണേന്ദ്രിയം നിന്നെ വഞ്ചിച്ചു, തെല്ലും
ശങ്ക വേണ്ടെടോ യുഷ്മാദൃശരാം സാധുക്കൾതൻ
ചുടലച്ചാരക്കുണ്ടിൽക്കിളുർത്തു നിൽക്കും റോസാ-
ച്ചെടിതൻ കുസുമങ്ങൾ വീശുമോരനാണാഗ്ഗന്ധം!

ഹാ! തവ വ്യാമോഹത്തിന്നടിമപ്പെട്ടീടാതെ
നീ തിരിഞ്ഞോടിക്കൊൾക ശോഭനസാരംഗമേ!

സംസ്കൃതപണ്ഡിതർ എം. എ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള.

ആത്മത്യാഗം

“നാരീതസ്കര, ചണ്ഡബാഹുനികരോൽ-
ക്ഷിപ്താഗ്രശൈലേന്ദ്ര, ഭോഃ
സൂരോദ്യൽക്കലഹീരരാമമഹിഷീ-
ഘോരാപരാധിൻ, ക്രൂര!
പാരം വാർദ്ധകമോടനങ്ങുവതിനും
വയ്യിന്നെനിക്കെങ്കിലും
പോരാടിൽ പരവൈരിതൻ കരുണയാൽ
തോല്ക്കില്ല ഞാൻ, നില്ക്ക നീ”. 1

ആരണ്യച്ഛദവല്ലികാവലിയിലും,
നൽച്ചെന്തളിർച്ചാർത്തിലും,
നീരന്ധ്രോന്നതപാദപങ്ങളിലു,മാ-
ശൈലാഗ്രമെത്തിങ്കലും,
ക്രൂരക്ഷുബ്ധനിശാടനാപഹൃതയാം
വൈദേഹിതൻ നിസ്സഹാ-
ധീരവ്യഗ്രവിലാപദീർഘനിനദം
പാരം പരന്നീടവേ, 2

പൊങ്ങിച്ചേർന്നമരും മരങ്ങൾ മലരാൽ
കണ്ണീർ പൊഴിച്ചു, ഭയം
തിങ്ങിപ്പക്ഷികൾ മൗനമാർന്നിതു, മൃഗ-
വ്യൂഹം പരം സ്തബ്ധമായ്;

ഭംഗലംബാനമിഷാൽക്കരഞ്ഞിതടവീ-
മാതാക്കളേവം വ്യഥോ-
ള്ളംഗ്രാന്തസ്ഥിതിയോടു പഞ്ചവടിതാൻ
നിശ്ചേഷ്ടമായീടവേ, 3

ചിന്നിപ്പൂമുടി, ചേർന്നു നൊറി, യൊഴുകി-
ക്കണ്ണീർ, വിളർത്താനനം
മുന്നിട്ടാനെടുവീർപ്പുലഞ്ഞു മലർമെയ്യ്,
വാടിക്കരം കാലിവ,
തന്നിഷ്ടേശ്വരനേ വിളിച്ചുകരയും
ഭൂപുത്രിയെക്കട്ടു വാ-
ന്നിപ്പോം ദശകണ്ഠനോടരിശമാർ-
ന്നോതീ ശകുന്തേശ്വരൻ:— 4

“വീരാഗ്രേസര, മൂന്നുലോകവുമൊരേ-
മട്ടിൽജ്ജയിച്ചേററവും
പേരാർന്നുള്ള ഭവൽഭുജാജ്വലമഹാ-
ശക്തിക്ക നീരാജനം
ഹാ! രാമപ്രിയവല്ലഭാഹരണദു-
ഷ്കർമ്മത്തിനാലേകുവാൻ
നേരായ് നീ തുനിയുന്നിതോ? ജഡതമ-
സ്സിന്നിത്ര വമ്പിച്ചതോ? 5

“ആരുഗ്രന്റെ ധനുസ്സൊടിച്ചതു ശിശു-
പ്രായത്തിലേതാൻ, തനി-
ച്ചാരൊന്നായ് ഖരമുഖ്യരാക്ഷസകുലം
കാലാലയം ചേർത്തതും,

ആ രാമന്റെ വരിഷ്ഠജീവനിധിയെ-
        ക്കട്ടുള്ള നിൻകൈകളെ-
പ്പാരാതിബ്ബലിയാം ജടായുവൊരാങ്ങു-
        റാക്കിത്തകർത്തീടുമേ. 6

"കൈവാസം പിഴുതുള്ള നിന്നുടെ കര-
        ങ്ങൾക്കണ്ടു കെല്പുള്ളതെ-
ന്നാലാരാലതെട്ടുക്കക്കിക്കിഴവനോ-
        ടിന്നൊന്നു കാണട്ടെ ഞാൻ;
വേലാതീതമഹാസ്ത്രശക്തിരേനായ്
        മേവുന്ന നിന്നെ സ്വയം
ഹേലായോധനസീമനി മൃത്യുവശനായ്-
        ത്തീർപ്പേനശസ്ത്രൻ ധ്രുവം". 7

ഞെട്ടിപ്പോയ് ക്ഷണദാചരേന്ദ്രനവനോ-
        ടാരാണഹോ! മുന്നമി-
മട്ടിൽച്ചൊന്നതു? വാൾ കരത്തിലിളകി;
        നിന്നു വിമാനം ക്ഷണം;
കട്ടത്തീക്കനൽചിന്നിയാമിഴികളിൽ;-
        ത്തൻപത്തുവക്ത്രങ്ങളും
പെട്ടന്നങ്ങു തിരിഞ്ഞു; മൈഥിലി വിറ-
        ച്ചക്ഷിഭയം ശപാത്തിനാൽ. 8

"ആ,രെന്തോതുവതേഴരണ്ടുലകുമെൻ-
        കാൽക്കീഴിൽ വീണമ്പിടും-
നേരദ്ദിത്ത,ന്തൊരു വൃദ്ധനാം പതഗമോ?
        ലജ്ജാകരം ഹാ! പരം;

പോരിന്നോ വിളിപ്പൂ? വലാരി വരുമി-
ച്ചന്തം വിശേഷം! കളി-
ക്കാരൻ കാട്ടുന്ന ചന്ദ്രഹാസധരനോ?
പോരാളുതാനീവിധം". 9

ഓർത്തീമട്ടു വെറുപ്പോടാദശമുഖൻ
പോകാൻ തുനിഞ്ഞപ്പൊഴേ-
ന്നാർത്താൻ "നാശരകീട, നില്ലവിടെ നീ"-
യെന്നാവിഹംഗേശ്വരൻ;
പേർത്തും കേട്ടു കയർത്തു വീര, "നിവനെ-
ക്കൊന്നിട്ടുതാൻ കാഴ്ചയെൻ-
കീർത്തിക്കില്ലി പരിക്കിതെന്തടർക്കു വെറും
ശയ്യാകുമിക്ഷ്മാങ്കണം". 10

രംഗം മാറി; യൊരുൽക്കടപ്രധനമ-
ന്നുണ്ടായ് പതത്രദ്വയം,
തുംഗക്രൂരനഖാങ്കുരം, തുണ്ഡമിവയാം
തന്നായുധൌഘത്തിനാൽ
രംഗം രാവണമുക്തബാണനികര-
ത്തിന്നേകി രോഷാന്ധനാ-
യങ്ങാവീരശകുന്തരാജനടർത്തിൽ-
ക്കാണിച്ചു തൻപാടവം. 11

സന്നാംഗത്തൊടു ദഷ്ടബാഹുവൃതയായ്
ത്തൽദ്രോഹകാരിപ്രഭാ-
സന്നാവസ്ഥയെഴുന്ന ദേവയജന-
ക്ഷ്മാജാതയാം ജാനകി

തന്നാപത്തു മുടിപ്പതിന്നരികിലാർ-
    ന്നാമട്ടു പോരാട്ടവേ-
നന്നാത്മാർത്ഥമമൊന്നൊടൊത്തു നേർന്നു വിജയം
    വെന്തുള്ളൊരുള്ളോടു താൻ. 12

നന്നായ് പക്ഷമിളക്കിയശ്ശരഗണം
    തട്ടിദ്ദശഗ്രീവനെ-
ച്ചെന്നുത്തുണ്ഡനഖങ്ങളാൽ ക്ഷതജസം-
    സിക്താംഗനാക്കിജ്ജവാൽ
സന്നാഹത്തൊടലംഘ്യനായ് കടുതരാ-
    ഘോഷാൽ മുഴക്കിജ്ജഗ-
ത്തൊന്നായ്, തോഷഭയങ്ങളജ്ജനകജ-
    ക്കേകീ മഹാവിക്രമി. ൧൩

പൊട്ടിപ്പോയ് കൊടി, കേടുപററി വളരെ-
    ശ്രീപുഷ്പകത്തിന്നഹോ!
തട്ടിപ്പൊട്ടി നുറുങ്ങിവീണിതകലെ-
    പ്പൊൻമൌലിഭൂഷാഗണം,
കെട്ടല്ലാതെതളർന്നു മെയ്, നിശിചരാ-
    ധീശൻ ക്രുധാവിഷ്ടനാ-
യിട്ടൊന്നട്ടഹസിച്ചു നിന്നിതുടൽ പൂ-
    ണ്ടോരാ മഹാപാപമായ്. ൧൪

"എന്തെന്നോടൊരു പക്ഷി," യുൽക്കടതരം
    ദംഷ്ട്രാരവം പൊങ്ങി; "യി-
പ്പന്തിക്കിന്നു കളിക്കയോ?" കുടിലമായ്
    തൽഭ്രൂശരാസാവലി,

അന്തം ഞാനിവനേകുമിന്നു,” കൊട്ടതാം
    മിന്നൽപ്പിണരൊക്കാത്ത വാൾ
ചൊന്നിത്താഴ്ന്നു; മറിഞ്ഞു ബോധഹതയായ്
    വീണാൾ ധരാനന്ദിനി! ൧൩

ഹേ ലങ്കേശ, ഭവാൻ കൃതാർത്ഥനായിടട്ടെ.
    പ്പുക്കേ, ജഗദ്രക്തമ-
ദ്ദേഹം വാറ്റിയ ചാളിനിക്കാല കൊല-
    ച്ചോരയാണറിഞ്ഞീടണം;
നീ ലംഘിക്കുക സീതയൊത്തുദധിയേ;
    താവൽക്കാളരാത്രിക്കെഴും
കാലം ലോകമറിഞ്ഞുപോയ്, നിണമണി-
    ഞ്ഞൊരിപ്പുതംശേശനാൽ!! ൧൪

ആരാർത്താവനലോലനായ് മഥിതമാം
    തൻജീവിതം കൈകൊടി-
ഞ്ഞാരാധിച്ചു സമസ്തജന്തുവിലസൽ-
    സ്നേഹത്തെ നിർവ്യാജമായ്;
വീരാഗ്രേസരനാമവന്റെ ചരിതം
    പാടുന്നു തദ്വംശ്യരാ-
യോരാകെട്ടിവസാഗരാന്ത്യസമയം.
    ഓരോ നരൻ കേൾക്കവേ! ൧൫

സംസ്കൃതവിദ്വാൻ കണ്ണമ്പുഴ കൃഷ്ണവാരിയർ

മന്ത്രിയുടെ തന്ത്രം

"ഇയ്യുള്ളവൻ ഇതിനുമുമ്പു പലപ്പോഴും തിരുമനസ്സറിവിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സംഗതിയാണ്, ഇപ്പോഴും ലജ്ജയില്ലാതെ വിടകൊള്ളുവാൻ ഭാവിക്കുന്നതു്. രാജാക്കന്മാർക്കു ശുദ്ധഗതി അധികമായാൽ ഭരണം ഒരിക്കലും ശരിയാവുകയില്ല".

"താൻ പറഞ്ഞുകൊണ്ടുവരുന്ന സംഗതിയെന്താണെന്നു നമുക്കറിയാം. ആ സാധുനമ്പൂതിരിയുടെ കാര്യമല്ലേ? രാമയ്യൻ! ബ്രഹ്മസ്വം നമുക്കു വേണ്ടാ. ബ്രഹ്മസ്വാപഹരണം മററു സ്വത്തുകളുടെ നാശത്തിനുകൂടി കാരണമാകും. ബ്രാഹ്മണശാപം തീർത്താൽ തീരാത്ത പാപമാണ്."

"തിരുമേനി! ബ്രാഹ്മണരുടെ കുലധർമ്മമെന്താണ്? തങ്ങളുടേയും മററുള്ളവരുടേയും ശ്രേയസ്സിനുവേണ്ടി ഈശ്വരസേവചെയ്തു ജീവിതം നയിക്കേണ്ടവർ ഭരണച്ചെങ്കോൽ വഹിക്കുന്നതാണ് മഹാപാപം. ശിക്ഷാരക്ഷകൾക്കു കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ക്ഷത്രിയർ അതു കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു് അതിലധികം മഹാപാതകവുമാണ്. അന്യായമായി ബ്രഹ്മസ്വമെന്നല്ല, പരസ്വം തന്നെ അപഹരിക്കുന്നതു പാപഹേതുകമാകുന്നു. പക്ഷേ ക്ഷത്രിയർക്കു യുദ്ധം വിധിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ക്ഷത്രിയനു തന്റെ വംശധർമ്മമായ പോർചെയ്തു പരരാജ്യങ്ങളെ പാട്ടിൽ പെടുത്താതിരുന്നാലാണ് പാപം വർദ്ധിച്ചു പരലോകത്തിനുകൂടി ദോഷമായി പരിണമിക്കുന്നതു്. വിശേഷിച്ചു തിരുമനസ്സിലെ ദാസനായ ഇയ്യുള്ളവനും ഒരു ബ്രാഹ്മണനാണ്. ബ്രഹ്മസ്വം അപഹരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു പാപമുണ്ടാകുമെന്നും, ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ ന്യാ

യമായ അപേക്ഷയെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതുകൊണ്ടു യാതൊരു പാപവുമുണ്ടാവുകയില്ലെന്നും വരുന്നതെങ്ങനെയാണ്? ഇനിയെങ്കിലും ചെമ്പകശ്ശേരിയെ അമർത്തിയില്ലെങ്കിൽ നമുക്കു സ്വസ്ഥതയില്ലാതാവും.”

“രാമയ്യൻ, തന്റെ യുക്തിവാദങ്ങളും ന്യായങ്ങളുമൊക്കെ വളരെ വാസ്തവമാണെന്നു നാമും സമ്മതിക്കുന്നു. പക്ഷേ അകാരണമായി ബ്രഹ്മസ്വം അപഹരിക്കുന്നതിനു മനസ്സാക്ഷി അനുവദിക്കുന്നില്ല. പിന്നെ നാമെന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്? രാമയ്യൻതന്നെ പറഞ്ഞോളൂ”.

“വിടകൊള്ളാനുള്ളതൊക്കെ മുമ്പുതന്നെ വിടകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞു. അകാരണമായി ബ്രഹ്മസ്വം അപഹരിക്കണമെന്നാരും അറിക്കുന്നില്ല. ഇപ്പോൾ ശരിയായ കാരണമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇനിയെങ്കിലും തിരുമനസ്സിലേക്കനുകൂലഭാവമുണ്ടാകാതിരിക്കയില്ലെന്നാണ് വിശ്വസിച്ചിരുന്നത്. കായംകുളം യുദ്ധത്തിൽ, ശത്രുപക്ഷത്തിൽനിന്നു കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ള പല ആയുധങ്ങളിലും “ചെമ്പകശ്ശേരി” എന്നു പേർ കൊത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ഖഡ്ഗം അതിലൊന്നാണ്. തിരുമനസ്സിൽനിന്നു പ്രതികൂലഭാവം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നുവെങ്കിൽ തൃക്കൺപാർക്കുന്നതിനു കൊണ്ടുവിടകൊണ്ടിട്ടുള്ളതുമാണ്”.

“എവിടെ? കാണട്ടെ. ഈ ആയുധത്തിൽ പേർ കൊത്തിയിട്ടു കാലം അധികമായിട്ടില്ലെന്നു കണ്ടാൽ തോന്നുന്നുവല്ലോ. അതിനാൽ ഇടക്കു നില്ക്കുന്നവരാരെങ്കിലും ചെമ്പകശ്ശേരിയോടുള്ള വിരോധംമൂലം ഇപ്രകാരം പ്രവർത്തിച്ചതാണെന്നും വരരുതോ?”

“തിരുമേനി! അവിടുന്നിപ്രകാരമൊരു പൂർവ്വപക്ഷം കൊണ്ടുവരുമെന്ന് ഇയ്യുള്ളവൻ മുമ്പുതന്നെ വിചാരിച്ചിരുന്നതാണ്. യഥാർത്ഥം അങ്ങനെയാണെന്നു വന്നാൽതന്നെയും അതുകൊണ്ടുളവാകുന്ന പാപം ഒരിക്കലും തിരുമേനി അനുഭവിക്കേ

ണ്ടതായി വരികയില്ലല്ലോ. ഉപ്പു തിന്നുന്നവൻ വെള്ളം കുടിക്കുമെന്നാണല്ലോ പ്രമാണവും".

"ഉപ്പുതിന്നുവാൻ മറ്റൊരാൾകൂടി പങ്കുചേർന്നാലോ?"

"നിശ്ചയമായും ഓരോഹരി വെള്ളം ആ ആൾകൂടി കുടിക്കേണ്ടതായി വരും. പക്ഷേ "വലിയ" വനു പങ്കുചേരുന്നതു ക്ഷുദ്രഗതിയുടെ ആധിക്യംകൊണ്ടാണെന്നു മുമ്പുതന്നേ വിടകൊണ്ടുവല്ലോ. തിരുമേനിയെ യുക്തിവാദങ്ങൾകൊണ്ടു തോല്പിച്ചു കാര്യം നേടിക്കൊള്ളാമെന്ന് അശേഷം അഭിമാനമില്ല. ഒരു ദാസൻ അവന്റെ കടമയെ കഴിവുള്ളിടത്തോളം നിർവഹിക്കേണ്ടതാണല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു വിവരം തിരുമനസ്സറിവിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്".

തന്റെ ഭക്തനായ മന്ത്രിക്ക് ഇച്ഛാഭംഗം നേരിടുന്നുവെന്നു സംഭാഷണത്തിൽനിന്നു ഗ്രഹിച്ചു മഹാരാജാവു രാമയ്യനോടു കുറേക്കൂടി അനുകൂലഭാവം പ്രദർശിപ്പിച്ചു.

"കായംകുളത്തെ സഹായിക്കുന്നതിനു ചെമ്പകശ്ശേരികൂടിയുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ആ നമ്പൂതിരിയോടു യുദ്ധംചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു പാപമില്ല. പക്ഷേ രാമയ്യൻ ഒരുകാര്യം വല്ലതുപോലെ ഓർമ്മിക്കണം. ആ മേനവൻ അവിടുത്തെ മന്ത്രിയായിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം ചെമ്പകശ്ശേരിയെ പിടിച്ചടക്കുവാൻ സാധിക്കുമോയെന്നു നമുക്കു ബലമായ സംശയമുണ്ട്."

"തിരുമേനി! ജയപരാജയങ്ങളെ മുൻകൂട്ടി തീരുമാനിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു കാര്യത്തിനു തുനിയുവാൻ അല്പബുദ്ധിയായ മനുഷ്യനെക്കൊണ്ടു സാധിക്കയില്ല. ശ്രീപത്മനാഭന്റെ കാരുണ്യവും, തിരുമനസ്സിലെ അനുഗ്രഹവുമുണ്ടെങ്കിൽ പരാജയം സംഭവിക്കയില്ലെന്നു വിശ്വാസമുണ്ട്. തിരുമനസ്സിൽനിന്നു നേരിട്ടു മേനവനെ ഇങ്ങോട്ടൊന്നു ക്ഷണിക്കണം; അദ്ദേഹം—നമ്പൂതിരിരാജാവു—മുഖാന്തരം മതി. മറ്റുകാര്യങ്ങളൊക്കെ ഇവിടെ ശരിപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളാം."

"എന്താ രാമയ്യൻ, മേനവനെ ചതിയിൽ അപായപ്പെടുത്തിക്കളയാമെന്നാണോ? അതൊരിക്കലും പാടില്ല. നമുക്കു തീരാത്ത കളങ്കമാകും. മഹാപാതകവുമാണ്."

"അങ്ങനെ ഒരിക്കലും വിചാരിച്ചിട്ടില്ല. നാംമൂലം ഈ രാജ്യത്തുവെച്ചങ്ങനെ സംഭവിക്കാനും പാടില്ല. ഇവിടെ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി കല്പിച്ചു സമ്മാനങ്ങളും കൊടുത്തു ബഹുമാനിച്ചുതന്നെ തിരിച്ചയക്കണം. മേനവനു മുഖംകാണിക്കുവാൻ അവസരം നല്കുന്നതുമാത്രം തിരുമനസ്സറിവിച്ചിട്ടുമതി."

ബുദ്ധിമാനും തന്ത്രജ്ഞനുമായ രാമയ്യന്റെ ആലോചനയുടെ ഗതി ക്ഷണനേരത്തിൽ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലേക്കു മനസ്സിലായി.

"രാമയ്യൻ! കൊള്ളാം. അവിടേയും കപടംതന്നെ. തന്ത്രം ഫലിച്ചാൽ നന്ന്. നമുക്കു വിരോധമില്ല. ഇഷ്ടംപോലെ ആവാം. നമ്പൂതിരിയിൽനിന്നുകരവാൻ പററിയ വിദ്യയാണ്. നമുക്കു ദ്വേഷമില്ല.

രാമയ്യന്റെ മുഖം സന്തോഷംകൊണ്ടു വികസിച്ചു. അദ്ദേഹം അഭിമാനപൂർവം തല്ക്കാലം രാജസന്നിധിയിൽനിന്നു പിന്മാറി.

ഒരുകാലത്തു തിരുവിതാംകൂറിനെ ഭരിച്ചിരുന്ന വീരനും, വിശ്രുതനുമായ അനിഴം തിരുനാൾ മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മന്ത്രിയായിരുന്ന രാമയ്യനുമായുണ്ടായ അന്നത്തെ സംഭാഷണം അങ്ങനെ അവസാനിച്ചു. രാജ്യസമ്പാദനവിഷയത്തിൽ രാമയ്യൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ അതിമോഹിയും, മഹാരാജാവിനേക്കാൾ തല്പരനുമായിരുന്നു. അതിബുദ്ധിമാനും തന്ത്രജ്ഞനുമായിരുന്ന രാമയ്യന്റെ സഹായമില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, മഹാരാജാവിനു ശത്രുക്കളെ സംഹരിച്ചു രാജ്യത്തിന്റെ വലിപ്പം ഇത്രത്തോളം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനു സാധിക്കുമായിരുന്നുവോ എന്നുതന്നെ സംശയിക്കേണ്ടതാണ്. സംഭാഷണാനന്ത

രം അധികദിവസം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ മഹാരാജാവു ചെമ്പകശ്ശേരിയിലെ മന്ത്രിയെ തിരുവിതാംകൂറിലേക്കു ക്ഷണിക്കുന്നതായി ഒരു ലേഖനവുംകൊടുത്തു പട്ടക്കാരെ നിയോഗിച്ചതുകൂടാതെ ഒരു പ്രത്യേകബോട്ടും മേനവന്റെ യാത്രക്കുവേണ്ടി അമ്പലപ്പുഴയ്ക്കയച്ചു.

അമ്പലപ്പുഴ രാജാവു വളരെ ശുദ്ധനും സാധുവുമായ ഒരു നമ്പൂതിരിയായിരുന്നു. രാജ്യഭരണകാര്യങ്ങൾ മുഴുവൻ ശരിയായി വഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതു് അവിടുത്തെ മന്ത്രിയായ കൃഷ്ണമേനവനായിരുന്നു. മേനവൻ അതിബുദ്ധിശാലിയും, ഭരണകാര്യങ്ങളിൽ ബഹുനിപുണനുമായിരുന്നുവെന്നു പ്രജകൾക്കു പൊതുവേ അറിയാം. ചെമ്പകശ്ശേരിരാജാവിനും ഈ വിഷയത്തിൽ വിപരീതാഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പക്ഷേ അദ്ദേഹം പരമശുദ്ധനായിരുന്നതിനാൽ ആരെന്തൊക്കെത്തന്നെ കപടങ്ങൾ പറഞ്ഞാലും അവയൊക്കെ പരമാർത്ഥമാണെന്നു വിചാരിക്കുന്ന ഒരു സ്വഭാവക്കാരനായിരുന്നു. തന്നെപ്പോലെ മററുള്ളവരും പരമാർത്ഥികളായിരിക്കുമെന്നായിരുന്നു ആ ശുദ്ധഹൃദയന്റെ വിശ്വാസം. തേവാരവും, ചതുരംഗവുംകൊണ്ടു ദിവസങ്ങൾ നയിച്ചു് അന്തഃപുരം മാത്രം പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആ നമ്പൂതിരിക്കു ലോകത്തിന്റെ കടിലതരങ്ങളായ പല വശങ്ങളെക്കുറിച്ചും യാതൊരു ജ്ഞാനവുമില്ലാതെപോയതു വലിയ വിസ്മയമൊന്നുമല്ല.

മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ ക്ഷണനപത്രവുംകൊണ്ടു പട്ടക്കാർ അമ്പലപ്പുഴെ എത്തിയ അന്നുതന്നെ ചെമ്പകശ്ശേരി രാജാവും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയായ മേനവനും തമ്മിൽ താഴെ കാണുന്നവിധം ഒരു സംഭാഷണമുണ്ടായി.

നമ്പൂ—കൃഷ്ണാ! നാം നിനക്കാളയച്ചതു് ഒരു പ്രത്യേകകാര്യം നിന്നോടു പറവാനായിട്ടാണു്.

മേന—എന്താണാവോ? കല്പിച്ചുകേട്ടാൽ അടിയനറിയാം.

നമ്പൂ—എയ്. എയ്. പരിഭ്രമിക്കാനൊന്നുമില്ല. തൃപ്പാപ്പൂർ സ്വരൂപത്തിൽനിന്ന് ഒരു ക്ഷണക്കത്തു കൊടുത്തയച്ചിരിക്കുന്നു. നീ അവിടംവരെ ഒന്നു ചെല്ലണമെന്നാണ് അതിലെ താല്പര്യം. നിന്റെ യാത്രാസൌകര്യത്തിനുവേണ്ടി അവിടെനിന്നു പ്രത്യേകബോട്ടും അയച്ചിട്ടുണ്ട്. എഴുത്തുംകൊടുത്തു പ്രത്യേകമായി പട്ടക്കാരേയും, നിന്റെ സൌകര്യത്തിനുവേണ്ടി ബോട്ടും അയച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു പോകാതിരിക്കുന്നതു ഭംഗിയല്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു നാം നിനക്കുടനെതന്നെ ആളയച്ചതാണ്.

മേന—അടിയൻ അവിടെ വിടകൊണ്ടിട്ടു തൃപ്പാപ്പൂർ സ്വരൂപത്തിലേക്കെന്താണാവോ കാര്യം സാധിപ്പാനുള്ളതു്? തിരുവെഴുത്തിൽ ആ വിവരങ്ങളൊന്നും........

നമ്പൂ—ഉണ്ട്, ഉണ്ട്. ഇതാ എഴുത്ത്. നിന്നെക്കണ്ടു് എന്തോ ഗൌരവമായ കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു സംസാരിപ്പാനാണെന്നു മാത്രമേ അതിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ളു.

മേനവൻ എഴുത്തുവാങ്ങി വായിച്ചുനോക്കിയതിനുശേഷം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—

മേന—അവിടെ എത്ര ഗൌരവമുള്ള കാര്യത്തെക്കുറിച്ചാലോചിക്കുന്നതിനും സമർത്ഥനായ ഒരു മന്ത്രിയുള്ളസ്ഥിതിക്ക് അടിയൻ വിടകൊള്ളേണ്ടുന്ന ആവശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

നമ്പൂ—ഛി, ഛീ. അങ്ങനെയല്ല. നീ പോകുകതന്നെ വേണം. അവിടുന്നിത്രയൊക്കെ ബഹുമാനമായി വിചാരിച്ചു നിനക്കു ബോട്ടും മറ്റും അയച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു നീ അതിനെ നിരാകരിക്കുന്നതു വിഹിതമല്ല. നീ പോകാതിരുന്നാൽ നമുക്കുംകൂടി അതുകൊണ്ടു കുറച്ചിലുണ്ടാവും.

മേന—അടിയന് ഒന്നുരണ്ടു കാര്യങ്ങൾകൂടി തിരുമനസ്സറിയിക്കുവാനുണ്ട്. ഒന്നാമതു് അടിയൻ അങ്ങോട്ടു വിടകൊണ്ടിട്ടു നമുക്കു യാതൊരാവശ്യവുമില്ല. രണ്ടാമതു രാമയ്യൻ ബുദ്ധിമാനും തന്ത്രജ്ഞനുമാണ്. പോരെങ്കിൽ വേണാട്ടിലേക്കു ശക്തി വർ

ഭരിച്ചിരിക്കുന്നകാലവും. കാൎയ്യംകളും കൈവശമായതിൻശേഷം രാമയ്യന്റെ ദൃഷ്ടി പതിഞ്ഞിരിക്കുന്നതു നമ്മുടെ നേരേയാണ്. ഇങ്ങനെ പല സംഗതികൾ ആലോചിച്ചാലും ഇപ്പോഴത്തെ നിലയ്ക്ക് അടിയൻ അങ്ങോട്ടു വിടകൊള്ളേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നാണ് പഴമനസ്സിൽ തോന്നുന്നതു്.

നമ്പൂ—ഛേയ്. അങ്ങനെയൊന്നും സംശയിപ്പാനില്ല. അതൊക്കെ നിന്റെ വെറും സംശയങ്ങളാണ്.

മേന—തിരുമനസ്സിലേയ്ക്കു നിർബ്ബന്ധമാണെങ്കിൽ അടിയൻ വിടകൊള്ളാം. പക്ഷേ അടിയൻ തിരിച്ചു വിടകൊള്ളുമ്പോൾ അവിടേയ്ക്കു തിരുവുള്ളക്കേടുണ്ടാവരുതു്. അതിനുള്ള കൌശലമാണ് ഈ ക്ഷണനവും മററുമെന്ന് അടിയന്റെ പഴമനസ്സിൽ തോന്നുന്നു.

നമ്പൂ—കൊള്ളാം. കൊള്ളാം. നല്ലിക്ഷ, നമുക്കു കൃഷ്ണന്റെ പേരിൽ വിരോധമുണ്ടാവുകയോ? അതൊരിക്കലും സംഭവിക്കയില്ല. കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ! നിനക്കെന്താ ഇങ്ങനെയൊരു സംശം തോന്നിയതു്?

മേന—സംശയമല്ല. അടിയന്റെ പഴമനസ്സിൽ ദൃഢമായി അങ്ങനെതന്നേയാണ് തോന്നുന്നതു്. അതിനാൽ തിരുമനസ്സിൽനിന്ന് അടിയനെ നിർബ്ബന്ധിക്കാതിരിക്കണം.

നമ്പൂ—കൃഷ്ണാ! നിനക്കങ്ങനെയൊന്നും സംശം തോന്നേണ്ട. പോവുകതന്നേവേണം. അതുകൊണ്ടു കുഴപ്പമൊന്നും വരുവാനുമില്ല.

മേന—കല്പനപോലെ. തിരുവുള്ളക്കേടുണ്ടാവാതിരുന്നാൽ മതി.

അനന്തരം മേനവൻ തൊഴുതു വിടവാങ്ങി യാത്രയ്ക്കുവേണ്ടതുക്കങ്ങളും ചെയ്തുകൊണ്ട് അന്നുതന്നെ തിരുവിതാംകൂറിലേയ്ക്കു യാത്ര തിരിച്ചു. മേനവനു ക്ഷണക്കത്തു കണ്ടിട്ടു പല സംശയങ്ങളുമുണ്ടാവാതിരുന്നില്ല. ഓരോ സംശയങ്ങൾക്കും അദ്ദേഹം

മാരോ പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങളും ആലോചിച്ചുകൊണ്ടാണു് യാത്ര പുറപ്പെട്ടതു്.

മേനവൻ യഥാകാലം തൃപ്പാപ്പൂർ ചെന്നുചേർന്നു. രാമയ്യൻ വളരെ ബഹുമാനപൂർവ്വം മേനവനെ എതിരേറ്റുകൊണ്ടുവന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവസ്ഥക്കു തക്കവണ്ണം ഒരു പ്രത്യേകഭവനത്തിൽ താമസിപ്പിച്ചു. മേനവനു് ആവശ്യമുള്ള സകലസൌകൎയ്യങ്ങളും ആദരപൂർവ്വം ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതിനു വേണ്ട ആളുകളേയും ചുമതലപ്പെടുത്തി. അനന്തരം രണ്ടു രാജ്യങ്ങളിലേയും ഭരണരീതികളെക്കുറിച്ചും മറ്റും അവർ തമ്മിൽ വളരെനേരം സൌഹാർദ്ദപൂർവ്വം സംഭാഷണംചെയ്തു. എന്നുവേണ്ടാ, ചുരുക്കത്തിൽ മേനവനു് ഒരു പ്രകാരത്തിലുള്ള ക്ലേശങ്ങളും അവിടെയുണ്ടായില്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. പക്ഷേ മേനവൻ തിരുവിതാംകൂറിൽ ആഗതനായിട്ടു ദിവസങ്ങൾ കുറെ കഴിഞ്ഞുവെങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിനന്നേദിവസംവരെ മഹാരാജാവിനെ മുഖംകാണിക്കുവാൻ അവസരം സിദ്ധിച്ചില്ല. ക്ഷണമനുസരിച്ചു തലസ്ഥാനത്തു വന്നസ്ഥിതിക്കു മുഖംകാണിക്കാതെ മടങ്ങുന്നതു വിഹിതമല്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു മേനവൻ അടങ്ങിപ്പാർത്തുവന്നു. മേനവന്റെ പ്രത്യാഗമനത്തിലുള്ള വിളംബംമൂലം ചെമ്പകശ്ശേരിരാജാവിനു ചില സന്ദേഹങ്ങൾ ഉളവായി. മേനവന്റെ അല്പദിവസത്തെ അഭാവം മൂലം ആ രാജ്യത്തിലെ സ്ഥിതികൾക്കും കുറഞ്ഞൊന്നു മാറ്റം സംഭവിക്കാതിരുന്നില്ല.

പരിസരസ്ഥിതികൾ ഇങ്ങനെയിരിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ഒരുദിവസം ഒരു നമ്പൂതിരി അമ്പലപ്പുഴ രാജാവിനെ മുഖം കാണിക്കുവാൻ ചെല്ലുകയുണ്ടായി. ഹിന്ദുക്കളുള്ള എതു സ്ഥലത്തു ചെന്നാലും ബ്രാഹ്മണർക്കു ഭക്ഷണത്തിനു കുഴപ്പമില്ല. വിശേഷിച്ചു ചെമ്പകശ്ശേരിരാജാവു് ഒരു നമ്പൂതിരിയാകയാൽ പാന്ഥന്മാരായ ബ്രാഹ്മണർക്കു തൃപ്താപ്തി നൽകുവാൻ വേണ്ട എർപ്പാടുകൾ ആ രാജ്യത്തിൽ ചെയ്തിട്ടുമുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ വഴിപോ

ക്കനായ ആ നമ്പൂതിരിക്ക് ആവക വിഷയങ്ങളിലൊന്നും യാതൊരു കുഴപ്പവും നേരിട്ടില്ല. ഒരു ദിവസം ഭക്ഷണംകഴിഞ്ഞു് ആ നമ്പൂതിരി പ്രത്യേകാനുവാദപ്രകാരം രാജസന്നിധിയിൽ മുഖം കാണിക്കുവാൻ ആഗതനായി. ചെമ്പകശ്ശേരിരാജാവു് അപ്പോൾ തേവാരവും ഭക്ഷണവും കഴിഞ്ഞു തന്റെ സേവകന്മാരുമായി ചതുരംഗം കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയായിരുന്നു. ശുദ്ധാത്മാവായ ആ നമ്പൂതിരിരാജാവു് അപ്പോൾ വെട്ടിയെടുത്ത ഒരു കരുവു് കയ്യിൽ എടുത്തു് അമ്മാനമാടിക്കൊണ്ടു് ആഗതനായ നമ്പൂതിരിയെനോക്കി ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചു.

രാജ—നമ്പൂരി എവിടുന്നാ? എന്നാ പുറപ്പെട്ടതു്? ഇല്ലം എവിടെയാണു്?

നമ്പൂ—എന്റെ ഇല്ലം പെരുമ്പടപ്പിൽനിന്നു കുറെ വടക്കാണു്. ഇപ്പോൾ തൃപ്പാപ്പൂരിൽനിന്നുമാണു വരുന്നതു്. ഇല്ലത്തു വേളികഴിച്ചുകൊടുക്കത്തക്ക പ്രായത്തിൽ ആറേഴു പെൺകിടാങ്ങളുണ്ടു്. അവരെ വേളികഴിച്ചു കൊടുക്കുവാൻ മാർഗ്ഗമൊന്നും കാണായ്കയാൽ ആ വിവരം——സങ്കടം——അറിയിക്കാൻ തൃപ്പാപ്പൂർവരെ പോയിട്ടു മടങ്ങിവരികയാണു്. ഇവിടെയും വന്നു സങ്കടം അറിയിച്ചാൽ വല്ല സഹായവും ലഭിക്കാതിരിക്കയില്ലെന്നു വിചാരിച്ചു മടക്കത്തിൽ ഇതിലേ പുറപ്പെട്ടുവന്നേയുള്ളു.

രാജ—കൊള്ളാം. നല്ലിക്ഷ. നമ്പൂതിരി ഇപ്പോൾ തൃപ്പാപ്പൂർനിന്നാണു് വരുന്നതു്, അല്ലേ? അവിടെപ്പോയിട്ടെന്തു ലഭിച്ചു?

നമ്പൂ—യുദ്ധവും മറ്റും മൂലം വളരെ വിഷമിച്ചിരിക്കുന്ന അവസരമാണു്. അതിനാൽ ശരിയായവിധം സഹായിപ്പാനൊന്നും നിവൃത്തിയില്ലെന്നു കല്പിച്ചുവെങ്കിലും രണ്ടു പെൺകൊടകളെ കഴിപ്പിച്ചു കല്പിച്ചു സമ്മതിക്കയുണ്ടായി.

രാജാ—ഇനി എത്ര പെൺകൊടകൂടി വേണം?

നമ്പൂ—ഇനി അഞ്ചു പെൺകൊടകൂടിയുണ്ടെങ്കിൽ——

രാജ—ആകട്ടെ, ഇവിടെയും പണത്തിനു വളരെ ക്ഷാമമാ

ണ്ടു്. എങ്കിലും മൂന്നെണ്ണം ഇവിടെനിന്നും നടത്തിക്കാം.

നമ്പൂ—ക്ഷയായി. സന്തോഷമായി.

രാജ—രണ്ടെണ്ണം പെരുമ്പടപ്പിൽനിന്നുകൂടി നടത്തിത്തരട്ടെ. അപ്പോൾ നമ്പൂതിരിയുടെ കാൎയ്യം ഭംഗിയാകുമല്ലോ.

നമ്പൂ—അങ്ങിനെയാണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നതു്.

രാജാ—നമ്പൂതിരി വേണാട്ടിൽ എത്രദിവസം താമസിച്ചു? അവിടെ വിശേഷമെന്തുള്ളു? അവിടെനിന്നെന്നാണ് പോന്നതു്?

നമ്പൂ—ഞാൻ ഒരുപക്ഷം മുഴുവൻ അവിടെത്താമസിച്ചു. ഇന്നലെ രാവിലെ അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു. വിശേഷമെന്നു പറയത്തക്കവണ്ണം അവിടെയൊന്നുമില്ല.

രാജാ—ഒന്നുമില്ലേ? അവിടെ ആരെങ്കിലും വിശേഷിച്ചു വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവോ?

നമ്പൂ—അങ്ങിനെ വിശേഷിച്ചു തിരുമനസ്സറിവിക്കത്തക്കവണ്ണം അവിടെ ആരും വന്നിരുന്നില്ല. ഓഹോ! പിന്നെ കുറേ ഭേദപ്പെട്ട ആളാണെന്നു തോന്നുന്നു, വടക്കെവിടെനിന്നോ ഒരു മേനവൻ അവിടെ വന്നു താമസിക്കുന്നുണ്ടു്. ആ മനുഷ്യനെ അവിടുത്തെ മന്ത്രിക്കും മഹാരാജാവിനുമൊക്കെ വളരെ താല്പൎയ്യമായിട്ടാണ് കണ്ടതു്. അവിടുത്തെ മന്ത്രി ആ മേനവനെ എപ്പോഴും എഴുന്നള്ളിച്ചു കൊണ്ടുനടക്കയാണെന്നുതന്നെ പറയാം. ഇങ്ങിനെ കാൎയ്യമായിട്ടു കണ്ടതുകൊണ്ടു ഞാൻ പ്രത്യേകം അന്വേഷിച്ചു. അന്വേഷണത്തിൽ കുറേ വടക്കനാണെന്നു മാത്രമേ അറിവാൻ കഴിഞ്ഞുള്ളു. സംഗതികൾ ആരും പുറത്തുവിടുന്നില്ല. പൂച്ചക്കു പൊന്നുരുക്കുന്നിടത്തു കാൎയ്യമൊന്നുമില്ലല്ലോയെന്നു വിചാരിച്ചു ഞാൻ പിന്നെ അന്വേഷിക്കാനും ഒരുങ്ങിയില്ല.

രാജാ—ങ്ഹാ. കൊള്ളാം. നമ്പൂതിരി ആ മേനവനെക്കണ്ടുവോ?

നമ്പൂ—ഉവ്വുവ്വ്. വെളുത്തു തടിച്ച ഒരാൾ. കാഴ്ചക്കു പരമയോഗ്യനാണ്.

രാജാ—അയാൾ പിന്നെ തിരിച്ചുപോകാതെ അവിടെത്താമസിക്കുന്നതെന്താണ്?

നമ്പൂ—അതിനു കാരണം വേഴ്ച്ചയുടെ കൂടുതൽതന്നെയായിരിക്കണം.

രാജാ—അത്രയ്ക്കു വേഴ്ച്ചയാണോ?

നമ്പൂ—അതേ, അതേ. വളരെ വേഴ്ച്ചയാണ്. ഒരു "മോതിരം", വിലപിടിച്ച ചില പട്ടുകൾ, ഒന്നുരണ്ടു സുവർണ്ണകങ്കണങ്ങൾ മുതലായി പല സാമാനങ്ങളും അയാൾക്കു മഹാരാജാവു സമ്മാനിക്കയുണ്ടായി.

രാജാ—നമ്പൂരി ഇതൊക്കെ ഇത്രത്തോളം സൂക്ഷ്മമായി അറിഞ്ഞതെങ്ങനെ?

നമ്പൂ—ഞാൻ മുഖം കാണിക്കുവാൻ ചെല്ലുമ്പോൾ ഈ വിദ്വാനും അവിടെയുണ്ടായിരുന്നു. അവർ അപ്പോൾ എന്തോ ഗൌരവമായ കാര്യത്തെക്കുറിച്ചാലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയായിരുന്നുവെന്നെനിക്കു തോന്നി.

രാജാ—നമ്പൂതിരിക്ക് ആലോചനയൊന്നും മനസ്സിലായില്ലേ?

നമ്പൂ—ഇല്ലില്ല. ഏതോ ഒരു രാജ്യം പിടിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനു വേണ്ട സഹായങ്ങൾ ചെയ്യാമെന്നും, അതിനു പകരം ആ വിദ്വാനെ ആ രാജ്യത്തിലെ ഭരണാധികാരിയായി നിയമിക്കാമെന്നും മാത്രം പറയുന്നതു കേട്ടു. ഈ വിവരംതന്നെ ഞാൻ ഒളിവിൽനിന്നുകൊണ്ടു കേട്ടതാണ്. ഞാൻ അടുത്തു ചെന്നപ്പോൾ അവർ സംഭാഷണവിഷയം മാററിക്കളഞ്ഞു. ഏതായാലും ആ വിദ്വാൻ അത്ര വിശ്വസ്തനല്ലെന്നും, ഏതോ തന്റെ സ്വാമിയെ വഞ്ചിക്കുവാൻ വട്ടംകൂട്ടുകയാണെന്നും എനിക്കു തോന്നി. അല്ലെങ്കിൽ ഇത്രമാത്രം വിലയുള്ള ഇത്ര വളരെ സമ്മാനങ്ങൾ കൊടുത്തയക്കുവാനിടയില്ലല്ലോ എന്നും ഞാൻ വിചാരിക്കാതിരുന്നില്ല.

നമ്പൂതിരിയുടെ ഈ സംഭാഷണസമയത്തു രാജാവു് ഒന്നു

ണ്ടു നെടുവീർപ്പുകൾ വിടുകയും, തന്റെ സേവകന്മാരുടെ നേരെ അർത്ഥപൂർണ്ണമായി ഒന്നു നോക്കുകയും ചെയ്തു. സേവകന്മാരുടെ അപ്പോഴത്തെ മുഖഭാവം രാജാവിന്റെ ഊഹത്തെയോ അഭിപ്രായത്തെയോ അനുകൂലിക്കുന്ന വിധത്തിലുമായിരുന്നു.

മനസ്സിന്റെ അസ്വാസ്ഥ്യംമൂലം രാജാവു പിന്നെ അധികനേരം ആ നമ്പൂതിരിയുമായി സംഭാഷണം ചെയ്തില്ല. നമ്പൂതിരിക്കു നല്കാമെന്നു വാഗ്ദാനംചെയ്ത തുക അടുത്ത ഒരവസരത്തിൽ കൊടുക്കാമെന്നും പറഞ്ഞു തല്ക്കാലം വഴിച്ചെലവിനുമാത്രമുള്ള തുകയും സമ്മാനിച്ചു നമ്പൂതിരിയെ അവിടെനിന്നു യാത്രയാക്കി.

പാവമായ ബ്രാഹ്മണൻ പോയതിനുശേഷം രാജാവു തന്റെ സേവകന്മാരുമായി നമ്പൂതിരിയുടെ സംഭാഷണത്തിൽനിന്നു ഗ്രഹിച്ച സംശയശകലങ്ങളെക്കുറിച്ചു സംസാരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി.

സേവകന്മാരും അവരുടെ നായകനായ നമ്പൂതിരിരാജാവുംകൂടി മന്ത്രിയായ മേനവൻ ഒരു തികഞ്ഞ വഞ്ചകനും, വലിയ ദ്രവ്യാഗ്രഹിയുമാണെന്നു വിധിച്ചു. അയാളുടെ ഇപ്പോഴത്തെ യത്നം ചെമ്പകശ്ശേരിയെ വേണാട്ടിലേക്കു് അടക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ ആലോചിക്കുകയാണെന്നും അവർ തീരുമാനിക്കാതിരുന്നില്ല. കൂടാതെ, മേനവൻ ചെമ്പകശ്ശേരിയിൽ തിരിച്ചു വന്നാൽ പിന്നെ അയാളെ ജീവനോടെ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു രാജ്യത്തിന്റെ ഭാവിശ്രേയസ്സിനു ഹാനികരമായി പരിണമിക്കുമെന്നും അവർ ഉറച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

മേനവനാകട്ടെ, വളരെ ദിവസത്തെ പ്രതീക്ഷയുടേയും, നിർബന്ധത്തിന്റേയും ഫലമായി ഒരുദിവസം മഹാരാജാവിനെ മുഖംകാണിക്കുവാൻ സന്ദർഭം സിദ്ധിച്ചു. വഴിപോക്കനായ ബ്രാഹ്മണൻ ചെമ്പകശ്ശേരി രാജാവിനെ ധരിപ്പിച്ചവിധത്തിലുള്ള സമ്മാനങ്ങളെല്ലാം തിരുമനസ്സിൽനിന്നു മേനവനു സംഭാവന

ഛായയുമുണ്ടായി. മേനവൻ പിന്നീട് അധികദിവസം തിരുവിതാംകൂറിൽ താമസിച്ചില്ല. മേനവന്റെ പ്രത്യാഗമനത്തിനു വേണ്ടവിധത്തിലുള്ള സൌകൎയ്യങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തുകൊടുത്തുകൊള്ളുന്നതിന്നു മഹാരാജാവു പ്രത്യേകം കല്പിച്ചിരുന്നതിനാൽ മേനവന യാതൊരു വിധത്തിലുമുള്ള മാൎഗ്ഗക്ലേശങ്ങളും കൂടാതെ ചെമ്പകശ്ശേരിൽ ചെന്നു ചേരുവാൻ സാധിച്ചു. മേനവൻ, ചെമ്പകശ്ശേരിൽ എത്തിയ ഉടനെ അല്പകാലത്തെ തന്റെ വിയോഗംമൂലം കുഴഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന ഭരണകാൎയ്യങ്ങളെ ശരിപ്പെടുത്തുവാൻ രാജ്യത്തിന്റെ ഓരോഭാഗങ്ങളിലും ചുററിസ്സഞ്ചരിച്ചു. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിനു പെട്ടെന്നു രാജാവിനെ മുഖംകാണിച്ചു വെണ്ണാട്ടിലെ വൃത്താന്തങ്ങളെ അറിയിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. മേനവൻ മുഖംകാണിക്കുവാൻ വരുത്തിയ വിളംബത്തെ സേവകന്മാർ മററു വിധത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിച്ചു നമ്പൂതിരിയെ ധരിപ്പിച്ചു. അതോടുകൂടി നമ്പൂതിരിരാജാവിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ പുകഞ്ഞു നീറിക്കൊണ്ടിരുന്ന സംശയാഗ്നി ആജ്യാഹുതിയാലെന്നപോലെ ആളിക്കത്തുവാൻ ആരംഭിച്ചു.

മേനവൻ ചെമ്പകശ്ശേരിയിൽ പ്രത്യാഗമിച്ചിട്ടു ദിവസം നാലാറു കഴിഞ്ഞു. അത്രയും ദിവസത്തെ പ്രത്യേകപ്രയത്നത്താൽ അതേവരെയുണ്ടായിരുന്ന കുഴപ്പങ്ങളെ അദ്ദേഹം ഒരുവിധം പരിഹരിച്ചു. അനന്തരം അദ്ദേഹം രാജാവിനെ മുഖം കാണിക്കുവാൻ രാജസന്നിധിയിൽ ആഗതനായി.

രാജാ—നീ പോയിട്ടിത്രവളരെ താമസിച്ചതെന്താണ്? തിരിച്ചുവന്നിട്ടെത്രദിവസമായി?

മേന—ആ തിരുമേനി, അടിയൻ വിചാരിച്ചതുപോലെ മുഖം കാണിക്കുവാൻ അവസരം തരാതിരുന്നതുമൂലം ഉദ്ദേശിച്ചതിലധികം താമസിക്കേണ്ടിവന്നു. അവിടെ വിടകൊണ്ടസ്ഥിതിക്കു മുഖം കാണിക്കാതെ തിരിയെ വിടകൊള്ളുന്നതു വിഹിതമല്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ച് അടിയൻ ക്ഷമിച്ചു. തിരിയെ വിടകൊണ്ടിട്ടു

നാലാറുദിവസമായി. തെക്കെ അതിൎത്തിയിലെ കുഴപ്പങ്ങളെ കുറിച്ച് അടിയൻ വിടകൊണ്ടയുടനെ പഴമനസ്സിൽ ഗ്രഹിപ്പാനിടയായി. അടിയൻ ഉടനെ അങ്ങോട്ടു വിടകൊണ്ടു.

അവിടെച്ചെന്നു കാൎയ്യക്കാരെ വരുത്തി കാൎയ്യങ്ങൾ ഒരുമാതിരി ശരിപ്പെടുത്തി. അതുകൊണ്ടു മുഖംകാണിക്കുവാൻ—വിടകൊള്ളുവാൻ—ഇത്രയും താമസം വന്നുപോയതാണ്.

നമ്പൂ—കൊള്ളാം. കൊള്ളാം. നാം ആളയച്ചിട്ടും നിനക്കു വരാൻ സൌകൎയ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. നിന്റെ കൌശലങ്ങളും കപടങ്ങളുമൊക്കെ മററാരുമറിയുന്നില്ലെന്നാണ് വിചാരം. ആകട്ടെ, നിനക്കവിടെനിന്നെന്തൊക്കെയാണ് സമ്മാനം ലഭിച്ചത് കേൾക്കട്ടെ.

മേന—അടിയനു തിരുമനസ്സിൽനിന്നു കല്പിച്ച് ഒരു തിരുവാഴിയും, ഒന്നു രണ്ടു സ്വൎണ്ണകങ്കണങ്ങളും, ചില പട്ടുകളും സമ്മാനം നൽകുകയുണ്ടായി. തിരുവുള്ളക്കേടുണ്ടാകത്തക്കവിധത്തിൽ അടിയൻ യാതൊന്നും പ്രവൎത്തിച്ചിട്ടില്ല.

നമ്പൂ—ഇല്ലില്ല. അങ്ങനെ വരട്ടെ. ആ വഴിപോക്കൻ സാധുനമ്പൂതിരിക്കു കളവു പറഞ്ഞിട്ടു കാൎയ്യമെന്താണ്? നാവിൽ തേനം, ഹൃദയത്തിൽ ക്ഷ്വേളവും. അമ്പമ്പോ മനുഷ്യഹൃദയത്തിന്റെ കൌടില്യങ്ങൾ! നാം ഇത്രയ്ക്കാലോചിച്ചില്ല. ആദ്യമേ തന്നെ പോവാൻ പുറപ്പെടുവിച്ച തടസ്സങ്ങൾ കൃത്രിമങ്ങളുടെ ആമുഖമായിരിക്കുമെന്നു ലേശം വിചാരിച്ചില്ല. നാം നശിച്ചാൽ നിനക്കു സുഖമായി വാഴാമല്ലോ.

മേന—അവിടുന്നിങ്ങനെ കല്പിക്കുന്നതു സങ്കടമാണ്. അടിയൻ വേണാട്ടിലേക്കു വിടകൊള്ളുന്നതു പല വിധത്തിലും തിരുമനസ്സിലേക്കു തെററിദ്ധാരണയ്ക്കു കാരണമാകുമെന്നു നേരത്തെ വിടകൊണ്ടതാണല്ലോ?

നമ്പൂ—നീ നമ്മെ ചതിക്കണമെന്നു മുൻകൂട്ടി ചിന്തിച്ചിരുന്നുവെന്നു മാത്രമേ അതിനൎത്ഥമുള്ളൂ. തിന്ന ചോറിനു നന്ദിയില്ലാത്ത നായ്.

മേന—തിരുമേനീ! യഥാർത്ഥമറിയാതെ കല്പിക്കുന്നതു സങ്കടമാണു്; കഷ്ടമാണു്.

നമ്പൂ—വേണ്ട, വേണ്ടാ; യാതൊന്നും സംസാരിക്കേണ്ട. നമുക്കൊന്നും കേൾക്കുകയും വേണ്ട.

മേന—നിശ്ചയമായും ആ വഴിപോക്കൻനമ്പൂതിരി രാമയ്യന്റെ ചാരനായിരിക്കണം. രാമയ്യൻ ചാണക്യനാണെന്ന് അടിയൻ അന്നേ തിരുമനസ്സറിയിച്ചിട്ടുണ്ടു്. തിരുമേനീ! ശുദ്ധഗതി അധികമായാൽ ആപത്തുണ്ടാകും. അടിയന്റെപേരിൽ തിരുവുള്ളക്കേടുണ്ടാക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടുതന്നേയായിരിക്കണം അടിയനെ അങ്ങോട്ടു ക്ഷണിച്ചതു്. ഈ വിവരം അടിയൻ അന്നേ തിരുമനസ്സറിവിച്ചിട്ടുമുണ്ടു്.

നമ്പൂ—മതി. മതി. നിന്റെ ന്യായങ്ങളൊന്നും നമുക്കു കേൾക്കേണ്ട. രാമയ്യൻ തന്ത്രജ്ഞനാണെങ്കിൽ നീ അതിലിരട്ടി നിപുണനാണ്. നീ അവസരോചിതമായ ബുദ്ധിയും യുക്തിയും ഉതാന്നുന്നവനാണെന്നു നമുക്കു മുമ്പുതന്നെ അറിയാം. പാലു കൊടുക്കുന്ന കയ്യിൽ പാഞ്ഞുവന്നു കൊത്തുന്ന പന്നഗം!

മേന—ഒരുകാലത്തു തിരുമനസ്സിലേക്കു യഥാർത്ഥമറിവാൻ ഇടയാകും. അന്നു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പശ്ചാത്തപിക്കേണ്ടിവരും. തിരുമേനീ! ആലോചനകൂടാതെ യാതൊന്നും പ്രവർത്തിക്കരുതു്. അടിയനിത്രമാത്രമേ തിരുമനസ്സറിവിക്കുവാനുള്ളു. എല്ലാം കൃഷ്ണസ്വാമിതന്നെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ.

നമ്പൂ—മതി. മതി. ശബ്ദിക്കരുതു്. നിന്റെ ഉപദേശമൊന്നും നമുക്കാവശ്യമില്ല. ആരവിടെ? കൂട്ടു കൊണ്ടുവരട്ടെ.

കല്പനകേൾക്കാത്ത താമസം. രാജകിങ്കരന്മാർ മേനവനെ വിലങ്ങുവെച്ചു കൂട്ടിൽ അടച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഈ ഘട്ടത്തിൽ മാത്രമേ മേനവനു മനശ്ചാഞ്ചല്യമുണ്ടായുള്ളു. രാജാവിനു തന്റെ പേരിൽ ഇത്രമാത്രം ദൃഢതരമായ തെറ്റിദ്ധാരണയുണ്ടെന്നു നിരപരാധിയായ ആ മന്ത്രി അശേഷം കരുതിയിരുന്നില്ല. കഷ്ടം! ഹാ

ഭയപൂർവം, ഭക്തിപുരസ്സരം രാജ്യസേവനം ചെയ്തുപോന്ന മേനവനിങ്ങനെയൊരു ദുര്യശസ്സു സംഭവിച്ചതിലാണു് അദ്ദേഹത്തിനു ക്ലേശമുണ്ടായതു്. ധീരന്മാർ മരണത്തെ അത്ര ഭയങ്കരമായി ഗണിക്കുകയില്ലെന്നുള്ളതു ലോകസ്വഭാവമാണു്. മേനവനെ വിലങ്ങുവെച്ചു കൂട്ടിൽ അടച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം നഷ്ടചേഷ്ടനായി തല കുനിച്ചു നിലകൊണ്ടു.

മേനവന്റെ ന്യായപൂർവ്വകമായ പെരുമാറ്റവും, ഭരണനിയന്ത്രണവും മൂലം കോഴക്കാരും അക്രമികളുമായ പല ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും സേവകന്മാരും അദ്ദേഹത്തോടു വിരോധമുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ ഈ അവസരത്തെ അവർ ആനന്ദപൂർവം കൊണ്ടാടി. ചെമ്പകശ്ശേരിയിലെ സേനാനായകനെ രാമയ്യൻ മുമ്പുതന്നെ വശപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. സേവകന്മാരുടെ വാക്കുകളെത്തുടർന്നു സേനാനായകന്റെ ഏഷണികൾകൂടി രാജകർണ്ണങ്ങളിൽ പതിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു മേനവനിലുള്ള വൈരവും തെറ്റിദ്ധാരണയും ദ്വിഗുണീഭവിച്ചു. പ്രലോഭനങ്ങൾക്കു വശപ്പെട്ടു സ്വാമിദ്രോഹം ചെയ്യുന്ന ഒരു മനുഷ്യകീടമായിരുന്നില്ല മേനവനെന്നു് അപൂർവം ചിലർക്കു മാത്രമേ അറിവുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

അക്കാലത്തു രാജാക്കന്മാർ അപരാധികളെ തൂക്കുമരത്തിൽ കയറ്റി വധിക്കുന്ന സമ്പ്രദായത്തെ മാത്രമല്ല സ്വീകരിച്ചിരുന്നതു്. കുറ്റക്കാരെ ബന്ധിച്ചു കൂട്ടിൽ കയറ്റി കടലിൽ തള്ളുകയെന്നൊരു അപരിഷ്കൃതനിയമവും അന്നു പ്രചാരത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. മേനവനെ കുറ്റക്കാരനെന്നു ഗണിച്ചു കൂട്ടിൽ അടച്ചതും ഈ ഉദ്ദേശത്തെ പുരസ്കരിച്ചുതന്നെയാണു്.

ലോകത്തിൽ സത്യത്തിനും നീതിക്കും കൃത്രിമത്തിനോളം സ്ഥാനവും കാലവുമില്ലല്ലോയെന്നു വിചാരിച്ചു മേനവൻ വ്യസനിച്ചു. മേനവനെ അധികം താമസിയാതെതന്നെ കടലിൽ കൊണ്ടുപോയി തള്ളുവാൻ കല്പന പുറപ്പെട്ടു. കല്പന വായിച്ചുകേട്ട

പ്പോഠം നിരപരാധിയായ മേനവന്റെ നയനങ്ങളിൽ അശ്രുക്കൾ നിറഞ്ഞു. ആ വീരോത്തംസമായ മന്ത്രിപുംഗവനെ അമ്പലപ്പുഴ കൃഷ്ണസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറെ നടയിൽകൂടിയാണു് പുറത്തെക്കു—കടലിലേക്കു—കൊണ്ടുപോയതു്. കവാടദ്വാരം കടന്നപ്പോഠം അദ്ദേഹം പുറകോട്ടു ബന്ധിച്ചിരുന്ന കൈകളെ കൂപ്പിക്കൊണ്ടു വ്യസനപരവശനായി ഹൃദയപൂർവം ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിച്ചു. "എന്റെ ഭഗവാനേ! കൃഷ്ണാ! അടിയൻ നിരപരാധിയാണെന്നുള്ള യഥാർത്ഥത്തെ അവിടുന്നു് ഒരുകാലത്തു വെളിപ്പെടുത്തണമേ! ശുദ്ധാത്മാവായ ആ തിരുമേനിയെ—നമ്പൂതിരിരാജാവിനെ—അവിടുന്നനുഗ്രഹിക്കേണമേ"!

ഈ അവസരത്തിൽ ധീരഹൃദയനായ മേനവന്റെ കണ്ണുകളിൽനിന്നു വെള്ളം ധാരധാരയായി പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മേനവന്റെ പ്രാർത്ഥനയുടെ അവസാനത്തിൽ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറെ നടവാതിൽ തനിയെ അടഞ്ഞു. ഇന്നും ആ വാതിൽ അതേസ്ഥിതിയിൽ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നാണറിവു്.

മേനവനെ കടലിൽ തള്ളിക്കഴിഞ്ഞതിനുശേഷമേ നമ്പൂതിരി ഈ വിവരം അറിഞ്ഞുള്ളു. അതോടുകൂടി രാജാവിന്റെ ബുദ്ധിക്കും ഒരു വല്ലായ്ക വന്നുപിടിപെട്ടു.

നിരപരാധിയും, ഭരണപടുവും, തന്ത്രജ്ഞനുമായ മേനവന്നു് ഇങ്ങനെയൊരനുഭവമുണ്ടാകുമെന്നു രാമയ്യനും നിനച്ചിരുന്നുവോ എന്നു സംശയമാണു്. ഏതായാലും മേനവന്റെ അവസാനത്തോടുകൂടി രാമയ്യൻ സൈന്യസമേതം അമ്പലപ്പുഴ ആക്രമിക്കുവാൻ പുറപ്പെട്ടു. അമ്പലപ്പുഴ രാജാവിന്റെ ആലോചനാശൂന്യമായ പ്രവൃത്തിമൂലം രാജപക്ഷത്തിൽ ചേർന്നിരുന്ന പലരും തിരുവിതാംകൂറിനെ സഹായിപ്പാൻ ഒരുമ്പെട്ടു. ഈവക കാരണങ്ങളാൽ രാമയ്യനു വിജയം നിഷ്പ്രയാസം കരഗതമാവുകയും, അമ്പലപ്പുഴ തിരുവിതാംകൂറിനോടു ചേർക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ബന്ധനസ്ഥനായ നമ്പൂതിരിരാജാവിനെ തിരുവിതാം

ക്രൂർപക്ഷത്തിൽ പാന്ഥനായ ബ്രാഹ്മണനെ കണ്ടപ്പോൾ നിരപരാധിയായ മേനവന്റെ വാക്കുകൾ സ്മരണയിൽ ഉദിക്കുകയും, അതോടുകൂടി തന്റെ പ്രവൃത്തിയുടെ കാഠിന്യം അദ്ദേഹത്തിനു ബോധപ്പെടുകയും ചെയ്തു. മേനവന്റെ പ്രാർത്ഥനയനുസരിച്ച് അദ്ദേഹം നിരപരാധിയാണെന്നുള്ള വസ്തുതയെ ലോകം ഗ്രഹിച്ചു. പരമ്പരാപ്രാപ്തമായ കുലമഹിമയോടും, സത്യസന്ധതയോടുംകൂടി മേനവന്റെ വംശക്കാർ അമ്പലപ്പുഴ, കുടമാളൂർ മുതലായ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഇന്നും പാർത്തുവരുന്നുണ്ട്. ധീരനും, വീരനും, ശൂരനുമായ മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവു മുറജപം മുതലായ സൽക്കർമ്മങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതു് ഇപ്രകാരം സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള ബ്രാഹ്മണതാപത്തിന്റെ പരിഹാരത്തിനു വേണ്ടിയാണെന്നുള്ളതും സ്മരണീയമാണ്.

ആയാംകുടി പി. ആർ. ശങ്കരപ്പിള്ള.

മഹാകവി ശ്രീഭാസനുണ്ടാക്കിയ

ദൂതഘടോൽകചം

(തർജ്ജമ)

നാന്ദ്യന്തത്തിൽ സൂത്രധാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

സൂത്രധാരൻ:—

നാരായണൻ നിഖിലലോകപരായണൻ മാൽ
നീക്കട്ടെ നിങ്ങളിൽ നിഖിലജയപ്രദായി
നില്ലാത്രിലോകമെന്നുനാടകമൊക്കയുംതാൻ
നിത്യം നടത്തുമൊരു നിസ്തുല സൂത്രധാരൻ. 1

ഇങ്ങിനെ ആര്യമിശ്രന്മാരെ അറിയിക്കാം. അല്ല! ഞാൻ പറവാൻ ഭാവിക്കുമ്പോഴേക്കും എന്തു ശബ്ദമാണിക്കേൾക്കുന്നത്? നോക്കട്ടെ.

(അണിയറയിൽ) ആരവിടെ? ഇതൊന്നറിയിക്കു. അറിയിക്കു.

സൂത്ര—ആകട്ടെ മനസ്സിലായി, ജനാർദ്ദനസഹായനായ ധനഞ്ജയൻ സംശപ്തകന്മാരാൽ അകറ്റപ്പെട്ടതിന്നുശേഷം, ഭീഷ്മവധത്താൽ കോപിച്ച ധാർത്തരാഷ്ട്രന്മാർ വളഞ്ഞു കുമാരനായ അഭിമന്യുവിനെ കൊന്നു. എന്നിട്ട്—

നേരിട്ടിടും വാസവിയെന്ന പേടി-
ച്ചാരാലവൻതൻവഴി നോക്കിനോക്കി

നരേന്ദ്രർ പോയ് കൈക്കനില ചേർന്നിടുന്നു
സുരേന്ദ്രപൌത്രാശ്ലേഷമേററഴന്നോർ. 2

(എന്നു പോയി)
സ്ഥാപന കഴിഞ്ഞു.

പിന്നെ ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഭടൻ—അറിയിക്കു, അറിയിക്കു. പുത്രശതശ്ലാഘ്യബാന്ധവനായി, വിജ്ഞാനത്താൽ വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്ന വിനയാചാരദീർഘദർശനങ്ങളോടുകൂടിയ ധൃതരാഷ്ട്രമഹാരാജാവിനെ അറിയിക്കു.

കാലാളാന, ഹയങ്ങളം, തേരിവ മുടി—
ച്ചുസ്ഥൽബലം, ഫൽഗുനൻ
കാട്ടുപോലെ, കളിച്ചുലച്ചു പൊരുതും
സൌഭദ്രനാമുണ്ണിയെ
കൂടിച്ചേർന്നൊരു നൂറിലേറെ നൃവര—
ന്മാരൊത്തിതാ വാനിടം
കേറീടുന്ന പിതാമഹന്റെ മടിയിൽ—
ച്ചിക്കന്നു ചേർത്തീടിനാർ. 3

(പിന്നെ ധൃതരാഷ്ട്രനും, ഗാന്ധാരിയും, ദുശ്ശളയും, പ്രതിഹാരിയും പ്രവേശിക്കുന്നു)

ധൃതരാഷ്ട്രൻ—എന്തു്? എന്തു്?

ആരിന്നെൻ പെരുവഴി ചീർത്തയാക്കിടുന്നോൻ?
ആരിഷ്ടം കരുതിയനിഷ്ടമോതിടുന്നു?
ആരസ്മൽശിശുവധദൂഷിതാനനയത്തിൻ
പേരറാക്കുമ പറയുന്നു പേടിയെന്യേ? 4

ഗാന്ധാരി—മഹാരാജാവേ! കലഹചരിത്രം കേവലം പുത്രനാശത്തെ

ഉണ്ടാകുന്നതാണെന്നു ഭവാൻ അറിയുന്നില്ലേ?

ധൃത—ഗാന്ധാരി! അറിയുന്നുണ്ട്.

ഗാന്ധാ—മഹാരാജാവേ! എപ്പോഴാണ്?

ധൃത—ഗാന്ധാരി! കേട്ടാലും.

ഇന്നാത്മജാതമൃതിയാലുദിതപ്രകോപൻ
നന്നായ്ചൊടിച്ച ഹരി തേരതെളിച്ചിടുന്നോൻ
വന്നുഗ്രചാപമതു ഫൽഗുനനാശു ചെയ്യും;
മന്നും വിനാശമുടനാർന്നതിശാന്തമാകും.

ഗാന്ധാ—അഭിമന്യോ! സൽപുത്രക്ഷയഹേതുവായി ഇങ്ങിനെയുള്ള കുലകലഹം നടക്കുമ്പോഴും എന്റെ ഭാഗ്യക്രമത്താൽ ബാലഭാവത്തിൽ മുക്തനായ ഹേ! പൌത്ര! നീ എവിടെ പ്പോയി?

ദുശ്ശള—വധുവായ ഉത്തരയ്ക്കു വൈധവ്യം വരുത്തിയവൻ തന്റെ യുവതിജനത്തിനും വൈധവ്യം വരുത്തി.

ധൃത—ആരാണ് വ്യസനസമുദ്രത്തിനു് ഈ ചിറ കെട്ടിയത്?

ഭടൻ—മഹാരാജാവേ! ഞാനാണ്.

ധൃത—നീ! ആരാണ്?

ഭടൻ—മഹാരാജാവേ! ഞാൻ ജയത്രാതനാണ്.

ധൃത—ജയത്രാത!

ആരഭിമന്യുസുഭദ്രനെക്കൊന്നതാർക്കു ജീവിതമപ്രിയം?
അഞ്ചു പാണ്ഡവ പഹസ്താരാത്മാവെ വികാമിയേൻ?

ഭടൻ—മഹാരാജാവേ! അനേകം രാജാക്കന്മാർ ഒന്നിച്ചുകൂടീട്ടാണ് അഭിമന്യുകുമാരനെക്കൊന്നതു്. എന്നാൽ ഇതിന്നു കാരണഭൂതൻ ജയദ്രഥനാണു്.

ധൃത—എന്ത്? എന്ത്? കാരണഭൂതൻ ജയദ്രഥനോ?

ഭടൻ—മഹാരാജാവേ! അതേ.

ധൃത—കഷ്ടം ജയദ്രഥന്റെ കഥ കഴിഞ്ഞു. (അതു കേട്ടു ദുശ്ശള
കരയുന്നു)

ധൃത—ആരാണ് കരയുന്നത്?

പ്രതിഹാരി—മഹാരാജാവേ! കൊച്ചുതമ്പുരാട്ടി ദുശ്ശളയാണ്.

ധൃത—വത്സേ! മതി മതി കരഞ്ഞത്. നോക്കൂ—

നിനക്കു നെടുമംഗല്യമിച്ഛരിക്കുന്നില്ല നിൻപ്രിയൻ
തന്നെപ്പാർത്ഥശരങ്ങൾക്കു തന്നെത്താൻ ലക്ഷ്യമാക്കിയോൻ.

ദുശ്ശള—എന്നാൽ അച്ഛൻ എനിക്കനുവാദം തരൂ. ഞാൻ വിധവയായ ഉത്തരയുടെ അടുക്കൽ പോകട്ടേ.

ധൃത—വത്സേ! എന്താണ് പറയുന്നത്?

ദുശ്ശ—അച്ഛാ! ഞാനിതാണ് പറയുന്നത്. ഇപ്പോൾ കാലത്തിന്നൊത്ത വേഷം ഞാനും ധരിക്കാമെന്ന്.

ഗാന്ധാരി—പുത്രികേ! അരുതരുത്. അമംഗളം പറയരുത്. നിന്റെ ഭർത്താവ് ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ദുശ്ശ—അമ്മേ! എനിക്കു ഭാഗ്യമുണ്ടോ? ജനാർദ്ദനസഹായനായ അർജ്ജുനന്ന് അപ്രിയം ചെയ്തിട്ട് ആരാണ് ജീവിച്ചിരിക്കുക?

ധൃത—പാവം ദുശ്ശള പറയുന്നത് സത്യമാണ്. എന്തെന്നാൽ—

കണ്ണൻതൻ കമലാഢ്യമാം മടിയിലേ
  നീണാൾ വളർന്നോനവൻ,
കല്യൻ മത്തഹലായുധന്നു തെളിവാം
  ചാരിന്റു രണ്ടാം മനം,
ക്രൂവള്ളിൽസ്സുരതുല്യർ പാണ്ഡുതനയ—
  ക്കേറ്റിട്ടുമക്കുട്ടിയെ—
ക്കൊന്നിട്ടേതൊരു പാപി പാരിൽ മരണം
  പാരാതിരിക്കും ചിരം?

ജയത്രാത! പിന്നെ പുത്രനെ ആ സ്ഥിതിയിൽ കണ്ടിട്ടു് ആ ഗാണ്ഡീവധന്വാവെന്തു ചെയ്തു?

ഭടൻ—മഹാരാജാവേ! അർജ്ജുനന്റെ അടുക്കൽവെച്ചാണോ ഇതു നടന്നതു്?

ധൃത—അല്ല! അർജ്ജുനനും അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലേ?

ഭടൻ—മഹാരാജാവേ! ഇല്ല.

ധൃത—പിന്നെ ഇതെങ്ങിനെയാണുണ്ടായതു്?

ഭടൻ—മഹാരാജാവു കേട്ടാലും. സംശപ്തകസൈന്യത്താൽ ജനാർദ്ദനസഹായനായ അർജ്ജുനൻ അകത്തപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോൾ, ബാലഭാവത്താൽ അപായം അറിയാത്ത കുമാരൻ അഭിമന്യു പോർക്കളത്തിലേക്കു ചെന്നു.

ധൃത—കഷ്ടം! ഈ വധം യുക്തംതന്നെ. പുലികളുള്ള ഗുഹയിൽ കടന്നാക്രമിപ്പാൻ ആൎക്കാണു് സാമർത്ഥ്യം? മററുള്ള പാണ്ഡവന്മാർ എന്തു ചെയ്യുന്നു?

ഭടൻ—മഹാരാജാവു കേട്ടാലും.

കാരണമൊന്നർജ്ജുനനെന്ന തന്റെ
കാത്തങ്ങിരിപ്പൂ പിതൃചേർത്തിടാതേ;
അമ്പേറെയമ്മെയ്യിലയച്ചു മന്നോർ-
ത്തമ്പേതമെല്ലാമൃതചിട്ടിടുന്നു. ൮

ധൃത—ഗാന്ധാരി! എന്നാൽ വരൂ. നമുക്കു ഗംഗാകൂലത്തിലേക്കു പോവുക.

ഗാന്ധാ—മഹാരാജാവേ! നമുക്കവിടെ കളിയ്ക്കാമെന്നോ?

ധൃത—ഗാന്ധാരി! കേൾക്കുക.

ഇന്നേ, പിഴച്ചാപ്പിഴയാൽ മരിച്ചു
നിന്നാത്മജന്മാൎക്കുദകം കൊടുക്കാം:
നൽകുന്ന നീരാൽ ശിബിരോപരോധം
നൃപൎക്കു ചെയ്യുന്നതു യുക്തമല്ലോ. ൯

[പിന്നെ ദുര്യോധനനും, ദുശ്ശാസനനും, ശകുനിയും പ്രവേശിക്കുന്നു]

ദുര്യോധനൻ—ഉണ്ണി! ദുശ്ശാസന!

ചേത്രുന്നി വൈരമഭിമന്യുവധത്തിനാലേ,
വന്നു ജയം, വിമതർ തോററടനമ്പരന്നു,
വേരററ തീരേ മധുമാഥിമദം നശിച്ചു,
പേരൊത്തെനിക്കു മികവും സുഖമായ് ലഭിച്ചു. 11

ദുശ്ശാസനൻ—ആശ്ചര്യംതന്നെ.

നിർത്ത്! പാണ്ഡവരെജ്ജയദ്രഥബലം,
തോല്പിച്ചു തത്സേനയേ,
കുത്തന്വേററഭിമന്യു ഹന്ത! ഘാതനാ-
ശ്ശീണു ദ്വിതീയാർജ്ജുനൻ;
ഉത്താപം പലമട്ടു ഭീഷ്മപതനം-
കൊണ്ടാർന്ന നാം പേർത്തുതേ
പാർത്ഥന്മാരുടെ ഹൃത്തിലും സുതവധ-
ത്താലിന്നു ശോകാന്ത്രഗം. 12

ശകുനി—ജയദ്രഥൻ വന്തൊഴിൽ ചെയ്തു, പേർത്തു വി-
സ്മയം രണേ ഭൂപരിലാത്മപൌരുഷാൽ:
അവർണ്ണ്യമാം തൽപ്പുകഴാകവേ കട-
ന്നിവൻ കവർന്നു സുതനോടുകൂടവേ. 13

ദുര്യോധനൻ—അമ്മാമ!

ശകുനി—ഉണ്ണി! എന്താണ്?

ദുര്യോ—അമ്മാമ! വരൂ. വത്സ! ദുശ്ശാസന! വരൂ. നമുക്കുന്നെ ചെന്നു വന്ദിക്കുക.

ശകുനി—ഉണ്ണി! ദുര്യോധന! അതു വേണ്ട;

പാരം സ്വപന്ന കുലയുദ്ധമിതിഷ്ടമല്ലാം;
പാർത്ഥപ്രിയാൽപ്പെരികെ നമ്മെയവൻ പഴിപ്പൂ;
പോരിൽജ്ജയിച്ചു തെളിയും മുഖമൊന്നൊതുക്കം
പോയച്യുതനെത്തൊഴുതിടുന്നതുതന്നെ നല്ലൂ. 14

ദുര്യോ—അമ്മാമ! അതല്ല. വരുന്നതു വരട്ടേ. നമുക്കച്ഛനെ ചെന്നു വന്ദിക്കുക. (ചുററി നടക്കുന്നു)

ദുര്യോ—അച്ഛ! ദുര്യോധനനായ ഞാൻ വന്ദിക്കുന്നു.

ദുശ്ശാ—അച്ഛ! ദുശ്ശാസനനായ ഞാൻ വന്ദിക്കുന്നു.

ശകു—ശകുനിയായ ഞാൻ വന്ദിക്കുന്നു.

എല്ലാവരും—എന്താണ് ആശീർവ്വാദം ചെയ്യാത്തത്?

ധൃത—പുത്ര! ആശീർവ്വാദമെന്തോ പറയുന്നത്!

അച്യുതാർജ്ജുനപുത്രനുണ്ണിയഭിമന്യുവെ വീഴ്ത്തലാൻ
ആയുസ്സിൽക്കൊതിയില്ലാത്തോർക്കാശിസ്സെന്തിനെ ചെയ്യുഞാൻ

ദുര്യോ—അച്ഛ! എന്തുകൊണ്ടാണ് ഈ സംഭ്രമം?

ധൃത—എന്തുകൊണ്ടാണീസ്സംഭ്രമമെന്നോ?

കുമാരർ നൂറിൽഗ്ഗുണോത്തരനൊററ—
കുമാരിതാനുള്ളു മൽക്കുലത്തിൽ
കനിഞ്ഞു ബന്ധുക്കളവൾക്കു നിങ്ങൾ
കൊടുപ്പു വൈധവ്യമതീവ നിന്ദ്യം. 16

ദുര്യോ—ജയദ്രഥനിവിടെ എന്താണ്?

ധൃത—അവനല്ലേ വരബലംകൊണ്ടു പാണ്ഡവന്മാരെ തടുത്തത്?

ദുര്യോ—എന്ത്! ജയദ്രഥൻ തനിച്ചോ? മററു പലരും കൂടീട്ടാണ്.

ധൃത—അയ്യോ! കഷ്ടം.

പല നിർദ്ദയരൊന്നിച്ചു പൈതലാം പുത്രനേകനിൽ
പ്രഹരിക്കേയവർക്കെന്തേ പതിച്ചീടാഞ്ഞു കയ്യുകൾ? 17

ദുര്യോ—അച്ഛ! വൃദ്ധൻ നദീനന്ദനനെച്ചതിച്ചു
വധിച്ച കയ്യെന്തു പതിച്ചിടാഞ്ഞു?

വീഴ്ച്ചപ്പെട്ടരല്പം കലരാത്തവന്റെ
വധത്തിൽ ഞങ്ങൾക്ക വിഷണ്ണമെങ്കിൽ. 17

ധൃത—ഉണ്ണി! ഭീഷ്മരെ വീഴ്ത്തിയതും, അഭിമന്യുവിനെ കൊന്നതും ഒരുപോലെയാണോ?

ദുര്യോ—അഛാ! എന്തുകൊണ്ട് ഒരുപോലെയല്ല?

ധൃത—ഉണ്ണി! കേട്ടാലും.

സ്വഛന്ദമൃത്യുതാമെഴുന്ന ഭീഷ്മൻ
താൻ ചൊന്നപോലെ ഹതനായ് കൃതാർത്ഥൻ;
ഇവൻ കുലാധാര,മൊരുണ്ണി, ഭഗ്ന-
നായി കിരീടിപ്രഥമപ്രവാളം. 19

ദുര്യോ—അഛാ! അഛാ! ആ കുട്ടി കുട്ടിയല്ല. അഭിമന്യുവാകട്ടെ.

ധൃത—എന്ത്! ദുശ്ശാസനനോ പറയുന്നത്?

ദുര്യോ—അതേ.

വമ്പോർ നേരിട്ടവരും ഞങ്ങൾ ചെയ്ക-
ദ്ദംഭോളിശ്രീചണ്ഡകോദണ്ഡമേന്തി.
അമ്പാ! സൂര്യൻ രശ്മിയാൽപ്പോലെ ചേർത്താ-
നമ്പാലങ്ങും മന്നവന്മാരിലെല്ലാം. 20

ധൃത—ഹാ! കഷ്ടം.

ബാലനൊററക്കു സൗഭദ്രൻ ബലശാലിങ്ങിനെ ചെയ്യുകിൽ
പുത്രവ്യസനസന്തപ്തൻ പാർത്ഥൻ ചെയ്യുന്നതെന്തിനി?

ദുര്യോ—എന്തു ചെയ്യും?

ധൃത—എന്തു ചെയ്യുമെന്ന് നിങ്ങളിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവർ കണ്ടുകൊള്ളും.

ദുര്യോ—അഛാ! ആരാണ് അർജ്ജുനൻ?

ധൃത—ഉണ്ണി! നിനക്ക് അർജ്ജുനനേയും അറിഞ്ഞുകൂടേ?

ദുര്യോ—അറിഞ്ഞുകൂടാ.

ധൃത—അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ എനിക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്നാൽ അർജ്ജുനന്റെ ബലവീൎയ്യങ്ങൾ അറിയുന്നവർ പലരുമുണ്ടു്. അവരോടു ചോദിക്കൂ.

ദുൎയ്യോ—അഹ! അർജ്ജുനന്റെ ബലവീൎയ്യങ്ങൾ അറിയുന്ന ആരോടൊക്കെയാണു്, ഞാൻ ചോദിക്കേണ്ടതു്?

ധൃത—ഉണ്ണി! കേട്ടാലും.

ചോദിയ്ക്കൂ മകനേ! നിവാതകവച-
പ്രാണോപഹാരാർച്ചിതൻ
ശക്രൻതന്നോടു; ശസ്ത്രഹൃഷ്ടമതിയാം
വേടൻ മൃഡൻതന്നോടും;
സർപ്പപ്രാതൽകൊതിച്ചഖാണ്ഡവമെരി-
ച്ചാത്തീയൊടും; പിന്നെ നിൻ-
ദർപ്പം തീർത്തൊരു ഗുഹ്യകത്തലവനാം
ചിത്രാംഗദൻതന്നോടും. 22

ദുൎയ്യോ—അർജ്ജുനന്റെ വീൎയ്യം ഇങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ നമ്മുടെ സൈന്യത്തിൽ അർജ്ജുനന്റെ എതിരാളിയാവാനാരുമില്ലേ?

ധൃത—ഉണ്ണി! ഉണ്ടെങ്കിൽ ആരെല്ലാമാണു്?

ദുൎയ്യോ—കർണ്ണൻതന്നെ.

ധൃത—അഹോ! കേവലം പരിഹാസവിഷയമാണു് ആ സാധു കർണ്ണൻ.

ദുൎയ്യോ—എന്തുകൊണ്ടു്?

ധൃത—കേട്ടാലും.

വർമ്മാർച്ചിതേന്ദ്രന, വനർഘരഥൻ, പ്രമാദി,
വ്യാജോപലബ്ധവിഫലാസ്ത്രബലൻ, ഘൃണാവാൻ,
അർക്കാത്മജൻ വിജയനോടെതിരിട്ടമസ്ത്രവിദ്യാ-
ശ്ലാഘാപാൎത്ഥിന്ദ്രമഹേശപരരെന്നു വന്നാൽ. 23

ശകുനി—ഇവിടുള്ള ഞങ്ങളെ നിന്ദിക്കുവാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടല്ലോ.

ധൃത—ശകുനിയാണിപ്പറയുന്നത്. അല്ലേ! ശകുനി!

എന്നും ദ്യൂതകളിക്കും നീയെന്തുപായമെടുത്തുവോ?
അതിക്കലത്തിൻവൈരാഗ്നിയെരിച്ചു ബാലകങ്ങളും. 24

ദുര്യോ—എന്ത്!

വല്ലഭത്തോടൊച്ചയൊത്തൂഴി വിറപ്പാൻബന്ധമെന്തുവാൻ?
വീണിട്ടും കൊള്ളിമീനാലേ വാനം കത്തിച്ചപോലെയായ്.

ധൃത—ഉണ്ണി! ഇങ്ങിനേയാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്.

പൌത്രൻ പതിച്ചതായ്പ്പാർത്തുശോകംകൊണ്ടുപുരന്ദരൻ
പൊഴിച്ച കൊള്ളിമീൻവട്ടിൽപ്പെട്ടകണ്ണീർക്കണങ്ങളേ.

ദുര്യോ—ജയത്രാത! ചൊല്ലു; പാണ്ഡവരുടെ കൈനിലയിൽ ശംഖപടഹസിംഹനാദങ്ങളോടിടകലർന്ന് എന്തു ശബ്ദമാണിക്കേൾക്കുന്നതെന്നറിയൂ.

ഭടൻ—മഹാരാജാവിന്റെ കല്പനപോലെ. (എന്നു പോയി തിരിയേ വന്നിട്ട്) സംശപ്തകസൈന്യത്തെ പിൻതുടർന്നുപോയി തിരിച്ചെത്തിയ അർജ്ജുനൻ, മരിച്ച പുത്രനെ മടിയിൽവെച്ച് കണ്ണീരിൽ കുളിപ്പിക്കുമ്പോൾ, ജനാർദ്ദനൻ നിന്ദിക്കയാൽ ഒരു സത്യം ചെയ്തു.

ദുര്യോ—എന്താണത്? എന്താണത്?

ഭടൻ—സ്പഷ്ടം തദ്വ്യവസായഹൃഷ്ടർ സഹസാ
തദ്വിക്രമോത്സാഹിമാർ
പൃഷ്ടശ്രീമുഖരായ് ജ്ജയിച്ചിതിനിയെ-
ന്നുച്ചത്തിലാക്കുമ്പൊഴേ

ധൃഷ്ടക്ഷത്രിയരാലുമേറിയ പെരു-
ങ്കുന്നാലുമാക്രാന്തയായ്
കഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടുമൂഴി സംഭ്രമമെഴും
സ്ത്രീപോലെ കമ്പിച്ചുപോയ്. 27

ധൃത—പ്രതിജ്ഞാസാരമാത്രത്താൽ പ്രകമ്പം പാരിനിങ്ങിനെ;
സ്പഷ്ടം വില്ലുതൊട്ടനേരം പിടഞ്ഞും മൂന്നുലോകവും. 28

ദുര്യോ—എന്താണായാളുടെ സത്യം?
ഭടൻ—'ആരെന്നുണ്ണിയെ വീഴ്ത്തിയതാരെല്ലാമതുനിനച്ചു മോദിച്ചു?
സൂരൻമാരയുംമുമ്പേ ക്രൂരമ്പാലവരെ നാളെഞാൻ കൊല്ലും'
എന്നു്.
ദുര്യോ—പ്രതിജ്ഞ തെററിക്കുവാൻ വേണ്ട യത്നം ഞാൻ ചെയ്തു കൊള്ളാം.
ധൃത—മകനേ! എന്താണു് ചെയ്യുന്നതു്?
ദുര്യോ—എല്ലാം അക്ഷൗഹിണികളെക്കൊണ്ടും ജയദ്രഥനെ മറച്ചും. പിന്നെ—

ദ്രോണോപദേശപ്പടി ഞാൻ ചമച്ചും
ചേണാർന്നിട്ടും വ്യൂഹമഭേദ്യമായി;
ഖേദാൽഗൃഹം യോധരൊത്തു തീയിൽ
കാര്യം ഫലിക്കാതവനും പതിക്കും. 30

ധൃത—ചെന്നാഴിയിലൊളിച്ചാലും പാരേ വാനേറിവാഴ്കിലും,
ചെല്ലും പിന്നാലെയകൃഷ്ണ—പക്ഷസ്സിൻ ബാണമങ്ങമേ.
ഭടൻ—എന്നുമാജ്ഞനടത്തുന്നീ മന്നന്നഹിതമീവിധം
അന്യനേകൻ പറഞ്ഞീടിൽ പിന്നെജ്ജീവിക്കയില്ലവൻ.
(പിന്നെ ഘടോൽക്കചൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)
ഘടോൽക്കചൻ—ഈ ഞാനാകട്ടെ—

പോകുന്നു സൗഭദ്രവധം വിധിച്ചൊര-
പ്പാപിഷ്ഠനാം വൈരിയെയൊന്നു കാണുവാൻ

ചക്രായുധാജ്ഞാവശനായ് ശ്ശ്രിതാങ്കശം
ശങ്കിച്ചിടേന്ദ്രൻ ബലിയെക്കണക്കിനേ. 33

(കീഴ്പ്പൊട്ടു നോക്കീട്ട്) ഇതാ ഗോപുരദ്വാരം. ഇവിടെ ഇറങ്ങുകതന്നെ.

(ഇറങ്ങീട്ട്) ഞാൻതന്നെ എന്നെ അറിയിക്കാം.

കൃഷ്ണാജ്ഞാകരനാം ഘടോൽക്കചനയേ!
ഹൈഡിംബനീവന്ന ഞാൻ
കേടാൽശ്ശത്രുതക്കുടിടും ഗുരുവിരന-
ക്കാരണമൊന്നത്ര മേ.
ദുശ്ശാ—കേറാം ശത്രുഗൃഹത്തിലേക്കു കരളിൽ-
ക്കാളുന്നു മേ കൌതുകം
കുസാതോത്തുക കേശവന്റോ മൊഴി നീട്ടു
ദുഃശ്ശാധനൻ ഞാനിതാ. 34

ഘടോൽ—(പ്രവേശിച്ചിട്ട്) അല്ലാ! അത്ര ഭവാൻ ധൃതരാഷ്ട്രൻ ഇതാ ഇരിക്കുന്നു. ഇദ്ദേഹം ലളിതഗംഭീരാകൃതിയായിരിക്കുന്നു. ആശ്ചര്യമാശ്ചര്യം!

വൃദ്ധൻ വിവൃദ്ധധൃതിയാലെ ശതാത്മജാത-
ശ്രദ്ധോദഗ്രരൂപമുടയോൻ ജരബാധിയാത്തോൻ;
ഇദ്ദേഹമന്ധതവഹിപ്പതമർത്ത്യർ ഭീത്യാ
തദ്ദേശരക്ഷ കരുതിബ്ഭൃത! ചെയ്യതാവാം. 35

പിതാമഹ! ഘടോൽക്ക.. അല്ലല്ലാ! യുധിഷ്ഠിരാദികളായ എന്റെ ഇരിക്കന്മാർ ഭവാനെ വന്ദിക്കുന്നു. പിന്നെ ഘടോൽക്കചനായ ഞാനും.

ധൃത—ഉണ്ണീ! വരൂ. വരൂ.

മോദിപ്പതിപ്പി മൊഴിയാലെ ഞാൻ, നിസ്-
സ്സോദര്യനാശാൽസ്സ്വപമരൈശ്ചരോനാൻ

മനസ്സിൽ നീയിനിലയോർപ്പതില്ലാ
മൽപ്പുത്രദോഷാൽകൃപണീകൃതൻ ഞാൻ. 36

ഘടോൽ—അഹോ! അത്രവേഗം കല്യാണശീലൻതന്നേയാണ്. കല്യാണങ്ങൾക്കു വിളനിലമായ പിതാമഹനോടു ഭഗവാൻ ചക്രായുധൻ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—

ധൃത—(എണീററുനിന്ന്) ഭഗവാൻ ചക്രായുധൻ എന്താണ് കല്പിക്കുന്നത്?

ഘടോൽ—വേണ്ട. വേണ്ട. വേണ്ട. ഭവാൻ ഇരുന്നുകൊണ്ടുതന്നെ ജനാർദ്ദനൻെറ സന്ദേശം കേട്ടാൽമതി.

ധൃത—ഭഗവാൻ ചക്രായുധൻെറ കല്പനപോലെ. (ഇരിക്കുന്നു)

ഘടോൽ—പിതാമഹ! കേട്ടാലും—"ഹാ! വത്സ! അഭിമന്യോ! ഹാ വത്സ! കുരുകുലപ്രദീപ! ഹാ വത്സ! യദുകുലപ്രവാള! നിൻെറ അമ്മാമനായ ജനാർദ്ദനനേയും എന്നേയും ഉപേക്ഷിച്ചു മുത്തച്ഛനെ കാണ്മാൻ ആഗ്രഹിച്ചു നീ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു പോയോ?" പിതാമഹ! ഒരു പുത്രൻ മരിച്ചിട്ട് അർജ്ജുനൻെറ അവസ്ഥ ഇങ്ങിനെയായിരിക്കുന്നു. പിന്നെ അങ്ങയുടെ കഥ എന്താവും? അതുകൊണ്ടു പുത്രശോകാഗ്നി പ്രാണമയഹവിസ്സിനെ ദഹിക്കാതിരിപ്പാൻ ഉടനെ ആത്മബലം ഉണ്ടാക്കിക്കൊള്ളുക എന്ന്:—

ധൃത—കോപം കലർന്നുകൊണ്ടേവം കൃഷ്ണനോതിയയക്കയാൽ
കാണ്മൂ ഗാണ്ഡീവിയെ ക്ഷത്രകുലത്തിൻ കാലനായി ഞാൻ.

ദുര്യോ—ഇതു ഹാസ്യമായിരിക്കുന്നു.

ഘടോൽ—എന്തുകൊണ്ടാണിതിനെ ഹസിക്കുന്നത്?

ദുര്യോ—ഇതാണ് ഹസിക്കുന്നത്.

സുരരാജ്യമന്ത്രിപ്പുമത്സരമേററം ഞങ്ങളോടെഴും കൃഷ്ണൻ
ഒരുപാർത്ഥനാൽ നശിക്കും വിരുതേറും ക്ഷത്രലോകമെന്നോർപ്പോൻ.

ഘടോൽ—

പൃച്ഛിക്കയോ നീ! പറയുന്നതീ ഞാൻ,
പറഞ്ഞയച്ചോൻ പ്രഭു ചക്രപാണി,

പാർത്ഥൻ നടത്തും പണിതാൻ പ്രസംഗം
പാർത്താൽബ്ഭൂപാനേ ഇതു ഹന്ത ചേരു. 39

അത്രയല്ല, ജനാർദ്ദനസന്ദേശം ഭവാനും കേൾക്കണം.

ദുശ്ശാ—അതുവേണ്ട. എടോ! ക്ഷത്രിയരെ അവമാനിക്കുന്നവനേ!

ഏവൻതന്നാജ്ഞ ഭൂപാലരേവരും കേൾപ്പു ഭൂമിയിൽ,
ആ മന്നന്റെ സന്ദേശമയ്യോ മറ്റാരുത്തനും.

ഘടോൽ—എന്ത്! എന്ത്! നിങ്ങൾക്ക ഭഗവാൻ ചക്രായുധൻ രാജാവല്ല, അല്ലേ? നോക്കൂ:—

ആരാൽ മുക്തരശക്തരുഴിപർ ജരാസന്ധാലയത്തിങ്കൽനി-
ന്നാരാൽബ്ഭീഷ്മജയേ ഹരിച്ചിതു മിഴിച്ചൂഴീന്ദ്രർ വാഴുംവിധൌ
ശ്രീ, യാരാലവനെബ്ഭജിപ്പൂ സതതം ശ്രീവത്സഗേഹത്തിൽ വാ-
ണാരാജാധിപനെന്നുകൊണ്ടു തവ രാജാവല്ല ചക്രായുധൻ?

ദുര്യോ—ദുശ്ശാസന! മതി. മതി. വാദിക്കേണ്ടാ.

രാജാവോ താനരാജാവോ ബലിയോ ബലഹീനനോ
ആരായാലും കഥിച്ചീടേണ്ടതു്; എന്തോതി നിൻപ്രഭു?

ഘടോൽ—അതേ. അതേ. ത്രൈലോക്യനാഥനായ തത്രഭവാൻ നാരായണൻ പ്രഭുതന്നെ. വിശേഷിച്ചും ഞങ്ങൾക്ക പ്രഭു. സന്ദേശം കേൾക്കുക.

അറിക ഭുവി മുടിഞ്ഞു ക്ഷത്രിയക്കൂട്ടമൊട്ടു-
ക്കരചശതവിനാശാലൂഴിഭാരം കെടട്ടേ
നിജസുതനിധനത്താലുഗ്രശസ്ത്രങ്ങൾ തൂകും
വിജയനു സമരത്തിൽസ്സർവ്വവും സാദ്ധ്യമത്രേ. 43

ശകുനി—വാക്കാൽമാത്രമിതിങ്ങിനെ

വരുമെന്നാൽ വെന്നിതീവസുന്ധരയെ,
വാക്കോരോന്നിലുമോർക്കുകിൽ
വിശ്വക്ഷത്രപ്രണാശമൊപ്പിച്ചു. 44

ഘടോൽ—എടാ! എടാ! ശകുനിയാണിപ്പറയുന്നത്! അല്ലേ ശകുനി!

അക്ഷം ത്യജിക്കൂ ശകുനേ! ശരയോഗ്യമാക്ക-
കഷ്ടാപദം പടയിലിങ്ങതുതന്നെ നല്ലൂ;
ഇല്ലിങ്ങു ദാരഹരണം സ്വപനസ്ത്രമില്ലാ
പ്രാണൻ പണം രതിയിതിൽക്കടുതാം ശരങ്ങൾ. 45

ദുശ്ശാസനൻ—(എടാ! എടാ! എന്നുള്ള പ്രയോഗംകൊണ്ട്)

കടുവചനമൊടാക്ഷേപിക്കമീദീർഘഹസ്തൻ
കടുകളുവിഹ കീഴ്മേൽ നോക്കിടാതോതിടുന്നു;
തവ ജനനിവഴിക്കുണ്ടുഗ്രമാം ഗർവ്വമെന്നാ-
ലിവരുമറിക രക്ഷോരൂക്ഷരൗദ്രാത്മകന്മാർ. 46

ഘടോൽ—പാപം ശമിക്കട്ടെ! പാപം ശമിക്കട്ടെ! നിങ്ങൾതന്നെ രാക്ഷസരേക്കാൾ ഏററവും ക്രൂരന്മാർ. എന്തെന്നാൽ,

വെക്കില്ലാ തീയ്യു രക്ഷസ്സുകൾ സഹജരുറ-
ങ്ങുന്ന ലാക്ഷാഗൃഹത്തി-
ലൊന്നാക്കില്ലാ ഭ്രാതൃപത്നീമുടി തൊട്ടുകയുമീ-
രാക്ഷസക്കിപ്രകാരം
ഓർക്കില്ലാ രാക്ഷസന്മാർ സുതവധകഥയും
പോരിൽ; വല്ലാത്ത വൈരൂ-
പ്യോഗ്രാചാരങ്ങളുണ്ടെങ്കിലുമവർ ദയയേ-
ന്തീരെ വർജ്ജിച്ചതില്ല. 47

ദുശ്ശാ—വന്നല്ലോ ദൂതിനായ് യുദ്ധത്തിന്നു വന്നവനല്ല നീ
സന്ദേശം കേട്ടുപോയ്ക്കൊൾക കൊന്നീടാ ഞങ്ങൾ ദൂതരെ.

ഘടോൽ—എന്തെന്ത്? ദൂതൻ എന്നു പറഞ്ഞ് എന്നെ ആക്ഷേപിക്കുന്നുവോ?

അല്ലാ; ഞാൻ ദൂതനല്ല.

വാഗ്വാദം മതി, എല്ലാരും ഒന്നൊന്നു പ്രഹരിക്കുവിൻ
ഞാണറുക്കാററ സൌഭദ്രൻതാനല്ലിന്നിങ്ങു വന്ന ഞാൻ.

ഇതെനിക്കു ബാല്യംമുതൽക്കുള്ള വലിയ ഒരു മനോരഥമാണ്, ഇതാ.—

ചുണ്ടും കടിച്ചിതാ മുഷ്ടി ചുരുട്ടി ഞാൻ ഘടോൽക്കചൻ;
ഘോരം വൈകാതിനിക്കാലചോദിതന്മാരെണ്ണീക്കുക.

ധൃത—പൌത്ര! ഘടോൽക്കച! ഭവാൻ ക്ഷമിക്കു. ഞാൻ പറയുന്നു.

ഘടോൽ—എന്റെ കോപം അടങ്ങുന്നില്ല. എങ്കിലും പിതാമഹൻ പറയുന്നതുകൊണ്ടു ഞാൻ ദൂതൻതന്നെയായി. തത്രഭവാൻ നാരായണനോട് എന്താണ് തിരുമനസ്സറിയിക്കേണ്ടത്?

ദുര്യോ—ഛീ! ആരോടാണ് തിരുമനസ്സറിയിക്കുന്നത്? എന്റെ വാക്കായി അവനോടിങ്ങിനെ പറയു:—

വാക്കെന്തിന്നു വൃഥാ കഥിപ്പതധികം?
പല്ലിങ്ങു നിൻപൌരുഷം;
വാളും പോരിനൊരുങ്ങുമ്പോൾ മൊഴിചുരു-
ക്കീടുന്നതത്രേ ഗുണം;
തിക്കം ഭൂപശതാതപത്രവൃതനായ്
വൈകാതിവൻ വന്നിടാം;
നിൽക്കു പാർത്ഥനൊടൊത്തു നീ പ്രതിവച-
സ്സേകാം ശിതാസ്ത്രങ്ങളാൽ.

ഘടോൽ—പിതാമഹ! ഞാൻ പോകട്ടേ.

ധൃത—പൌത്ര! പൊയ്ക്കോളൂ. പൊയ്ക്കോളൂ.

ഘടോൽ—അല്ലേ രാജാക്കന്മാരേ! ജനാർദ്ദനന്റെ ഒടുവിലെ സന്ദേശം കേട്ടാലും.

ധർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യു, ഹിതമേകുക ബാന്ധവക്കു,
കർമ്മങ്ങളിങ്ങു കൊതിപോലെ കഴിക്കുകെല്ലാം,
ജാത്യോപദേശസമമർജ്ജുനരൂപവും പൂ-
ണ്ടെത്തും ഖരാംശുകരമൊത്തു ഭവൽകൃതാന്തൻ. 52

(എല്ലാവരും പോയി)

(ദൂതഘടോൽക്കചം കഴിഞ്ഞു)

ശുഭം ഭവിക്കട്ടേ.

കവിതിലകൻ കണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ, ബി. ഏ.

1000 മുതൽ 1100-ാമാണ്ടുവരെയുള്ള

ഭാഷാപദ്യസാഹിത്യം

1100-ാമാണ്ടോടുകൂടി അവസാനിച്ച നമ്മുടെ ശതവർഷം പലതുകൊണ്ടും പ്രത്യേകസ്മരണയെ അർഹിക്കുന്ന ഒന്നാകുന്നു. മുമ്പു കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളവയിൽ ഒന്നിനുംതന്നെ ലോകചരിത്രത്തിൽ ഇത്രയും പ്രാധാന്യമുണ്ടായിരിക്കുമോ എന്നു സംശയമാണ്. ഈ ശതവർഷത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള അത്ഭുതപൂർവ്വങ്ങളായ പല സംഭവങ്ങളും—സംരംഭങ്ങളും—ലോകത്തെ സമൂലം ഇളക്കിമറിച്ചിരിക്കുന്നു. മുമ്പു മുപ്പതും നാല്പതും സംവത്സരങ്ങൾകൊണ്ട് ഉണ്ടാകുന്ന സ്ഥിതിഭേദങ്ങൾ ഈ ശതവർഷത്തിൽ മൂന്നും നാലും മാസങ്ങൾകൊണ്ടു സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു; അതുപോലെ ആറും ഏഴും കൊല്ലങ്ങൾകൊണ്ടു മുമ്പുണ്ടാകാറുള്ള മാററങ്ങൾ അത്രയും ആഴ്ചകൾകൊണ്ട് ആവിർഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. വ്യതീതങ്ങളായ ശതാബ്ദങ്ങളിൽ ഒന്നിലുംതന്നെ ലോകത്തിന് ഇത്രമാത്രം കണ്ടാൽ അറിയാത്ത മാററം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഈ മാററങ്ങൾകൊണ്ടു ലോകത്തിനു ആമൂലശിഖം ഒരു പ്രചലനം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിനു വാദമില്ല. ഏതു ദേശത്തിലും ഉള്ള ജനസമുദായത്തിന്റെ ജീവിതാദർശം, ജാതി, മതം, ധർമ്മം, ഭാഷ, രാഷ്ട്രം മുതലായവയിലെല്ലാം മുമ്പു പറഞ്ഞ പ്രചലനവ്യാപാരത്തിന്റെ അംശങ്ങൾ ശക്തിയോടുകൂടി വ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു നിഷ്പ്രയാസം ഗ്രഹിക്കാം. ഈ ശതവർഷത്തിന്റെ പ്രാരംഭദശയിൽ നാം കണ്ട ലോകത്തെ അല്ല അതിന്റെ ചരമകാലത്തിൽ കാണുന്നതെന്നു സ്പഷ്ടമാണ്.

ഇപ്രകാരം സർവ്വത്ര വ്യാപ്തമായിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിഭേദം നമ്മുടെ ഭാഷയേയും ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. തീക്ഷ്ണങ്ങളായ പല സമരങ്ങളും ഈ കാലത്തിൽ ഭാഷാലോകത്തിലും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഈ സംരംഭങ്ങളോടുകൂടി പഴയ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു കോട്ടവും ചാട്ടവും തട്ടുവാൻ ഇടയായി. തൽസ്ഥാനങ്ങളിൽ നവീനമതങ്ങൾ ആവിർഭവിച്ചുതുടങ്ങി. മററുള്ളവയെന്നപോലെ നമ്മുടെ ഭാഷക്കും ഈ ശതാബ്ദത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിനുശേഷമാണ് വലിയ മാററങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. പതിനൊന്നാംശതാബ്ദത്തിന്റെ ആരംഭകാലത്തിൽനിന്ന് അതിന്റെ അന്ത്യദശയായപ്പോഴേക്കും ഭാഷയുടെ സ്ഥിതിഗതികൾക്ക് എത്രമാത്രം മാററം വന്നിട്ടുണ്ടെന്നും, അതുകൊണ്ടു ലബ്ധമായിരിക്കുന്ന ഉൽക്കർഷത്തിന്റേയും അപകർഷത്തിന്റേയും സ്വഭാവം എന്തെന്നും ഉപരിഭാഗത്തിൽ ചെയ്യുന്ന വിചിന്തനംകൊണ്ടു തെളിയുന്നതാണ്.

ഈ ശതവർഷത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധത്തിനും ഉത്തരാർദ്ധത്തിനും തമ്മിൽത്തന്നെ വലിയ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നു മുമ്പു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. പൂർവ്വാർദ്ധത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള മാററങ്ങൾ പ്രശാന്തതയുടേയും, വിവേകത്തിന്റേയും പരിപാകഫലങ്ങളായിരുന്നു. അതിനാൽ ആ മാററങ്ങൾക്കു, ലോകത്തെ ധർമ്മത്തിൽനിന്നു വ്യതിചലിപ്പിച്ചു സമാധാനസീമയെ ഭഞ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

"പുരാ യത്ര സ്രോതഃ പുളിനമധുനാ തത്ര സരിതാം
വിപര്യാസം യാതോ ഘനവിരളഭാവഃ ക്ഷിതിരുഹാം
ബഹോർദൃഷ്ടം കാലാദപരമിവ മന്യേ വനമിദം
നിവേശശ്ശൈലാനാം തദിദമിതി ബുദ്ധിം ദ്രഢയതി".

എന്നു മഹാകവിയായ ഭവഭൂതി പറയുന്നതുപോലെ, വസ്തുസ്ഥിതിക്ക് എന്തെല്ലാം മാററങ്ങൾ സംഭവിച്ചാലും, അത്

ഇതുതന്നെ എന്നു നിശ്ചയംവരുത്തുന്നതും (തദിദമിതി ബുദ്ധിം ദൃഢയതി), സചേതസ്സിദ്ധവും ആയ ആത്മചൈതന്യം വിട്ടുപോയിരുന്നില്ല. ഉത്തരാർദ്ധത്തിന്റെ അന്ത്യദശാപ്തിയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള മാററം നേരേ വിപരീതമാകുന്നു. ഈ കാലത്തിൽ മാററങ്ങൾ സംവത്സരംതോറുമോ മാസംതോറുമോ അല്ല, ദിവസംതോറുംതന്നെ സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവ അധികവും ഉദ്വേഗപൂർവ്വമായ സാഹസവിചാരത്തിന്റെ അസ്പൃഹണീയങ്ങളായ ദുരപത്യങ്ങളും ആണു്. ഈ തത്വം ഏറെക്കുറെ ഭാഷയേയും സംബന്ധിപ്പിക്കാം. സാഹിത്യത്തിന്റെ വടിവിനു്, ഉത്തരാർദ്ധത്തിന്റെ അന്ത്യദശ സമീപിച്ചതോടുകൂടി, ഉടവും ചടവും വന്നു. പൂർവ്വാർദ്ധത്തിൽ ഏററവും വിശിഷ്ടങ്ങളായ കൃതികളെ നിർമ്മിച്ചു ഭാഷയെ ഭൂഷിപ്പിച്ചും പോഷിപ്പിച്ചും ശാശ്വതമായ യശഃസ്തംഭത്തെ നാട്ടിയിട്ടുള്ള കവിസമ്രാട്ടുകൾക്കു് അനന്തരകാലത്തിൽ സാഹിത്യത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനവും ഇല്ലെന്നുവന്നുകൂടി. എന്നാൽ പൂർവ്വകവികേസരികളുടെ ആദർശങ്ങളെ അനുസരിച്ചു നോക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഉത്തരാർദ്ധത്തിന്റെ അന്ത്യകാലത്തോടുകൂടി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയും, നവീനന്മാർ അത്യുൽകൃഷ്ടസ്ഥാനത്തിൽവെച്ചു് ആരാധിക്കുന്നവയും ആയ കൃതികളിൽ പലതും ഭാഷാലോകത്തിൽ മാന്യത ലഭിക്കാത്തവയാണെന്നും തെളിയും. ഈ ശതവർഷത്തിന്റെ ആദിയിലും അന്ത്യത്തിലും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള മാററങ്ങൾക്കു, പൂർവ്വാസ്തപർവ്വതങ്ങൾക്കും ദക്ഷിണോത്തരധ്രുവങ്ങൾക്കും എന്നപോലെ, ഒരിക്കലും അടുക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തവിധം അത്രയും അകൽച്ചയുണ്ടെന്നാണു് ഇതിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കേണ്ടതു്.

ആയിരാമാണ്ടോടുകൂടി അവസാനിക്കുന്നതും, അടുത്തു തുടങ്ങുന്നതും ആയ ശതവർഷങ്ങളുടെ സന്ധിദശ ഭാഷയ്ക്കു് അധികം ശോഭനമായ ഒന്നായിരുന്നു. സരസ്വതീകടാക്ഷസമ്പന്നനായ കവീന്ദ്രൻ കോയിത്തമ്പുരാൻ, സാഹിത്യസ്തുത്യഹർമ്മ്യമായ രവി

വർമ്മൻതമ്പി മുതലായവരാൽ അനുഗൃഹീതമായ ഒരു വിദ്വൽസദസ്സിൻ്റെ നേതാവും, സംഗീതത്തിലും സാഹിത്യത്തിലും ഒരുപോലെ നിപുണനും, കേരളശിഖാമണിയും, മഹാകവീശ്വരനും ആയ സ്വാതിതിരുനാൾ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഈ കാലത്തിലാണു് നാടു വാണിരുന്നതു്. പൂർവ്വകലകളെ പ്രകാശിപ്പിച്ചു പരിപോഷിപ്പിക്കുക എന്നതു് അവിടുത്തെ പാവനങ്ങളായ വ്രതങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു. മിക്കവാറും ഇക്കാലത്തുതന്നെ കൊച്ചിരാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്ന മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടും ഈ ഗർഭശ്രീമാനെപ്പോലെതന്നെ സാഹിത്യപോഷണനിരതനും മഹാഭക്തനും ആയ ഒരു മഹാകവിയായിരുന്നു. കൊടുങ്ങല്ലൂർ വിദ്വാൻ ഇളയതമ്പുരാനും ഈ ദശാസന്ധിയിൽ കേരളത്തെ അലങ്കരിച്ചിരുന്ന ഒരു പൂജ്യപാദൻതന്നെ.

ഇക്കാലത്തു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കൃതികൾ അധികവും കഥകളികൾ ആകുന്നു. എന്തെന്നാൽ, അന്നു ജനങ്ങൾക്കു് ആട്ടക്കഥകളിൽ അസാധാരണമായ അഭിരുചി വർദ്ധിച്ചുവന്നിരുന്നു. കൊച്ചിയിൽ നാടുവാണിരുന്ന (ഇരിങ്ങാലക്കുടെവെച്ചു തീപ്പെട്ട) മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കഥകളിയിൽ അത്യാസക്തനായിരുന്നു. സംഗീതത്തിലും സാഹിത്യത്തിലും അന്യാദൃശമായ നൈപുണ്യമാണു് അവിടുന്നു സ്വാധീനമാക്കിയിരുന്നതു്. അവിടുത്തെ ആശ്രയിച്ചും ഒരു വിദ്വൽസമുദായം ഉപജീവിച്ചുവന്നു. ഇപ്രകാരം ഒരേകാലത്തു രണ്ടു ഭോജരാജാക്കന്മാരെക്കൊണ്ടു് അലംകൃതയാകുന്നതിനുള്ള സൌഭാഗ്യം പ്രസ്തുതശതവർഷാരംഭഘട്ടത്തിൽ മലയാളഭാഷയ്ക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. കൊച്ചി മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കഥകളിക്കാരെ താമസിപ്പിച്ചു് അവർ പതിവായി അഭിനയിക്കുന്നതിനു കൃതികൾ നിർമ്മിച്ചുകൊടുത്തുവന്നു. ഒരു ദിവസം കളിച്ച കഥ അടുത്തദിവസം ഉപയോഗിക്കരുതെന്നായിരുന്നു അവിടുത്തെ നിശ്ചയം. ഇതുനിമിത്തം അവിടുന്നു പതിവായി ഓരോ ആട്ടക്കഥകൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതായി വന്നുകൂടി.

ഇപ്രകാരം അവിടുന്നു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ആട്ടക്കഥകൾ എണ്ണംകൊണ്ടു നൂറിലധികം വരുമെന്നു തോന്നുന്നു. അവിടുത്തെ സാഹിത്യപരിശ്രമം എത്രമാത്രം വിപുലമാകുന്നു എന്നു് ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ ഏകദേശം ഊഹിക്കാമല്ലോ.. ഇപ്പോൾ, പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള എഴുപത്തിരണ്ടുദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ അവിടുത്തെ കൃതികൾ ഒന്നുംതന്നെ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അവിടുത്തെ കൃതികൾ വല്ലതും അച്ചടിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നുതന്നെ സംശയമാണു്. ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവയും, ലബ്ധപ്രചാരങ്ങളും ആയ പല ആട്ടക്കഥകളെയുംപോലെ ഗുണോൽകൃഷ്ട്യം തികഞ്ഞവയാണു് അവിടുത്തെ കൃതികൾ. ഒരുകാലത്തു് അവക്കു കൊച്ചിരാജ്യത്തിൽ നല്ല പ്രചാരം ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. അന്നു തിരുവിതാംകൂറിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള തെക്കൻകഥകൾക്കു കൊച്ചിയിൽ പ്രചാരം ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കാൻ ഇടയില്ല.

ഒരുകാലത്തു മദ്ധ്വമതത്തിനു കൊച്ചിയിൽ വലിയ പ്രചാരമുണ്ടായിരുന്നു. രാജകുടുംബംകൂടി ഈ മതത്തെ പൂർണ്ണമായി ആദരിച്ചുവന്നു. നമ്മുടെ ആട്ടക്കഥകളുടെ കർത്താവായ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു മദ്ധ്വമതത്തിൽ ധൃതനിഷ്ഠനും, അതനിഷ്ഠനും ആയ ഒരു ഭക്തനായിരുന്നു. ഈ മതത്തോടു് അവിടുത്തേക്കുള്ള ഭക്തിബഹുമാനങ്ങളുടെ പാരമ്യം കൃതികളിൽ നല്ലപോലെ പ്രതിഫലിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആട്ടക്കഥകളിൽ സ്ഥാനത്തിലും അസ്ഥാനത്തിലും മദ്ധ്വമതത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ ഘോഷിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു തൃപ്തനാകാതെ 'മദ്ധ്വവിജയം' എന്ന ഒരു ആട്ടക്കഥതന്നെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇതു് ഈ മതത്തിന്റെ വൈഭവത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കുവാനാണെന്നു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. അവിടുത്തെ ആട്ടക്കഥകളിലെ ഉത്തമപാത്രങ്ങളെല്ലാം മദ്ധ്വമതാവലംബികളാകുന്നു.

"സ്വർഗ്ഗസ്ത്രീവർഗ്ഗഗീതാത്ഭുതനിജയശസാ
ശ്രാദ്ധദേവസ്യ വംശ്യോ
ഭർഗ്ഗാദൌജാസ്സുപോഷാൻ സ്വഗുണഗണയുതോ
മദ്ധ്വശാസ്ത്രപ്രവീണഃ"

(സഗരോപാഖ്യാനം)

"ലോകേഷു വിഖ്യാതഉദാരകൃത്യഃ
ശ്രീകാന്തസേവോത്സുകമാനസസ്സദാ
സ നർമ്മദാതീരലസന്നിജാശ്രമേ
മുനിപ്രവീരസ്സുഖമാസ്സ ഭൂപഃ".

(ഭാർഗ്ഗവചരിതം)

ഭർത്തൃപരിത്യക്തയായ ദമയന്തി വനാന്തരത്തിൽ അലഞ്ഞു നടക്കുമ്പോൾ, കാണുന്ന മുനികളോടു പറയുന്ന ഭാഗത്തിൽ,

"മദ്വചശ്ശൃണുത മുനയഃ
മദ്ഭൂപശിഷ്യാ യൂയം"

(നളചരിതം രണ്ടാം ദിവസം)

എന്നു കാണുന്നതും അവിടുത്തേക്കു ഈ മതത്തോടുള്ള ആസക്തിവിശേഷത്തെ കാണിക്കുന്നതിനു പുറമേയും പല ഭാഗങ്ങളും ഉദാഹരിക്കപ്പെടാം. 'ഭൂപവിജയം' മൂന്നാം ദിവസത്തെ കൂട്ടുകഥയാണ്. ഇതിൽനിന്നു ഈ മതത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന പല തത്വങ്ങളേയും ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയും. ഇരിഞ്ഞാലക്കുട ദേവനിലും തൃപ്പൂണിത്തുറ ദേവനിലും അവിടുത്തേക്കു ഉണ്ടായിരുന്ന ഭക്തിക്കു അളവുണ്ടായിരുന്നില്ല.

"കർണ്ണോദ്യന്മകരാകുണ്ഡലധര-
സ്സ്വർണ്ണാഭനാഭിസ്ഫുരൽ-
സ്വർണ്ണാജനാനനവർണ്ണ്യമാനമഹിമാ
പൂർണ്ണത്രയീനായകഃ
അർണ്ണോരാശിവരോല്ലസന്നിജഗൃഹാ-
ചർണ്ണാവരസ്പർശിതഃ
കർണ്ണാരിപ്രിയകൃൽ സ പാതു സതതം-
ദീർണ്ണാമിതശ്രീഗുണഃ".

(നളചരിതം)

ഇത്യാദി പല ഭാഗങ്ങളും ഉദാഹരിക്കാം.

അവിടുന്നു സംഗീതസാഹിത്യങ്ങളിൽ ഒരുപോലെ വിദഗ്ദ്ധനായിരുന്നു എന്നു മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. മിക്കവാറും എല്ലാകൃതികളും ഈ അഭിപ്രായത്തിന്റെ സാധുത്വത്തെ തെളിയിപ്പിക്കുന്നവയാണ്. കോട്ടയത്തു തമ്പുരാൻ, ഉണ്ണായിവാരിയർ, ഇരയിമ്മൻതമ്പി മുതലായ മഹാകവികളുടെ കൃതികളിലെ പലഭാഗങ്ങളേയും അതിശയിക്കത്തക്ക ഗുണപൌഷ്കല്യം അവിടുത്തെ ആട്ടക്കഥകളിൽ ദുർല്ലഭമല്ല. അവിടുത്തെ കൃതികൾ എണ്ണംകൊണ്ടും വണ്ണംകൊണ്ടും ശ്രദ്ധയെ അർഹിക്കുന്നവയാണ്. ബാലിവധം, നളചരിതം (അഞ്ചുദിവസം), സഗരോപാഖ്യാനം (മൂന്നുദിവസം), നിവാതകവചകാലകേയവധം (രണ്ടുദിവസം), അജാമിളമോക്ഷം, ഭാർഗ്ഗവചരിതം (ഒമ്പതു ദിവസം), താടകാവധം, യാഗരക്ഷ, അഹല്യാമോക്ഷം, വ്യാസാവതാരം (നാലുദിവസം), ദക്ഷയാഗം (രണ്ടുദിവസം), ശാകുന്തളം (രണ്ടുദിവസം), വാമനമാഹാത്മ്യം, മുചുകുന്ദമോക്ഷം, മഝാവിജയം (മൂന്നുദിവസം), കബന്ധമോക്ഷം, സീതാന്വേഷണം (രണ്ടുപാദം), രാവണപരാജയം, ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം, സന്താനഗോപാലം, സീതാസ്വയംവരം, ജരാസന്ധപ്രഥമപരാജയം, ജരാസന്ധചരമപരാജയം, രുക്മിണീവിവാഹം, പാരിജാതഹരണം, മിത്രവിന്ദാസ്വയംവരം, രേവതീസ്വയംവരം, ഭദ്രാദേവീസ്വയംവരം, നീലാസ്വയംവരം, ബലഭദ്രതീർത്ഥയാത്ര, കാളീസ്വയംവരം, ലക്ഷണാപഹരണം, ദൂതവാക്യം (രണ്ടുദിവസം), ദുശ്ശാസനവധം [illegible], ഭീമസേനവിജയം, കൃഷ്ണാവതാരം, രാജസൂ[illegible]തലായവ അവിടുന്നു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ചില ആട്ടക്കഥകളാകുന്നു. പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള എഴുപതിരണ്ടുദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥകളുടെ കർത്താക്കന്മാർ എടുത്തിട്ടുള്ളവയും അല്ലാത്തവയും ആയി അനവധി പൌരാണികവൃത്തങ്ങളെ അവിടുന്നു സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചില കൃതികൾ സംസ്കൃതമയങ്ങൾതന്നെ എന്നു പറയാം.

ഭാഷാവിലാസം

ശബ്ദാർത്ഥങ്ങളിൽ അവിടുത്തേക്കു്. അസാധാരണനിഷ്കർഷയുണ്ടു്. രസപുഷ്ടി, സന്ദർഭശുദ്ധി, മനോധർമ്മം മുതലായ ഗുണങ്ങളിൽ അവിടുന്നു് ഒട്ടും താഴ്ന്നുനിൽക്കുന്നില്ല. രസപ്രകടനാനുകൂലങ്ങളായ പദങ്ങൾ അവിടുത്തേക്കു സ്വാധീനങ്ങളാണു്.

"മൃദിതമൃദുമൃണാളീപാളികാഭം പികാളീ-
മൃദുരവജയിഗീതാപാരണീ രേവതീ സാ
നളിനസുദളനേത്രാരാളിദ്ധരച്യുതേഷ്ടം
ദളിതവിവിധദൈന്ദം നാളിഭം രാമമാഹ".

(തീർത്ഥയാത്ര)

എന്ന ഭാഗത്തിലെ പദലാളിത്യവും,

"ശ്രീമന്മോക്ഷദസൂത്രകർത്തൃഭഗവ-
ന്നാരായണാംശോത്തമ-
ശ്രീമദ്വ്യാസകഥാനുവാദകുതുകാൽ
ഗ്രന്ഥഃ കൃതോയം മയാ
നോ കൃഷ്ണാത്ഭുതപാദസംഗിസുരലോ-
കാഭിസ്രവൽസ്വർദ്ധുനീ-
വേഗോദഞ്ചദദൃഷ്ടപാരകവിതാ-
സാമർത്ഥ്യതഃ സജ്ജനാഃ!"

(വ്യാസാവതാരം)

എന്ന പദ്യത്തിലെ ശബ്ദപ്രവാഹവും സന്ദർഭങ്ങൾക്കു് ഏററവും ആനുകൂല്യത്തെ ചെയ്യുന്നവയായിരിക്കുന്നു.

"ശ്രീകാന്തേഷ്ട! നമസ്തേ സൽക്കാന്തിമൻ മല്പതേ!
കിങ്കരവരപങ്കജദൃശഃ
ശങ്കരമുഖസുരവന്ദിതപാങ്കജചരണാരഭോത്തമ
വരകശിരോപാധൃതസൂതഃപാജനാപരിപോ-
ഷക! ദൈത്യരിപോ! (ശ്രീകാന്ത)

യതഃ പരശുകരകരഭൂപാധ്യവരാസ്രധൂത-
ജ്യേഷ്ഠപുത്രകളൂർത്തശരദ്ദുക്ഷവാക്കത്തതിമിരതികുപിതഃ
സോപാത്തമഹേതികരികൊണ്ടഥ കരിസംജ്ഞകകരു
പത്തനം പരചിദവാൻ പരമുദവാൻ സത്യ ദവാൻ
പരികൃഷ്ടവാൻ (ശ്രീകാന്ത)

സുരനദ്യാം പാതയിതാ മുസലേന സാഞ്ജപൂർണ്ണമിത്ഥം
കുരുഃഭാഷവാരത്തുകണ്ടതിഭീഷാചലദേഹാഃ
കല്യംശജദുഷ്ടോധനതൽക്കനിഷ്ഠശകുനാദയഃ
പരമകൃപഭീതരിപുജനശരണഭയാപഹരണ
ശ്രീതമേണജഗൽക്കാരണ (ശ്രീകാന്ത)

ഹരിഭക്തോഷ്ഠാഗ്രഇതി പറഞ്ഞുംകൊണ്ടുരുതരമായി
കരഞ്ഞുംകൊണ്ടതിചപലം വിരണ്ടുവീണാൻതവ പദയോഃ
പരമദയാതത്സമയേ പരിപാലിതവാംസ്ത്വാംസ്ത്വം
ഹരികേശവസോദരവരമുസലകരചലാധരസ്വഹല-
ധര സുളപ്ത്താമര (ശ്രീകാന്ത)

(തീർത്ഥയാത്ര)

ശബ്ദാലങ്കാരത്തിൽ പ്രത്യേകമായുള്ള ശ്രദ്ധ, ഭാഷാസംസ്കൃതപദങ്ങളെ ഘടിപ്പിക്കുന്ന വിഷയത്തിലുള്ള നിരങ്കുശത മുതലായ സംഗതികളിൽ അവിടുത്തെ, പ്രസിദ്ധനായ ഉണ്ണായിവാരിയരോട് ഉപമിക്കാവുന്നതാണ്. ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ അവിടുന്നു വാരിയരെ താഴ്ത്തിവെക്കുന്നുണ്ടെന്നുകൂടി നിസ്സംശയം പറയാം.

“സുരേന്ദ്രൈസ്സസ്ത്രീതൈരിഹ സദസി ദത്താനഘ വരാ-
നവാപ്തോ ദൃഷ്ട്വാപാൻ നിഷധനൃപതിസ്താം പ്രിയതമാം
മുദാ പാണൌ കൃത്വാ ശശ്ഛുരനഗരാദാത്മനഗരം
ഗതോ രേമേ ഭൈമീം രഹസി രമയംശ്ചാടുവചനൈഃ”.

(നളചരിതം —ഉണ്ണായിവാരിയർ)

"മാണിക്യാദിസുരത്നവിധകളയൊ-
താർദ്ധ്രേ നിജമന്ദിരേ
നാണീയോഗുണരമ്യവൃക്ഷലതികാ-
യുക്തേ ച കേളീവനേ
ശ്രോണീഭാരചലദ്ദുകൂലവിലസൽ-
കാഞ്ചീഗുണാം സ്വാം പ്രിയാം
വാണ്യാരാധിതവാന്നളസ്സമശരാർ-
ത്തസ്വാന്തഭീമാത്മജാം."

(നളചരിതം)

ഇവിടെ രണ്ടാമതു് ഉദ്ധരിച്ച പദ്യം ഔചിത്യംകൊണ്ടു മുമ്പിട്ടു നില്ക്കുന്നു. ആലംബനോദ്ദീപനവിഭാവങ്ങളുടെ ഒരു സംക്ഷിപ്ത സ്വഭാവം കാണിച്ചതിനാൽ പ്രകൃതമായ ശൃംഗാരം സവിശേഷം പോഷിതമായി. ഉണ്ണായിവാരിയരുടെ പദ്യത്തിൽ ഈ ഗുണമില്ലെന്നു സ്പഷ്ടം.

"അങ്ങാരെന്നര ചെയ്തീടുക
തിങ്ങിന ഗുണവാൻ മോഹിച്ചിതോ
കരിക്കട്ടനിറം സർവ്വാംഗയുതൻ
കുറിക്കണ്ണൻ കൃഷ്ണമണി വെളുത്തുള്ളവൻ
സമസ്തുണൻ വെളുത്തോരുനേത്രസ്യാംശേ
കറുത്ത നിറമുള്ളവൻ പൃഥുദന്തൻ
ചെമ്പിച്ചതലമുടി ഘോരശീർഷൻ
സ്വല്പമാംസമാലയുതൻ.........."

ഇത്യാദി കലിയുടെ അംഗങ്ങളെക്കുറിച്ചു ചെയ്തിരിക്കുന്ന മനോധർമ്മം വളരെ ഉചിതമായിട്ടുണ്ടു്. കലിയുടെ അടുത്തുനില്ക്കുന്ന ദ്വാപരനെ,

"ഒട്ടൊട്ടു ഭവതാ സമദേഹഗുണൻ
കൂടിയാം ഭവതസ്സ്വതിസഹായൻ

ഈ നിലയ്ക്കുന്നവനാരെന്നു ചൊല്ലീടുക
മിന്നും കപടശാലി തിഷ്ഠക്കപ്രേക്ഷി"

എന്നു പുഷ്കരൻെറ വാക്കിൽ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഉദാഹരണത്തിന് അവിടുത്തെ കൃതിയിൽനിന്ന് ഒരുഭാഗംകൂടി താഴെ കാണിക്കുന്നു.

"മഞ്ജുതരകേശപാശവിലസദ്ഭ്രമകുട
രാജൽ ചഞ്ചന്മൃദിതസ്യ സദൃശഫാല
കഞ്ജശരചാപരമ്യഭ്രൂചില്ലീതല്ലജ
സഞ്ജനയദ്ധർഷനയന സുന്ദരീണാം
പുഞ്ജീകൃതരാകാചന്ദ്രാദധികമോദമാസ്യ
ഭഞ്ജിതപ്രവാളമദമധുരാധരരാജിതാ ജലാനാം
സഞ്ജാതശംഖാപഹാസിഗള
കഞ്ജരായം സനാളം യത്താൽ സഞ്ജയിഭോഃ
രഞ്ജനസ്യ പൌലോമ്യാഃ
പരീക്ഷപാടവക്ഷഃ ത്രിവലീരോമാവലീരമ്യോദര
മഞ്ജുതമവൃത്താഗാധവിലസന്നാഭേ
ഗുഞ്ജന്നദീപുളിനഹൃദ്യസജ്ജഘന
കുഞ്ജരേന്ദ്രപുരഃകരമദഹാരിസൂരോ
സഞ്ജനിതയുവതീരാഗോൽക്കർഷജാനോ
കഞ്ജമല്ലികാബാണകലാപായിതസുജംഘ
കഞ്ജനാം ന മോദയേതാം ദ്രഷ്ടാരം തേ ഗുൽഫേ
ശിഞ്ജന്മഞ്ജീരമോഹനകൂർമ്മാഭപ്രപദ
കഞ്ജമരുണം യത്തൽസമവത്തല
കഞ്ജനാഭസഹോദരസമ്യഗ്രമയ മാം"

ശബ്ദാർത്ഥങ്ങൾ നമ്മുടെ കവികേസരിക്ക് എത്രമാത്രം സ്വാധീനങ്ങളാണെന്ന് ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ച ഭാഗത്തിൽനിന്നു സഹൃദയന്മാർക്കു നിഷ്പ്രയാസം ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്.

ഇരിങ്ങാലക്കുടെ തിരപ്പെട്ട തമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലേക്കു് ഒരു മഹാകവിയുടെ നിലയിൽ ഉള്ള ഉന്നതമായ സ്ഥാനത്തേയും, അവിടുത്തെ കൃതികൾ ഭാഷാഭണ്ഡാഗാരത്തിനു ചേർത്തിട്ടുള്ള അഭിവൃദ്ധിയേയും കുറിച്ചു ചരിത്രകാരന്മാർ വേണ്ടതുപോലെ വിചാരിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിട്ടില്ല. ഈ വിഷയത്തിലേക്കു ഭാഷാഭിമാനികളുടെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഇത്രയും പ്രസ്താവിച്ചതാണു്.

"കോട്ടരക്കരകോട്ടയത്തരചരും കോട്ടുരുമുണ്ണായിയും,
വാട്ടംവിട്ടൊരു വഞ്ചിവീരധരണീപട്ടം ധരിച്ചോർകളും"

കഥകളി നിർമ്മിച്ചു പ്രശസ്തി സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള മഹാകവികളാണല്ലോ. ഈ മഹാന്മാൎക്കു സദൃശമായ ഒരു സ്ഥാനം നമ്മുടെ കവിസാർവ്വഭൌമനും കിട്ടേണ്ടതാണെന്നതിനു സംശയമില്ല. സംഗീതത്തിലും സാഹിത്യത്തിലും ഉള്ള ഏതുഗുണംകൊണ്ടു നോക്കുകയാണെങ്കിലും അവിടുത്തെ കൃതികൾക്കുള്ള ഔൽകൃഷ്ട്യം അഖണ്ഡനീയമാകുന്നു.

'രാവണവിജയ'കർത്താവായ കവീന്ദ്രൻ കോയിത്തമ്പുരാനും, 'കീചകവധാ'ദികളുടെ കർത്താവായ ഇരയിമ്മൻതമ്പിയും സ്വാതിതിരുനാൾ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ വിദ്വൽസദസ്സിന്റെ ജീവഭൂതന്മാരായിരുന്നു എന്നതു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ഇവരുടെ കൃതികൾ പ്രചുരപ്രചാരം ലഭിച്ചിട്ടുള്ളവയും, സഹൃദയന്മാൎക്കു് അതിപരിചിതങ്ങളും ആകുന്നു. സംഗീതസാഹിത്യമർമ്മവേദികളായ കവിശിഖാമണികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ കോയിത്തമ്പുരാനുള്ള ഉന്നതസ്ഥാനത്തിനു 'രാവണവിജയം' നിലനില്ക്കുന്നിടത്തോളം കാലം ഒരു കുലുക്കവും കലക്കവും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. ഇതിലെ ഗീതങ്ങൾ എല്ലാം 'സദിരു കേൾക്കുമ്പോളുറക്കം വരുന്ന' അരസികന്മാരേക്കൂടി ആഹ്ലാദിപ്പിക്കുന്നവയാണു്. ആശയങ്ങളുടെ ഗംഭീരത, ഔചിത്യശുദ്ധി മുതലായവ

കൊണ്ടു രാവണവിജയത്തെ ജയിക്കുന്ന കൃതികൾ ചുരുക്കമാണ്. ശബ്ദത്തിനും അർത്ഥത്തിനും ഉള്ള ലാളിത്യം തമ്പിയുടെ കൃതികൾക്കുള്ള പ്രത്യേകഗുണങ്ങളാകുന്നു.

മുമ്പുപറഞ്ഞ കവികൾക്കൂടാതെ വേറെ പലരും ഈ ശതവർഷത്തിൽ ആട്ടക്കഥകൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിദ്വാൻ കോമ്പിഅച്ഛൻ, ചിററൂർ സുബ്രഹ്മണ്യശാസ്ത്രി, മകംതിരുനാൾ കോയിത്തമ്പുരാൻ എന്നിവർ അവരിൽ പ്രധാനന്മാരാണ്. നീലാസുരവധം, പ്രഭാവതീസ്വയംവരം, പാരിജാതഹരണം, ശാകുന്തളം എന്നിവ വിശിഷ്ടകൃതികളാകുന്നു. കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ, വാസ്കര നാരായണൻമൂസ്സ്, വയ്ക്കത്തു പാച്ചുമൂത്തത്, ഇലത്തൂർ ശാസ്ത്രി എന്നിവരുടെ പേരുകളും സ്മരണീയങ്ങളാകുന്നു. ധ്രുവചരിതം, പരശുരാമവിജയം, ഹനുമദുത്ഭവം മുതലായവയാണ് കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ കൃതികൾ. ആട്ടക്കഥകൾക്കു വേണ്ടതായുള്ള ഗുണങ്ങളെ യഥോചിതം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിൽ അവിടുന്നു വളരെ നിപുണനാണ്. അർത്ഥവിഷയത്തിൽ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാനുള്ള ശ്രദ്ധയെക്കുറിച്ചു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതായിട്ടില്ലല്ലോ. എന്നാൽ ശബ്ദലോകത്തിലും അവിടുത്തേക്കുള്ള ആധിപത്യം ഒന്നു വേറെത്തന്നെയായിരുന്നു. കോട്ടയത്തു തമ്പുരാൻ, ഉണ്ണായിവാരിയർ, കരീന്ദ്രൻ കോയിത്തമ്പുരാൻ മുതലായവരുടെ കൃതികൾക്കു സഹൃദയന്മാർ കല്പിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ള സ്ഥാനം 'ഹനുമദുത്ഭവാദി'കൃതികൾക്കും കിട്ടേണ്ടതാകുന്നു. വാസ്കരമൂസ്സിന്റെ 'ദുര്യോധനവധവും', പാച്ചുമൂത്തതിന്റെ 'മുചുകുന്ദമോക്ഷവും' വിശിഷ്ടങ്ങളായ രണ്ടു കൃതികളാണ്. അർത്ഥപുഷ്ടി, രചനാശുദ്ധി മുതലായ ഗുണങ്ങളാൽ ഇവ മിക്കവാറും സദൃശങ്ങൾതന്നെ. കെ. സി. കേശവപ്പിള്ള, കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി, മൂലൂർ പത്മനാഭപ്പണിക്കർ, പാസ്കൂട്ടു രാമവർമ്മ തിരുമുൽപ്പാട് (വൈദ്യൻ), വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ മുതലായ പലരും ആട്ടക്കഥകൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇവയിൽ മിക്കവയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവയും, സാഹിത്യത്തിൽ ശോഭനസ്ഥാനം ലഭിച്ചിട്ടുള്ളവയും ആണു്. പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താത്തവയായി പല ആട്ടക്കഥകളും ഉണ്ടു്. അവയിൽ പലതും ഭാഷയുടെ അനർഘാഭരണങ്ങളായി ശോഭിക്കത്തക്കവണ്ണം ഗുണവിശേഷത്തോടുകൂടിയവയാകുന്നു.

കഥകളിയിൽ കേരളീയർക്കു് അസാധാരണമായ അഭിരുചി ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞ ആട്ടക്കഥകളുടെ അഭിവൃദ്ധികൊണ്ടു നിശ്ചയിക്കാം. എന്നാൽ നാടകങ്ങളുടെ ആവിർഭാവത്തോടുകൂടി 'കഥകളി'യിൽ അഭിരുചി കുറഞ്ഞുതുടങ്ങി. കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ ശാകുന്തളം ഭാഷപ്പെടുത്തിയതോടുകൂടി, നാടകവിഷയത്തിൽ ജനങ്ങൾക്കു് അധികമായ ആസക്തി ഉണ്ടായിവന്നു. അവിടുത്തെ അനുകരിച്ചു പല കവികളും സംസ്കൃതകൃതികളെ ഭാഷപ്പെടുത്തിയും, സ്വതന്ത്രമായി നിർമ്മിച്ചും നാടകത്തിനു നാടകത്തിൽ അഭിവൃദ്ധി വരുത്തുവാൻ ഉത്സാഹിച്ചു. ശാകുന്തളത്തിനുശേഷം ഉണ്ടായിട്ടുള്ള രണ്ടു് ഉൽകൃഷ്ടകൃതികളാണു് 'ജാനകീപരിണയ'വും, 'ഉത്തരരാമചരിത'വും. ഇവ ചമ്പത്തിൽ ചാത്തുക്കുട്ടിമന്നാടിയാരുടെ ശാശ്വതയശസ്തംഭങ്ങളാകുന്നു. ഭാഷപ്പെടുത്തുന്ന വിഷയത്തിൽ അന്നു മന്നാടിയാരെപ്പോലെ നിപുണനായ ഒരു കവി മന്നാടിയാർതന്നെ എന്നു പറയാം. അതുകൊണ്ടുതന്നെയല്ലേ 'ഉത്തരരാമചരിതം' ശാകുന്തളത്തെ ഒരുപടി താഴ്ത്തിനിർത്തുന്നതായി പലരും കരുതുന്നതു്? ശാകുന്തളവും ഉത്തരരാമചരിതവും വേറെയും പലരും ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. പി. ജി. രാമയ്യരുടെ നാമധേയം ഈ സന്ദർഭത്തിൽ സ്മരണീയമാകുന്നു. ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാനും ശാകുന്തളം ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. ഭാഷാപക്ഷങ്ങൾ കൂടുതലുണ്ടെന്ന സംഗതിയിൽ ഈ ശാകുന്തളങ്ങൾ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ ശാകുന്തളത്തെ അതിശയിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതു സമ്മതിക്കുകതന്നെ വേണം. ഏ

നാൽ മൂലത്തിൽ മഹാകവി കാളിദാസർ നിഗൂഹനംചെയ്തിട്ടും; പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടും ഉള്ള ഗുണവിശേഷങ്ങളുടെ മർമ്മങ്ങളെ സമഗ്രമായി ഗ്രഹിച്ചു കഴിയുന്നതും രസപുഷ്ടിക്കു ഭംഗംവരാതെ ഭാഷയിലും വരുത്തുന്നതിനു വലിയ കോയിത്തമ്പുരാനു മാത്രമേ സാധിച്ചിട്ടുള്ളു. ഈ ഗുണംകൊണ്ടു് ഒന്നാമത്തുണ്ടായ ശാകുന്തളംതന്നേയാണ് എന്നും ഒന്നാമതായി നില്ക്കുന്നതു്. 'ഉത്തരരാമചരിതം' ഒന്ന് അധികവും കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാനാണ് ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതു്. കാലക്രമേണ സംസ്കൃതരൂപകത്തിന്റെ എല്ലാ ശാഖകളിലും കവികൾ കൈവെച്ചുതുടങ്ങി. മാലതീമാധവം (കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി), മഹാവീരചരിതം, മഹാനാടകം, വിക്രമോർവ്വശീയം, പ്രസന്നരാഘവം, മാളവികാഗ്നിമിത്രം, അനർഘരാഘവം, ചണ്ഡകൗശികം, വേണീസംഹാരം, മുദ്രാരാക്ഷസം, സുഭദ്രാധനഞ്ജയം, തപതീസംവരണം, നാഗാനന്ദം, രത്നാവലി, പ്രിയദർശിക, പ്രബോധചന്ദ്രോദയം, ആശ്ചര്യചൂഡാമണി, മൈഥിലീപരിണയം എന്നിവയ്ക്കു ഭാഷാന്തരങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതു് ഇതിനു ശേഷമാകുന്നു. ഇവ ഭാഷയിലെ നാടകസാഹിത്യത്തിനു വിശാലതയേയും, പ്രൌഢിയേയും ജനിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തമകൃതികളാണ്. മുമ്പു പറഞ്ഞ കൃതികളിൽ പലതിനും ഒന്നിലധികം ഭാഷാന്തരങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. വിക്രമോർവ്വശീയം, മാളവികാഗ്നിമിത്രം, വേണീസംഹാരം മുതലായവയുടെ പേർ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പറയേണ്ടതാകുന്നു. അഭിഷേകം, മദ്ധ്യമവ്യായോഗം, ഊരുഭംഗം, സ്വപ്നവാസവദത്തം, പ്രതിമാനാടകം മുതലായ ശ്രീഭാസരൂപകങ്ങളും വള്ളത്തോൾ, കേശവൻനായർ മുതലായവർ ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. ഈ കൂട്ടത്തിൽ മൃച്ഛകടികത്തിന്റെ പേരും പറയേണ്ടതായിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ പറഞ്ഞ ഭാഷാന്തരകൃതികൾ എല്ലാം അല്പകാലംകൊണ്ടുതന്നെ അനല്പമായ പ്രതിഷ്ഠയെ പ്രാപിച്ചു സഹൃദയന്മാരുടെ സ്നേഹബഹുമാനങ്ങളെ സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. അതുകൊ

ന്നതന്നെ ഇവയുടെ വൈശിഷ്ട്യം സ്പഷ്ടമാകുന്നതാണ്.

നാടകത്തിൽ ഉള്ള അഭിരുചി ക്രമേണ ഒരു ഭ്രമമായി പരിണമിച്ചു. ഈ നാടകഭ്രമം കേരളം മുഴുവൻ വ്യാപിക്കുന്നതിന് ഇടയായി. ഇക്കാലത്തിൽ സ്വതന്ത്രങ്ങളായി പല രൂപകങ്ങളും പുറപ്പെട്ടു. 'നാടകാന്തം കവിത്വം' എന്ന ആപ്തവാക്യത്തെ അറിയാത്തവരും, അറിഞ്ഞാൽത്തന്നെ ആദരിക്കാത്തവരും ആയ പലരും നാടകരചനയ്ക്ക് ഉദ്യമിച്ചു. ഇക്കാലത്തു പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ള നാടകങ്ങളുടെ ബാഹുല്യം വിചാരിച്ചാൽ "കവിതാന്ത്യം നാടകം" എന്നാണ് നമ്മുടെ കവികൾ ധരിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു തോന്നിപ്പോകും. ഇപ്രകാരമുള്ള നാടകഭ്രമത്തിന്റെ ഫലമായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കൃതികൾ അധികവും ക്ഷുദ്രങ്ങളാകുന്നു. അതിനാൽ ആ വിധത്തിലുള്ളവയെക്കുറിച്ച് ഒന്നും പറയുന്നില്ല. ഉമാവിവാഹം, കല്യാണീനാടകം (കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ), ചന്ദ്രിക (കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ), സുഭദ്രാർജ്ജുനം (ഇക്കാവമ്മ), ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതം (ചക്രപാണിവാരിയർ), സംഗീതനൈഷധം (ടി. സി. അച്യുതമേനോൻ), ദേവീവിലാസം, കുചേലഗോപാലം (ശങ്കുണ്ണി), ശേവദ്ഭൂതി (നടുവത്ത് അച്ഛൻനമ്പൂതിരി), സന്താനഗോപാലം (കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ), അക്ഷയപാത്രം (കരത്തപ്പാറ നമ്പൂതിരി) എന്നിവയുടെ പേരുകൾ എടുത്തു പറയേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതം, സദാരം (കെ. സി. കേശവപ്പിള്ള), സംഗീതനൈഷധം എന്നിവയ്ക്കു മറ്റുള്ളവയെ അപേക്ഷിച്ചു കൂടുതൽ പ്രചാരം ഉണ്ട്. അവയിൽ സംഗീതംകൂടി ഉള്ളതാണ് അതിനു കാരണം. കിളിമാനൂർ ചതയംനാൾ മൂത്തകോയിത്തമ്പുരാൻ വിരചിച്ചിട്ടുള്ള 'സുകന്യാചരിത'ത്തിനും ഇക്കൂട്ടത്തിൽ ശോഭനമായ ഒരു സ്ഥാനം ഉണ്ട്. ഇതിലെ ഗദ്യപദ്യങ്ങൾ ലളിതങ്ങളും, ഗീതങ്ങൾ പാടിക്കേൾക്കുന്നതിന് അധികം നന്നായിട്ടുള്ളവയുമാണ്. നടുവത്തച്ഛൻനമ്പൂതിരിയുടെ ദ്രാക്ഷാപാകസുന്ദരമായ കവിതാവിലാസത്തിന്റെ വിഹാരഭൂമിയാണ് ശേവദ്ഭൂ

ത്. ഭഗവൽഭക്തന്മാക്കും ഈ കൃതി ഏററവും ഹൃദയംഗമമായിരിക്കും. വെൺമണി നമ്പൂതിരിയും, ശീവള്ളിനമ്പൂതിരിയും 'അതിമോഹ'പ്രമുഖങ്ങളായ നാടകങ്ങൾ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്.

ക്ഷുദ്രങ്ങളായ നാടകങ്ങളുടെ വളർച്ച അസാധാരണവും, ദുസ്സഹവും ആയപ്പോൾ അതിനെ തടയുവാൻ നിർമ്മിച്ച കൃതിയാണ്, രസികാഗ്രഗണ്യനായ രാമക്കുറുപ്പിൻെറ 'ചക്കീചങ്കരം'. ഈ കൃതി അതിൻെറ ഉദ്ദേശത്തെ പൂർണ്ണമായി നിർവ്വഹിച്ചു എന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അതോടുകൂടി നാടകഭ്രമം അല്പമൊന്നു കുറഞ്ഞു. ക്രമേണ തമിഴ്നാടകങ്ങൾ വന്നുചേർന്നു. അപ്പോൾ സാധാരണജനങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധ അതിലേക്കു തിരിഞ്ഞു. കഥകളിയിൽ ജനങ്ങൾക്കു ശ്രദ്ധ കുറയുകയും, അതോടുകൂടി നാടകഭ്രമം വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇതിനു സാരതരങ്ങളായ ചില കാരണങ്ങൾ ഉണ്ട്. ആട്ടക്കഥകൾ പ്രായേണ പ്രൌഢങ്ങളും ഗംഭീരങ്ങളും ആണ്. അവ വായിച്ചു രസിക്കണമെങ്കിൽ സംസ്കൃതത്തിൽ നല്ല വ്യുൽപ്പത്തിവേണം; അതുകൊണ്ടുമായില്ല, സാഹിത്യത്തിൻേറയും സംഗീതത്തിൻേറയും മർമ്മജ്ഞതയും ഉണ്ടായിരിക്കണം. ആട്ടം കണ്ടു രസിക്കണമെങ്കിലും ഈവക ഗുണങ്ങൾ ഏറെക്കുറെ വേണം. ആംഗ്യകല പ്രൌഢമായ ഒന്നാണ്. കഥകളി കണ്ടു രസിക്കുവാൻ അതിൻെറ ജ്ഞാനം പ്രത്യേകിച്ചു വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കാലഗതിയോടുകൂടി സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസത്തിനു പ്രചാരവും ശക്തിയും കുറഞ്ഞുവന്നു. അതിനാൽ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വ്യുല്പത്തിയുടെ സ്ഥിതി എന്തായി എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. സംസ്കൃതസാഹിത്യശാസ്ത്രപരിചയലബ്ധമായ സംസ്കാരവിശേഷം എത്രമാത്രം കുറയുന്നുവോ, അത്രമാത്രം ഭാവനാശക്തി മുതലായ ഗുണങ്ങൾ അകലുന്നു. നാടകത്തിൽ രസിക്കുന്നതിനു മുൻപറഞ്ഞ വിഷമതകൾ ഇല്ല. ഭാഷാരീതിയാണെങ്കിൽ ആക്കും മനസ്സിലാകുന്നവിധമുള്ളതു്; നട

ന്മാർതന്നെ ശ്ലോകവും മററും ചൊല്ലുന്നതിനാൽ ആംഗ്യരഹസ്യം മനസ്സിലാക്കേണ്ട ഭാരമേ ഇല്ല. അല്ലാതെതന്നെ കാൎയ്യം ഗ്രഹിക്കാം. പിന്നെ കാഴ്ചക്കാരുടെ സ്ഥൂലേന്ദ്രിയങ്ങളെ ആകർഷിക്കുന്ന 'സീനു'കളും കാണും. ഇതൊക്കെക്കൊണ്ടു സാമാന്യജനങ്ങളെ ആകർഷിക്കുവാൻ നാടകത്തിനു സാധിക്കുന്നു. നാടകങ്ങളിൽത്തന്നെ ശാകുന്തളം, ഉത്തരരാമചരിതം, മുദ്രാരാക്ഷസം, വേണീസംഹാരം മുതലായ പ്രൌഢകൃതികളെ അഭിനയിക്കുന്നതിൽ ജനങ്ങൾക്ക് ആസക്തി കുറവാണ്. ഇതിൽനിന്നൊക്കെ വിചാരിക്കേണ്ടതു സർവ്വസംസ്കാരത്തിനും മൂലമായ സംസ്കൃതത്തിന്റെ വൈഭവം ക്ഷീണിച്ചതോടുകൂടി സമുജ്ജ്വലതരമായ ആത്മശക്തികൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്ന ഒരുന്നതസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു വളരെ താഴ്ന്നതും, പാമരൈകരുചികരവും ആയ ഒരു നിലയിലേക്കു പൊതുസമുദായം പ്രവേശിക്കേണ്ടിവന്നു എന്നാണ്. കൃമ്മീരവധം കഥകളിയും, ചാക്കീചങ്കരവുംകൂടി ഒരേസന്ദർഭത്തിൽ അഭിനയിക്കുന്നതായാൽ ഏതു കാണുന്നതിനാണ് ജനങ്ങൾ അധികം കൂടുന്നതെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. സമുദായം ആത്മസംസ്കാരംകൊണ്ട് എത്രമാത്രം കീഴ്പോട്ടിറങ്ങിയെന്ന് ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ മനസ്സിലാക്കാം. മുൻകാലത്തു സംസ്കൃതത്തിനു നല്ല പ്രചാരമുണ്ടായിരുന്നു. ആട്ടക്കഥകളിലെ കഠിനങ്ങളായ പാട്ടുകൾ സാധാരണ സ്ത്രീകൾകൂടി പാടി രസിച്ചുവന്നിരുന്നു എന്നതു സ്പഷ്ടമാണ്. അന്നു സ്ത്രീകൾക്കു രസിക്കുന്നതിനുണ്ടായിരുന്ന ശക്തി ഇന്നത്തെ പണ്ഡിതന്മാർക്കുമില്ല. സമുദായത്തിനു നഷ്ടപ്പെട്ട ആത്മശക്തി സംസ്കൃതസമാരാധനത്തോടുകൂടി വീണ്ടും ലഭിക്കുമെങ്കിൽ മങ്ങിമറഞ്ഞു കിടക്കുന്ന ആട്ടക്കഥകൾക്കു വീണ്ടും പ്രകാശം ഉണ്ടാകുമെന്നതിനു സംശയമില്ല.

ഈ ശതവർഷത്തിൽ ചമ്പുക്കൾക്ക് അഭിവൃദ്ധി തീരെ ഇല്ല. എന്നാൽ ഭാഷാചമ്പുക്കളെ സംബന്ധിച്ചു പണ്ഡിതന്മാരുടെ ഇടയിൽ പൊതുവേ ശ്ലാഘനീയമായ ഒരു അഭിമാനം ഉ

കരിച്ചു വളർന്നുവരുന്നുണ്ട്. സ്വതന്ത്രങ്ങളായി ചുരുക്കം ചില ചമ്പുക്കളും നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ഉഷാകല്യാണം, ഗൌരീപരിണയം (ലക്ഷ്മീപുരത്തു രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ), സുജാതോദ്വാഹം (ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ) എന്നിവ ഗണനീയങ്ങളാകുന്നു. ശയ്യയുടെ ലാളിത്യം, പദങ്ങളുടെ പരപാകം, ആശയങ്ങളുടെ സൌഷ്ഠവം മുതലായവ ലക്ഷ്മീപുരത്തു കോയിത്തമ്പുരാന്റെ കവിതയ്ക്കുള്ള പ്രത്യേകഗുണങ്ങളാണ്. ഇവയെല്ലാം അവിടുത്തെ ചമ്പുക്കളിൽ തിളങ്ങി പ്രകാശിക്കുന്നുണ്ട്. ഇവയിൽ 'ഉഷാകല്യാണം' തന്നെ മുന്നിട്ടു നില്ക്കുന്നു. 'സുജാതോദ്വാഹം' ചരിത്രസംബന്ധമായ ഒരു കഥയെ ആശ്രയിച്ച് എഴുതിയിട്ടുള്ള ചമ്പുവാണ്. അർത്ഥത്തിനും ശബ്ദത്തിനും ഓജസ്സും, പ്രൌഢിയും ഇതിലെ വിശിഷ്ടഗുണങ്ങളാകുന്നു. പൂർവ്വപ്രസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു ഗദ്യത്തിന് അല്പം ചില പരിഷ്കാരം ലക്ഷ്മീപുരത്തു കോയിത്തമ്പുരാൻ വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ശ്രീമാൻ ശങ്കരൻ നമ്പിയാരുടെ 'പാലാഴിമഥനം' ഭാഷാരീതികൊണ്ടുംകൂടി പുരാതനപ്രസ്ഥാനത്തെ അനുകരിക്കുന്നു. ഇതും ഹൃദയംഗമമായ ഒരു കൃതിതന്നെ.

'രാമായണം', 'ഭാരതം' എന്നിവ സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിലെ സമുജ്ജ്വലപ്രതിഷ്ഠങ്ങളായ രണ്ടു ചമ്പുക്കളാകുന്നു. ഇവയ്ക്കു ഭാഷാന്തരങ്ങളും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കവനോദയംമുഖേന പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള രാമായണചമ്പു കടത്തനാട്ടു കൃഷ്ണവാരിയരുടെ ഒരു വിശിഷ്ടകൃതിയാകുന്നു. ഭാഷപ്പെടുത്തുന്ന വിഷയത്തിൽ കൃഷ്ണവാരിയർക്കുള്ള നൈപുണ്യം അനന്യസിദ്ധമാണ്. കൃഷ്ണവാരിയരുടെ സ്വതന്ത്രകൃതികളിൽ കാണുന്ന കവിതാചൈതന്യത്തിന്റെ സ്വച്ഛന്ദമായ വിഹാരം ഈ രാമായണചമ്പുവിലും വിലസിക്കുന്നുണ്ട്. വ്യുല്പത്തിയും വാസനയും തികഞ്ഞു പ്രകാശിക്കുന്ന വിശിഷ്ടകവിയായ കൃഷ്ണവാരിയരുടെ രാമായണചമ്പു 'കലിന്ദീപ്രസവസന്നിഭ'മായ ഒരു സ്വത്താണ്, അതു സകലക

വി'മഹീപാലലാളിത'മായി ഭവിച്ചിരിക്കുന്നതിലത്ഭുതലേശമില്ല. രാമായണചമ്പുവിനു വേറെയും ഒരു ഭാഷാന്തരം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. അർത്ഥവൈചിത്ര്യസുന്ദരമായ ഒരു മഹാകൃതിയാണ് ഭാരതചമ്പു. 'മുരാരേസ്തൃതീയഃ പന്ഥാഃ' എന്നു പറയുന്നതുപോലെ അനന്തഭട്ടന്റേയും വഴി ഒന്നു വേറെയാണ്. ഈ കൃതി ഭാഷയാക്കുവാൻ വളരെ ക്ലേശമുണ്ട്. ഈ വിഷയത്തിൽ പരിഭാഷകനായ ചുനക്കര ഉണ്ണികൃഷ്ണവാരിയരവർകളെ എത്ര പ്രശംസിച്ചാലും അധികമാകയില്ല. 'കൌമുദീ'മുഖേന പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഈ ഭാരതചമ്പു ഭാഷയുടെ ഒരു അനർഘസമ്പാദ്യമാണ്. ഈ ഏകസന്താനത്തിന്റെ പിതൃത്വംകൊണ്ടുതന്നെ വാരിയരവർകൾക്കു പൂർണ്ണമായ കൃതാർത്ഥത വഹിക്കാവുന്നതാണ്. പ്രസിദ്ധകവിയായ കവിയൂർ വെങ്കിടാചലയ്യരവർകളും ഭാരതചമ്പു ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വെങ്കിടാചലയ്യരും ഭാഷപ്പെടുത്തുന്നതിൽ നല്ല പഴക്കവും തഴക്കവും ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സൽക്കവിയാണ്. അജാമിളമോക്ഷം', 'സന്താനഗോപാലം', 'കിരാതം', 'ഭഗവദ്ദൂത്', 'അഷ്ടമി' മുതലായ സംസ്കൃതപ്രബന്ധങ്ങൾക്കു ഭാഷാന്തരങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിശ്വഗുണാദർശം ഭാഷപ്പെടുത്തി കാവ്യമഞ്ജരിയിൽ ചേർത്തിരുന്നു. ഇതു മുഴുവനായിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ഇവയെല്ലാം പ്രകാശിതങ്ങളാകുന്നു. സന്താനഗോപാലം മുതലായവ ചുനക്കരവാരിയരുടെ സാഹിത്യവ്യവസായത്തിന്റെ ഉത്തമഫലങ്ങൾതന്നെ. 'കംസവധം' ഒരു വിശിഷ്ടചമ്പുവാണ്. ഇതു കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ സംസ്കൃതത്തിൽ എഴുതിയിട്ടുള്ള കൃതിയുടെ ഭാഷാന്തരമാകുന്നു. മേല്പത്തൂർ ഭട്ടതിരിയുടെ 'നിരനുനാസികം' പ്രബന്ധം വാസ്കരമൂസ്സവർകൾ ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ചെറിയതെങ്കിലും പ്രൌഢവും കവിതാഗുണസമുജ്ജ്വലവും ആയ ഈ കൃതിയെ അനുനാസികാക്ഷരങ്ങൾ (ങ, ഞ, ണ, ന, മ) കൂടാതെതന്നെ ഭാഷപ്പെടുത്തുന്നതിനു സൽക്ക

വിചക്ഷണനായ വാസ്തുരമ്യസ്സ് നല്ല വൈഭവം കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

അഭിവൃദ്ധി കുറവുള്ള ഒരു കാവ്യസമുദായമാകുന്നു സന്ദേശം. മയൂരസന്ദേശവും (വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ), വിപ്രസന്ദേശവും രണ്ടു സ്വതന്ത്രകൃതികളാണ്. സന്ദേശചൂഡാമണിയായ 'ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശ'ത്തിന്റെ പ്രകാശനദശവരെ, സന്ദേശലോകത്തിലെ കിരീടം ധരിച്ചിരുന്നതു മയൂരസന്ദേശമായിരുന്നു എന്നുള്ള ഏകസംഗതിതന്നെ അതിന്റെ വൈഭവത്തെ വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ട്. ശബ്ദാർത്ഥങ്ങളിൽ കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാനുള്ള അസാധാരണനിഷ്കർഷ ഈ കൃതിയിൽ എല്ലാ ഭാഗത്തും കാണാം. ആശയങ്ങളുടെ സരസസന്ദർഭസുന്ദരമായ പ്രൗഢിയും മയൂരസന്ദേശത്തിന്റെ മറെറാരു ഗുണമാകുന്നു. ഈ കൃതിയുടെ ആവിർഭാവം സഹൃദയന്മാരെ എത്രമാത്രം ഇളക്കിമറിച്ച് ആഹ്ലാദിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞറിയിക്കാവുന്നതല്ല. പ്രകൃത്യാ സരളനും സരസനും ആയ ചന്തുമേനവന്റെ ഹൃദയസിരകളെ ഇളക്കിമറിച്ച് ആമൂലം കാവ്യബ്രഹ്മാനന്ദരസനിമഗ്നമാക്കിയതിലല്ല മയൂരസന്ദേശത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. പിന്നെയോ? കൃതികളുടെ ഗുണാംശങ്ങളെ നിവൃത്തിയുണ്ടെങ്കിൽ കാണുകയില്ലെന്നുള്ള കർക്കശവ്രതത്തോടുകൂടിയ 'വിദ്യാവിനോദിനി'യെ ആകർഷിച്ച് അടിമപ്പെടുത്തിയതിലാകുന്നു. "മയൂരസന്ദേശം ഞങ്ങൾക്ക് എത്രതവണ വായിച്ചിട്ടും മതിയായിട്ടില്ല" എന്ന് ആ 'വിദ്യാവിനോദിനി' ഈ കൃതിയെക്കുറിച്ച് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മയൂരസന്ദേശം വായിക്കുന്ന സഹൃദയന്മാരുടെയെല്ലാം അനുഭവം ഇതുതന്നെയാണ്. നൂതനങ്ങളും ഹൃദയാകർഷകങ്ങളും ആയ പല കല്പനകളെക്കൊണ്ടും ശോഭിതമായ ഒരു കൃതിരത്നമാണ് വിപ്രസന്ദേശം. ഗരുഡസന്ദേശം (എം. രാജരാജവർമ്മ തമ്പുരാൻ), ഭ്രമരസന്ദേശം (പൂഞ്ഞാററിൽ അവിട്ടംനാൾ തമ്പുരാൻ), ഹംസസന്ദേശം (കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ) എന്നിവയുടെ പേരുകളും ഈ

സന്ദർഭത്തിൽ വക്തവ്യങ്ങളാകുന്നു.

ഭാഷപ്പെട്ടുത്തിയിട്ടുള്ള സന്ദേശങ്ങളുടെ വർഗ്ഗത്തിൽ കോകിലസന്ദേശം, ശുകസന്ദേശം എന്നിവകൾതന്നെ അഗ്രസ്ഥാനം. ഇവയുടെ കർത്താവു കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ മററു ഗുണങ്ങളെപ്പററി വർണ്ണിക്കേണ്ടതായിട്ടില്ല. പ്രൌഢിയും ഗംഭീരതയും കൂടുന്നതാണ് ശുകസന്ദേശം. ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രിയുടെ കോകിലസന്ദേശവും ഗുണപുഷ്കലമായ ഒരു കൃതിയാകുന്നു. ഇവയെ ഭാഷപ്പെട്ടുത്തുന്നതിനു കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ ചെയ്ത ശ്രമത്തെ എന്നും കേരളീയർ ശ്ലാഘിക്കുന്നതാണ്. മേഘസന്ദേശത്തിനു മൂന്നുനാലു ഭാഷാന്തരങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ, കുണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ, പട്ടം കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ള, എണ്ണയ്ക്കാട്ടു രാജരാജവർമ്മതമ്പുരാൻ എന്നിവരാണിവയുടെ കർത്താക്കന്മാർ. ഈ ഭാഷാന്തരങ്ങളിൽ ചിലതു വൃത്താനുവൃത്തങ്ങളാകുന്നു. എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ഭാഷാന്തരം മൂലത്തോടു് ഏററവും യോജിച്ചിരിക്കുന്നതും, അധികം പ്രതിഷ്ഠ ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതും ആണ്. കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ സംസ്കൃതത്തിൽ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള 'വിപ്രസന്ദേശ'ത്തിനും ഒരു ഭാഷാന്തരം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിന് ആഭ്യന്തരമായും സ്ഥൂലമായും പരിഷ്കാരോൽക്കർഷവും പ്രൌഢിയും ജനിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളവയാണ് മഹാകാവ്യങ്ങൾ. അവയുടെ പ്രസ്ഥാനം അനുസരിച്ചു ഭാഷയിലും മഹാകാവ്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങിയത് ഈ ശതവർഷത്തിലാകുന്നു. മഹാകാവ്യങ്ങളുടെ ആവിർഭാവംനിമിത്തം സംസ്കൃതപദ്യസാഹിത്യത്തിന് ആത്മീയമായും, കായികമായും ഉള്ള മാഹാത്മ്യപരിമളത്തിന്റെ പരിമിളനം ഭാഷയ്ക്കും ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമതുണ്ടായ മഹാകാവ്യം അഴകത്തു കുറുപ്പിന്റെ അഴകൊത്തുതികഞ്ഞ 'രാമചന്ദ്രവിലാസ'മാകുന്നു. ഈ മഹാകാവ്യത്തിൽ കുററു ശബ്ദാർത്ഥങ്ങളിൽ ഒന്നുപോലെ അസാധാ

രചനാനൈപുണ്യം കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം സാർവ്വത്രികമായി അംഗീകൃതമായിട്ടില്ലെങ്കിലും ശബ്ദാലങ്കാരപ്രയോഗവിഷയത്തിൽ 'രാമചന്ദ്രവിലാസം' മററു മഹാകാവ്യങ്ങളെ താഴ്ത്തിവെക്കുന്നു എന്നു നിസ്സംശയം പറയാം. എന്നാൽ അർത്ഥാലങ്കാരത്തിൽ അനാദരം കാണിച്ചിട്ടുമില്ല. ചിത്രസർഗത്തിൽ കുറച്ചു കാണിച്ചിരിക്കുന്ന ശബ്ദപ്രതാപം ഒന്നു വേറെത്തന്നെയാണു്. ഭാരവി, മാഘൻ, വേദാന്തദേശികാചാര്യർ മുതലായ മഹാകവികൾ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്ന ശബ്ദവൈചിത്ര്യപ്രസ്ഥാനവൈവിധ്യത്തെ ഭാഷയ്ക്കു് ആദ്യമായി പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊടുത്തതു കുറുപ്പു് ആകുന്നു. പിന്നീടുണ്ടായ രണ്ടു മഹാകാവ്യങ്ങളാകുന്നു രുഗ്മാംഗദചരിതവും, ഉമാകേരളവും. പന്തളത്തുതമ്പുരാന്റെ സൗകുമാര്യപരിപൂരിതമായ ശബ്ദാർത്ഥകല്പനാകുശലത മററാർക്കും സ്വാധീനമാകുന്ന ഒരു ഗുണമല്ല. സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൽ തമ്പുരാനുള്ള അഗാധവും ബഹുമുഖവും ആയ പരിചയത്തിനു് ഈ കാവ്യം ഉദാഹരണമാണു്. ചിത്രലോകത്തിലും അവിടുത്തേക്കുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം അപ്രതിഭടമാകുന്നു. കവിസാർവ്വഭൗമനായ കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ 'ഉമാകേരള'ത്തിനു നൈഷധീയചരിതത്തിന്റെ സാദൃശ്യം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. 'ഉമാകേരള'ത്തിന്റെ വൈഭവവും ഗഹനതയും അറിയുന്നവർ ഈ അഭിപ്രായത്തോടു പൂർണ്ണമായി യോജിക്കുന്നതാണു്. 'ഉമാകേരള'ത്തിൽ രസിക്കാത്തവർ വല്ലവരുമുണ്ടെങ്കിൽ,

> "മദുക്തിശ്ചേദന്തർമ്മദയതി സുധീഭൂയ സുധിയഃ
> കിമസ്യാ നാമ സ്യാദരസപുരുഷാനാദരഭരൈഃ
> യഥാ യൂനസ്തദ്വൽ പരമരമണീയാപി രമണീ
> കുമാരാണാമന്തഃകരണഹരണം നൈവ കുരുതേ".

എന്നു് അവരെസ്സംബന്ധിച്ചു തൽക്കർത്താവിനു വിചാരിക്കാവുന്നതാണു്. ശബ്ദാർത്ഥങ്ങളിൽ ഒന്നിന്റെ പുഷ്ടിക്കുവേണ്ടി മ

തിററൊന്നിനെ പരിത്യജിക്കുക എന്നതു മഹാകവികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അനാവശ്യമാണെന്നു് 'ഉമാകേരളം' സമർത്ഥിക്കുന്നു. കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാന്റെ 'പാണ്ഡവോദയം' ഭാഷയിൽ രണ്ടാമതായിട്ടുണ്ടായ മഹാകാവ്യമത്രേ. അതു സ്വസമുദായത്തിൽ ഒരുവിധത്തിലും താഴ്ന്നുനില്ക്കുന്ന കൃതിയല്ല. പല സന്ദർഭങ്ങളിലും അർത്ഥത്തിന്റെയും ശബ്ദത്തിന്റെയും കല്പനയിൽ അവിടുന്നു മററു മഹാകാവ്യകർത്താക്കന്മാരെ അതിശയിക്കുന്നുണ്ടു്. ഈ കൃതിയിൽ അവിടുത്തെ ക്ലുസലില്ലായ്ക എവിടേയും കാണാം. പല സന്ദർഭങ്ങളിലായി ഇതിൽ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഗഹനങ്ങളായ സന്മാർഗ്ഗതത്വങ്ങൾ അനർഘങ്ങളാകുന്നു. ചിത്രവിഷയത്തിലും അവിടുന്നു ഭീരുവല്ല. 'ചിത്ര'ത്തിന്റെ യോഗം ഇല്ലാത്ത ഒരു കൃതിയാണു് 'ചിത്രയോഗം'; എങ്കിലും ഈ ന്യൂനതയെ ഇതിവൃത്തമർമ്മാംശമായ, ചിത്രങ്ങൾനിമിത്തമുള്ള യോഗത്താൽ, പരിഹരിച്ചിരിക്കുന്നു. വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനവന്റെ സ്വതന്ത്രങ്ങളായ കവിതാഗുണങ്ങൾ എല്ലാം ഒരുപോലെ പ്രകാശിക്കുന്ന മഹാകൃതി 'ചിത്രയോഗം' തന്നെയാകുന്നു. പൂർവ്വമഹാകവികളുടെ പ്രസ്ഥാനത്തെ ചിത്രയോഗകർത്താവും കഴിയുന്നതും പൂർണ്ണമായി അനുകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. "നഗരാർണ്ണവശൈലാദി"വർണ്ണനവിഷയത്തിൽ നല്ല ശ്രദ്ധ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ശ്ലേഷം, അതിശയോക്തി, അത്യുക്തി മുതലായ അലങ്കാരങ്ങളുടെ സമ്പർക്കത്താൽ പ്രൌഢങ്ങളായ ആശയങ്ങളെ കല്പിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ മാഘമംഖകാദികളുടെ മാർഗ്ഗത്തെ അനുകരിക്കുവാൻ കവി വേണ്ടിടത്തോളം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇതു തന്നെയാണു് 'ചിത്രയോഗ'ത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം. മഹാകാവ്യങ്ങളിൽ 'വൈദർഭീ'വൈഭവംകൊണ്ടു മുൻനില്ക്കുന്ന കൃതി 'കേശവീയം' തന്നെയാണു്. ചന്ദ്രോത്സവം, കൃഷ്ണഗാഥ മുതലായ ചില പഴയ കൃതികളെ ഒഴിച്ചുനിർത്തിയാൽ ശബ്ദാർത്ഥപരിപാകസുന്ദരമായ വൈദർഭീരീതി ഇതുപോലെ അനർഗ്ഗളമായി

പ്രവഹിക്കുന്ന ഒരു കൃതി വേറെ ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. കേശവപ്പിള്ള കാളിദാസകൃതികൾ വളരെ ശ്രദ്ധയോടുകൂടി പഠിച്ച് അതിന്റെ മാഹാത്മ്യം മനസ്സിലാക്കി യഥാശക്തി സ്വകൃതിയിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ ശ്രമത്തിൽ ഔചിത്യതത്വവേദിയായ കേശവപ്പിള്ളക്കു വിജയം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുതന്നെ പറയാം.

വഞ്ചീശവംശം, ഗോശ്രീശാദിത്യചരിതം എന്ന രണ്ടു കൃതികളുടെ പേർകൂടി സ്മരിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ഇവയുടെ കർത്താവു കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാനാകുന്നു.

'മലയാംകൊല്ലം', 'വിജയോദയം', 'സാവിത്രി', 'പരശുരാമൻ', 'കേരളം', 'ദേവതാകാവ്യം' എന്നിവ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്തിൽനിന്ന് ഉയർന്നിട്ടുള്ളവയും, മഹാകാവ്യത്തിന്റെ നിലയോളം എത്താത്തവയും ആയ കൃതികളാണ്. കാളിദാസകൃതിയായ 'ഋതുസംഹാര'ത്തെ അനുകരിച്ച് എഴുതിയിരിക്കുന്ന 'മലയാംകൊല്ലം' വാസ്തവത്തിൽ 'തിരിയിൽനിന്നു കൊളുത്തിയ പന്തംപോലെ' മൂലത്തെ അതിശയിച്ചു ശോഭിക്കുന്ന വിശിഷ്ടകൃതിയാകുന്നു. അർത്ഥകല്പനാനിഷ്കർഷ, ഈ കാവ്യത്തിൽ എന്നപോലെ, കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ മറ്റൊരു കൃതിയിലും കാണിച്ചിട്ടുള്ളതായി തോന്നുന്നില്ല. വിചാരസുന്ദരവും ഗഹനവും ആയ അർത്ഥപുഷ്ടി ഈ കൃതിക്ക് അനന്യസുലഭമായ ഒരു ശ്ലാഘ്യതയെ സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു. 'വിജയോദയ'ത്തിനു രാമാംശചരിതത്തിന്റെ അനുജസ്ഥാനത്തിനു സർവ്വപ്രകാരേണയും അവകാശമുണ്ട്. 'സാവിത്രി'യും ഒരു വിശിഷ്ടകൃതിയാണ്. ഏതാനും യുവകവികൾ ചേർന്ന് എഴുതിയിട്ടുള്ളതും, ഏകദേശം എട്ടു സർഗ്ഗത്തോളം വരുന്നതും ആയ ഒരു സൽക്കാവ്യമാണ് 'പരശുരാമൻ'. കുഴിയടി രാമൻനമ്പൂതിരി മുതലായി വാസനയും വൈദുഷ്യവും തികഞ്ഞ ചില കവികളാണ് ഇതിന്റെ കർത്താക്കന്മാർ. ഈ

കാവ്യത്തിലെ പല ഭാഗങ്ങളും വളരെ ഹൃദയംഗമങ്ങളുമായിട്ടുണ്ടു്. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്റെ 'കേരളം' ചരിത്രസംബന്ധമായ ഒരു കൃതിയാണു്. കേരളത്തിനു പല ചരിത്രങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. അവ അധികവും, അകമേയും പുറമേയും അനാവശ്യവും കൃത്രിമവും ആയി വിദേശചരിത്രകാരായാധർമ്മങ്ങളെ വഹിക്കുന്നവയാണു്. കേരളത്തിന്റെ പൂർവ്വചരിത്രസ്വഭാവം കഴിയുന്നതും പഠിച്ചും, ജനസമുദായത്തിന്റെ ഇടയിൽ നടപ്പുള്ള ഐതിഹ്യാചാരാദികൾക്കു വല്ല അർത്ഥവും ഉണ്ടോ എന്നു് അന്വേഷണംചെയ്തു തത്വം ഗ്രഹിച്ചും നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കൃതിയാണു് 'കേരളം'. വിചാരവിചക്ഷണനായ കേ. എം. പറയുന്നതുപോലെ "പാശ്ചാത്യചരിത്രകാരന്മാരുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരമുള്ള ഒരു ചരിത്രഗ്രന്ഥമല്ല" കേരളം എന്നു സമ്മതിക്കാം. "ദിവസേന നശിച്ചുപോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവയും, അപൂർവ്വം ചില വൃദ്ധന്മാരുടെ ഇടയിൽ മാത്രം ശേഷിച്ചു കിടപ്പുള്ളവയും, ഇതരദേശീയന്മാർക്കു് ഒരുവിധത്തിലും പ്രാപ്യമല്ലാത്തവയും, ചരിത്രസാമഗ്രികളുടെ ഇടയിൽ ഒരു പ്രധാനസ്ഥാനം കൊടുക്കത്തക്കവയും ആയ ആവക ഐതിഹ്യങ്ങളെ കിട്ടിയിടത്തോളം ശേഖരിച്ചു് ഒരു കാവ്യരൂപേണ റിക്കാർഡാക്കി വെക്കുക എന്നു മാത്രമേ ഈ ഗ്രന്ഥകാരൻ അഭിമാനിക്കുന്നുള്ളു" എന്നു കേ. എം. പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നവീന ചരിത്രങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു 'കേരള'ത്തിനുള്ള പ്രത്യേകയോഗ്യത ഇതുതന്നെയാണു്.

"എന്നാലിതെന്റെയുടവാളൊരൊടിഞ്ഞ വാളാ-
ണെന്നാലുമായതിനു പൂജകഴിച്ചു നിത്യം;
എന്നാണിതിന്നചകടം വഴി, ഭംഗമേല്ലോ-
ന്നന്നാണു നിങ്ങളുടെ വൻവിജയപ്രണാശം.
നന്നാദരിപ്പിനിതു ശംഖൊരുടഞ്ഞ ശംഖാ-
ണെന്നാലുമായതുണരേണമൊരു യാമമായാൽ

നന്നാദരമോടു തനിയേ വിളികൂട്ടു,മെന്നോ
തന്നാശമന്നുതുടരും കുലലക്ഷ്മിനാശം."

എന്നും മററുമുള്ള കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്റെ നിസർഗ്ഗസുന്ദരമായ രചനാധാടി 'കേരള'ത്തിൽ എവിടേയും കാണാം. എന്തുകൊണ്ടു വിചാരിച്ചാലും 'കേരളം' ഒരു നിധിതന്നേയാണ്. ഇരുപത്തു സർഗ്ഗമുള്ള ഒരു മഹാകാവ്യമാക്കുവാനാണ് കവി കരുതിയിരുന്നത്. ഈ ഹൃദ്യമായ ചരിത്രകാവ്യതല്ലജത്തിന്റെ അപൂർണ്ണത നമുക്ക് എന്നെന്നേക്കുമുള്ള ഒരു വലിയ നഷ്ടമാകുന്നു.

'രഘുവംശം', 'കുമാരസംഭവം', 'ആംഗലസാമ്രാജ്യം', 'കൃഷ്ണവിലാസം' എന്നിവ സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള മഹാകാവ്യങ്ങളാകുന്നു. രഘുവംശവും കുമാരസംഭവവും കുണ്ടൂർ നാരായണമേനവന്റെ കൃതികളാകുന്നു. ഒരു സ്വതന്ത്രകൃതിക്കുള്ള ഗുണങ്ങളും ഇവയ്ക്കുണ്ട്. രചനയുടെ അക്ലിഷ്ടത, ഭാഷയുടെ ശുദ്ധി മുതലായവയിൽ നാരായണമേനവനു നല്ല ശ്രദ്ധയുണ്ട്. 'കുമാരസംഭവ'ത്തിന് എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭാഷാന്തരം അർത്ഥംകൊണ്ടു മൂലത്തോടു വളരെ യോജിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. വിശിഷ്ടകവിയായ പി. ജി. രാമയ്യരും കുമാരസംഭവം ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കൃഷ്ണവിലാസം കാവ്യം ഭാഷപ്പെടുത്തിയ കവിയൂർ രാമൻനമ്പിയാർ മറെറാരു സുകുമാരകവിയാണ്. ചുനക്കരവാരിയരും രഘുവംശത്തിന്റെ പരിഭാഷകനാകുന്നു. വാരിയർ ഏതാനും സർഗ്ഗങ്ങൾ മാത്രമേ ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളു എന്നു തോന്നുന്നു.

ഋതുസംഹാരം, ജാനകീപരിണയം, സഹൃദയാനന്ദം എന്നിവ മൂന്നും സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള കാവ്യങ്ങളാകുന്നു. 'ഋതുസംഹാരം' 'കവനോദയം'മുഖേനയും, 'സഹൃദയാനന്ദം' കവനകൌമുദീമുഖേനയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കവിചക്രശക്രനായ ചക്രനാണ് ജാനകീപരിണയം മൂലത്തിന്റെ കർത്താവ്. പരിഭാഷകൻ സഹൃദയവിമിതനായ പണ്ഡി

ത്തർ രാമൻനമ്പൂതിരിയുമാകുന്നു.

സ്തോത്രരൂപേണയുള്ള കാവ്യങ്ങൾക്കു നല്ല അഭിവൃദ്ധി ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. പ്രസിദ്ധകവികൾ പ്രായേണ എല്ലാവരും സ്തോത്രപഥങ്ങളിൽക്കൂടി സഞ്ചരിച്ചിട്ടുള്ളവരാകുന്നു. അവയിൽ ചിലരുടെ സ്തോത്രങ്ങളിൽ ദേവീപ്രസാദജവൈഭവം പ്രത്യേകമായി പ്രകാശിക്കുന്നുണ്ടു്. കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ 'ലക്ഷ്മീഭായി'യിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള സ്തോത്രപരമ്പരകളും, 'പാദപദ്മശതകവും' ഇപ്രകാരമുള്ളവയാണു്. വാർദ്ധക്യകാലത്തു് ഐഹികവിരക്തനായിബ്ഭവിച്ച കവി പൂർവ്വാനുഭവങ്ങളെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടു നല്ല തന്മയത്വത്തോടുകൂടി എഴുതിയിരിക്കുന്ന ഈ 'പാദപദ്മശതകം' സ്തോത്രങ്ങളുടെ ഒരു മകുടമാകുന്നു. ഭക്തന്മാരേയും സഹൃദയന്മാരേയും ഒന്നുപോലെ ആകർഷിക്കുന്ന ഒരു അനർഘമായ സാരസ്വതപ്രവാഹമാണു് ഈ കൃതി. അവിടുത്തേക്കു് ആദ്യകാലംമുതൽ ശബ്ദത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും ഉണ്ടായിരുന്ന ശ്രദ്ധാഗൌരവം അന്ത്യകാലംവരെ നിലനിന്നിരുന്നു എന്നു് ഈ കൃതി തെളിയിക്കുന്നു. ലക്ഷ്മീപുരത്തു രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാന്റെ 'ആര്യാശതക'വും ഒരുത്തമമായ സ്തോത്രമാണു്. ഒറവങ്കര നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരി, കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ, വെണ്മണിനമ്പൂതിരിമാർ, കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ, വള്ളത്തോൾ എന്നീ മഹാകവികളും പല സ്തോത്രങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഭാഷയിലെ ദേവീസ്തോത്രസമുച്ചയത്തിൽ, ഒറവങ്കര, കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ, വള്ളത്തോൾ എന്നിവരുടെ കൃതികളാകുന്നു സർവ്വാഭിരാമമായ സാരസ്യസാമ്രാജ്യത്തെ വഹിച്ചിരിക്കുന്നവ. ഈ കൂട്ടത്തിൽ ശീവള്ളി നാരായണൻനമ്പൂതിരിയുടെ സ്തോത്രങ്ങളേയും സ്മരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇവർ അനുഗൃഹീതകവികളാകുന്നു, ഇവരുടെ സ്തോത്രങ്ങളിൽ അത്രമാത്രം ഭക്തിവൈഭവവും, കവിതാമാധുര്യവും നിറഞ്ഞു പ്രവഹിക്കുന്നുണ്ടു്. നടുവത്തു മഹൻനമ്പൂതിരിയുടെ സ്തോത്രമഞ്ജരികൾ ഭാഷാദേവിയുടെ ശ്രോത്രമ

ഞ്ജരികളാകുന്നു. ഒടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനവന്റെ സ്തവങ്ങൾക്കു നല്ല പ്രസന്നതയും, സാരള്യവും ഉണ്ടു്. പരമേശ്വരയ്യരുടെ 'ഒരു നേർച്ച'യ്ക്കും സ്തോത്രങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ നല്ല സ്ഥാനം ഉണ്ടെന്നതിനു സംശയമില്ല. മരുളൂർ കരുണാകരമേനവന്റെ 'ലക്ഷ്മീസ്തവം' ഒരു സരസകൃതിയാണ്. വി. പി. പത്മനാഭൻനമ്പൂതിരിയുടെ 'ആര്യാശതക'വും, സി. എൻ. രാമൻപിള്ളയുടെ 'ദേവീസ്തവ'വും ഭക്തന്മാരേയും സഹൃദയന്മാരേയും ആകർഷിക്കുന്ന രണ്ടു കൃതികളാണ്. ഇവയിൽ രാമൻപിള്ളയുടെ 'ദേവീസ്തവം' പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. എസ്. ശ്രീധരൻനമ്പൂതിരി എഴുതിയിട്ടുള്ള 'അംബികാഷ്ടപ്രാസം' ഒരു പ്രത്യേകപ്രസ്ഥാനത്തിൽ എഴുതിയിട്ടുള്ള കൃതിയാണ്. പ്രൌഢകവികുഞ്ജരനായ രാമഭദ്രദീക്ഷിതർ അഷ്ടപ്രാസക്രമേണ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്കൃതരാമസ്തവത്തിന്റെ സാദൃശ്യം ഈ കൃതിക്കു കൊടുക്കാവുന്നതാകുന്നു.

നാരായണീയം, സൌന്ദര്യലഹരി, ശിവാനന്ദലഹരി, സുധാലഹരി, കരുണാലഹരി, ശിവപാദാദികേശസ്തവം, ശിവകേശാദിപാദസ്തവം മുതലായവ സംസ്കൃതഭാഷയിലുള്ള അമൂല്യങ്ങളായ സ്തോത്രതല്ലജങ്ങളാകുന്നുവല്ലോ. ഇവയെല്ലാം ഹൃദയംഗമങ്ങളായ ഭാഷാന്തരങ്ങൾ ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. 'നാരായണീയ'ത്തിനു രണ്ടു ഭാഷാന്തരങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. അവയിൽ ഒന്നിന്റെ കർത്താവു സുപ്രസിദ്ധകവിശിഖാമണിയായ കെ. സി. കേശവപ്പിള്ളയാകുന്നു. ഈ ഭാഷാനാരായണീയത്തിനു ചുരുങ്ങിയ കാലംകൊണ്ടു് അസാധാരണമായ സഹൃദയശ്ലാഘ ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇതിന്റെ മാഹാത്മ്യം മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയും. 'നാരായണീയം' ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള മറ്റൊരു കവിയാണ് പി. നാരായണപിഷാരടി. ഈ ഭാഷാന്തരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. ഇതിൽ 'വാതാലയേശനെ' 'സംഗമേശ'നാക്കി മാററിയിരിക്കുന്നു. പിഷാരടിയുടെ കൃതി 'ദ്വേധാ' അല്ല; 'ത്രേധാ' നാരായണീയമാണെന്നു് ഒരു വിശേഷമുണ്ടു്. പല സന്ദ

ങ്ങളിലും പിഷാരടി, കേശപ്പിള്ളയെ അതിശയിച്ചിരിക്കുന്നു. ജഗന്നാഥപണ്ഡിതരുടെ കരുണാലഹര്യാദികൾ ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതു പണ്ഡിതർ രാമൻനമ്പൂതിരിയാകുന്നു. ഇവയിൽ 'കരുണാലഹരി'യുടെ ഭാഷാന്തരം ഗുണപുഷ്ടികൊണ്ടു മുന്നിട്ടു നില്ക്കുന്നു. മൂലത്തിന്റെ അസാധാരണമായ ശബ്ദസൌന്ദര്യം 'സുധാലഹരി'ഭാഷയ്ക്കും ഉണ്ടു്.

ഒരു നല്ല കവിയായ കണ്ടിയൂർ സുബ്രഹ്മണ്യപിള്ള 'നാരായണീയത്തെ' അനുകരിച്ചു 'കൃഷ്ണീയം' എന്നൊരു സ്തോത്രം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ചെറുപ്പത്തിലേ കവിയെ ബാധിച്ച രോഗത്തിന്റെ ശമനത്തിനായിട്ടാണു് ഈ കൃതി എഴുതിയതു്. ഈ സ്തോത്രം പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണു്. കവിക്കു ഭഗവാനിൽ ഉള്ള ഭക്തിയുടെ പാരമ്യം ഈ കൃതിയിൽ എവിടേയും പ്രകാശിക്കുന്നുണ്ടു്.

ഇവിടെ പറഞ്ഞ സ്തവങ്ങൾ എല്ലാം ഭക്തന്മാർക്കു നിത്യവും പാരായണത്തിനു് ഉപയോഗപ്പെടുന്നവയാകുന്നു.

തുള്ളൽപ്പാട്ടു്, കിളിപ്പാട്ടു്, പാന, ഗാഥ, വഞ്ചിപ്പാട്ടു് എന്നീ ശാഖകൾക്കു് ഒരു വിധം ഉൽക്കർഷം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുതന്നേ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇതരശാഖകളുമായി തുലനം ചെയ്യുന്നപക്ഷം ഈ അഭിവൃദ്ധി സാരതരമല്ല. കരീന്ദ്രൻ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ 'സന്താനഗോപാലം' അപൂർണ്ണമാണെങ്കിലും, ഈ ശതവർഷത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള തുള്ളൽപ്പാട്ടുകളിൽ അതിനു തന്നെയാണു് പ്രഥമസ്ഥാനം കൊടുക്കേണ്ടതു്. കോയിത്തമ്പുരാൻ ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ കുഞ്ചൻനമ്പിയാരെ അതിശയിക്കുന്നു എന്നുകൂടി പറയാം. സന്താനഗോപാലം തുള്ളലിലെ, നല്ല ഭാഷയിലുള്ളവയും, ഫലിതകലിതങ്ങളും ആയ ചില ഭാഗങ്ങൾ വായിച്ചാൽ അവ പ്രൌഢവും ഗംഭീരവും ആയ 'രാവണവിജയ'ത്തിന്റെ കർത്താവു് എഴുതിയതാണോ എന്നു ശങ്കിച്ചുപോകും. കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാന്റെ 'സുന്ദരകാണ്ഡം' തു

ള്ളൽ ഭാഷയുടെ ഒരു നല്ല സ്വത്താകുന്നു. ആശയഗൌരവവും, രചനാപ്രൌഢിയും ഈ കൃതിയുടെ ഗുണങ്ങളാകുന്നു. കുചേലവൃത്തം (കാവ്യമഞ്ജരി)ത്തിനു സാരസ്യം കൂടുതലുണ്ട്. ഘോഷയാത്ര (ശ്രീവള്ളിനമ്പൂതിരി), പാഞ്ചാലീസ്വയംവരം (വെൺമണിനമ്പൂതിരി) എന്നിവ ഏകദേശം കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ കൃതികളോടു കിടപിടിക്കുന്ന രണ്ടു തുള്ളൽപ്പാട്ടുകളാണ്. ശ്രീവള്ളിയുടേയും, വെൺമണിയുടേയും ഫലിതസാമർത്ഥ്യം പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണിയുടെ 'ഭൂതനാഥോത്ഭവ'വും, പാലക്കാട്ടു വൈദ്യൻ രാമവർമ്മതിരുമുൽപ്പാട്ടിലെ 'ഭഗവദ്ദൂതും' ഈ വർഗ്ഗത്തിൽ പേർ പറയേണ്ട രണ്ടു നല്ല കൃതികളാണ്. മനോധർമ്മങ്ങളും, ഫലിതവിശേഷങ്ങളും ഇവയിൽ നല്ലപോലെയുണ്ട്. രചനയിൽ ശുദ്ധിയും പ്രസന്നതയും തിരുമുൽപ്പാടിന്റെ കവിതയ്ക്കുള്ള അസാധാരണഗുണങ്ങളാകുന്നു. 'ഭഗവദ്ദൂതിൽ' ഇവ തെളിഞ്ഞു കാണാം. 'ഭരദ്വാജസൽക്കാരം' (കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ), 'സുഗ്രീവസഖ്യം' (പി. ജി. രാമയ്യർ) എന്നിവയുടെ പേരുകൾകൂടി ഈ സന്ദർഭത്തിൽ സ്മരണീയ അർഹിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രസിദ്ധകവികളായ അമ്പലപ്പുഴ മാധവപ്പുതുവാളും, സി. എൻ. രാമൻപിള്ളയും ചേർന്ന് എഴുതിയിട്ടുള്ള കൃതിയാണ് 'സഹസ്രകലശം' തുള്ളൽ. ആശയങ്ങളുടെ ഗൌരവം രാമൻപിള്ളയുടേയും, സാരസ്യം പുതുവാളിന്റെയും ഭാഗങ്ങൾക്കുള്ള ഗുണവിശേഷങ്ങളാകുന്നു.

കിളിപ്പാട്ടുകളിൽ സത്തമങ്ങളായവ അധികവും ഭാഷപ്പെടുത്തിയവതന്നെ. അവയിൽ മന്നാടിയാരുടെ 'ഹാലാസ്യമാഹാത്മ്യം' പ്രഥമഗണനീയമാകുന്നു. കേരളീയർക്ക് ഇതൊരു നിധിതന്നെയാണ്. പ്രസന്നവും മധുരവും ആയ കവിതയുടെ നിരർഗ്ഗളമായ പ്രവാഹം, 'ഹാലാസ്യമാഹാത്മ്യ'ത്തിന്റെ നിസർഗ്ഗസിദ്ധമായുള്ള ഔൽകൃഷ്ട്യത്തിനു ശക്തി കൂട്ടിവെക്കുന്നു. 'കൽക്കിപുരാണവും', 'സ്കാന്ദപുരാണവും' ഒടുവിൽ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനവ

ന്റെ കൃതികളാണ്. ഈ വിശിഷ്ടകൃതികൾ ഭാഷപ്പെടുത്തിയതിൽ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനവനെ ശ്ലാഘിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. മേനവന്റെ 'സ്കാന്ദപുരാണം' ഭാഷയുടെ ഒരു ശാശ്വതനിധിയാകുന്നു. ഭാഷയിൽ ഒരിടത്തും ക്ലിഷ്ടതയോ, കാലുഷ്യമോ ഇല്ല. എല്ലാവക്കും ക്ലേശംകൂടാതെ വായിച്ചു രസിക്കാം. 'ദേവീഭാഗവതം', 'ഭഗവൽഗീത', 'വാസിഷ്ഠം', 'ശങ്കരവിജയം' എന്നിവയുടെ പേർകൂടി ഇവിടെ പറയേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. വരവൂർ ശാമുമേനവൻ കിളിപ്പാട്ട് എഴുതി പ്രസിദ്ധിനേടിയിട്ടുള്ള സൽകവിവയ്യനാണ്. മന്നാടിയാക്കു സദൃശമായ സ്ഥാനം ഈ വിഷയത്തിൽ ശാമുമേനവനു കല്പിക്കാം. ദാമോദരൻ കർത്താവിന്റെ 'ഭഗവൽഗീത'യും ഒരു നല്ല കൃതിയാകുന്നു. 'ഭദ്രോല്പത്തി', 'ലക്ഷ്മീസ്വയംവരം' എന്നിവ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാന്റെ രണ്ടു സൽകൃതികളാണ്.

കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാന്റെ അസാധാരണപരിശ്രമത്തിന്റെ ഫലമാകുന്നു 'ഭാഗവതം ഗാഥ'. മൂലത്തിലെ യാതൊരു ഭാഗത്തിനും ഉടവോ തടവോ പറ്റാതേയും, എന്നാൽ ഒരു പ്രത്യേകനിലയിൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടുകൂടിയും ഭാഷപ്പെടുത്തിയ ഈ ഭാഗവതം ഗാഥ പുറങ്ങിയ കാലത്തിന്നിടയിൽത്തന്നെ കേരളീയക്കു പ്രിയതമമായി ഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്ത്രീകൾക്കു ഭക്തിയോടുകൂടി പാരായണം ചെയ്യാൻ ഈ ഗാഥ വളരെ പ്രയോജനപ്പെടുന്നു

വഞ്ചിപ്പാട്ടുകളിൽ ഒറവങ്കര നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരിയുടെ 'രുഗ്മിണീസ്വയംവരം' പ്രാധാന്യത്തെ അർഹിക്കുന്നു. നമ്പൂതിരിക്കവിതകളിൽ സഹജങ്ങളായുള്ള ഫലിതവും, മാധുയ്യവും ഈ കൃതിയിൽ എവിടെയും കാണുവാൻ കഴിയും. ഒട്ടവിൽ കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ (അജാമിളമോക്ഷം), നടുവത്തു മഹൻനമ്പൂതിരി (മഹിഷമദ്ദനം), വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ, (ദ്രൌപതീസ്വംവരണം), കണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ (സുന്ദോപസുന്ദോപാഖ്യാനം) എന്നിവരും നല്ല വഞ്ചിപ്പാട്ടുകളെഴുതീട്ടുള്ളവരാണ്.

പാനകളുടെ വർഗ്ഗത്തിൽ 'തോരണയുദ്ധം' പ്രഥമസ്ഥാനത്തു നില്ക്കുന്നു. ലാളിത്യം, മനോധർമ്മം മുതലായ ഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ഈ കൃതി പൂന്താനത്തിന്റെ സന്താനമായ 'സന്താനഗോപാല'ത്തെയും ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ താഴ്ത്തിനിർത്തുന്നു.

"പണ്ടു കണ്ണുമറന്നു തിരുശിതി-
കണ്ഠനെത്തപംചെയ്തു ഭഗവാനെ
കണ്ടനേരം ഭഗവതിയെക്കൂടെ-
ക്കണ്ടു ദേവനോടൊന്നിച്ചതുനേരം
നാരിമാരുടെ കാക്കൽ വണങ്ങിയാൽ
ധീരതയ്ക്കു കുറവുണ്ടെന്നോർത്തു ഞാൻ,
സർവ്വലോകജനനിയെന്നാകിലും
ശർവ്വഭാര്യയെക്കൂടി വണങ്ങീലാ.
എന്തു രാവണ! നിന്നുടെ ചിന്തിത-
മെന്തെന്നാകിലുമിന്നു പറഞ്ഞാലും
അന്തകാരി പുരാന്തകനിങ്ങനേ
സന്തോഷിച്ചരുൾചെയ്യുന്നനേരത്തു
യാചിച്ചാലല്ലേ പോരായ്കയെന്നോർത്തു
യാചിച്ചീലാ വരങ്ങളെ ഞാനൊന്നും
ദേവൻതന്നേ വിചാരിച്ചു നമ്മുടെ
ഭാവമെല്ലാമറിഞ്ഞു വരം നൽകി.
ഹന്ത! വീരനാം ഞാനിന്നു നിന്നുടേ
യെത്രയും ബഹുമോഹനമായോരു
നേത്രംകൊണ്ടെന്നെ നോക്കേണമെന്നതു-
മാത്രമൊന്നിന്നിരക്കുന്നു ജാനകി!"

മന്മഥോന്മഥിതമാനസനായ രാവണൻ സീതയോടു പറയുന്ന ഈ ഭാഗത്തിൽ കവി കാണിച്ചിരിക്കുന്ന മനോധർമ്മം അത്യന്തം സന്ദർഭസുന്ദരമായിരിക്കുന്നു. "ഞാൻ ഇതുവരേയും ഒരു

സ്ത്രീയെ വണങ്ങിയിട്ടില്ല. സർവ്വലോകജനനിയായ ശ്രീപാർവ്വതിയെക്കൂടി സ്ത്രീയാകയാൽ, ഞാൻ നമസ്കരിച്ചില്ല"; "യാചനം നിന്ദ്യമാകയാൽ ശിവൻ പ്രത്യക്ഷമായി അഭീഷ്ടം ചോദിച്ചപ്പോൾ ഒരു വരവും ഞാൻ ചോദിച്ചില്ല; ആ വിധമുള്ള ഞാൻ ഇതാ നിന്നെ വണങ്ങുന്നു." ഈ വാക്കുകൾ രാവണന്റെ അഹങ്കാരം, ദുരഭിമാനം, കൃപ്യതാപം, സീതയിലുള്ള ആസക്തി മുതലായവയെ ഭംഗിയായി കാണിക്കുന്നു. രാവണന്റെ യാച്ഞാദൈന്യത്തെക്കുറിച്ച്,

"യാച്ഞാദൈന്യപരാഞ്ചി യസ്യ കലഹാ-
യന്തേ മിഥസ്ത്വം വൃണു
ത്വം വൃണ്വിത്യഭിതോ മുഖാനി സദശ-
ഗ്രീവഃ കഥം കഥ്യതേ"

എന്നു ഭട്ടമുരാരി വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതിനെക്കാൾ ഈ ഭാഗം ഭാവഗംഭീരമായിട്ടുണ്ടെന്നു സഹൃദയന്മാരോടു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

"ഏതസ്മിൻശയനേ മയാ മയസുതാ-
മാലിംഗ്യ നിദ്രാലസാ-
മുന്നിദ്രം ശയിതേന മച്ചരണയോ-
സ്സംവാഹനവ്യാപൃതാ
പാദാഗ്രേണ തിലോത്തമാ സ്തനതടേ
സസ്നേഹമാപീഡിതാ
ഹർഷാവേഗസമർപ്പിതാനി പുളകാ-
ന്യദ്യാപി നോ മുഞ്ചതി.

അക്ഷാൻ ദീവ്യതി ദാനവേന്ദ്രസുതയാ
സാർദ്ധം സ്മരാർത്തോ മയി
ക്രീഡായതനപരിശ്രമഃ പണ ഇതി
ശ്രുത്വാ ഗതാ സവ്യതാം

ദൌത്യം കാരയതി പ്രയോഗചതുരാ
രംഭോരു! രംഭാ സ്വയം
മത്തോ മന്മഥതന്ത്രസംഹിതയിധർ-
വ്വേദൌ വിവൃദ്ധസ്പൃഹം".

എന്നും മററും കുമാരദാസപ്രമുഖരായ ഇതരകവികേസരികൾ രാവണനെക്കൊണ്ടു സീതയുടെ മുമ്പിൽ നിരത്തി പല വീമ്പുകളും പറയിക്കുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ നമ്മുടെ കവി രാവണന്റെ ഗൌരവത്തിനു് അത്രയധികം ഹാനി വരുത്തിയിട്ടില്ല.

രാക്ഷസന്മാർ അക്ഷകുമാരന്റെ മരണവൃത്താന്തം രാവണനോടു പറയുന്ന ഒരു ഭാഗം താഴെ ചേർക്കുന്നു:—

"ഓടിയോടിദ്ദശാനനൻ മേവിടും
മേട പുക്കിതു ശേഷിച്ച രാക്ഷസർ.
'എന്തു നിങ്ങൾ വിറയ്ക്കുന്നു ദൂതരേ?'-
'യെന്തെന്നോർത്തറിഞ്ഞീല ഞങ്ങളും';
'എന്തു സങ്കടമുണ്ടായി നിങ്ങൾക്കു?'
'എന്തിതിൽപ്പരമുണ്ടാകവേണ്ടതും'?
'മർക്കടാധമനെങ്ങു ഭടന്മാരേ!'
'മർക്കടോത്തമനുദ്യാനേ മേവുന്നു';
'യുദ്ധംചെയ്യുവാൻ നിങ്ങൾ ഗമിച്ചീലേ?'
'യുദ്ധംചെയ്യുവാൻ ഞങ്ങൾ ഗമിച്ചിതു.'
'കൊല്ലുവാൻ കഴിവന്നീലേ നിങ്ങൾക്കു?'
'കൊല്ലുവാൻ കുറേയുണ്ടു പരാധീനം.'
'ബദ്ധനായിതോ മർക്കടകീടകൻ?'
'ബദ്ധനായീല മർക്കടപുംഗവൻ';
'കൂടപ്പോന്നവരെങ്ങു ഭടന്മാരേ?'
'കൂടെപ്പോന്നവർ കാലാലയത്തിങ്കൽ.'
'നമ്മുടെ സുതൻ വന്നതുടങ്ങിയോ?'
'സമ്മതിച്ചീല പോരുവാനായവൻ';

'തമ്മിൽ സംസാരിച്ചൊന്നിച്ചുചേർന്നിതോ?'
'തമ്മിൽ സംസാരമുണ്ടായീലേതുമേ';
'യുദ്ധമുണ്ടായതില്ലയോ തങ്ങളിൽ?'
'യുദ്ധം പണ്ടേ കഴിഞ്ഞു മഹാമതേ!'
'നാളെയെന്നു കുറിച്ചു പിരിഞ്ഞിതോ?'
'മൂളിയനോടു മര്യാദ കൂട്ടുമോ!'
'എന്തു കാരണം പുത്രൻ വരായ്വതു?'–
'നെന്തു ഞങ്ങളുണർത്തിച്ചീടേണ്ടതും'
'ഉള്ളവണ്ണമശേഷം കഥിക്കവി'–
'നള്ളിലേററം മടിയുണ്ടു ഞങ്ങൾക്കു';
'കള്ളന്മാരേ! പറയാഞ്ഞാൽ നിങ്ങളെ–
ത്തള്ളിയങ്ങു പുറത്തു കളയുവൻ'.
'എങ്കിൽ ഞങ്ങളശേഷമുണർത്തിക്കാം,
സങ്കടപ്പെട്ടാലേതും ഫലമില്ല.
ലങ്കാനായക! നിൻറെ തനൂജനെ–
ശ്ശങ്കകൂടാതെ കൊന്നു കപിവരൻ;
കണ്ടു പേടിച്ചു ഞങ്ങളുടൻതന്നേ
മണ്ടിയിങ്ങോട്ടു പോന്നു ധരിപ്പിപ്പാൻ.
രണ്ടുനാലെണ്ണം മാത്രം ശമിച്ചതി–
ലുണ്ടു ശേഷിച്ചിട്ടെന്നു ധരിച്ചാലും".

തൻറെ പുത്രനു വല്ല ആപത്തും വന്നിരിക്കുമോ എന്നുള്ള സംശയംകൊണ്ടു സമരവർത്തമാനം അറിയുവാൻ രാവണനുള്ള ആഗ്രഹവും, വാസ്തവം പറയുന്നതിനു ഭടന്മാർക്കുള്ള മടിയും, അതു കേട്ടാൽ രാവണൻ എന്തുചെയ്യുമോ എന്നുള്ള ഭയസംഭ്രമവികാരങ്ങളും ഇവിടെ കവി സരസമനോധർമ്മത്തോടുകൂടി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. തൻറെ ചോദ്യങ്ങൾക്കു് ഒന്നിനും വ്യക്തമായ സമാധാനം പറയാതെ ഒഴിഞ്ഞും കുഴഞ്ഞും അർത്ഥശൂന്യമായും സംഭാഷണം ചെയ്യുന്ന ഭടന്മാരോടു് ഒടുവിൽ രാവണൻ

നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നതും, അവർ ഒരു ദുഃഖസംഭവം അറിയിക്കുന്നതും ലോകസ്വഭാവത്തിനു വളരെ യോജിച്ചിരിക്കുന്നു.

"വീരവീര! കുമാര! സുകുമാര!
മാരസുന്ദര! മാമകമായോരു
ധൈര്യവും തവ ജീവനുംകൊണ്ടു നീ
ദൂരത്തേതൊരു ദിക്കിൽ വസിക്കുന്നു?
ഇന്ദുസുന്ദരമായോരു നിന്മുഖ-
ചന്ദ്രനിൽനിന്നു മന്ദം പൊഴിയുന്ന
മന്ദഹാസമാം ചന്ദ്രിക കാണാഞ്ഞി-
ട്ടെന്റെ നേത്രചകോരങ്ങൾ കേഴുന്നു;
എന്തിനായിട്ടിനി മമ ജീവിത-
മെന്തിനായിട്ടിനി മമ രാജ്യവും?
എന്തിനായിട്ടു ഭൂതിയും ഖ്യാതിയും?
പാർത്തലത്തിൽ വളർന്നോരു കീർത്തിക്കു-
പാത്രമായോരു നമ്മുടെ പുത്രനെ
ധൂർത്തനാം കപി കൊന്നെന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ
എത്ര പോരായ്മയുണ്ടു ശിവശിവ!"

ഇത്യാദി രാവണന്റെ വിലാപവും,

"അല്ലെങ്കിൽ പുനരിപ്പോളവനെ ഞാൻ
നല്ല പാശങ്ങൾകൊണ്ടു വരിഞ്ഞുടൻ
ഉല്ലാസത്തോടു കൊണ്ടിങ്ങുപോരുവ-
നില്ലതിനു നമുക്കൊരു സംശയം.
മല്ലലോചനമാർക്കും ശിശുക്കൾക്കു-
മെല്ലാവർക്കും കളിപ്പതിനായിട്ടു
നല്ല ചങ്ങലയിട്ടുടൻ നമ്മുടെ
മുല്ലമൂട്ടിലൊരു ദിക്കിലിട്ടേക്കാം.

പല്ലിളിച്ചു വനങ്ങളിലോരോരോ
വല്ലികൾതോറും തൂങ്ങി നടക്കുന്ന
ബല്ലുകാധമനാകുമവനെ ഞാൻ
നല്ല വല്ലികൾകൊണ്ടു വരിഞ്ഞുടൻ
കല്യനാകും ഭവാനുടെ കാക്കൽവ-
ച്ചല്ലലെന്നിയേ താണു വണങ്ങുവൻ".

എന്നും മററും ഇന്ദ്രജിത്തു പ്രതിജ്ഞചെയ്യുന്നതും ആയ ഭാഗങ്ങൾ സഹൃദയശിരഃകമ്പസമ്പാദകങ്ങളാകുന്നു. ഭഗവദ്രൂപത്തെ വർണ്ണിക്കുന്ന ഒരുഭാഗംകൂടി ഉദ്ധരിക്കാതിരിക്കുവാൻ മനസ്സു വരുന്നില്ല.

"ഇന്ദ്രനീലമണിനിഭസുന്ദര-
സാന്ദ്രശോഭയൊക്കാണായി മദ്ധ്യത്തിൽ-
നിന്നു സൂക്ഷിച്ചനേരം ദശരഥ-
നന്ദനനുടെ വിഗ്രഹം കാണായി.
അരുണാംബുദതുല്യജടാധരം
ഹരിണാങ്കസമാനമുഖാംബുജം
കരുണാർദ്രകടാക്ഷനിരീക്ഷണ-
പരിതോഷിതവാനരസൈനികം
ശരദിന്ദുവിനിർഗ്ഗതചന്ദ്രികാ-
രമണീയമനോജ്ഞമൃദുസ്മിതം
ദരശോഭിതകണ്ഠസ്ഥലം നിജ-
കരശോഭിതബാണധനുർദ്ധരം
പരിവീതപിശംഗപൃത്തിനവ-
രുചവൽക്കലകമ്രകടീതടം
ശരണാഗതലോകപരിതാപ-
ഹരണൌഷധപാദസരോരുഹം
ഇതി രാഘവരൂപത്തെക്കണ്ടുടൻ
പരിതോഷമിയന്നിതെല്ലാവരും."

സാരള്യം, പ്രസാദം മുതലായ ഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ഈ ഭാഗം എത്രമാത്രം ഹൃദയംഗമമായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു് അനുഭവൈകവേദ്യമാകുന്നു. പരേതനായ സി. എൻ. രാമപ്പിള്ള 'ഭൂതനാഥോത്ഭവം' എന്ന ഒരു പാന എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്. 'ഭദ്രോല്പത്തി' പാനയുടെ കർത്താവു വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനവൻ ആകുന്നു. ഇതു ഭാഷാന്തരമാണു്, രാമൻപിള്ളയുടെ മററു കൃതികളെക്കാൾ അർത്ഥപുഷ്ടിയും, രചനാപ്രൗഢിയും 'ഭൂതനാഥോത്ഭവ'ത്തിൽ പ്രകാശിക്കുന്നുണ്ടു്. ഇതു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്റെ 'ആത്മബോധം' പാന വേദാന്തവിഷയപ്രതിപാദകമാകുന്നു. വേട്ടക്കൊരുമകൻ, തൃവെണ്ണത്തപ്പൻ മുതലായി ദേവരെയും പററി ചില പാനകൾ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനെഴുതിയിട്ടുള്ളതെല്ലാം നന്നായിട്ടുണ്ടു്.

ആകപ്പാടെ വിചാരിച്ചാൽ തുള്ളൽപ്പാട്ടു്, വഞ്ചിപ്പാട്ടു്, ആട്ടക്കഥ, പാന എന്നിവയ്ക്കു് അഭിവൃദ്ധി വളരെ കുറവാണെന്നു കാണാം. ഇതിനുള്ള കാരണം സ്പഷ്ടമാണു്. കഥകളി, തുള്ളൽ, വള്ളംകളി മുതലായവയിൽ കേരളീയജനസമുദായത്തിനു ജന്മസിദ്ധമായിരുന്ന അഭിരുചി ക്രമേണ കുറഞ്ഞുതുടങ്ങി. കലകളെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു്, ആ കലകൾ ക്ഷയിക്കുന്നതോടുകൂടി കോട്ടം തട്ടുന്നതു് അനുഭവസിദ്ധമാണല്ലോ. കഥകളി, തുള്ളൽ മുതലായവ, ഉത്തമസാഹിത്യസഹായത്തോടുകൂടി, കാവ്യത്തിന്റെ പരമോദ്ദേശത്തെ നിർവ്വഹിക്കുന്നവയും, നമുക്കു പ്രത്യേകമായുള്ളവയും ആയ കലകളാണു്. ഈ കലകളുടെ പ്രണാശം നമുക്കു് ഒരിക്കലും അഭിമാനജനകമല്ല; സ്വന്തം സ്വത്തുക്കളെ രക്ഷിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ നമുക്കുള്ള അജ്ഞതയും, അശ്രദ്ധയും വാസ്തവത്തിൽ നമ്മെ അധഃപതിപ്പിക്കുന്നവയാണു്. 'കഥകളി' പരിഷ്കരിക്കുവാൻ ഒരു ശ്രമം ഇക്കാലത്തു നടന്നുവന്നു. നാടകത്തിന്റെ ഏതാനും ധർമ്മങ്ങൾ വികൃതമാക്കി കൂട്ടിച്ചേർത്തു 'കഥകളിയെ' ഒരു കഥയില്ലാത്ത കളി

സാധിക്കുന്നതാണ് ഈ പരിഷ്കാരം. കഥകളിയെ അഭിജ്ഞഗമ്യവും, നിസർഗ്ഗരമ്യവും ആയ പ്രൌഢസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു വളരെപ്പടി കീഴ്പോട്ടിറക്കി, ക്ഷുദ്രവും ബാലസാധാരണവും ആയ ഒരു നിലയിൽ എത്തിക്കുന്ന നയം, പണ്ഡിതന്മാൎക്ക് ഒരിക്കലും സുസഹമല്ല. കഥകളിയുടെ ജീവൻ കളഞ്ഞു; എന്നാൽ നാടകത്തിന്റെ ധർമ്മം അതിനു കിട്ടിയതുമില്ല. ഈവിധമുള്ള ഒരു വികൃതസ്വരൂപമാണ് ഈ പരിഷ്കാരംകൊണ്ടു കഥകളിക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ഭാഷാമഹാഭാരതവും, വാത്മീകിരാമായണംഭാഷയും ഈ ശതവർഷത്തിൽ കൈരളിക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ള വലിയ നിധികളാകുന്നു. അഞ്ചാമത്തെ വേദമായ ഭാരതം ഭാരതീയരുടെതന്നെയല്ല, സർവ്വലോകരുടേയും ഏററവും മഹത്തായ തത്വഭണ്ഡാഗാരമാകുന്നു. ഏതുഗുണംകൊണ്ടു നോക്കുകയാണെങ്കിലും ഇതിനോടു സദൃശമായ ഒരു മഹാഗ്രന്ഥം വേറെയില്ല.

"വ്യാസഗിരാം നിൎയ്യാസം
സാരം വിശ്വസ്യ ഭാരതം വന്ദേ"

എന്നു ഗോവർദ്ധനാചാൎയ്യർ മഹാഭാരതത്തെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിൽ അതിശയോക്തിയുടെ സ്പർശം ഇല്ല.

"ഭാരതവ്യപദേശേന
ഹ്യാമ്നായാർത്ഥശ്ച ദർശിതഃ"

എന്നു മഹാഭാഗവതത്തിൽ പറയുന്നതിൽനിന്നു ഭാരതത്തിനു വേദവുമായുള്ള ബന്ധം മനസ്സിലാക്കാം. ഈ മഹാകൃതിക്കു സമഗ്രമായി ഒരു ഭാഷാന്തരം ഇല്ലായ്കയാൽ ഭാഷയ്ക്കു വലിയ കുറവുണ്ടായിരുന്നു. ഈ ന്യൂനതയെ പരിഹരിച്ചതു മഹാകവി കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനാകുന്നു. ഭാഷയ്ക്ക് അവിടുത്തെ മഹാഭാരതത്തെ

ക്കാൾ അമൂല്യവും, വിപുലവും ആയ ഒരു സ്വത്തു വേറെ ഇല്ല. ഈ ഭാഷാമഹാഭാരതത്തിന്റെ ആവിർഭാവംനിമിത്തം ഈ ശതവർഷം മററുള്ളവയേക്കാൾ ശാശ്വതവും പാവനവും ആയ സ്മരണയെ അർഹിക്കുന്നതായി ഭവിക്കുന്നു.

"വിഹിതഘനാലങ്കാരം
വിചിത്രവർണ്ണാവലീമയസ്ഫുരണം
ശക്രായുധമിവ ചക്രം
വല്മീകഭുവം കവിം വന്ദേ".

എന്നാണു് ആദികാവ്യത്തെ കുറിച്ചു ഗോവർദ്ധനാചാര്യർ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്. സർവ്വധർമ്മപ്രകാശകമായ ഈ രാമായണത്തിനു വൃത്താനുവൃത്തമായി ലഭിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാഷാന്തരവും ഭാഷയുടെ ഒരു വലിയ സമ്പത്തുതന്നെയാണു്.

ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾക്കു ഈ ശതവർഷത്തിൽ ലഭിച്ചിരിക്കുന്ന ഉൽക്കർഷം അമിതമാകുന്നു. പദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ ഈ ശാഖയ്ക്കു് എന്നപോലെ അത്രയും അഭിവൃദ്ധി വേറെ ഒന്നിനും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. പ്രസിദ്ധന്മാരും അപ്രസിദ്ധന്മാരും ആയ കവികൾ പലരും ഒരുമിച്ചുചേർന്നും, തനിച്ചും പല ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളും നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ ഇപ്പോൾ വേണ്ടതിലധികം അഭിവൃദ്ധങ്ങളായിരിക്കുന്നു എന്നും, കവികളുടെ ദൃഷ്ടി ഈ മാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു വേറെ ഒന്നിലേക്കു തിരിച്ചുവിടുന്നതു നന്നായിരിക്കുമെന്നും അഞ്ചാറു കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പുതന്നെ ഭാഷാഭിമാനികൾ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. എന്നാൽ അധികംപേർ അതിനെ വില വെച്ചിട്ടില്ല. ഖണ്ഡകാവ്യപഥത്തെ ഇത്രമാത്രം വിസ്തൃതമാക്കിയതു മാസികകളാകുന്നു. 'ഭാഷാപോഷിണി', 'വിദ്യാവിനോദിനി', 'രസികരഞ്ജിനി' മുതലായ മാസികകളിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള പല ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളും അഖണ്ഡരസത്തോടുകൂടിയവയാണു്. 'കവനകൗമുദി'മുഖേന പ്രകാശിതങ്ങളായ ഖണ്ഡ

കാവ്യങ്ങൾ അസംഖ്യങ്ങളാകുന്നു. അവയിൽ കവിതാഗുണങ്ങൾ തികഞ്ഞിട്ടുള്ളവ അനവധിയുണ്ടു്. 'ശകുന്തള', 'വിശാഖൻ', 'ഉപകോശ', 'പ്രമലേഖാചരിതം', 'ദണ്ഡകാരണ്യം', 'കംസൻ', 'രത്നാവലി', 'സ്വാഹാസുധാകരം', 'സീമന്തിനീചരിതം', 'കൌശികന്റെ വാർത്ത', 'വിനോദിനി', 'കാവ്യപ്രഭാവം', 'മാലതി', 'ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം' മുതലായി പ്രശസ്തങ്ങളായ പല ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളുടേയും പേർ പ്രത്യേകം എടുത്തുപറയേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്. ലക്ഷ്മീഭായി, കേരളചിന്താമണി, സുദർശനം ഇവയും ഖണ്ഡകാവ്യഭണ്ഡാരങ്ങളായിരുന്നു. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ, പന്തളത്തു തമ്പുരാൻ, പരമേശ്വരയ്യർ, കേശവൻനായർ, ഒടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനോൻ, കുണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ, വള്ളത്തോൾ മേനവന്മാർ, കൃഷ്ണൻകർത്താവു്, ലക്ഷ്മണൻനമ്പൂതിരിപ്പാടു്, ഒറവങ്കര നമ്പൂതിരിമാർ, കുട്ട്യപ്പുനമ്പിയാർ, ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കർ, സി. എൻ. രാമൻപിള്ള, കടത്തനാട്ടു ശങ്കരവർമ്മരാജാ മുതലായ കവികൾ എല്ലാവരുംതന്നെ വിവിധങ്ങളായ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ എഴുതിയിട്ടുള്ളവരാകുന്നു. ഇവയെല്ലാം പ്രതിഷ്ഠലഭിച്ചിട്ടുള്ള സൽക്കാവ്യങ്ങളാണു്.

ക്രമേണ പച്ചമലയാളം എന്നൊരു പ്രസ്ഥാനം ഉണ്ടാകുവാൻ ഇടയായി. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനാണു് ഇതിന്റെ മാർഗ്ഗദർശി. പിന്നീടു പലരും അവിടുത്തെ അനുകരിച്ചുതുടങ്ങി. അവരിൽ കുണ്ടൂർ നാരായണമേനവന്നു് ഒരു മെച്ചം പ്രത്യേകം ഉണ്ടു്. 'കോമപ്പൻ', 'ശക്തൻ തമ്പുരാൻ', 'പാക്കനാർ', 'കണ്ണൻ' മുതലായവ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള കാവ്യങ്ങളിൽ പ്രഥമഗണനീയങ്ങളാണു്. പച്ചമലയാളം അസ്വാതന്ത്ര്യജനകമായ ഒരു മാർഗ്ഗമാണു്; എങ്കിലും കുണ്ടൂർ നാരായണമേനവന്നു് ഈ അസ്വാതന്ത്ര്യത്താൽ വലിയ കോട്ടം സംഭവിച്ചിട്ടില്ല. പരമേശ്വരയ്യർ, കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി, പി. ജി. രാമയ്യർ എന്നിവരും ഈ വഴിക്കു നടന്നുനോക്കിയിട്ടുണ്ടു്. 'ത

കുമ്മ', 'അനന്തരവന്റെ അപ്പവാണി' മുതലായവ തൽഫലങ്ങളാകുന്നു. പന്തളത്തു തമ്പുരാനും പച്ചമലയാളമാർഗ്ഗത്തിൽകൂടി നടന്നിട്ടുള്ള മറ്റൊരു കവിയാകുന്നു.

ക്രമേണ പച്ചമലയാളപ്രസ്ഥാനം ക്ഷയിച്ചു. ഇപ്പോൾ അതു നാമാവശേഷമായി എന്നുതന്നെ പറയാം. സൂക്ഷ്മമായി ആലോചിച്ചാൽ പച്ചമലയാളക്കാരുടെ നയം അത്ര ശ്ലാഘ്യമല്ലെന്നു പറയണം. സംസ്കൃതപദങ്ങളെ സ്വീകരിക്കുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ മാത്രമേ ഇവൎക്കു വൈരസ്യമുള്ളു. സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു ലഭിച്ചു വളരെക്കാലമായി പ്രതിഷ്ഠയെ പ്രാപിച്ചു കാലഹരണവാദത്തിനുകൂടി ഇടയില്ലാത്തവിധം ഭാഷയുടെ സ്വന്തമായി ഭവിച്ചിട്ടുള്ള ജലമുഖരിപുസരാത്രസ്പൃഷ്ടപത്രാദിപദങ്ങളെക്കൂടി ഇവർ ബഹിഷ്കരിക്കുന്നു. തൽസ്ഥാനത്തു സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നവയോ? അപ്രസിദ്ധങ്ങളായ ദ്രാവിഡപദങ്ങൾ! ബോട്ടു്, ബെഞ്ചു, കോർട്ടു് മുതലായ ഇംഗ്ലീഷുപദങ്ങളെ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് ഇവൎക്കു ഒരു വിരോധവുമില്ല. ഈ നയം പരിപാലിച്ചാൽ പച്ചമലയാളം അത്ര നല്ല 'പച്ച'യല്ലെന്നു കാണാം. സംസ്കൃതപദങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു നിമിത്തം, കവികൾക്കു പ്രൗഢകല്പനകളെ മനഃപൂർവ്വം ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടിവരുന്നു. ഇതുനിമിത്തം കാവ്യങ്ങൾക്ക് ആഭ്യന്തരമായി പുഷ്ടി കുറയുന്നു. അതിനാൽ ഈമാതിരി കൃതികളിൽ ശബ്ദം എത്രമാത്രം 'പച്ച'യാകുന്നുവോ അത്രമാത്രം അർത്ഥം 'ഉണങ്ങി'പ്പോകുന്നു. ഇതാണു് പച്ചമലയാളത്തിന്റെ ഒരു ദോഷം. എന്നാൽ മറ്റൊരു നിലയിൽ 'പച്ചമലയാള'ത്തെ 'ചിത്രകാവ്യ'വർഗ്ഗത്തിൽ ഗണിക്കുന്നതായാൽ അതിനുള്ളതായി പറഞ്ഞ ദോഷങ്ങൾ ക്ഷന്തവ്യങ്ങളാകുന്നു. അപ്രകാരം ഒരു പ്രസ്ഥാനം ഭാഷയ്ക്കു് ആവശ്യവുമാണു്. വാസ്തവത്തിൽ പരിപാകങ്ങളായ സംസ്കൃതപദങ്ങളാണു് മലയാളത്തിന്റെ 'പച്ച'. അവയെ എത്രമാത്രം ഉപേക്ഷിക്കുന്നു, അത്രയും കാവ്യം 'ശുഷ്ക'മായിപ്പോകുന്നു. എതായാലും ഈ പ്രസ്ഥാനം ഇനി ഉജ്ജീവിതമാകുന്നതിനു പ്രയാസമുണ്ടു്.

ശൃംഗാരമയങ്ങളായ ഖണ്ഡകൃതികളിൽ 'അമരുകശതകം' തന്നെ പ്രഥമസ്ഥാനാവകാശി. വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഈ കൃതിയിൽ മൂലത്തിലെന്നപോലെത്തന്നെ ഭാവഗാംഭീര്യവും, സാരസ്യവും തിളങ്ങുന്നുണ്ട്. വള്ളത്തോളിന്റെ 'പുഷ്പബാണവിലാസം' ഭാഷാന്തരം ഹൃദയംഗമമായ ഒരു കാവ്യമാകുന്നു. ഭർത്തൃഹരിയുടെ 'ശൃംഗാരശതകവും' ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സ്വതന്ത്രങ്ങളായ ശൃംഗാരകാവ്യങ്ങളിൽ 'വിലാസലതിക'ക്ക് ഒരു ഉയർന്ന സ്ഥാനമുണ്ട്. വെൺമണി, ശീവള്ളി, നടുവത്തച്ഛൻനമ്പൂതിരി എന്നിവരും പല ശൃംഗാരകൃതികളെയും നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളവരാണ്. വെൺമണിയുടേയും, ശീവള്ളിയുടേയും ശൃംഗാരപ്രയോഗങ്ങൾ പ്രായേണ ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ നിരങ്കുശങ്ങളാകാറുണ്ട്. കുമാരനാശാന്റെ ശൃംഗാരം ആക്കം വിരക്തിയെ ജനിപ്പിക്കുന്നതാണ്. 'നളിനി'യും, 'ലീല'യും ഉദാഹരിക്കപ്പെടാം. ആശാന്റെ പ്രതിഭാബലത്തിന് ഇവ ഉദാഹരണങ്ങളാകുന്നു.

'വീണപൂവ്', 'പ്രരോദനം', 'ദുരവസ്ഥ' എന്നിവയും ആശാന്റെ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളാകുന്നു. ഇവയിൽ, 'വീണപൂവ്' സാഹിത്യവൃക്ഷത്തിൽനിന്ന് ഒരിക്കലും വീഴാത്തപൂവും, 'പ്രരോദനം' സഹൃദയന്മാൎക്കു പ്രമോദനവും ആകുന്നു. എന്നാൽ 'ദുരവസ്ഥ' ഇപ്രകാരമല്ല; അത് ഒരു 'സദവസ്ഥ'യായിട്ടില്ല. ഗഹനങ്ങളായ ആദ്ധ്യാത്മികവിഷയങ്ങളെ ആക്കം മനസ്സിലാകത്തക്കവണ്ണം ഹൃദയംഗമമായി പ്രതിപാദിക്കുവാൻ ആശാൻ നിപുണനാകുന്നു. വിലാപകാവ്യങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ 'കണ്ണുനീർത്തുള്ളി'ക്കും ഒരു ഉന്നതസ്ഥാനത്തിനവകാശമുണ്ട്. ഇതിലെ പദ്യങ്ങൾ അധികവുംതന്നെ രസപൂർണ്ണങ്ങളാകുന്നു; അവ പ്രൌഢങ്ങളായ തത്വങ്ങളെ ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഖണ്ഡകാവ്യസമുദായത്തിൽ അന്യാപദേശങ്ങൾ ശോഭനമായ സ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നു. അവയിലും സത്തമങ്ങളാ

യ കൃതികൾ ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവതന്നെ. അവയിൽ പ്രധാന സ്ഥാനത്തെ വഹിക്കുന്നതു വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ അന്യാപദേശശതകമാകുന്നു. ലോകതത്വാവേക്ഷണത്തിൽ അതിവിചക്ഷണനായ മഹാകവി നീലകണ്ഠദീക്ഷിതരുടെ പ്രത്യക്ഷരരമണീയമായ 'അന്യാപദേശ'ത്തിന് ഒരുവിധത്തിലും കോട്ടവും കുറവും കൂടാതെ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഈ ഭാഷാന്തരം ഭാഷയിലെ അന്യാപദേശങ്ങളുടെ സുവർണ്ണമകുടംതന്നെയാണ്. ഇതിലധികം ഭംഗിയായി ഈ പദ്യകാവ്യത്തെ ആർക്കും ഭാഷയാക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. സി. എൻ. രാമപിള്ളയുടെ 'നാലു ഭാഷാന്തര'ങ്ങളിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള 'അന്യാപദേശവും' നമ്മുടെ അഭിനന്ദനത്തെ അർഹിക്കുന്ന ഒരു കൃതിയാകുന്നു. 'വീരേശ്വര'കവീശ്വരന്റെ അന്യാപദേശങ്ങൾക്കു ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ ദീക്ഷിതരുടേതിനേക്കാൾ ഗഹനതയും, പ്രൗഢിയും കൂടും. അവയിലെ തത്വങ്ങളെ ഭാഷയ്ക്കു പരിചയപ്പെടുത്തിത്തന്നതു വലിയ ഉപകാരമായിട്ടുണ്ട്. ഗ്രാമത്തിൽ രാമവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാന്റെ 'അന്യാപദേശം' സ്വതന്ത്രമാകുന്നു. നവീനങ്ങളും സരസങ്ങളും ആയ പല അർത്ഥകല്പനകളും അതിലടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

സന്മാർഗ്ഗോപദേശകങ്ങളായ കൃതികൾ അസംഖ്യം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ പലതും ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. അവയിൽ കെ. സി. കേശവപിള്ളയുടെ സുഭാഷിതരത്നാകരത്തിനും, ദാമോദരൻകർത്താവിന്റെ 'ഭർത്തൃഹരിക്കും', സി. എൻ. രാമൻപിള്ളയുടെ 'ഉപദേശശതകത്തിനും', നടുവത്തു മഹൻനമ്പൂതിരിയുടെ 'ഉപദേശശതകത്തിനും' നല്ല പ്രചാരവും പ്രതിഷ്ഠയും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. സുഭാഷിതരത്നാകരം ഭാഷയുടെ ഒരു വലിയ സ്വത്തുതന്നെയാണ്. ദാമോദരൻ കർത്താവിന്റെ ഭർത്തൃഹരി ഭാഷ ഒരുവിധത്തിലും താഴ്ന്നുനില്ക്കുന്ന കൃതിയല്ല. ആലത്തൂർ അനുജൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടും, മാങ്കാവിൽ ചെറിയനുജൻ തമ്പുരാനും ഭർത്തൃഹരി ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ഗോവിന്ദപ്പിള്ള ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള 'തിരുക്കുറ'ളിന്റെ നാമധേയവും ഇവിടെ സ്മരണീയമാകുന്നു. തമിഴിലെ അനൎഘകൃതിയായ 'കുറളിനു' നമുക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഷാന്തരം വിലകൂടിയ ഒന്നുതന്നെയാണു്. തിരുക്കുറൾ കുറെഭാഗം പ്രൌഢപണ്ഡിതനും, ഉജ്ജ്വലകവിയും ആയ കരമന കേശവശാസ്ത്രികൾ ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. മൂലത്തിലെ ഗഹനതകൂടിയ ആശയങ്ങളെ അക്ലിഷ്ടവും, സരസവും ആയി ഭാഷാന്തരംചെയ്യുവാൻ ശാസ്ത്രികൾക്കു സാധിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നതു പ്രത്യേകം വക്തവ്യമാകുന്നു. 'കലിവിഡംബനം', 'സഭാരഞ്ജനശതകം' എന്നീ കാവ്യതല്ലജങ്ങൾക്കു ശാസ്ത്രികളുടെ തൂലികയിൽനിന്നുതന്നേ ഭാഷാന്തരങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മലയാളത്തിൽനിന്നു സംസ്കൃതത്തിലേക്കും, സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു മലയാളത്തിലേക്കും കൃതികളെ ഭാഷാന്തരം ചെയ്യുവാൻ കേശവശാസ്ത്രികൾക്കുള്ള വിസ്മയനീയമായ നൈപുണ്യം അധികംപേൎക്കും ലഭിക്കുന്നതല്ലെന്നു, സുഭദ്രാൎജ്ജുനം കലിവിഡംബനം മുതലായ കാവ്യങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു. ഇവിടെ പറഞ്ഞ കൃതികൾ എല്ലാം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവയല്ല. സദുപദേശകങ്ങളായ കാവ്യങ്ങളുടെ വൎഗ്ഗത്തിൽ 'പ്രാസംഗികൻ', 'സോളമന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ' എന്നിവയുടെ പേരുകൾ കൂടി പറയേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്. ഇവയിൽ 'പ്രാസംഗികൻ' ഒരു സ്വതന്ത്രകൃതിയുടെ ഹൃദയംഗമതയോടുകൂടിയതാകുന്നു. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പല ചെറിയ കാവ്യങ്ങളും നിൎമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്.

രാജസ്തുതിപരങ്ങളായ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളുടെ വൎഗ്ഗം സാമാന്യം ഉൽക്കൎഷം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ഒന്നാകുന്നു. കേരളീയർ രാജഭക്തിയിൽ പണ്ടേ പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളവരാണു്.

"അഷ്ടാഭിർല്ലോകപാലാനാം
മാത്രാഭിൎന്നിൎമ്മിതോ നൃപഃ"

എന്നുള്ള സ്മൃതിമതം അനുസരിച്ചു, രാജാവിനെ ഈശ്വരനേപ്പോ

ലെ വിചാരിച്ചു പൂജിച്ചുവരുന്നവരാണ് കേരളീയർ. അതുനിമിത്തം ഈ ഇനത്തിൽ പല സൽകാവ്യങ്ങളും ഉണ്ടായിവന്നു. സ്വാതിതിരുനാൾ, വിശാഖംതിരുനാൾ, ശ്രീമൂലം തിരുനാൾ, കൊച്ചിയിലെ വലിയ (ഷഷ്ഠിയൊഴിഞ്ഞ) തമ്പുരാൻ എന്നി മഹാരാജാക്കന്മാരുടെ അപദാനങ്ങളെ വിഷയമാക്കി പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കാവ്യങ്ങൾ അസംഖ്യങ്ങളാണ്. അവയിൽ സാഹിത്യഗുണംകൊണ്ടു മുന്നിട്ടുനില്ക്കുന്നവയും കുറവല്ല. വഞ്ചീശഗീതിയും (പരമേശ്വരയ്യർ), ശ്രീമൂലമുക്താവലിയും (പി. കെ. നാരായണപിള്ള) അഗ്രസ്ഥാനാവകാശികളാകുന്നു. വഞ്ചീശഗീതി അർത്ഥപുഷ്ടികൊണ്ടു് ഒട്ടധികം ഖണ്ഡകൃതികളെ താഴ്ത്തിവെക്കുന്നൊന്നാകുന്നു. പി. കെ. നാരായണപിള്ളയെ ഉജ്വലനായൊരു കവിയുടെനിലയിൽ നമുക്കു പരിചയപ്പെടുത്തുന്ന സൽകാവ്യമാണ് 'മുക്താവലി'. ശബ്ദത്തിലും അർത്ഥത്തിലും നാരായണപിള്ളയ്ക്കു വലിയ നിഷ്കർഷയുണ്ടു്. ശ്രീഹർഷാദിപ്രസ്ഥാനത്തെ അനുകരിക്കുന്നതിനുള്ള ആസക്തിയും കുറവല്ല. ഈ ഗുണങ്ങൾ 'മുക്താവലി'യിൽ തിളങ്ങുന്നവയാണ്. മംഗളമഞ്ജരി, ഹസ്തരത്നാവലി, വഞ്ചീശശതകം, വഞ്ചിരാജീയം എന്നീ കാവ്യങ്ങളേക്കൂടി ഈ സന്ദർഭത്തിൽ സ്മരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വഞ്ചീശഗീതിയുടേയും, മംഗളമഞ്ജരിയുടേയും ഗതി രണ്ടു മാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടിയാകുന്നു. 'മംഗളമഞ്ജരിയിൽ' ശബ്ദത്തിനും നല്ല സ്ഥാനം കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ശ്രീമൂലം തിരുമനസ്സിലെ കാലത്തുണ്ടായിട്ടുള്ള പരിഷ്കാരങ്ങളെ ഹൃദയംഗമമായി ചുരുക്കി വർണ്ണിച്ചിട്ടുമുണ്ടു്. മേലങ്ങത്തു് അച്യുതമേനവന്റെ 'ഹസ്തരത്നാവലിയും', 'വഞ്ചിരാജീയവും' ശബ്ദാർത്ഥസൌഷ്ഠവവിശിഷ്ടങ്ങളായ രണ്ടു കാവ്യങ്ങളാണ്. 'വിപഞ്ചീസ്വനസൌഭാഗ്യ'മായ അച്യുതമേനവന്റെ കാവ്യപ്രസ്ഥാനം ഇവയിൽ എവിടെയും നിർഗ്ഗളിക്കുന്നതു സഹൃദയവേദ്യമാകുന്നു. ഷഷ്ഠിയൊഴിഞ്ഞ കൊച്ചി വലിയ തമ്പുരാന്റെ ഷഷ്ടിപൂർത്തിമഹോത്സവം പ്രമാണിച്ചു പി. ഡി.

കൃഷ്ണവാരിയർ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ പ്രത്യേകപുസ്തകം ഇവിടെ സ്മരണീയമായിട്ടുണ്ട്.

കവികൾ പല സന്ദർഭങ്ങളിലായി രചിച്ചിട്ടുള്ള ലഘുകൃതികളെ ഒരുമിച്ചുചേർത്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന പതിവ് ഇപ്പോൾ വർദ്ധമാനമായിട്ടുണ്ടെന്നുതന്നെ പറയാം. ഇപ്രകാരം ചെയ്യുന്നത് ഒരു വിധത്തിൽ പ്രയോജനകരംതന്നെ. ഇതുനിമിത്തം ഭാഷയുടെ സമ്പത്തു നശിക്കാതെ രക്ഷപ്പെടുന്നു. ഈ രീതിയിൽ ആദ്യമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവ വെൺമണിയുടേയും, ശീവള്ളിയുടേയും കൃതികളാണ്. ഈ മഹാകവികളുടെ കൃതികൾ ഇപ്രകാരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ യോഗ്യതയുള്ളവയാകുന്നു. ഉന്മേഷവാസനയോടുകൂടിയ ഈ കവിവീരന്മാരുടെ കൃതികളിൽ വല്ല അംശവും തോന്നാത്തവർ കേരളത്തിൽ ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. അത്രമാത്രം ഇവരുടെ കൃതികൾ സഹൃദയരുചികരങ്ങളാകുന്നു. വെൺമണിയുടേയും ശീവള്ളിയുടേയും കൃതികൾ കഴിഞ്ഞാൽപിന്നെ തത്തുല്യമായ നമ്മുടെ ബഹുമാനത്തിനു പാത്രമായിട്ടുള്ളവ നടുവത്തച്ഛൻ നമ്പൂതിരിയുടേയും, ഒറവങ്കര നമ്പൂതിരിയുടേയും, കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻറെയും കൃതികൾതന്നേയാണ്. ഇവർ പല സന്ദർഭങ്ങളിലായി എഴുതിയിട്ടുള്ള 'ഒററശ്ലോകങ്ങൾക്കും', 'എഴുത്തുകൾക്കും' കവിതാഗുണങ്ങളുടെ തികവു പലപ്പോഴും കാണാം. അവയെല്ലാം പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കേണ്ടവയാകുന്നു. ഫലിതശുദ്ധിയും, പ്രൌഢിയും, സാരസ്യവും ഈ കൃതികളിൽ ഒന്നുപോലെയുണ്ട്. ഇവരുടെ കൃതികളോടു മിക്കവാറും അടുത്തു നില്ക്കുന്നവയാണ് ഒടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനവൻറയും, ചി. സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കരുടേയും കൃതികൾ. ഈ വിശിഷ്ടകവികളുടെ, അവിടെയവിടേയായി മറഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന കൃതികളെ തേടിപ്പിടിച്ച് ഇപ്രകാരം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനു തൽപ്രസാധകന്മാർ ചെയ്ത ശ്രമം അത്യന്തം ശ്ലാഘനീയമായിട്ടുണ്ട്. കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ,

കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ, പന്തളത്തു കേരളവർമ്മരാജാ, കെ. സി. കേശവപ്പിള്ള മുതലായ മഹാകവികളുടേയും കൃതികളെ ഈവിധം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതു വളരെ പ്രയോജനകരമായിരിക്കും.

'സാഹിത്യമഞ്ജരി', 'കാവ്യോപഹാരം', 'താരഹാരം', 'സാഹിത്യസൌരഭം', 'സാഹിത്യലത', 'രസികരസായനം' എന്നിവയും ഈ സന്ദർഭത്തിൽ സ്മരിക്കേണ്ട കൃതികളാകുന്നു. ഇവയെല്ലാം അനുവർത്ഥനാമങ്ങളാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ അധികം തെറ്റു പറയുന്നതല്ല. ഈ വർഗ്ഗത്തിൽതന്നെ ഉയർന്ന സ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്ന കൃതിയാണ് എം. ആർ. കൃഷ്ണവാരിയരുടെ 'പ്രകൃതി'. തിരുവിതാംകൂറിലെ കാടുകളേയും, മലകളേയും, കായലുകളേയും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രകൃതിവിലാസസൌകുമാര്യം ഈ ഹൃദയംഗമമായ കാവ്യത്തിൽ കവി നല്ല മനുഷ്യത്തോടുകൂടി വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്. പദത്തിന്റെ അപ്രതിഭേദമായ ധാടിയും, അർത്ഥത്തിന്റെ അക്ലിഷ്ടതയും ഈ കൃതിയുടെ രണ്ടു ഗുണങ്ങളാകുന്നു. 'വൈവശ്യലഹരി' മുതലായി വേറേയും പല കൃതികൾ ഈ വർഗ്ഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവയായിട്ടുണ്ട്. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന് ഇനിയും അഭിവൃദ്ധി ഉണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നു.

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താതെ കിടന്നിരുന്ന പല പുരാതനഗ്രന്ഥങ്ങളുടേയും പ്രകാശനം നിമിത്തം ഈ ശതവർഷത്തിലെ പദ്യസാഹിത്യത്തിനു സാരതരമായ പോഷണം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. താഴെ കബളിതങ്ങളായ നിലവറകളിൽ നിരുപയോഗങ്ങളും, നാശോന്മുഖങ്ങളും ആയി കിടന്നിരുന്ന താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങളെ തേടിപ്പിടിച്ചു പരിശോധിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുക എന്നതു ഭാരമേറിയ ഒരു കൃത്യമാകുന്നു. ഈ മഹത്തായ കൃത്യം വഹിക്കുന്നതിന്നു കടത്തനാട്ട് ഉദയവർമ്മരാജാവിനെപ്പോലെ ശ്രദ്ധ പതിച്ചിട്ടുള്ളവർ അധികം ഇല്ല. അവിടുത്തെ 'കവനോദയം' ഭാഷയുടെ ഒരു നിധിയാകുന്നു. പുരാതനങ്ങളായ അനവധി സൽക്കാവ്യങ്ങൾ 'കവനോദയ'ത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'ഭാരതച

ന്യ', 'ചെല്ലൂർനാഥോദയം', 'ചന്ദ്രോത്സവം' മുതലായ സൽകാവ്യരത്നങ്ങൾ കവനോദയമുഖേന പ്രകാശിതങ്ങളാകുന്നു. ഈ മാസികാമുഖേന ലബ്ധജീവങ്ങളായ കൃതികൾ വേറെയും ഏറെയുണ്ട്. പ്രസ്തുത ശതവർഷത്തിലെ പദ്യസാഹിത്യചരിത്രത്തിനു കടത്തനാട്ടു തമ്പുരാൻ ശോഭനമായ ഒരു അദ്ധ്യായത്തെ സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു ഉത്തമകൃതികളെ പണ്ഡിതന്മാരെക്കൊണ്ടു ഭാഷാന്തരം ചെയ്യിച്ചു നിയമേന 'കവനോദയ'ത്തിൽ ചേർത്തുവന്നു. ഇതുനിമിത്തവും ഒരു വലിയ സമ്പത്തു ഭാഷയ്ക്കു ലഭിച്ചു. പഴയതും പുതിയതും ആയ സൽകാവ്യസമുദായത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനു കവനോദയത്തെപ്പോലെതന്നെ 'കാവ്യമഞ്ജരിയും' ഉത്സാഹം കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ മംഗളോദയത്തിന്റെ നാമധേയവും സ്മരണീയമാകുന്നു. 'ബാണയുദ്ധം', 'ശ്രീകൈലാസനാഥോദയം', 'കംസവധം', 'ദക്ഷയാഗം', 'കാമദഹനം', 'കൈലാസയാത്ര' മുതലായ ഒട്ടേറെ പ്രബന്ധരത്നങ്ങൾ 'മംഗളോദയ'ത്താൽ പ്രകാശിതങ്ങളായിട്ടുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം എത്രമാത്രം സാഹിത്യരസപരിപൂർണ്ണങ്ങളാണെന്നു് അനുഭവരസികന്മാരോടു പറയേണ്ടതില്ല. അല്പകാലംകൊണ്ടു 'മംഗളോദയം' ഗളിതോദയമായെങ്കിലും തന്മുഖേന പ്രകാശിതങ്ങളായ ഏതദ്വിധകൃതികൾ ശാശ്വതപ്രതിഷ്ഠയെ പ്രാപിക്കുന്നവയാണെന്നതിനു സംശയമില്ല. എന്തെന്നാൽ, ഈവക കൃതികൾ അത്രമാത്രം ഭാഷയുടെ ചിരന്തനതപഃഫലപരിപാകഭൂതങ്ങളും, സഹൃദയജനസൌഭാഗ്യസർവ്വസ്വങ്ങളും ആകുന്നു. 'നാരായണീയം', 'പാരിജാതഹരണം', 'രാജരത്നാവലീയം', 'കോടിവിരഹം', 'രാമായണചമ്പുവിന്റെ ഏതാനും ഭാഗങ്ങൾ', 'നൈഷധചമ്പു', 'കല്യാണസൌഗന്ധികം' മുതലായവ പ്രകാശിതങ്ങളായ മററു ചമ്പുപ്രബന്ധങ്ങളാകുന്നു. ഇവയും സഹൃദയശിരോലാളിതങ്ങൾതന്നെ.

പല മുദ്രാലയപ്രവർത്തകന്മാരും, പത്രങ്ങളുടേയും മാസിക

കളുടെയും ഉടമസ്ഥന്മാരും ഗ്രന്ഥപ്രകാശനവിഷയത്തിൽ വളരെ ശ്രദ്ധ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുനിമിത്തമാണ് പദ്യസാഹിത്യത്തിന് അസാധാരണമായ ഉൽക്കർഷം ലഭിക്കുവാൻ ഇടയായത്.

ഈ ശതവർഷത്തിലെ പദ്യസാഹിത്യചരിത്രത്തിന് ഒരു പുതിയ അദ്ധ്യായത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുവാൻ 'മലയാളമനോരമ'യും, 'കവനകൌമുദി'യും നിസ്സീമമായ സഹായം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ ശാകുന്തളം ഭാഷപ്പെടുത്തി പ്രകാശിപ്പിച്ചിരുന്നകാലത്തു ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ അഭിരുചി വളരെ കുറച്ചുപേൎക്കു മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. ക്രമേണ ഈ സ്ഥിതിക്കു മാററം വന്നു. അവിടുത്തെ വാർദ്ധക്യദശയിൽ ഭാഷാഭിവൃദ്ധിക്കു ശ്രമിക്കുന്നവരായി അസംഖ്യം ഭാഷാപ്രണയികളെ കാണുവാനിടയായി. ഒരു ചുരുങ്ങിയ കാലംകൊണ്ടാണ് ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഭാഷാസാഹിത്യാഭിരുചി ഇത്രമാത്രം വർദ്ധിച്ചത്. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പരേതനായ വറുഗീസു മാപ്പിളയുടെ (മനോരമപത്രാധിപർ) പേർ പ്രത്യേകം സ്മരണീയമാകുന്നു. വറുഗീസുമാപ്പിള 'മനോരമ'യിൽ ഏർപ്പെടുത്തിയ 'കവിതാപംക്തി' പലരേയും ഉത്സാഹഭരിതന്മാരാക്കിച്ചെയ്തു. 'മനോരമ' അസംഖ്യം സൽക്കവികളുടെ അഭിനയരംഗമായിഭവിച്ചു. പദ്യരൂപേണയുള്ള എഴുത്തുകൾ, വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ, യാത്രാവൃത്താന്തങ്ങൾ, വർണ്ണനങ്ങൾ മുതലായവ തുടരെത്തുടരെ 'മനോരമ'യിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഈ അവസരത്തിൽ ഒരു 'കവിസാമാജ്യം' ഏർപ്പെടുത്തപ്പെട്ടു. ഈമാതിരി പരിശ്രമങ്ങൾക്കെല്ലാം പരമാത്മാവായി പ്രശോഭിച്ചതു കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാനാകുന്നു. കവികോകിലങ്ങൾക്ക് ഇതു് ഒരു വലിയ വസന്തകാലമായിരുന്നു. വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ, കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാർ, വെൺമണി നമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാർ, നടുവത്തു നമ്പൂതിരിമാർ, ചിലപട്ടത്തു രാഘവൻ നമ്പിയാർ, കവിയൂർ രാമൻനമ്പിയാർ, ചെങ്ങനാശ്ശേ

രി രവിവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ, അമ്പലപ്പുഴ മാധവപ്പൊതുവാൾ, ചാത്തുക്കുട്ടിമന്നാടിയാർ, വാസ്കരമൂസ്സ്, കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി, മറിയപ്പള്ളി വലിയ തമ്പുരാൻ, ഒടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനോൻ, കടത്തനാട്ട് ഉദയവർമ്മരാജാ, കെ. സി. കേശവപ്പിള്ള, എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ, അഴകത്തു പത്മനാഭക്കുറുപ്പ്, കട്ടക്കയത്തിൽ ചെറിയാൻ മാപ്പിള മുതലായ കവിവീരന്മാർ ഒട്ടധികംപേരും മനോരമയിൽ കടന്നു പരാക്രമം കാണിച്ചിട്ടുള്ളവരാകുന്നു. അതിനിടെ 'ഭാഷാപോഷിണി സഭയും', മാസികയും ആവിർഭവിച്ചു. പദ്യസാഹിത്യത്തിനു് അകമേയും പുറമേയും വേണ്ട ഉൽക്കർഷം ലഭിക്കുന്നതിനു് ഈ ദശാന്തരത്തിൽ ഇടയായിട്ടുണ്ടു്. വറുഗീസുമാപ്പിളയുടെ ആകാലികമായ ചരമഗതിയോടുകൂടി സ്ഥിതി ആകപ്പാടെ ഭേദപ്പെട്ടു. കവിസമുദായം, നായകനില്ലാത്ത സൈന്യംപോലെയും, കപ്പിത്താനില്ലാത്ത കപ്പൽപോലെയും ആകുകയും, ക്രമേണ 'മനോരമ'യിലെ കവിതാപംക്തി, ഭാഷാപോഷിണി, കവിസമാജം മുതലായവ ക്ഷീണാവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

വറുഗീസുമാപ്പിളയുടെ ചരമഗതിക്കുശേഷം പദ്യസാഹിത്യം അന്ധകാരവിജൃംഭിതവും, ദൌർഭാഗ്യനിബിഡവും ആയ ഒരു സ്ഥിതിയിൽ അകപ്പെട്ടു. ഈ ദൌസ്ഥ്യത്തിൽനിന്നു ഭാഷയെ മോചിപ്പിച്ചു പ്രകാശിപ്പിച്ച നവകൌമുദി 'കവനകൌമുദി'യാകുന്നു.

"എന്നും തിയ്യതി മാസത്തി-
ലൊന്നിലും പതിനഞ്ചിലും
മന്നിൽ പ്രസിദ്ധി"

ചെയ്തിരുന്ന കാലത്തുതന്നെ കവനകൌമുദിയോടു സഹൃദയന്മാർ വലിയ ആദരവും, സ്നേഹവും കാണിച്ചുതുടങ്ങി. അവിടെയവിടെ ഒരു ഉത്സാഹവും പരിചയവും ഇല്ലാതെ പാർത്തിരുന്ന കവികളെ പരസ്പരം ഇണക്കി പ്രയത്നസുമുഖന്മാരാക്കുവാൻ 'കേര

മുദി' പത്രമായിരുന്നകാലത്തുതന്നെ ശ്രമം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. മാസികയായതോടുകൂടി 'കൌമുദി'യുടെ ആകൃതിക്കും, പ്രകൃതിക്കും മാററം വന്നു. അത്ഭുതപൂർവ്വമായ ഒരു ചൈതന്യത്തോടുകൂടി 'കൌമുദി' ശോഭിച്ചു. 'കൌമുദി'യുടെ ആവിർഭാവത്തോടുകൂടി പദ്യസാഹിത്യത്തിന്നു് അസാധാരണമായ ഒരുൽക്കർഷം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു് അതിൻെറ പ്രതിഭടന്മാർകൂടി സമ്മതിക്കുന്നതാണു്. പാവനങ്ങളായ പുരാതനപ്രസ്ഥാനങ്ങളെ ഉദ്ദീപിപ്പിച്ചു; ഭാഷയുടെ ശുദ്ധിവിഷയത്തിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചു; പഴയവയും പുതിയവയും ഖണ്ഡങ്ങളും അഖണ്ഡങ്ങളും ആയ പല കൃതികളേയും പ്രകാശിപ്പിച്ചു; പല കവികളേയും സൽക്കാവ്യനിർമ്മാണവിഷയത്തിൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു; ഇപ്രകാരം നാനാമുഖേന 'കൌമുദി' ചെയ്തിട്ടുള്ള ശ്രമം പദ്യസാഹിത്യത്തിന്നു് ഒരുന്നതസ്ഥാനം സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തു. വാസനകൊണ്ടും പാണ്ഡിത്യംകൊണ്ടും ഭാസുരനായിരുന്ന കവിശിഖാമണി പന്തളത്തു കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാനോടു് ഇന്നത്തെ പദ്യസാഹിത്യത്തിന്നും, കവികൾക്കും വലുതായ ആധമർണ്ണ്യം ഉണ്ടു്. എന്തെന്നാൽ, 'കൌമുദി'നിമിത്തം ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഉൽക്കർഷത്തിൻെറ ഒരു നല്ല അംശം അവിടുത്തെ പരിശ്രമത്തിൻെറ ഫലമാകുന്നു. പ്രാചീനകവനപ്രസ്ഥാനത്തിനോടു് അവിടുത്തേക്കു പൂർണ്ണമായ ഭക്തിയും ബഹുമാനവും ഉണ്ടായിരുന്നു. 1085 മേടംമുതൽക്കു 'കൌമുദി'യുടെ അധിപരും, സഹൃദയനും, കവിവര്യനും ആയ കൃഷ്ണവാരിയരവർകൾ പന്തളത്തു തമ്പുരാൻെറ ഉത്തമനായ ഒരനുഗാമിയാകുന്നു. 'കൌമുദി'മുഖേന അവിടുത്തെ ആദർശങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുവാൻ കൃഷ്ണവാരിയരും നല്ല ശ്രമം ചെയ്യുന്നുണ്ടു്.

'കൌമുദി'കൂടാതെ വേറെയും ചില പദ്യമാസികകൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്.

പദ്യസാഹിത്യത്തിൻെറ ഔന്നത്യത്തിന്നും പരിഷ്കാരത്തിന്നും പ്രയോജനപ്പെടുന്ന ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ വളരെ കുറവാണു്. വൃ

ത്താം, അലങ്കാരം മുതലായവയെക്കുറിച്ചു പ്രതിപാദിക്കുന്ന ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ പലതും ഉണ്ടാക്കേണ്ടതായിരിക്കുന്നു. വൃത്തമഞ്ജരി (രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ), സദ്വൃത്തമാല (കടത്തനാട്ട് ഉദയവർമ്മരാജാ) എന്നിവ വൃത്തശാസ്ത്രത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളാകുന്നു. കോവുണ്ണിനെടുങ്ങാടിയുടെ 'കേരളകൌമുദി' ഒരു വിശിഷ്ടശാസ്ത്രമാകുന്നു. 'സദ്വൃത്തമാല' ഛന്ദശ്ശാസ്ത്രം പഠിക്കുന്നവർക്ക് ഏറ്റവും പ്രയോജനപ്പെടുന്നതാണ്. കടത്തനാട്ടു തമ്പുരാൻ എഴുതിയിട്ടുള്ള 'കവിതാഭരണ'വും കവിതാവിഷയത്തിൽ പരിശ്രമിക്കുന്ന യുവാക്കന്മാർക്ക് വളരെ ഉപയോഗപ്പെടും. വിദ്വാൻ പാച്ചുമൂത്തത്, എണ്ണക്കാട്ടു രാജരാജവർമ്മതമ്പുരാൻ, രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ, നിണ്ടയ്യാശാസ്ത്രി എന്നിവർ അലങ്കാരശാസ്ത്രം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളവരാണ്. ഇവയിൽ 'ഭാഷാഭൂഷണം' തന്നെ പ്രഥമഗണനീയം. ഇത്രമാത്രം സമഗ്രമായി അലങ്കാരങ്ങളെ വേറെ ഒന്നിലും വിവരിക്കുന്നില്ല. 'വിദ്യാവിനോദിനി'യിൽ ഒരു അലങ്കാരശാസ്ത്രം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അതു പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ഇതും വിലയേറിയ ഒരു ശാസ്ത്രമാകുമായിരുന്നു. ഈയിടെ പ്രകാശിതമായ 'ലീലാതിലകം' നമുക്ക് അഭിമാനജനകമായ ഒരു ഗ്രന്ഥമാണ്. സാഹിത്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ പല മർമ്മങ്ങളെയും ഇതിൽ സോദാഹരണം വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. സി. എൻ. രാമൻപിള്ള 'കുവലയാനന്ദം' കുറെഭാഗം ഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതായി അറിയാം. ഇതു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. ഗ്രാമത്തിൽ കോയിത്തമ്പുരാൻ 'രസസദ്രൂപനിരൂപണം' എന്നൊരു ഗ്രന്ഥം എഴുതിയിട്ടുള്ളതായി അറിയുന്നു. 'ഭാഷാഭൂഷണ'ത്തിൽ ഇതിൽനിന്നു കുറേഭാഗം രസസ്വരൂപണഘട്ടത്തിൽ എടുത്തുചേർത്തിട്ടുണ്ട്. 'കവനോദയ'ത്തിൽ ചേർത്തിരുന്ന 'ഉദയാലങ്കാരം' പ്രതാപരുദ്രീയത്തെ അനുകരിക്കുന്ന ഒരു ശാസ്ത്രമാണ്.

ഈ ശതവർഷത്തിൽ കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ കാലത്തെക്കുറിച്ചു പ്രത്യേകം നിരൂപിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്. സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൽ ഭോജരാജാവിന്റെ കാലം ഏതുപ്രകാരമോ, അതുപോലെ നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിൽ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ കാലത്തേയും വിചാരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഈ ശതവർഷത്തിൽ ഭാഷയ്ക്കു് ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഉൽക്കർഷത്തിന്റെ സാരതരമായ അംശം അവിടുത്തെ കാലത്താണു് ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതു്. അവിടുന്നു സർവ്വതന്ത്രസ്വതന്ത്രനായ ഒരു കവിസാർവ്വഭൗമനായിരുന്നു. അനുഗൃഹീതകവിശിഖാമണിയായ മേല്പത്തൂർ ഭട്ടതിരിയുടെ കാലത്തിനുശേഷം, സാഹിത്യത്തിന്റെ സർവ്വശാഖകളിലും ഇത്രമാത്രം സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടും, പ്രതാപത്തോടും കൂടി വിഹരിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം സർവ്വശാസ്ത്രപാരംഗതത്വവും, കുശാഗ്രധിഷണാവിലാസവും സ്വാധീനമായിട്ടുള്ള ഒരു കവിസമ്രാട്ടു കേരളത്തിൽ അവതരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതു കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ മാത്രമാകുന്നു. സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൽ ഭട്ടതിരിക്കും അവിടുത്തേക്കും ഉള്ള സ്ഥാനം ഏറെക്കുറെ സമാനംതന്നെയാണു്. ഔചിത്യപ്രസ്ഥാനത്തിലും രണ്ടുപേർക്കും സാമ്യമുണ്ടു്. പിന്നീടുണ്ടായി ഔന്നത്യത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള കവികളിലും, ഭാഷാഭിമാനികളിലും അവിടുത്തോടു് ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ കടപ്പെടാത്തവരായി വല്ലവരും ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണു്. ഭാഷാപോഷണവ്രതത്തോടുകൂടി നടത്തിവന്ന പല പത്രങ്ങൾക്കും, മാസികകൾക്കും, വായനശാലകൾക്കും, സമാജങ്ങൾക്കും അവിടുന്നു് ഒരു ജീവതേജസ്സുതന്നെയായിരുന്നു. അവിടുത്തെപ്പോലെതന്നെ ഭാഷാപോഷണം കുലവ്രതമായി സ്വീകരിച്ചുവന്ന മറ്റൊരു സൽക്കവിയായിരുന്നു മാനവിക്രമൻ ഏട്ടൻതമ്പുരാൻ. അവിടുന്നു സംസ്കൃതത്തിൽ എന്നപോലെ ഭാഷയിലും പല കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ, കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ, ശങ്കുണ്ണി, കേശവപ്പി

ള്ള മുതലായ കവികൾ എല്ലാവരും വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ ആജ്ഞയ്ക്കു വശംവദരായി കവിതാലോകത്തിനു വിസ്തൃതിവരുത്തിയിട്ടുള്ളവരാകുന്നു. വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ ചരമശയ്യയിൽ വിശ്രമിച്ചിരുന്നകാലം ഭാഷാസ്നേഹികൾക്കു ഒരിക്കലും വിസ്മരിക്കാവുന്നതല്ല.

കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ, കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാർ, വെൺമണി നമ്പൂതിരിമാർ, രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ എന്നിവരെ ആശ്രയിച്ചു പദ്യസാഹിത്യത്തിനു നാലു പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ഉള്ളതായി പറയപ്പെടുന്നു. സൂക്ഷ്മമായി ആലോചിച്ചാൽ ഇവയിൽ ആദ്യത്തെ മൂന്നും ഏറെക്കുറെ ഒന്നുതന്നേ എന്നു തെളിയും. വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ പ്രസ്ഥാനം എന്നൊന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതായിട്ടില്ല. പൂന്തം, മഹിഷമംഗലം, ഉണ്ണായിവാരിയർ മുതലായ പണ്ഡിതകവികളെ സരികളുടെ മാർഗ്ഗം ആകൃതികൊണ്ടും, പ്രകൃതികൊണ്ടും അനുസരിക്കുകയേ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളു. ഈ സംഗതി അവിടുത്തെ ശാകുന്തളാദികൃതികൾ സ്പഷ്ടമാക്കുന്നു; അവിടുന്നുതന്നെ പല സന്ദർഭങ്ങളിലും മുക്തകണ്ഠം സമ്മതിച്ചിട്ടുമുണ്ടു്.

"പ്രാതലുണ്ണിനു വിരുന്നുവന്നവനു താടകാഖ്യ നവഭോജനം
പ്രേതനാഥനു വിളമ്പുമുജ്ജ്വലകളംബഗുംഭിതകരാംബുജം
പ്രീതിശുംഭലിതനേത്രസംകുലകൃപാതരംഗതരളം മമ
പ്രാദുരസ്തു മതിദർപ്പണേ മരണരോഗഹാരി പരമൌഷധം.
കോസലേന്ദ്രതനയാസുവർണ്ണലതമേലുലാവിന പയോധരസ്ഥിതമഞ്ജരിയിൽനിന്നു പാൽമത്തു നുകർന്നു മഞ്ജുമധുപായിതം
വാസിതം ജനകനന്ദനാസുനവിലേപമേളനവശാൽ മമ
പ്രാദുരസ്തു മതിദർപ്പണേ മരണരോഗഹാരി പരമൌഷധം."

(പൂന്തം നമ്പൂതിരി)

"ലോകമെന്നകൾ ശകുന്തളാദ്യ പരമേവമുൽക്കലികയാമന-
സ്സാകുലം ഗളനിരുദ്ധബാഷ്പകലുഷം വിഷാദജഡമീക്ഷണം

"ശോകമീവിധമരണ്യവാസിമുനിയാമെനിക്കുമഭിമാനജം
ഹാ കഥം ഗൃഹികളാത്മജാവിരഹപീഡയെപ്പരിഹരിച്ചിടും?
ഇല്ല നിങ്ങളെ നനച്ചിടാതെയൊരുനാളെവൾക്കു ജലപാനവും,
പല്ലവം തൊടുവതില്ല മണ്ഡനരതാപി വഃ പ്രിയതകൊണ്ടെവൾ,
നല്ലൊരുത്സവമെവൾക്കു നിങ്ങളുടെയാദ്യമായ കുസുമോൽഗമേ,
വല്ലഭം വ്രജതി സാ ശകുന്തള, യനുജ്ഞ നിങ്ങളരുളീടുവിൻ."

(വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ)

ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ച ഈ ഭാഗങ്ങൾ നോക്കുന്നതായാൽ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാനു പുനംപ്രഭൃതികളുമായി പ്രസ്ഥാനംകൊണ്ടു് എത്രമാത്രം ഐക്യമുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കാം. വിഭക്തിപ്രത്യയങ്ങളെ അതിധാരാളമായി അവിടുന്നു് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. അതിനാൽ അവിടുത്തെ ഭാഷാരീതിക്കു പ്രൌഢത കൂടും. അവിടുന്നു ബാല്യംമുതൽ പരിചയിച്ചുവന്ന ഈ പ്രസ്ഥാനത്തോടു് അവിടുത്തേക്കു് അന്ത്യകാലംവരെ വലിയ അഭിരുചിയുണ്ടായിരുന്നു. 'പദ്മപത്മശതകാദി'കൃതികൾ ഈ അഭിപ്രായത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ തെളിയിക്കുന്നു. സംസ്കൃതപ്രത്യയങ്ങളെ നിശ്ശേഷമൊഴിച്ചുവെച്ചു, ആർക്കും മനസ്സിലാകത്തക്കവിധമുള്ള ലളിതമായ രീതി സ്വീകരിച്ചു; ഭാഷാരീതിയെ സംബന്ധിച്ചു കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാരും, വെൺമണിനമ്പൂതിരിമാരും ഇത്രമാത്രമാണു് ഒരു പരിഷ്കാരം ചെയ്തതു്. തോലൻ, പുനം മുതലായവർ വെൺമണിപ്രമുഖന്മാരെപ്പോലെ തന്നെ പരിശുദ്ധമായ ഭാഷാരീതി പലപ്പോഴും ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളവരാണെന്നുകൂടി ഈ അവസരത്തിൽ സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. ഈ കൂട്ടത്തിൽ തോലൻ ഏററവും ഉന്നതമായ ഒരു സ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നു. ആ പുരാതനകവികൾ സ്വീകരിച്ചുവന്ന പ്രസ്ഥാനത്തെ ഉജ്ജീവിപ്പിച്ചു ചെടിപ്പും തടിപ്പും വരുത്തി പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനു കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാരും,

വെൺമണി നമ്പൂതിരിമാരും പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാരുടേയും, വെൺമണി നമ്പൂതിരിമാരുടേയും പ്രബന്ധങ്ങൾക്കുള്ള വ്യത്യാസത്തിനു ഭിന്നതയെ വഹിക്കത്തക്കവിധം ഗൌരവം ഇല്ല. ശബ്ദഭംഗിയിൽ വെൺമണി നമ്പൂതിരിമാർ വളരെ താല്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശ്രവണവേളയിൽത്തന്നെ ആരുടെ ഹൃദയത്തേയും ആകർഷിക്കത്തക്ക സുഖം അവരുടെ ശബ്ദങ്ങൾക്കു നിസർഗ്ഗസിദ്ധമാണ്. വെൺമണിയുടെ ശബ്ദസുഖം കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാർക്കില്ല; എന്നാൽ രചനയുടെ കാര്യത്തിൽ അവർക്കു പല നിയമങ്ങളുമുണ്ട്. വെൺമണി നമ്പൂതിരിമാരും, ശീവള്ളി നമ്പൂതിരിയും പ്രായേണ ഈ വിഷയത്തിൽ നിരങ്കുശന്മാരാണ്. ജനങ്ങൾ നിത്യവ്യവഹാരത്തിനു ഉപയോഗിക്കുന്ന പദങ്ങളെ സന്ദർഭാനുസരണം ഹൃദയംഗമമായി പ്രയോഗിച്ചു രസിപ്പിക്കുന്നതിനു വെൺമണിക്കും, ശീവള്ളിക്കും നല്ല വിരുതുണ്ട്.

"കല്പം വിശ്വാന്ത്യതോറും തവണതവണയായ്
ത്തീർക്കണം; തീർത്തിടാഞ്ഞാൽ
കല്പാന്തത്തിൽ കടുത്തങ്ങിളകുമരിയ സം-
ഹാരരുദ്രോപമൻ ഞാൻ
കല്പിക്കും മണ്ണു; കള്ളത്തൊഴിലുകളിനിമേൽ
പറവകി,ല്ലംഗനാസം-
കല്പത്തോടങ്ങിരിക്കും ജള! ജരഠ! ജഗ-
ന്നിന്ദ്യ! നിന്നെ മടക്കും".

(വെൺമണികൃതി)

"പോയാൽ പോയവഴിക്കു പോകുമൊരുത്ത-
ന്നുംചാലുമില്ലാതെയാ-
ന്നായല്ലോ ബത നിസ്പൃ; നിന്റെ വരവും
കാത്തിങ്ങു കല്പിച്ചു ഞാൻ

വായുപ്രാശനവും കഴിച്ചിവിടെ വാ-
ണേയുള്ളൂ, മറെറങ്ങുമേ
പോയില്ലെന്തിനു മാംസഭക്ഷണമതി-
ന്നായിട്ടു നായാട്ടിനും.''

(ശ്രീവള്ളികൃതി)

ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ച പദ്യങ്ങളിൽ 'മണ്ണുകപ്പിക്കുക', 'പോയാൽപോയവഴിക്കു പോകുക', 'വായുപ്രാശനം', 'കണ്ണിക്കുക' മുതലായ പ്രയോഗങ്ങൾ എത്രമാത്രം സാരസ്യം ഏറിയവയാണെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതായിട്ടില്ല. മററു കവികൾ ഈ വിധം പ്രയോഗിക്കുന്നവർ ഉണ്ട്; എന്നാലും വെൺമണി നമ്പൂതിരിമാരുടെ പ്രയോഗങ്ങൾക്കുള്ള ഭംഗിയും, അതുനിമിത്തം അവരുടെ കവിതയോടു സാമാന്യജനത്തിനുള്ള അഭിരുചിയും മററാക്കും കിട്ടാത്തതാണ്. ശബ്ദഭംഗിയെക്കാൾ അധികം അർത്ഥനിഷ്കർഷ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാനുണ്ട്. ആദ്യം വായിച്ചാൽ എളുപ്പം മനസ്സിലാകാത്ത പ്രയോഗം ഒന്നും ഉണ്ടായിരിക്കരുത്; ഭാഷയ്ക്കു നല്ല ശുദ്ധിവേണം; ഇവയാണ് കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാന്റെ പ്രധാനനിയമങ്ങൾ. കാവ്യസംബന്ധമായ യാതൊരു ഗുണത്തിന്റെയും 'പാകം' നോക്കുന്ന പതിവ് അവിടുത്തേക്ക് അല്പവും ഇല്ല. എന്നാൽ സകലഗുണങ്ങളും അവിടുത്തെ ഭക്തിയോടുകൂടി അനുഗമിച്ചുകൊള്ളും. ശബ്ദത്തിലും, അർത്ഥത്തിലും, ഭാഷയിലും അവിടുത്തേക്കു സാധാരണമായ ഒരു രീതിയുണ്ട്. അതിന് എവിടെയും കോട്ടമില്ല.

''പറയപ്പുരമെപ്പുടപ്പുയററിൽ
പറയത്തക്ക പകിട്ടുകാട്ടി മററി
മറിയുംപടി കണ്ണുടഞ്ഞു പായും
മറിമാൻകണ്ണിയെമയററു താങ്ങിയായവൾ''.

* * * * *

ഒരുനാൾ പഴയമ്പുറത്തു വീട്ടിൽ-
ച്ചെറുപെണ്ണാളുഴകുള്ള കൊച്ചുകുഞ്ഞി
ഇരുളേറിയ പാതിരയ്ക്കകത്തേ-
പ്പുറവാതിൽക്കതകെന്തിനോ തുറന്നു."

എന്നും മററും പച്ചമലയാളത്തിൽ കവിതയെഴുതുവാൻ ആദ്യമായി കാണിച്ചുതന്നതു കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനാകുന്നു. ദ്രുതകവിതയിൽ അദ്ദേഹത്തോട് അടുത്തുനില്ക്കുന്നവർ വേറെ ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. കാത്തുള്ളി അച്യുതമേനവൻ, നടുവത്തു നമ്പൂതിരിമാർ, ശങ്കുണ്ണി, കെ. സി. കേശവപ്പിള്ള, രാഘവൻ നമ്പിയാർ മുതലായവർ എല്ലാം മുൻപറഞ്ഞ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ അനുഗാമികളാകുന്നു.

അമിതമായ അലങ്കാരപ്രയോഗം കുറയ്ക്കണം; വർണ്ണനം അധികമാകരുത്; വൈദർഭീരീതിക്കു പ്രാധാന്യം കല്പിക്കണം; ഈ വക എല്ലാം രാജരാജവർമ്മപ്രസ്ഥാനത്തിലെ ചില നിയമങ്ങളാകുന്നു. ഈ പ്രസ്ഥാനം മാഘമംഖകഹർഷാദികളുടേതിൽ നിന്നു ഭിന്നംതന്നെ; എന്നാൽ പൌരസ്ത്യദേശത്തിൽ ഈ മതത്തോടുകൂടിയ പ്രസ്ഥാനം പുതിയതായ ഒന്നല്ല. ഈ അഭിപ്രായങ്ങളെ എല്ലാം പല സന്ദർഭങ്ങളിലും പല കവികളും പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. പലരും ഈ മതത്തെ ആദരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും കാണുന്നു. മാഘമംഖകാദിപ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു മാത്രം സ്ഥാനം ലഭിക്കത്തക്കവിധം അത്രമാത്രം സങ്കുചിതമായ ഒന്നല്ല സംസ്കൃതസാഹിത്യം. ആ മഹാദിവ്യലോകത്തിൽ സകലപ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കും സ്ഥാനം ഉണ്ട്. ചക്രവംമനാദികളുടെ പ്രസ്ഥാനത്തോടു മിക്കവാറും സമീപിക്കുന്ന ഒന്നാണ് രാജരാജവർമ്മ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് അതിലും, സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൽ പരിചയിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കു യാതൊരു പുതുമയും കാണുവാൻ കഴികയില്ല. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഉത്തമകാവ്യമായ 'കേശവീയം' ആദർശംകൊണ്ടോ, മതംകൊണ്ടോ പൂർവ്വികന്മാ

രുടെ മാർഗ്ഗത്തെ അല്പവും ഉല്ലംഘനംചെയ്യുന്ന ഒന്നല്ലെന്നു സഹൃദയന്മാരോടു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇപ്രകാരം ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ നാലും ആഭ്യന്തരദൃഷ്ട്യാ ഒരേ മൂലതത്വത്തെ ആദരിക്കുന്നവതന്നെ. സ്ഥൂലമായ സ്വഭാവത്തിൽ മാത്രമേ അവയ്ക്കു ഭിന്നതയുള്ളു. ആ ഭിന്നതയും അധികം ദൂരെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതല്ല.

സാഹിത്യത്തിന്റെ വിവിധശാഖകളേയും, അവയുടെ പോഷകന്മാരായ പ്രധാനകവികളേയും കുറിച്ച് ഇവിടെ ഒരു വിമർശനം ചെയ്തുവല്ലോ. എന്നാൽ ഈ വിചാരം സമഗ്രമായി എന്നു കരുതരുതു്. ഇവിടെ പേർ പറയാത്തവരായി പല കവികളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. 'കവിഭാരതം', 'കവിരാമായണം', 'കവിമൃഗാവലി', 'കവിപുഷ്പമാല' തുടങ്ങിയ കൃതികളിൽനിന്നു് ഒട്ടധികം കവികളുടെ പേർ അറിയുവാൻ കഴിയും. ഈ കൃതികളിൽനിന്നു് ആ കവികൾക്കു സാഹിത്യത്തിൽ ലഭിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥാനങ്ങളുടെ ഗുരുലഘുത്വങ്ങളും മനസ്സിലാക്കാം. അവരിൽ പലരും വല്ല കൃതികളും എഴുതിയിട്ടുണ്ടോ എന്നുതന്നേ അറിവാൻ വിഷമതയുണ്ടു്. എന്തായാലും മുമ്പു പറഞ്ഞ 'കവിരാമായണാ'ദികൾ അവരുടെ പേരുകളെ സംരക്ഷിച്ചുവരുന്നതു് ആശ്വാസജനകംതന്നെ.

എന്തുകൊണ്ടു വിചാരിച്ചാലും ഈ ശതവർഷത്തിൽ ഭാഷാപദ്യസാഹിത്യത്തിന് അസാധാരണമായ ഒരുൽക്കർഷം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നതിനു സംശയമില്ല. വിവിധശാഖകളിലായി സ്വതന്ത്രങ്ങളും, ഭാഷപ്പെടുത്തിയവയും ആയി അസംഖ്യം സൽക്കാവ്യരത്നങ്ങൾ ഉണ്ടായി; പുരാതനങ്ങളായ അനവധി കൃതികൾ പ്രകാശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു; ഭാഷയുടെ ആകൃതിക്കും പ്രകൃതിക്കും നല്ല പുഷ്ടി ലഭിച്ചു; പത്രം, മാസിക, വായനശാല, സമാജം മുതലായവയുടെ പ്രവർത്തനം നിമിത്തം ഭാഷാസാഹിത്യത്തോടു് അഭിരുചി ജനങ്ങളുടേയിടയിൽ വളർന്നുവന്നു. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ

നാട്ടുഭാഷാവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഉൽഗതിയും ചിന്തനീയമാകുന്നു. ഈ ശതവർഷത്തെ പലതുകൊണ്ടും ഏതൽപൂർവ്വശതമായതിനോടു സദൃശമായി വിചാരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. അപ്രകാരം ചെയ്യുന്ന സാമ്യകല്പന അല്പവും സാഹസമായി വരുന്നതല്ല. 973-ാംമാണ്ടു നാടുനീങ്ങിയ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടും, അവിടുത്തെ ആശ്രയിച്ചു ജീവിച്ചുവന്ന കുഞ്ചൻനമ്പിയാർ തുടങ്ങിയ മഹാകവികളും വ്യതീതശതാബ്ദത്തിലെ പദ്യസാഹിത്യചരിത്രത്തിനു ശോഭനമായ അഭിമാനസ്തംഭം നാട്ടിയിട്ടുള്ളവരാകുന്നു. ഈ ശതവർഷത്തിലെ സ്ഥിതിയും ഇതുപോലെത്തന്നെയാണു്. 22-ാംമാണ്ടു നാടുനീങ്ങിയ സ്വാതിനാൾ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്, അവിടുത്തെ ആശ്രിതന്മാരായിരുന്ന രവിവർമ്മൻതമ്പി, കവീന്ദ്രൻ കോയിത്തമ്പുരാൻ; ഇരിങ്ങാലക്കുടവെച്ചു തീപ്പെട്ട കൊച്ചി മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്, അവിടുത്തെ ആശ്രിതന്മാരായ കവികൾ എന്നിവർ ഈ ശതവർഷത്തിലെ ചരിത്രത്തിനു് ഉജ്ജ്വലമായ വിജയത്തെ സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തവരാകുന്നു. കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ, മാനവിക്രമൻ ഏട്ടൻതമ്പുരാൻ, വെണ്മണി നമ്പൂതിരിമാർ, നടുവത്തു നമ്പൂതിരിമാർ, ചാത്തുക്കുട്ടിമന്നാടിയാർ, കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി, കടത്തനാട്ടു് ഉദയവർമ്മരാജാ, കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ, കെ. സി. കേശവപ്പിള്ള, ലക്ഷ്മീപുരത്തു രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ, പാച്ചുമൂത്തതു്, കുട്ട്യപ്പനമ്പിയാർ, രാഘവൻനമ്പിയാർ മുതലായ ഒട്ടധികം കവിരത്നങ്ങളെക്കൊണ്ടും, അവരുടെ ഉജ്ജ്വലകൃതികളെക്കൊണ്ടും ശോഭിതമാകുന്നതിനുള്ള ഭാഗ്യം ഈ ശതവർഷത്തിലെ സാഹിത്യത്തിനു ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇവരുടേയും ഏതദ്വിധന്മാരായ മററു കവികളുടേയും പേരുകൾ നമുക്കു വിസ്മരിക്കാവുന്നതല്ല. ചില സംഗതികൾ വിചാരിച്ചാൽ കഴിഞ്ഞ ശതവർഷത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ അഭിവൃദ്ധി ഈ ശതവർഷത്തിൽ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയാം.

കവികളും കൃതികളും അസംഖ്യം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. അവ

യെല്ലാം സുകരപ്രസവസന്നിഭങ്ങളാണെന്നുവന്നാൽ നമുക്ക് അഭിമാനത്തിന് അവകാശമില്ല. എന്നാൽ വാസ്തവത്തിൽ ഈ ശതവർഷത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള കൃതികൾ ഒട്ടധികവും നമ്മുടെ പ്രൌഢമായ ബഹുമാനത്തെ അർഹിക്കത്തക്കവിധം ഉണപുഷ്പലങ്ങളാകുന്നു. അവ അധികവും മങ്ങിയാലും പ്രകാശിച്ചും, നശിച്ചാലും ജീവിച്ചും, അധഃപതിച്ചും ഉത്ഗമിച്ചും സ്ഥിതിചെയ്യു ഭാഷയുടെ ഉൽക്കർഷത്തെ ശാശ്വതമായി സംരക്ഷിച്ചുപോരുന്നക്ക മാഹാത്മ്യത്തോടുകൂടിയവയാകുന്നു. അവയ്ക്ക് ഇപ്രകാരം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള മാഹാത്മ്യത്തിനു കാരണം അവ പ്രാചീനസംസ്കൃതപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മൂലധർമ്മങ്ങളെ ഭക്തിയോടെ ആരാധിക്കുന്നു എന്നുള്ളതാണ്. ശ്രുതിസ്മൃത്യാദികളിൽ വിശ്വാസം ജനിപ്പിച്ചു നമ്മെ ധർമ്മനിരതന്മാരാക്കി പരമമായ പുരുഷാർത്ഥത്തിന്റെ ലാഭംകൊണ്ടു പ്രാപ്തപ്രാപ്തവ്യന്മാരാക്കുക എന്നതാണ് സാഹിത്യത്തിന്റെ ഉന്നതമായ ആദർശം. ഈ ആദർശത്തെ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽ സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തെപ്പോലെ അത്രമാത്രം ശ്രമം വേറെ ഒന്നുംതന്നെ ചെയ്തിട്ടില്ല. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ ബ്രഹ്മചര്യാനശനാദികളെക്കൊണ്ടു കണ്ടകിതമായി ദുർഗ്ഗമായ പരമപുരുഷാർത്ഥമാർഗ്ഗത്തെ ക്ഷൌമാംബരാവൃതവും, ആക്ലം സുഗമവും ആക്കുകയാണ് സാഹിത്യം ചെയ്യുന്നത്. മനോവൃത്തിയെ ഈശ്വരങ്കൽ ലയിപ്പിച്ചു ഭക്ത്യാദിഗുണവിശേഷങ്ങൾക്കു വശംവദന്മാരാക്കി ആത്മോൽക്കർഷം സമ്പാദിച്ചുകൊടുക്കുകയാണ് സാഹിത്യത്തിന്റെ ധർമ്മം എന്നു പുരാണാദിസകലസാഹിത്യപ്രപഞ്ചവും തെളിയിക്കുന്നു.

“ന യദ്വചശ്ചിത്രപദം ഹരേര്യശോ
ജഗത്പവിത്രം പ്രഗൃണീത കർഹിചിൽ
തദ്വായസം തീർത്ഥമുശന്തി മാനസാ
ന യത്ര ഹംസാ നിരമന്ത്യുശിക്ക്ഷയാഃ.

ഭാഷാവിലാസം

"തദ്വാഗ്വിസർഗ്ഗോ ജനതാഘവിപ്ലവോ
യസ്മിൻ പ്രതിശ്ലോകമബദ്ധവത്യപി
നാമാന്യനന്തസ്യ യശോങ്കിതാനി യ-
ച്ഛൃണ്വന്തി ഗായന്തി ഗൃണന്തി സാധവഃ".
(മഹാഭാഗവതം)

ഈ വിശ്വാസം പൂർവ്വന്മാർക്ക നല്ലതുപോലെ ഉണ്ടായിരുന്നു.

"ധർമ്മഃ സ്വനുഷ്ഠിതഃ പുംസാം
വിഷ്വക്സേനകഥാസു യഃ
നോല്പാദയേദ്യദി രതിം
ശ്രമഏവ ഹി കേവലം".

* * * * *

"അതഃ പുംഭിർദ്വിജശ്രേഷ്ഠാ
വർണ്ണാശ്രമവിഭാഗശഃ
സ്വനുഷ്ഠിതസ്യ ധർമ്മസ്യ
സംസിദ്ധിർഹരിതോഷണം."
(ഭാഗവതം)

"കതി കൃതയഃ കതി കവയഃ
കതി നഷ്ടാഃ കതി ചരന്തി കതി ശിഥിലാഃ;
തദപി പ്രവർത്തയതി മാം
ശങ്കരചരാമൃതസങ്കഥാലോഭഃ".
(നീലകണ്ഠവിജയം)

ഈ അഭിപ്രായത്തോടുകൂടിയാണ് ഭാരതീയമഹാകവികൾ പ്രായേണ കാവ്യനിർമ്മാണപാരീണന്മാരായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളത്. അവാങ്മനസഗോചരമായ പരതത്വത്തെ വാങ്മനസഗോചരമാക്കുവാനും, തദ്വാരാ പുരുഷാർത്ഥം നേടുവാനുമാണ് പണ്ടുള്ള ഭാരതീയർ സാഹിത്യവ്യവസായത്തെ സ്വീകരിച്ചിരുന്നതും.

എന്നല്ല, ഈ വിശ്വാസത്തിന്മേലാണ് പൂർവ്വസാഹിത്യം മുഴുവൻ അടിയിളക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തവിധം ഉറപ്പിച്ചുകെട്ടിയിട്ടുള്ളതു്. ഈ ഗുണത്തിന്റെ അംശം ഈ ശതവർഷത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെയും ആത്മചൈതന്യമാകുന്നു. ഇക്കാലത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള കഥകളികൾ, തുള്ളലുകൾ, നാടകങ്ങൾ, ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ, ചമ്പുക്കൾ, സ്തോത്രങ്ങൾ മുതലായവയെല്ലാം മുൻപറഞ്ഞവിധമുള്ള ആത്മബലത്തെ വഹിക്കുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് നമ്മുടെ പദ്യസാഹിത്യത്തിന് ആഭ്യന്തരമായ ഔന്നത്യം ലഭിക്കുവാനിടയാകുന്നതു്. അവയിൽ പരിചയിക്കുന്ന ഒരാൾ ക്രമേണ ഭക്തി ധർമ്മം മുതലായ ഗുണങ്ങളാൽ ശോഭിതനായി ഭവിക്കുന്നു. വിനോദാർത്ഥം എന്തെങ്കിലും ഒരു കഥകളിയോ, തുള്ളലോ, പാനയോ, നാടകമോ കാണുന്ന ഒരുത്തൻ അത്രയും സമയമെങ്കിലും ഈശ്വരവൈഭവത്തെ സ്മരിക്കുന്നതിനും, സദാചാരപരിശുദ്ധനാകുന്നതിനും ഇടയാകുന്നു. ഇപ്രകാരം പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ഈവക വിനോദങ്ങളായി പരിചയിക്കേണ്ടിവന്നാൽ ഒടുവിൽ അവൻ താനറിയാതെതന്നെ സത്തമനായിഭവിക്കുന്നു. ഇതാണ് പുരാതനപ്രസ്ഥാനത്തിൽ രചിതങ്ങളായ നമ്മുടെ ആട്ടക്കഥകൾ, തുള്ളലുകൾ മുതലായവയുടെ ഗുണങ്ങൾ. അവയെല്ലാം ഈശ്വരന്റെ വൈഭവത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ഇതിവൃത്തങ്ങളോടും, സദുപദേശപരമ്പരകളോടുംകൂടി ഘടിതങ്ങളാകുന്നു. സ്ഥൂലമായ വല്ല ദോഷവും ഉണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ ഈ ഒരു മഹാഗുണംകൊണ്ടുതന്നെ അവ അത്യുന്നതസ്ഥാനത്തിൽ ശോഭിക്കുന്നു.

ഉൽകൃഷ്ടഗുണങ്ങളോടുകൂടിയവരെയല്ലാതെ കൃതികളിൽ നായകന്മാരായി സ്വീകരിക്കയില്ലെന്നുള്ളതു പുരാതനപ്രസ്ഥാനത്തിനുള്ള മറ്റൊരു വിശേഷഗുണമാകുന്നു. നായകന്മാരായി സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടവരുടെ മാർഗ്ഗത്തെ മററുള്ളവർ അനുഗമിക്കുന്നതായാൽ അവരും സത്തമന്മാരായി ഭവിക്കണം. ഈ അഭിപ്രാ

ം സാഹിത്യത്തിന്റെ ആവിർഭാവകാലംമുതൽ നിലനിന്നുവന്ന ഒന്നാണ്. ശ്രീവാല്മീകിമഹർഷി ശ്രീനാരദനോടു ചോദിക്കുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്:—

“കോന്വസ്മിൻ സാമ്പ്രതം ലോകേ
ഗുണവാൻ കശ്ച വീര്യവാൻ
ധർമ്മജ്ഞശ്ച കൃതജ്ഞശ്ച
സത്യവാക്യോ ദൃഢവ്രതഃ
ചാരിത്രേണ ച കോ യുക്തഃ
സർവ്വഭൂതേഷു കോ ഹിതഃ
വിദ്വാൻ കഃ കഃ സമർത്ഥശ്ച
കശ്ചൈകഃ പ്രിയദർശനഃ
ആത്മവാൻ കോ ജിതക്രോധോ
ദ്യുതിമാൻ കോനസൂയകഃ
കസ്യ ബിഭ്യതി ദേവാശ്ച
ജാതരോഷസ്യ സംയുഗേ
ഏതദിച്ഛാമ്യഹം ശ്രോതും
പരം കൌതൂഹലം ഹി മേ”

(വാല്മീകിരാമായണം)

ഇതിൽനിന്നും സർവ്വസൽഗുണസമ്പൂർണ്ണനായ ഒരു നായകനെ മാത്രമേ സ്വീകരിക്കയുള്ളു എന്നു വാല്മീകിക്കു ദൃഢനിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നതായി നിശ്ചയിക്കാം. അപ്രകാരം ഒരു നായകനെ കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ കാവ്യം എഴുതാതിരിക്കയാണ് ഉത്തമം എന്നാണ് വാല്മീകിയുടെ മതം. കാളിദാസരും ഈ വിഷയത്തിൽ അതിനിർബന്ധമുള്ള മഹാകവിയായിരുന്നു.

“രഘൂണാമന്വയം വക്ഷ്യേ
തനുവാഗ്വിഭവോപി സൻ

തദ്ഗുണൈഃ കർണ്ണമാഗത്യ
ചാപലായ പ്രചോദിതഃ".

(രഘുവംശം)

സർവ്വഗുണസമ്പൂർണ്ണന്മാരായ രഘുവംശരാജാക്കന്മാരുടെ യോഗ്യതാവിശേഷമാണ് കാളിദാസനെ 'രഘുവംശകാവ്യനിർമ്മാണത്തി'ന്നു പ്രേരിപ്പിച്ചതെന്നു തെളിയുന്നു. നൈഷധീയചരിതം എഴുതുന്നതിന്നു ശ്രീഹർഷകവിസമ്രാട്ടിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചതു നളന്റെ അത്ഭുതഗുണസമൂഹമാണെന്നു താഴെ പറയുന്ന പദ്യത്തിൽ തുറന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

"ന ഖൈ സഃ കഥാ യസ്യ സുധാവധീരണീ
നളഃ സ ഭൂജാനിരഭൂൽ ഗുണാത്ഭുതഃ"

* * * * *

"പവിത്രമത്രാതനതേ ജഗദ്യുഗേ
സ്മൃതാ രസക്ഷാളനയേവ യൽകഥാ
കഥം ന സാ മൽഗിരമാവിലാമപി
സ്വസേവിനീമേവ പവിത്രയിഷ്യതി."

ഇപ്രകാരം സത്തമനായകന്മാരെ അധികരിച്ചു മാത്രമേ കാവ്യം രചിക്കയുള്ളൂ എന്ന ദൃഢനിശ്ചയത്തോടുകൂടിയവരാകുന്നു മുരാരി, ജയദേവർ, നീലകണ്ഠദീക്ഷിതർ, രാമഭദ്രദീക്ഷിതർ മുതലായവരും. ഈ വ്രതം നമ്മുടെ ഭാഷാകവികൾക്കും ഉണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവരുടെ കൃതികൾ ധർമ്മോപദേശം ചെയ്യുന്നതിന്നു സമർത്ഥങ്ങളായും, കാവ്യരസത്തിന്റെ നിർഗ്ഗളപ്രസരത്താൽ പരിശോഭിതങ്ങളായും ഭവിച്ചു.

സംസ്കൃതസാഹിത്യശാസ്ത്രപ്രകാശകന്മാരായ ആചാര്യന്മാർ ഏതെല്ലാം നിയമങ്ങളെ വിധിച്ചിട്ടുണ്ടോ അവയെ യഥാശക്തി ആദരിക്കുന്നു എന്നുള്ളതും ഈ ശതവർഷത്തിലെ പദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ മറ്റൊരു മാഹാത്മ്യമാകുന്നു. സാഹിത്യ

ത്തിൽ ഇത്രമാത്രം ഗഹനമായി ആലോചിച്ചു ശാസ്ത്രങ്ങളെ നിർമ്മിക്കുന്നതിനു പൌരസ്ത്യശാസ്ത്രകാരന്മാരെപ്പോലെ മററാർക്കും സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഈ വിഷയത്തിൽ അവർ പരമോൽക്കർഷത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളവരാകുന്നു. നമ്മുടെ പൂർവ്വകവികൾ ഈ തത്വത്തെ നല്ലപോലെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടാണ് ഭാഷയ്ക്കും സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൻെറ ഗുണപരിമളം ആത്മീയമായും കായികമായും ലഭിക്കുവാൻ ഇടയായത്. ഈ വിഷയത്തിൽ കൈരളിക്കു സംസ്കൃതവുമായി എത്രമാത്രം ഐക്യം പ്രാപിക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നതിനു മുമ്പുണ്ടായിട്ടുള്ള ആട്ടക്കഥകൾ, ചമ്പുക്കൾ മുതലായവ നോക്കിയാൽ ഗ്രഹിക്കാം. മനുഷ്യനു ഈശ്വരനോട് എത്രമാത്രം ധർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു സമീപിക്കുവാൻ കഴിയുന്നു അത്രയും മാഹാത്മ്യവും കൂടുന്നു; എത്രമാത്രം അകലുന്നു അത്രയും ക്ഷുദ്രതയും ഉണ്ടാകുന്നു. ഇതുപോലെ ഒരു സാഹിത്യത്തിനു ആത്മധർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു സംസ്കൃതത്തോട് ഐക്യം പ്രാപിക്കുവാൻ കഴിയുന്നിടത്തോളം യോഗ്യത വർദ്ധിക്കുന്നു; എത്രമാത്രം വിഭിന്നധർമ്മമാകുന്നു അത്രയും നിസ്സാരവും ആയിഭവിക്കുന്നു. പൂർവ്വാചാര്യന്മാർ അഗാധമായ ആലോചനയുടെ ഫലമായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതും, സർവ്വോൽകൃഷ്ടവും ആയ സംസ്കൃതസാഹിത്യശാസ്ത്രസമുദായത്തിൻെറ ധർമ്മങ്ങളെ ബഹിഷ്കരിച്ചു, ഭാഷയെ അതിൻെറ പിടിയിൽനിന്നു വേർപെടുത്തുന്നതു, സൃഷ്ടികർത്താവു ശരീരത്തിൽ ബുദ്ധിപൂർവ്വം ചെയ്തിരിക്കുന്ന കരചരണാദ്യവയവങ്ങളുടേയും, സ്നായുക്കൾ, സ്രോതസ്സുകൾ, ആശയങ്ങൾ മുതലായവയുടേയും സംഘടനാസ്വഭാവത്തെ വ്യത്യാസപ്പെടുത്തി മറെറാരുവിധം ആക്കുവാൻ ചെയ്യുന്ന ശ്രമംപോലെ ആപൽക്കരമാണെന്നു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന കവികൾ നല്ലപോലെ ധരിച്ചിരുന്നു. സാഹിത്യത്തിൻെറ ആദർശം, ധർമ്മം, സ്വരൂപം മുതലായവയിലെല്ലാം അവർ സംസ്കൃതത്തെ പൂർണ്ണമായി അംഗീകരിച്ചത് അതുകൊണ്ടുതന്നെയാകുന്നു. ഇ

ത്രയും പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു് ഈ ശതവർഷത്തിലെ സാഹിത്യത്തിന് ആത്മീയമായും കായികമായും ഇത്രമാത്രം അസാധാരണമായ ഉൽക്കർഷം ലഭിക്കുവാൻ ഇടയായതു സംസ്കൃതത്തിന്റെ ഭക്തയായി സ്ഥിതിചെയ്തതുകൊണ്ടാണെന്നു തെളിഞ്ഞിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഈ ശതവർഷത്തിൽ അന്യദേശസാഹിത്യങ്ങൾക്കു് ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഉൽക്കർഷത്തെക്കുറിച്ചു വിചാരിക്കുകയാണെങ്കിൽ, നമുക്കു് ഈ കാര്യത്തിൽ യാതൊരഭിമാനത്തിനും അവകാശമില്ല. ഈ കാലത്തിൽ ബങ്കാളി, ഹിന്ദി, തമിഴ് മുതലായ മററു ഭാഷകൾക്കു ലഭിച്ചിരിക്കുന്ന ഉൽക്കർഷം അമിതമാകുന്നു. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഭാഷയ്ക്കു് ഉന്നതസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു പതനമാണു് ലഭിച്ചിരിക്കുന്നതു്. മുമ്പു ഭാഷയ്ക്കു രാജകീയസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഗണ്യമായ സ്ഥാനം അനുഭവിച്ചിരുന്നു. ഈ ശതവർഷത്തിന്റെ അന്ത്യദശയോടുകൂടി ഈ സ്ഥിതി ഭേദപ്പെട്ടു് ഏററവും ശോചനീയമായ ഒരു നിലയിൽ എത്തിയതായിക്കാണാം. പൊതുവേയുള്ള സമാജങ്ങളിലും കൈരളിയ്ക്കു മാന്യസ്ഥാനം ഇല്ലെന്നുവന്നു. വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിൽ മലയാളത്തിനു യാതൊരു പ്രാധാന്യവുമില്ല. നാട്ടുഭാഷ അഭ്യസിക്കുന്നവൎക്കു് ഉപജീവനത്തിനു നിവൃത്തിയില്ലെന്നു വന്നുകൂടി. വേറെ ഒരു ഗതിയും ഇല്ലാത്തവർ മാത്രമേ മലയാളം പഠിക്കുന്നുള്ളൂ. മുമ്പു കേരളത്തിൽ എഴുത്തുപള്ളികളിലും, ഗൃഹങ്ങളിലും ശ്രദ്ധയോടുകൂടി ചെയ്തുവന്ന സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസം കാലക്രമേണ ലുപ്തമായതു, മലയാളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം 'ഓടുന്ന തോണിയ്ക്കു് ഒരുന്തായി' പരിണമിച്ചതും ഭാഷാസ്നേഹികളെ ഖേദിപ്പിക്കുന്ന ഒരു സംഗതിയാകുന്നു. ഈ സ്ഥിതിയൊക്കെ വിചാരിച്ചാൽ മലയാളത്തിന്റെ ഈ അനാഥത്വം മറെറാരു ഭാഷയ്ക്കും ലഭിച്ചിട്ടില്ലെന്നു തെളിയും. മലയാളത്തിൽ ഉയർന്ന വിദ്യാലയങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിലും, അവയിൽ വിജയികളായിഭവിക്കുന്നവർ പറയ

ന്നുക യാതൊരു സ്ഥാനവും ലഭിക്കുന്നില്ല. മററു ഭാഷകളെ അപേക്ഷിച്ച് ഉൽക്കർഷത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതിന മലയാളത്തിന കൂടുതൽ സൌകൎയ്യം ഉണ്ട്. "മലയാളം തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മലബാറു എന്നീ മൂന്നു രാജ്യങ്ങളിലേയും ഭാഷയാകുന്നു. സാഹിത്യപ്രണയികളായ മഹാരാജാക്കന്മാർ ഈ മൂന്നു രാജ്യങ്ങളിലും പുരാതനകാലംമുതല്ക്കേ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. സാഹിത്യസമാരാധനം കുലവ്രതമായി സ്വീകരിച്ച ഭാഷയ്ക്കുവേണ്ടി സർവ്വസ്വവും സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പ്രഭുകുടുംബങ്ങൾ ഈ രാജ്യങ്ങളിൽ അസംഖ്യങ്ങളാകുന്നു". മററു രാജ്യക്കാരേക്കാൾ സാഹിത്യാഭിരുചി കേരളീയൎക്കാണെന്നുള്ള സംഗതിയും വിസ്മരണീയമല്ല. ഈ സൌകൎയ്യങ്ങളെല്ലാം ഇന്നു നമ്മെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നിഷ്പ്രയോജനമായിഭവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഭാരതഖണ്ഡത്തിൽ ആകെ ഒരു പൊതുഭാഷ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നും, അതു ഹിന്ദിയായാൽ മതിയാകുമെന്നും ഒരു അഭിപ്രായം പ്രചുരിതമായിക്കാണുന്നു. ഹിന്ദിഭാഷാപ്രചരണത്തിനുള്ള ശ്രമവും നടന്നു വരുന്നു. നവീനമതം അനുസരിച്ച ഹിന്ദി പൊതുസ്ഥാനത്തിൽ അഭിഷിക്തമാകുന്നപക്ഷം മലയാളത്തിന്റെ സ്ഥിതി ഇന്നുള്ളതിനേക്കാൾ ശോചനീയമാകുന്നതാണ്.

ചരിത്രകാരന്മാരുടെ ദൃക്കരണിക്ക് അഗോചരമായ ഒരു പുരാതനകാലംമുതൽ സംസ്കൃതം ഭാരതഖണ്ഡത്തിലെ പൊതുഭാഷയായി ആരാധിക്കപ്പെട്ടുവന്നു. ഇടക്കാലത്ത് ആ സ്ഥിതിക്കു കോട്ടംതട്ടി; ഈ അടുത്തകാലത്താണ് സംസ്കൃതം അത്യധികം ശോചനീയമായി ഭവിച്ചതു്. പൂർവ്വകാലത്തു് അതും പൊതുവേ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടുവന്നിരുന്നു എന്ന അഭിപ്രായത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ തെളിയിക്കുന്ന ചില ഛായാംശകലങ്ങൾ ഇന്നും അവിടെയവിടെയായി കാണുവാൻ കഴിയും. അതുകൊണ്ടു പൊതുഭാഷയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളവും നാം ഒരു പുതിയ ശ്രമവും ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടില്ല. സംസ്കൃതത്തെ ശക്തിയോടു

കൂടി പ്രകാശിപ്പിച്ചു്, അതിന്റെ ഭാഷാസാമ്രാജ്യസിംഹാസനത്തിൽ അതിനെത്തന്നെ സ്ഥാപിച്ചാൽ മതിയാകും. ഭാരതഖണ്ഡത്തിന്റെ മ്ലാനപ്രായമായ ആത്മചൈതന്യത്തെ പുനഃപ്രകാശിതവും, അഭിവൃദ്ധവും ആക്കുന്നതിന് ഇപ്രകാരം ചെയ്യേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. ഭാരതഖണ്ഡത്തിന്റെ ഭാഷ സംസ്കൃതവും, സംസ്കൃതത്തിന്റെ നാടു ഭാരതഖണ്ഡവും ആകുന്നു. ഇവ തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ ദൃഢതയും, ശിഥിലതയും ഉൽക്കർഷത്തിന്റെയും, അപകർഷത്തിന്റെയും മൂലങ്ങളാകുന്നു. ഒരു ദേശത്തെ ഉന്നതമാക്കുന്നതിനുള്ള സർവ്വവിധപരിശ്രമങ്ങളിലും അഗ്ര്യസ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നതു ഭാഷയെ സംബന്ധിച്ചുള്ളതാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ, ഏതു സമുദായത്തിന്റെയും ആത്മസ്വരൂപമായ ജ്ഞാനചൈതന്യം അതിന്റെ സ്വന്തം ഭാഷയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ ശക്തി കിട്ടാതെ എങ്ങിനെ ഒരു സമുദായം ഉയരും? ഏതുവർഗ്ഗക്കാൎക്കും അവരുടെ സ്വന്തം ജീവിതാദർശം, ധർമ്മം, മതം, ആചാരം, പൂർവ്വചരിത്രം മുതലായവയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള അറിവ് അന്യഭാഷകളിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്നതല്ല. ഭാരതീയൎക്കു് ഈ ചൈതന്യത്തെ ഉയർത്തുന്നതിനു സംസ്കൃതത്തെ ആരാധിക്കതന്നേ വേണം. അതിനേക്കാൾ അനർഘവും അനന്തവും ആയ ഒരു ദിവ്യനിധി വേറെ ഇല്ല.

സംസ്കൃതം അഭ്യസിക്കുന്നതിനു മറ്റേതുഭാഷയേയും—വിശേഷിച്ചു ഹിന്ദിയേയുംകാൾ കൂടുതലായി പല സൌകൎയ്യങ്ങളും ഉണ്ടു്. ഭാരതത്തിൽ സർവ്വത്ര വ്യാപിച്ചിരുന്ന ആ മഹാഭാഷയുടെ ചില ഛായാശകലങ്ങൾ ഇന്നും ഏതു രാജ്യത്തിലും കാണാം. കേരളത്തിലെ ഏതു ചെറിയ കുടിലിൽ ചെന്നാലും സംസ്കൃതത്തിലെ ഒട്ടധികം പദങ്ങൾ നിത്യവും വ്യവഹാരത്തിനു് ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നതായി നിഷ്പ്രയാസം ഗ്രഹിക്കാം. സംസ്കൃതം പഠിക്കുന്നതിനും പഠിപ്പിക്കുന്നതിനും ഉള്ള അഭിരുചി നിശ്ശേഷമായി നമ്മ

വിട്ടുപോകുന്ന ഒന്നല്ല. ഇവിടെത്തന്നെ മിക്കവാറും എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും സംസ്കൃതപാണ്ഡിത്യമുള്ള ചുരുക്കം പേരെങ്കിലും ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നതിനാൽ സംസ്കൃതം പഠിപ്പിക്കുന്നതിന് അന്യദിക്കുകളിൽനിന്ന് ആരേയും പുതിയതായി വരുത്തേണ്ടതില്ല. നമുക്കു സംസ്കൃതവുമായുള്ള ബന്ധം ഛേദിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതായ ഒന്നാണ്. സംസ്കൃതത്തോടു നമുക്കുള്ള ഈ ബന്ധവും മനഃസ്ഥിതിയും മറ്റൊരു ഭാഷയോടും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. സംസ്കൃതത്തെ പരിത്യജിച്ച മറ്റേതെങ്കിലും ഒരു ഭാഷയെ (ഹിന്ദിയെ) സ്വീകരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു പല ദോഷങ്ങളും സംഭവിക്കും. ഒന്നാമതു സ്വസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു സംസ്കൃതം നിഷ്കാസിതമാകുന്നു. ഇപ്പോഴും ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ അല്പാല്പമായിട്ടെങ്കിലും ഉള്ള സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസം തീരെ ക്ഷയിക്കും. അതോടുകൂടി സംസ്കൃതത്തിന്റെ ഉയർച്ചനിമിത്തം ഉണ്ടാകേണ്ട ഗുണങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുന്നു. ആത്മീയവും ലൌകികവും ആയുള്ള നമ്മുടെ ജ്ഞാനസമ്പത്തു മുഴുവൻ സംസ്കൃതത്തിലാണ് നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതിനോടുള്ള ബന്ധം കുറയുന്നതിനാൽ നാം അന്ധന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു. സംസ്കൃതത്തെ പിറകിൽ നിറുത്തിയുംകൊണ്ടു നമുക്കു മുമ്പോട്ടു പോകുവാൻ കഴിയുകയില്ല. ഇതു് ഉറക്കത്തിലുംകൂടി മറക്കുവാൻ പാടില്ലാത്ത ഒരു വലിയ തത്വമാകുന്നു. സ്വന്തം ഭാഷയെ പരിത്യജിച്ചിട്ടുള്ള യാതൊരു സമുദായവും ഉന്നതിയെ പ്രാപിച്ചതായി ഇതുവരെയുള്ള ലോകചരിത്രം തെളിയിച്ചിട്ടില്ല. ഇപ്രകാരം പലതുകൊണ്ടും ആലോചിച്ചാലും, എന്തൊക്കെ പ്രതിബന്ധങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിലും അവയൊക്കെ ജയിച്ച സംസ്കൃതത്തെത്തന്നെയാണ് നാം സ്വീകരിക്കേണ്ടതെന്നു തെളിയും. ആ സ്ഥിതിക്കു പ്രതിബന്ധങ്ങൾ കുറവാണെന്നും, സൌകര്യം കൂടുതലുണ്ടെന്നും കണ്ടാലത്തെ കാര്യം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

സംസ്കൃതത്തിനു പ്രതികൂലമായി നവീനന്മാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന വാദങ്ങളെ നമുക്ക് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഗണിക്കേണ്ടതാ

യിട്ടുണ്ടു്. സംസ്കൃതം മൃതമാണെന്നു നൂതനന്മാർ പറയുന്നു. ഈ അഭിപ്രായം വാസ്തവമാണെന്നു വൈമനസ്യത്തോടുകൂടിയെങ്കിലും തല്ക്കാലം സമ്മതിക്കാം. എന്നാൽ അതിനെ ഈ നിലയിൽ മൃതമായിത്തള്ളുകയാണോ നാം ചെയ്യേണ്ടതു്? അതോ, അതിനെ അമൃതമായിക്കൊള്ളുകയോ? വാസ്തവത്തിൽ സംസ്കൃതം ഒരിക്കലും മൃതമല്ല; അതിന് ആ നിലയെ പ്രാപിക്കുവാൻ കഴിയുകയുമില്ല. എന്നാൽ 'മൃത'ശബ്ദത്തിന് ഒരു സ്ഥാനം ഉണ്ടെന്നു സമ്മതിക്കതന്നെ വേണം. ശരീരത്തിൽ ആത്മചൈതന്യം ഇല്ലാത്ത ഒരാളെ നാം മൃതൻ എന്നു പറയുന്നു. ഇതുപോലെ ആത്മചൈതന്യം ഇല്ലാത്ത സമുദായവും മൃതമാകുന്നു. ഒരു ഭാരതീയന്റെ ആത്മാവു ഭാരതീയത്വമാണ്. ഇതു സംസ്കൃതഭാഷയിലുള്ള ശ്രുതിസ്മൃതിപുരാണേതിഹാസകാവ്യാദിനിരന്തരപരിശീലനത്താൽ മാത്രം ഉണ്ടാകുന്ന ആസ്തിക്യത്തെയും, ദേശാഭിമാനത്തെയും ആശ്രയിച്ചു സഞ്ജാതമാകുന്നു. ഒരു കേരളീയന്റെ കേരളീയത്വവും, ഹിന്ദുവിന്റെ ഹിന്ദുത്വവും, ബ്രാഹ്മണന്റെ ബ്രാഹ്മണത്വവും, ക്ഷത്രിയന്റെ ക്ഷത്രിയത്വവും, വൈദികന്റെ വൈദികത്വവും, ലൌകികന്റെ ലൌകികത്വവും, കവിയുടെ കവിത്വവും, കാവ്യത്തിന്റെ കാവ്യത്വവും സർവ്വവും മുൻപറഞ്ഞവിധം മാത്രം ലഭിക്കുന്ന പാവനമായ ഭാരതീയത്വത്തിന്റെ വിവിധങ്ങളായ രൂപാന്തരങ്ങൾ മാത്രമാകുന്നു. സംസ്കൃതജ്ഞാനം കുറയുന്നതോടുകൂടി ഈ ആത്മഭൂതമായ ഭാരതീയത്വം ക്ഷയിക്കുന്നതിനാൽ സമുദായം മൃതമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടു വാസ്തവത്തിൽ സംസ്കൃതമല്ല, അതിനെ ത്യജിച്ചിട്ടുള്ള ജനസമുദായമാണ് ഇന്നു മൃതമായി ഭവിച്ചതെന്നു തെളിഞ്ഞുകാണുവാൻ കഴിയും. മൃതമായ ഒന്നിനു, യാതൊരു പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതിനും ശക്തി കാണുന്നതല്ലല്ലോ. ഇന്നത്തെ ഭാരതീയസമുദായത്തിന്റെ സ്ഥിതിയും ഇതുതന്നെ. സംസ്കൃതത്തെ ഉപേക്ഷിച്ച ഭാരതീയർ ഇന്നു പൂർവ്വന്മാരിൽനിന്നു് അകന്നകന്നു്, അശക്തിയും ക്ഷീണവും ബാധി

ച്ച പ്രേതാവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ച മിക്കവാറും മറ്റൊരു സമുദായമായി ഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. കാണുന്നതു മറ്റൊരുത്തന്റെ കണ്ണുകൊണ്ടു്; പറയുന്നതു് അന്യന്റെ നാവുകൊണ്ടു്; ശ്വസിക്കുന്നതു് ഇതരന്റെ മൂക്കുകൊണ്ടു്; നില്ക്കുന്നതു് അന്യന്റെ കാലിൽ; ഇപ്രകാരം സ്വതസ്സിദ്ധമായ ബലം മുഴുവൻ നശിച്ചു സർവ്വത്തിനും കൃത്രിമമായ അന്യശക്തിയെ ആശ്രയിക്കേണ്ടിവന്നുള്ള സമുദായത്തിന്റെ ശോചനീയമായ മൃതാവസ്ഥയെ കാണിക്കുന്നു. അതിനാൽ സംസ്കൃതത്തെ മൃതഭാഷയെന്നു പറയുന്നതു് അസംബന്ധവും, തദ്വിരഹിതമായ ജനവർഗ്ഗത്തെ മൃതമെന്നു പറയുന്നതു യുക്തവും ആയിരിക്കും. പാണിനി, പതഞ്ജലി, കണാദൻ, ജൈമിനി മുതലായ ശാസ്ത്രകാരന്മാരാലും, വാല്മീകി, വ്യാസൻ, ഭാസൻ, കാളിദാസൻ, ശ്രീഹർഷൻ, മൂകൻ, മാഘൻ മുതലായ കവീശ്വരന്മാരാലും, മനു, യാജ്ഞവൽക്യൻ, പരാശരൻ, ശങ്കരാചാര്യർ, രാമാനുജാചാര്യർ മുതലായ ധർമ്മസ്ഥാപകന്മാരാലും പോഷിതമായ ആത്മചൈതന്യത്തോടുകൂടിയ ഭാഷ ഒരിക്കലും മൃതമാകുന്ന ഒന്നല്ല. നമ്മുടെ സർവ്വമൂലമായ സ്മൃതി, തത്വഭണ്ഡാഗാരങ്ങളായ പുരാണേതിഹാസങ്ങൾ, അനർഘസുന്ദരമായ കാവ്യസമുദായം, പരിപാവനമായ ധർമ്മാദിശാസ്ത്രസമുദായം എന്നിവ ഒരിക്കലും നശിക്കുന്നവയല്ല. അവ എത്രയോ വലിയ പ്രതികൂലശക്തിയെ തൃണപ്രായം ജയിച്ചാണു് ഈ നിലയിൽ നില്ക്കുന്നതെന്നു പുരാതനചരിത്രം അല്പം പരിശോധിച്ചാൽ അറിയാം. അന്യമതാസഹിഷ്ണുക്കളുടെ തീക്ഷ്ണമായ ഖഡ്ഗവും, ഉഗ്രമായ അഗ്നിയും ഭാരതീയരോടും, അവരുടെ ഗ്രന്ഥസമ്പത്തിനോടും ചെയ്തിട്ടുള്ള സമരം എത്രയോ ദീർഘമാണു്. നാശധർമ്മത്തോടുകൂടിയവർ ഉണ്ടാക്കുന്നവയെല്ലാം നശിക്കുന്നവയാണു്. കാരണാനുവിധായിത്വം കാര്യത്തിനും സിദ്ധമാണല്ലോ. പ്രണാശധർമ്മങ്ങളെ ജയിച്ച ശാശ്വതജ്യോതിസ്സ്വരൂപന്മാരായ ഋഷീശ്വരന്മാരുടെ ആത്മചൈതന്യമാണു് സംസ്കൃതത്തി

ന്റെ അടിമുതൽ മുടിവരെ പ്രകാശിക്കുന്ന ശക്തി. അവർ മരണമില്ലാത്തവരാകയാൽ അവരുടെ ഭാഷയ്ക്കും മരണമില്ല. വ്യാസന്റെയും, വാല്മീകിയുടേയും, പാണിനിയുടേയും, പതഞ്ജലിയുടേയും സാഹിത്യത്തെ വഹിക്കുന്ന ഭാഷ ഒരിക്കലും നശിക്കുന്നതല്ലെന്ന് അനുഭവംതന്നെ തെളിയിക്കുന്നു. സംസ്കൃതം എന്നും അമൃതഭാഷതന്നെ. നാം നമ്മുടെ ജരാനരാദിബാധയിൽനിന്നു വേർപെടേണമെങ്കിൽ അതിനെത്തന്നേ സേവിക്കണം. ഇത്രയും പറഞ്ഞതിൽനിന്നു സംസ്കൃതമൃതവാദം മൂലശിഥിലമായ ഒന്നാണെന്നു വ്യക്തമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കാം.

വ്യാകരണം ഏററവും കക്കശമാകയാൽ സാധാരണക്കാൎക്കു സംസ്കൃതം പഠിച്ചു വ്യവഹരിക്കുവാൻ വിഷമതകൂട്ടുന്നു എന്നുള്ളതാണ് നവീനന്മാരുടെ മറെറാരു വാദം. ഈ വാദവും നിലനില്ക്കുന്ന ഒന്നല്ല. ശബ്ദശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചു നൈപുണ്യം സമ്പാദിക്കണമെന്ന് ആഗ്രഹമുള്ളവൎക്കു മാത്രമേ മുമ്പു പറഞ്ഞവിധമുള്ള വ്യാകരണകാക്കശ്യംകൊണ്ടു ക്ലേശം അനുഭവിക്കേണ്ടതുള്ളൂ. സാധാരണവ്യവഹാരത്തിന് ആവശ്യമുള്ള ഭാഷാജ്ഞാനം സമ്പാദിക്കുന്നതിനു നവീനന്മാർ പറയുന്നവിധം ക്ലേശമൊന്നുമില്ല. എല്ലാവരും വ്യാകരണശാസ്ത്രപണ്ഡിതന്മാരാകണമെന്നു നിർബ്ബന്ധമില്ലല്ലോ. ഇംഗ്ലീഷു മുതലായ ഇതരഭാഷകൾ ഇന്നു പഠിച്ചുവരുന്നത് അതിലെ വ്യാകരണത്തെ മാററി നിർത്തിയിട്ടല്ലല്ലോ. ഇന്നു മലയാളം വ്യവഹരിക്കുന്നവർ എല്ലാം 'കേരളപാണിനീയവും', 'കേരളകൗമുദിയും' പഠിച്ചിട്ടുള്ളവരാണെന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്. അതിനാൽ ശബ്ദശാസ്ത്രാഭ്യസനക്ലേശഭീരുത്വത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചു പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന വാദം വിചാരസഹമല്ലെന്നുതന്നേ പറയണം.

ഗൈർവ്വാണിയുടെ സ്തന്യപാനംകൊണ്ടു പോഷിതമായ ഹിന്ദിക്കു സംസ്കൃതത്തെ ഒന്നുകൊണ്ടും കവിഞ്ഞുനില്ക്കുവാൻ കഴിയുകയില്ലെന്നുള്ളത് ഒരു ന്യൂനതയല്ല; എന്നാലും ഹിന്ദി മാഹാ

ഹൃദ്യമായ ഒരു ഭാഷയായിരിക്കും; അതിലെ സാഹിത്യസമ്പത്തും അനർഘമായിരിക്കാം. ഇവിടെ ഒരു സംഗതി ചിന്തനീയമായിട്ടുണ്ട്. ഈ യോഗ്യത ഒക്കെയും ബംഗാളി, മറാട്ടി, തമിഴ്, മലയാളം മുതലായ ഇതരഭാഷകൾക്കും ഇല്ലയോ? എന്തുകൊണ്ട് അവയിൽ ഒന്നിനെ പൊതുഭാഷയായി സ്വീകരിച്ചുകൂടാ? ഹിന്ദി പൊതുഭാഷയാകണമെന്നുള്ള ആ ദേശക്കാരുടെ സ്വഭാഷാഭിമാനപ്രണയസംരംഭവിജൃംഭണത്തെ ആരും സപ്രണാമം ആരാധിക്കുകതന്നേ ചെയ്യും. എന്നാൽ ഇതരദേശക്കാർക്ക് അവരുടെ മാതൃഭാഷയെ സംബന്ധിച്ച് ഇപ്രകാരം മനോവൃത്തി ഉണ്ടാകുന്നതിൽ ആരും പരിഭവിക്കേണ്ടതില്ല. ഉത്തരദേശങ്ങളിലെ സ്ഥിതി എങ്ങിനെയിരുന്നാലും ദക്ഷിണരാജ്യങ്ങളിൽ ഹിന്ദിക്ക് ഒരു സ്ഥാനം കിട്ടുവാൻ വളരെ വിഷമതയുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. ഇവിടങ്ങളിൽ ഹിന്ദി പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ ചെയ്യുന്ന ശ്രമം ബുദ്ധിപൂർവ്വകമല്ല. പൊതുസ്ഥാനത്തു സംസ്കൃതത്തെ അല്ലാതെ മറ്റേതു ഭാഷയെ കയറ്റിയിരുത്തിയാലും ദേശഭാഷകൾക്കു നാശംതന്നെ ഫലം. ഇന്ന് ഇംഗ്ലീഷു ഭാരതീയരുടെ പൊതുഭാഷയല്ല; എന്നാൽ മിക്കവാറും ആ നിലയിൽ എത്തിയിട്ടുണ്ട്; ഈ നില അന്യഭാഷയായ ഇംഗ്ലീഷിനു വന്നതോടുകൂടി മലയാളം മുതലായ ദേശഭാഷകളുടെ സ്ഥിതി എത്രമാത്രം അനാഥവും നിരുത്തരവാദവും ആയി? സംസ്കൃതം പൊതുവേ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന കാലത്താണ് ദേശഭാഷകൾക്കെല്ലാം സീമാതീതമായ ഉൽക്കർഷം ലഭിച്ചിരിക്കുന്നതു്. സംസ്കൃതവാണിയുടെ സ്തന്യം ദേശഭാഷകളുടെ എല്ലാം പ്രകൃതിക്കു വളരെ യോജിക്കുന്നതാകുന്നു. അപ്പോൾ അതിനെ പാനംചെയ്യുന്ന ദേശഭാഷകൾ എങ്ങിനെ സുപരിപോഷിതങ്ങളല്ലാതെ ഭവിക്കും? ഹിന്ദിക്ക് അന്യഭാഷകളെ സംബന്ധിച്ച് ഈ യോഗ്യത ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. കൂടുതൽ സൌകര്യം മാത്രമേ നവീനന്മാർ ഗണിക്കുന്നുള്ളുവെങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷിനെ സ്വീകരിക്കുന്നതു് ഇന്നത്തെ സ്ഥിതി

ക്ക് ഉത്തമമായിരിക്കും. നവീനവിദ്യാഭ്യാസാഭിവൃദ്ധിനിമിത്തം ഇ
ന്ന ഭാരതഖണ്ഡത്തിൽ മറ്റേതു ഭാഷയെ അപേക്ഷിച്ചും ഇംഗ്ലീ
ഷിനു കൂടുതൽ പ്രചാരമുണ്ട്. സഹകരണത്യാഗികളും, ദേശീയ
വിദ്യാഭ്യാസപ്രവർത്തകന്മാരും തുടരെത്തുടരെ തീക്ഷ്ണപരിശ്രമം
ചെയ്തിട്ടും രാജഭാഷയായ ഇംഗ്ലീഷിന്റെ പ്രചാരത്തെ അണു
പ്രായമെങ്കിലും കുറയ്ക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. കച്ചേരികളിലും,
സമാജങ്ങളിലും, വിദ്യാലയങ്ങളിലും മററും പൊതുവേ നല്ല സ്ഥാ
നം പൊതുഭാഷയായി സ്വീകരിക്കുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ ഇംഗ്ലീ
ഷിനു ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ സ്ഥിതിക്ക് ഇംഗ്ലീഷിനെത്തന്നെ
സ്വീകരിക്കുന്നതു യുക്തമല്ലയോ? വിമലമായ ആസ്തിക്യവും, ദേ
ശഭാഷാഭിമാനവും ഉള്ളവർ ഇംഗ്ലീഷു പൊതുവേ സ്വീകരിക്കപ്പെ
ടണമെന്നു പറയുകയില്ല. അപ്പോൾ സൌകര്യം മാത്രം നോക്കി
യാൽ പോരെന്നു നവീനന്മാരും സമ്മതിക്കും. പൊതുഭാഷ പൊ
തുവേയുള്ള ഒരു ഭാഷയായിരിക്കണം. ഭാരതഖണ്ഡത്തിൽ ഏ
തു ദേശത്തിൽ അധിവസിക്കുന്നവൎക്കും സംസ്കൃതത്തിനെ സംബ
ന്ധിച്ച് 'ഇതെന്റെ ഭാഷയാകുന്നു' എന്ന ഒരഭിമാനവും, ഭ
ക്തിയും, സ്നേഹവും നിസർഗ്ഗസിദ്ധമായിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരം ഒരു
മനോവൃത്തി മറെറാരു ഭാഷയെക്കുറിച്ചും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. പൊ
തുസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിന് ഇതരഭാഷകൾക്കുള്ള അ
യോഗ്യത ഇതുതന്നെയാകുന്നു. തന്റെ സ്ഥിതികൊണ്ടു മററു ദേശ
ഭാഷകളെ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തിയും പൊതുഭാഷ
ക്കു് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതായ ഒരു പ്രധാനയോഗ്യതയാകുന്നു. സം
സ്കൃതത്തിന് ഈ ശക്തി ഉണ്ടെന്നു നാം കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. നമ്മു
ടെ ദേശഭാഷകൾ എല്ലാംതന്നെ സംസ്കൃതദേവിയുടെ വക്ഷോ
വീഥിയിൽ വിഹാരമഹോത്സവത്തെ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടാണ്,
അവയുടെ ശൈശവദശയെ തരണം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. ഇവിടെ
ഏതെങ്കിലും ഒരു ഭാഷ പൊതുവേ സ്വീകരിക്കപ്പെടണമെങ്കിൽ
അതിനു മുമ്പുപറഞ്ഞ യോഗ്യതകൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. അതു

തന്നേ പോരാ. ആവക യോഗ്യതകൾ സംസ്കൃതത്തെ ആശ്രയിച്ചു പ്രകാശിക്കണം. ഈ സ്ഥിതി നമ്മുടെ ഒരു ദേശഭാഷെക്കുന്നല്ല, ലോകത്തിലെ ഏതു ഭാഷെക്കും കിട്ടുന്ന ഒന്നല്ല. പൊതു ഭാഷയുടെ ഉൽക്കർഷാപകർഷങ്ങൾ പ്രകാരാന്തരേണ നാട്ടുഭാഷകളേയും ബാധിക്കുന്നതിനാൽ ഈ വിഷയത്തിൽ നാം ഗഹനമായി ചിന്തിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. സൂക്ഷ്മമായി വിചാരിക്കുന്നതായാൽ ഹിന്ദിയെ പൊതുവേ സ്വീകരിക്കുന്നതിനു ചെയ്യുന്ന ശ്രമം നാട്ടുഭാഷകളുടെ ഉൽക്കർഷത്തെ ബാധിക്കുന്നതാണെന്നു തെളിയും. അപ്രകാരം ഒരു ശ്രമം അനാവശ്യവും അനുചിതവുംകൂടി ആകുന്നു.

അടുത്ത ശതവർഷത്തിൽ (൧൯൦൦–൨൦൦൦) ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാഷാപ്രണയികളുടെ ശിരസ്സിൽ ഗുരുതരങ്ങളായ പല ഭാരങ്ങളും ഉണ്ടു്. അവർ ആ ഭാരങ്ങളെ ശ്രദ്ധയോടും ഭക്തിയോടുംകൂടി വഹിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഒന്നാമതായി ഭാഷെക്കു നാട്ടിൽ നല്ല വിലയും നിലയും ഉണ്ടാകുവാൻ ശ്രമിക്കണം. അതായതു്, അതിനു നഷ്ടപ്പെട്ട പഴയ സ്ഥാനങ്ങൾ വീണ്ടും കിട്ടുന്നതിനു് ഉത്സാഹിക്കണം എന്നു സാരം.

> "വീട്ടിലുണ്ടെന്നാൽ വിരുന്നുചോറും കിട്ടും
> കൂട്ടിലും കിട്ടാ ദരിദ്രനെന്നോർക്കണം"

എന്നു സാരദർശിയായ മഹാകവി കുഞ്ചൻനമ്പിയാർ പാടിയിട്ടുള്ളതിൽ വലിയ തത്വം അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടു്. നാട്ടുകാരായ നാം നമ്മുടെ ഭാഷയെ ആദരിച്ചെങ്കിൽ മാത്രമേ അന്യന്മാർ ബഹുമാനിക്കയുള്ളു. കൈരളിയെ ആരാധിക്കുവാൻ ആദ്യമായി കടപ്പെട്ടവർ നാമാകുന്നു. നാം നമ്മുടെ ഭാഷയെ മാനിക്കാതെ അന്യന്മാർ ആദരിക്കുന്നില്ലെന്നു പറയുന്നതിനു് അർത്ഥമില്ല. രാജകീയസ്ഥാനങ്ങളിൽ മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന സ്ഥാനം മലയാളത്തിനു കിട്ടണം; വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു മലയാളത്തെ പ്രാധാന്യേന ഉപയോഗിക്കണം; എല്ലാ ഭാഷകളിലും ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസം

ചെയ്യുന്നതിന് ഇന്ന് അന്യഭാഷകളെ ആശ്രയിക്കണമല്ലോ. ഈ നിലയ്ക്കും മാററം വരണം. ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസം ഭാഷയെക്കൊണ്ടു സാധിക്കത്തക്കവിധം അതിന്റെ നില ഉയർത്തണം. പുരാതനവും, ഉന്നതവും, ബഹുമുഖവും, നമ്മെ ആനന്ദതുന്ദിലന്മാരാക്കുന്നതും ആയ ഒരു ശാസ്ത്രസമുദായത്തിന്റേയും, സാഹിത്യത്തിന്റേയും സമ്പത്തു നമുക്ക് ഇന്നുണ്ടെന്നതിനെ ഇവിടെ വിസ്മരിക്കുന്നില്ല. അതിനെ ശരിയായി പ്രകാശിപ്പിച്ച് ഉപയോഗിക്കണം; പോരാത്തതിനെ നിർമ്മിക്കണം; നാട്ടുഭാഷയിൽ ഉൽകൃഷ്ടജ്ഞാനം ലഭിച്ചിട്ടുള്ളവരുടെ യോഗ്യതയെ കൂടുതൽ ബഹുമാനിക്കണം. ഈ ആദർശങ്ങളെ പുരസ്കരിച്ചു വേണ്ട ശ്രമം ചെയ്യുന്നതായാൽ അചിരേണ ഭാഷയ്ക്കു സർവ്വാതിശായിയായ ഔന്നത്യം ലഭിക്കുന്നതാണ്. ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിക്ക് ഇപ്രകാരമൊക്കെ ചെയ്യുന്നതിനു സാധിക്കയില്ലെന്നു പറയുമായിരിക്കാം. കുറേ അധികം ക്ലേശം സഹിക്കണം എന്നു മാത്രമേ അതിന് അർത്ഥമുള്ളു. മുൻപോട്ടുപോകുന്നതിനു നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്കുള്ള പ്രതിബന്ധങ്ങൾ ഏറെക്കുറെ അന്യഭാഷകൾക്കും ഉണ്ട്. എന്നിട്ടും ഹിന്ദി, ബങ്കാളി, മറാട്ടി മുതലായ ആവക ഭാഷകൾ ഉയർന്നുതന്നേ വരുന്നു. അവിടെയുള്ളവർ അത്യുത്സാഹത്തോടുകൂടി പ്രത്യൂഹപടലങ്ങളെ തട്ടിയുടച്ചു തകർത്തു ഭാഷയെ മുൻപോട്ടു കൊണ്ടുപോകുന്നു. ഈ അടുത്ത കാലത്തുതന്നെ ഹിന്ദിക്കും, ബങ്കാളിക്കും ലോകത്തിൽ വലിയ സ്ഥാനം ലഭിക്കുവാൻ ഇടയായിട്ടുണ്ട്. വേണ്ടതിനും വേണ്ടാത്തതിനും ഒക്കെ അന്യഭാഷകളെ ആശ്രയിക്കുന്നതുനിമിത്തം നമുക്കു ഭാഷയുടെ കാര്യത്തിൽ ശ്രമിക്കാൻ ഇടയില്ല. 'കല്യാണത്തിന്റെ ശ്രമംകൊണ്ടു പെണ്ണുകെട്ടാൻ മറന്നുപോയി' എന്നൊരു പഴഞ്ചൊല്ലു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ദേശോദ്ധാരണപരിശ്രമസഹസ്രപ്രവാഹത്തിൽ ഭാഷയെ വിസ്മരിക്കുന്ന നമ്മുടെ സ്ഥിതിയും ഇതുതന്നെ. നമുക്കു മഹത്തായ ഒരു ശാസ്ത്രസമ്പത്തുണ്ട്. എഴു

ത്തച്ഛൻ, പുനം, ചെറുശ്ശേരി, കണ്ണശ്ശൻ, ഉണ്ണായിവാരിയർ, വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ മുതലായവരുടെ കാവ്യരത്നങ്ങളെക്കൊണ്ടു തിളങ്ങി പ്രകാശിക്കുന്ന നമ്മുടെ സാഹിത്യഭണ്ഡാഗാരം അനർഘവും പരിശുദ്ധവും ആണു്. സംസ്കൃതത്തിന്റെ അന്തഃപ്രൗഢിയും, അംഗസൌന്ദര്യവും നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്കെന്നപോലെ മറെറാന്നിനും ഇല്ല. എന്നാൽ ഇതൊക്കെക്കൊണ്ടു ഇന്നു് എന്താണു് ഒരു ഫലം? ഭാഷയ്ക്കു സ്വന്തം നാട്ടിൽ വേണ്ട നിലയും വിലയും കെട്ടുപോകാതെ, അല്ലെങ്കിൽ അതിനെ നശിപ്പിച്ചിട്ടു, പിന്നീടു വരുത്തുന്ന പരിഷ്കാരപരമ്പരകളെല്ലാം,

“വിക്രീയ ദേവം ദ്രവിണേന കോന
യാത്രോത്സവം ദേവകുലേ കരോതി”

(ഭാരതമഞ്ജരി)

എന്നു ക്ഷേമേന്ദ്രമഹാകവി പറയുന്ന തത്വത്തോടു യോജിക്കുന്ന ഒരുവക ഭ്രാന്തവ്യാപാരങ്ങളാകുന്നു. നമ്മുടെ ഭാഷയുടെ നിലയും വിലയും അന്യഭാഷയ്ക്കു വിററു. ദേവനെ വിററിട്ടു് ആ പണംകൊണ്ടു ക്ഷേത്രത്തിൽ പൊടിപൂരമായി ഉത്സവം ആഘോഷിക്കുന്നതിന് എന്തർത്ഥമാണുള്ളതു്? ഈ ദൌസ്ഥ്യത്തിനു പരിഹാരം ആദ്യമേ വരുത്തണം.

ഗ്രന്ഥദാരിദ്ര്യത്തെ പരിഹരിക്കുന്നതിനും നല്ല ശ്രമം ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്. ഇപ്പോൾ ഭാഷയ്ക്കു് ഉൽകൃഷ്ടമായ ഒരു ഗ്രന്ഥസമ്പത്തു് ഇല്ലെന്നല്ല ഈ പറഞ്ഞതിന് അർത്ഥം. ലോകത്തിലെ ഏതു ഭാഷയോടും കിടപിടിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തി ഭാഷയ്ക്കു് ഉണ്ടാകണം. എങ്കിൽമാത്രമേ ഭാഷയ്ക്കു ശോഭനമായ സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. സ്വാശ്രയം സ്വാതന്ത്ര്യവും, പരാശ്രയം അസ്വാതന്ത്ര്യവും ആകുന്നു. നമുക്കു് ഏതെല്ലാം വിഷയങ്ങളിൽ ഏതേതുവിധം ജ്ഞാനം സമ്പാദിക്കണമോ അതിനു സമുചിതങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഭാഷയിൽത്തന്നെ ഉണ്ടാകണം; അന്യഭാഷയെ ആശ്രയിക്കേണ്ടതായി വരരുതു്. ഇപ്പോൾ ഉ

ള്ള ഗ്രന്ഥസമുദായം എത്രമാത്രം വിപുലമാണെങ്കിലും അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ സ്വാതന്ത്ര്യം പൂർണ്ണമായി ലഭിക്കുകയില്ല. വിവിധങ്ങളായ പുരാണങ്ങളും, ഉപപുരാണങ്ങളും, ഇതിഹാസങ്ങളും; വൈദ്യം, ജ്യോതിഷം, തക്കം, വ്യാകരണം, യോഗം, സാംഖ്യം, അർത്ഥം, വേദാന്തം, ധർമ്മം മുതലായ ശാസ്ത്രങ്ങളും; കാവ്യങ്ങളും; എന്നിങ്ങനെ സംസ്കൃതത്തിലുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്ക് അവസാനമില്ല. ഈ ഗ്രന്ഥഭണ്ഡാഗാരത്തിന്റെ ഒരു കോണിന്റെ ശതാംശത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനുകൂടി കേരളകവികൾക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതിനാൽ ആവക ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഭാഷപ്പെടുത്തുന്ന വിഷയത്തിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധകാണിക്കണം. അവയെല്ലാം ഭാരതീയരുടെ പൊതുസ്വത്തുകളാകുന്നു. നമ്മുടെ ദാരിദ്ര്യശമനത്തിന് അവയുടെ സ്വീകരണത്തെക്കാൾ പരമമായ ഔഷധമില്ല. അന്യഭാഷകളിൽനിന്നു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഭാഷപ്പെടുത്തുമ്പോൾ ഒരു സംഗതി പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കണം; അതായതു, നാസ്തികമതപ്രതിപാദകങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഭാഷപ്പെടുത്തി പ്രചരിപ്പിക്കരുതു്. അല്ലെങ്കിൽ ക്രമേണ ധർമ്മഭ്രംശം വന്നു് സമുദായത്തിന് ആത്മീയമായ അധഃപതനം സംഭവിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഭാഷയാക്കുമ്പോൾ ഇപ്രകാരം ഒരു സംഗതി വിചാരിക്കേണ്ടതില്ല. ശ്രുതിവിരുദ്ധങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ സംസ്കൃതത്തിൽ സിദ്ധാന്തരൂപേണ ഇല്ലെന്നുതന്നെ പറയാം.

സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിന്റെ വിവിധങ്ങളായ പ്രസ്ഥാനങ്ങളെ ഭാഷയിൽ അവതരിപ്പിക്കണം. സ്വതന്ത്രങ്ങളായി ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ആവക പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു അഭിവൃദ്ധി ഉണ്ടാക്കണം. കാളിദാസർ, മാഘൻ, ശ്രീഹർഷൻ, മൂകൻ, നീലകണ്ഠദീക്ഷിതർ, രാമഭദ്രദീക്ഷിതർ, സുബന്ധു മുതലായ മഹാകവികളുടെ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ എല്ലാം ഓരോവിധത്തിൽ പ്രത്യേകതയെ വഹിക്കുന്നു. ഈവക പ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ

ന്നുകൊണ്ടു മാത്രം തൃപ്തിപ്പെടാവുന്നതല്ല. ഇവയെല്ലാം സംസ്കൃതത്തിന്റെ അന്തഃപ്രൌഢിയെ വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. കാളിദാസർ തനിക്കുള്ള നിസർഗ്ഗസുന്ദരവും ഉന്നതവും ആയ ഒന്നിനെ വിടാതെ മററുള്ളവരുടെ പ്രസ്ഥാനധർമ്മങ്ങളെ യഥോചിതം സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു കാണാം. മാഘമംഖകാദിപ്രസ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചു നവീനന്മാർ പലവിധം ആക്ഷേപിക്കുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ നവീനന്മാർ ഒരു സംഗതി സ്മരിക്കേണ്ടതാവശ്യമാകുന്നു. അവർ ആരാധിക്കുന്ന ശാസ്ത്രകാരന്മാരേയോ, കവിവരന്മാരേയോ പോലെയോ, അതിൽ കൂടുതലായോ സാഹിത്യരഹസ്യങ്ങളെ മംഖകാദികളും ചർച്ചചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

"സദ്വൃത്തവിശ്രാന്തിമതി ന ജാതു
കൃച്ഛ്രേപി പാത്രം പരുഷാക്ഷരാണാം
സൽപുണ്യഭാജഃ സതതാനുവൃത്താ
കസ്യാപ്യഹോ സദ്ഗൃഹിണീവ വാണീ

അത്യർത്ഥവക്രതാമനർത്ഥകം യാ
ശ്രുത്യാപി സർവ്വാംന്യമലൈർവ്യനക്തി
അസ്പൃശ്യതാദൂഷിതയാ തയാ കിം
ത്ധരശവച്ഛടയേവ വാചാ"

ഇത്യാദി പല സന്ദർഭങ്ങളിലും മംഖകൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള സാഹിത്യതത്വവിചാരം ഏതുവിധമുള്ള കാവ്യരസികന്മാർക്കും അംഗീകരണീയമാകുന്നു.

"ശ്ലാഘ്യൈവ വക്രിമഗതിർഘനദാർഢ്യബന്ധോ-
ന്നസ്യാഃ കവിപ്രവരസൂക്തിധനുർലതായാഃ
കർണ്ണാന്തികപ്രണയഭാജി ഗുണേ യദീയേ
ചേതാംസി മത്സരവതാം ഝടിതി ത്രുടന്തി.

കാവ്യം യഥൈവ ഗഹനം ക്ഷമതേ പ്രയോക്തും
ശക്യാഃ സഹൈവ രസമവ്യസനം പ്രണേതും

ഭാസ്വാനിവ മഹതീഹ ഖരൈർമ്മയൂഖൈഃ
സദ്യഃ സമഗ്ര ജഗദാവൃണുതേ പയോഭിഃ."

എന്ന ഭാഗങ്ങളിൽ കാവ്യങ്ങൾക്കു വക്രതയും, ഗഹനതയും എത്രമാത്രം ആവശ്യമാണെന്നു മംഖകൻ സമർത്ഥിക്കുന്നു. കഠിനകിരണങ്ങൾകൊണ്ടു ലോകത്തെ തപിപ്പിക്കുന്ന ആദിത്യനു മാത്രമേ പയസ്സുകൊണ്ടു അതിനെ അഭിഷേകം ചെയ്യുന്നതിനും കഴിയുകയുള്ളു. ഈ അഭിപ്രായം അനുഭവരസികന്മാർ സമ്മതിക്കുകതന്നേ ചെയ്യും.

"യാ വൈദർഭ്യാദിപാഠീനഭണിതി-
പ്രത്യഗ്രസൂത്രാന്തര-
പ്രോതപ്രീതിസ്ഫുരത്സ്വരത്നാവലിതാ
കണ്ഠേ ഗുണോ ധീമതാം
യാ ദേവീനയനാഞ്ചലാഞ്ചനചമൽ-
ക്കാരം വിനോദേ കിം
സാ വാണീ മസൃണീകൃതാ നിരവധി
വ്യുല്പത്തിശാണാശ്മനി."

എന്ന ഭാഗത്തിൽനിന്നും വൈദർഭ്യാദിമാർഗ്ഗങ്ങളെ മംഖകാദികൾ ആദരിക്കുന്നവരാണെന്നും വന്നുകൂടുന്നു.

"അർത്ഥോസ്തി ചേന്ന പദശുദ്ധിരഥാസ്തി സാപി
നോ രീതിരസ്തി യദി സാ ഘടനാ കുതസ്ത്യാ
സാപ്യസ്തി ചേന്ന നവവക്രഗതിസ്തദേത-
ദ്വ്യർത്ഥം വിനാ രസമഹോ ഗഹനം കവിത്വം."

എന്നു പറയുന്നതിൽനിന്നു മംഖകൻ കവിത്വത്തിന്റെ ഗഹനതയെ ഇന്നുള്ളവരേക്കാൾ വളരെ കൂടുതലായും, ഇതരന്മാരും പുരാതനന്മാരും ആയ ശാസ്ത്രകാരന്മാർക്കു സമമായും അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു ഗ്രഹിക്കാം. ഇപ്രകാരം ബഹുമുഖങ്ങളായ ത

തങ്ങളെ വിചാരിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് മംഖകാദികളും ഓരോ പ്രസ്ഥാനത്തെ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. അവരുടെ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ സംസ്കൃതത്തിനു സർവ്വഥാ ഭൂഷണങ്ങൾതന്നെയാണ്. അതിനുംപുറമേ ഈ മംകാദിപ്രസ്ഥാനം വാസ്തവത്തിൽ ആദികവിയാൽ ആദൃതതരവുമാണ്. കാളിദാസനും, ഭാസനും, വാല്മീകിനിസ്സൃതയായ കാവ്യാമൃതവാഹിനിയുടെ ഒരു കടവിൽ സ്ഥിരതാമസക്കാരും, മാഘമംഖമൂകാദികൾ ആ അമൃതഗംഗയുടെ മറെറാരു കടവിൽ കുടിപാർക്കുന്നവരും ആണെന്നേ ഭേദമുള്ളൂ. വൈദേശികവിമർശകന്മാർക്കു ദുരവഗമമായിപ്പോയതുകൊണ്ട് ആ ഘട്ടാന്തരത്തിനു മാററില്ലായ്കയുമില്ല. ഭാഷയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള കൃതികളിൽ 'രാമചന്ദ്രവിലാസം', 'രുഗ്മാംഗദചരിതം', 'ചിത്രയോഗം', 'ഉമാകേരളം' എന്നിവ മംഖകൻെറയും ശ്രീഹർഷൻെറയും മററും പ്രസ്ഥാനങ്ങളെ യഥാശക്തി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളവതന്നെയാണ്. പി. നാരായണപിഷാരടിയുടെ 'ഉദയാദ്ദയമന്തം' മൂകപ്രസ്ഥാനസൌരഭ്യത്തെ വഹിക്കുന്ന ഒരു ഉത്തമകൃതിയാണ്. ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു കൂടുതൽ വൈപുല്യവും, പരിഷ്കാരവും ലഭിക്കണം. മാഘം, കിരാതാർജ്ജുനീയം, ഹരവിജയം, ശ്രീകണ്ഠചരിതം, നൈഷധീയചരിതം, മൂകപഞ്ചതി, രാമചാപസ്തവം, രാമബാണസ്തവം, രാമതൂണീരസ്തവം മുതലായ കൃതികൾക്കു ഭാഷാന്തരങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ അതോടുകൂടി ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ സൌരഭ്യം സാധാരണക്കാർക്കു മനസ്സിലാകുന്നതിനും, കവികൾ അവയെ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും സംഗതിവരും. 'ചിത്ര'ത്തിൻെറ വിവിധശാഖകളെ ആശ്രയിച്ചുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങളും ഉണ്ടാകേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. യമകപ്രപഞ്ചവിധാതാവായ വാസുഭട്ടതിരിയേയോ, ഒന്നിലധികം കഥകളെ സംഘടിപ്പിച്ചു കാവ്യം രചിക്കുവാൻ നിപുണതയുള്ള യഥാർത്ഥകവിരാജനായ കവിരാജനേയോ (രാഘവപാണ്ഡവീയകർത്താവിനെ) പോലെയുള്ളവർ ഉണ്ടായെങ്കിൽ മാത്രമേ ഈ മാതിരി പ്രസ്ഥാന

ങ്ങൾ ഭാഷയിൽ അവതരിക്കുകയുള്ളൂ. നമ്മുടെ കവികളിൽ പലരും ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തിൽത്തന്നെ അതിത്രാസം വഹിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ അവർ യമകത്തെ യമനെപ്പോലെ ഭയപ്പെടുമെന്നതിനു സംശയമില്ല. പുരാതനപ്രസ്ഥാനത്തിൽ അഭിരുചിയുള്ള സൽക്കവിവരന്മാരെക്കൊണ്ടാണു് ഈ മാതിരി പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ അഭിവൃദ്ധങ്ങളാകേണ്ടതു്.

കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ ചരമഗതിക്കു ശേഷം സാഹിത്യത്തിൽ ഒരു ചാർവ്വാകപ്രസ്ഥാനം അങ്കുരിച്ചു് ചുരുങ്ങിയകാലംകൊണ്ടു് അസാമാന്യമായി അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇതു ഭാഷയ്ക്കു ഒരു് വലിയ ആപത്തായി ഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിനെ ശക്തിയോടുകൂടി നിവാരണം ചെയ്യേണ്ടതു സൽക്കവികളുടെ പരമമായ ധർമ്മമാകുന്നു. സമുദായമദ്ധ്യത്തിൽ നാസ്തികമതങ്ങൾ പടർന്നുകൂടിയാൽ അപ്പോൾ ഒക്കെയും ആ ദൌസ്ഥ്യത്തിൽനിന്നു വേർപെടുത്തി ധർമ്മോപദേശം ചെയ്യുക എന്നതു് ഉത്തമകവികളുടേയും സാഹിത്യത്തിന്റേയും കടമയാകുന്നു. കാളിദാസശ്രീഹർഷാദികവിപ്രവരന്മാർ ധർമ്മമാർഗ്ഗത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനും, ചാർവ്വാകമതങ്ങളെ തിലശഃ ഖണ്ഡിക്കുന്നതിനും എത്രമാത്രം ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു് അവരുടെ കാവ്യങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു. അപ്പയ്യദീക്ഷിതർ, ശങ്കരാചാര്യസ്വാമി, നീലകണ്ഠദീക്ഷിതർ മുതലായ മഹാകവികളും ചാർവ്വാകന്മാരുടെ മുഖമുദ്രണകലയിങ്കൽ പാരീണന്മാരായിരുന്നു. അവരെ അനുകരിക്കയാണു് ഇന്നുള്ളവരും ചെയ്യേണ്ടതു്; എങ്കിൽമാത്രമേ ശ്രുതിനിർദ്ദിഷ്ടമായ ധർമ്മസരണിക്കു വേണ്ട പ്രകാശം ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. 'പ്രകൃതിർഹ്യപഥേ രുചിഃ പ്രജാനാം' എന്നു നീലകണ്ഠദീക്ഷിതർ പറയുന്നതു് ഒരു സാധാരണതത്വമാണു്. ആവിധം ഉള്ള ജനസമുദായത്തെ അധർമ്മസരണിയിലേക്കു നയിക്കുന്നതിനു സാഹിത്യംകൂടി ശ്രമിക്കുന്നതായാൽ ലോകത്തിനു വലിയ ആപത്തുതന്നെ ഫലം. സാഹിത്യകാരന്മാർ ഈ

തത്വത്തെ മനസ്സിലാക്കി വേണ്ടതു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ഇവിടെ പറഞ്ഞവിധമെല്ലാം വേണ്ട പരിശ്രമംചെയ്തു ഭാഷയ്ക്കു് അത്യുന്നതമായ ഒരു സ്ഥാനം സമ്പാദിച്ചുകൊടുക്കുക എന്നതു വളരെക്കാലത്തെ പ്രയത്നംകൊണ്ടു മാത്രമേ സാധിക്കുകയുള്ളു. പലരുംചേർന്നു ശ്രദ്ധയോടുകൂടി ശ്രമിക്കയും വേണം. ഇന്നു് ഉന്നതനിലയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സാഹിത്യങ്ങളെല്ലാം ആ അവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചതു് ഒന്നോ രണ്ടോ ദിവസമോ മാസമോ കൊണ്ടല്ല; പിന്നെയോ? അസംഖ്യം അസംഖ്യം ശതവർഷങ്ങൾകൊണ്ടാകുന്നു. കുറെ ശതവർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു ഭാഷയ്ക്കു് ആ ഔന്നത്യം ലഭിക്കണമെങ്കിൽ തദനുകൂലമായി ഇന്നുമുതല്ക്കേ നാം ശ്രമിക്കണം. ഭാഷയുടെ ഉന്നതിക്കുവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന പ്രയത്നങ്ങൾ എല്ലാം മാതാവിന്റെ ശുശ്രൂഷയ്ക്കുള്ള ക്ലേശങ്ങളെപ്പോലെ ആനന്ദപ്രദങ്ങളായിട്ടേ ഭവിക്കുകയുള്ളു. സൽപുത്രന്മാർക്കു് അമ്മമാരുടെ പരിചരണത്തെക്കാൾ ആനന്ദകരമായി വേറെ ഒന്നും ലോകത്തിലില്ല. മാതാവിനെ കഴിച്ചാൽപിന്നെ തത്തുല്യമായ ബഹുമാനഭക്തികളെ അർഹിക്കുന്ന മറ്റൊന്നു മാതൃഭാഷയാണു്. അപ്പോൾ ഭാഷയുടെ ഹിതാനുവർത്തനം എത്രയോ വലിയ ഭാഗ്യമാണെന്നു വന്നുകൂടുന്നു. ഈ ശതവർഷത്തിൽ (1000—1100) ജീവിച്ചിട്ടുള്ള പണ്ഡിതന്മാരും, കവികളും ഭാഷയോടു് അവക്കുള്ള കടമയെ ഭംഗിയായി നിർവ്വഹിച്ചു മുൻപറഞ്ഞവിധമുള്ള ഭാഗ്യത്തെ അനുഭവിച്ചവരാകുന്നു. ആ പൂർവ്വഗുരുക്കന്മാരുടെ പാവനപാദമുദ്രകളെ പിൻതുടരുന്നതായാൽ അടുത്ത (൧൧൦൦—൧൨൦൦) ശതവർഷവും കൈരളീയസംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ശോഭനമായി ഭവിക്കുമെന്നതിനു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. അതിനു ജ്ഞാനസ്വരൂപനും സർവ്വജഗന്നിയന്താവും ആയ ഭഗവാൻ അനുഗ്രഹിക്കുമാറാകട്ടേ!

വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മരാജാ.

മിന്നൽ

മിന്നലേ! നമസ്കാരം മിന്നലേ! നമസ്കാര-
മുന്നതതേജോമൂർത്തേ! മിന്നലേ! നമസ്കാരം!
ക്രൂരമാം കരിംകാറിൽനിന്നുതാൻ ജനിക്കട്ടേ,
പാരിലീനിൻമാഹാത്മ്യമാരുതാൻ വാഴ്ത്താതുള്ളൂ?
സൽകുലോല്പത്തിമാത്രംകൊണ്ടെന്തു സാധിച്ചീടും?
ദുഷ്കൃതി തുടർന്നീടിലാരുവാൻ മാനിച്ചീടും?
കല്പവൃക്ഷത്തോടൊത്ത തെങ്ങിൽനിന്നല്ലോ മദ്യ-
മുല്പതിക്കുന്നു, പാർത്താൽ പൂജ്യതയതിന്നുണ്ടോ?
പാവനജനികൊണ്ടു വല്ലതും പ്രയോജനം
പാവങ്ങൾക്കുളവാകിലായതേ മഹാഭാഗ്യം.
മിന്നലേ! സമസ്കാരം മിന്നലേ! നമസ്കാര-
മുന്നതതേജോമൂർത്തേ! മിന്നലേ! നമസ്കാരം.

ലോകസമ്മാന്യതക്കു ദീർഘജീവിതംമാത്ര-
മാകയില്ലൊരു ഹേതുവെന്നുതാൻ സർവ്വേശ്വരൻ
ലോകരെ ഗ്രഹിപ്പിപ്പാൻ ചഞ്ചലേ! നിന്നെസ്സൃഷ്ടി-
ച്ചാകവേ ലോകതത്വം കൃത്യമായ്ക്കാണിക്കുന്നു.
ജീവനോടിരുന്നീടുംകാലത്തു ചെയ്തീടുന്ന
പാവനകൃത്യം ജീവജാലത്തെയുയർത്തുന്നു;
കാൽക്ഷണം നിൻജീവിത,മത്രയുംകാലം പരാ-
പേക്ഷയെന്നിയെ ജീവജാലത്തിന്നാകമാനം
ആന്ധ്യദുർമ്മോഹം നീക്കിസ്സമ്മോദം വളർത്തുവാൻ
ബന്ധുരാകൃതേ! വിദ്യുന്മാലികേ! യത്നിപ്പൂ നീ

അജ്ഞാനതമിസ്രത്തിലന്ധരായ് ക്ലേശിപ്പോർക്കു
വിജ്ഞാനരാത്രിയാകും ദിവ്യയോഗിനിപോലെ.
മിന്നലേ! നമസ്കാരം, മിന്നലേ! നമസ്കാര-
മുന്നതതേജോമൂർത്തേ! മിന്നലേ! നമസ്കാരം!

അച്ഛനിർമ്മലതേജോരൂപമേ! വിയത്തിന്നു
നിശ്ചയം മഹാറാണി നീതാനെന്നറിയുന്നേൻ:
ദേവി! നിൻപുറപ്പാടിൽ പാഴ്മഴച്ചാറൽകൊണ്ടു
പൊടിയന്നൊരു മാർഗ്ഗം സംശുദ്ധമാക്കീടുന്നു;
ഭേരിയും മുഴക്കുന്നു; മേഘനിർഘോഷമെന്ന-
പേരി,ലെങ്ങുമേ കൊണ്ടൽത്തോരണം തൂക്കീടുന്നു;
ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു മോദമേകീടും "കമാനവു"-
മിന്ദ്രചാപമെന്നുള്ള പേരിലങ്ങുയർത്തുന്നു;
ഇത്രമേൽ മഹാഭാഗ്യമാർക്കുള്ളു നിരൂപിച്ചാ-
ലെത്രമേൽ പുകഴ്ത്തുന്ന ദൈവതങ്ങളും നിന്നോ?
ആയതിനെല്ലാം ഹേതു ലോകോപകാരംതന്നേ-
യായതിൽ നിന്നൊത്താഴ്ത്താനാരുവാൻ പ്രപഞ്ചത്തിൽ?
മിന്നലേ! നമസ്കാരം, മിന്നലേ! നമസ്കാര-
മുന്നതതേജോമൂർത്തേ! മിന്നലേ! നമസ്കാരം!!

മഹോപാദ്ധ്യായൻ കെ. എസ്സ്. നീലകണ്ഠനുണ്ണി

തത്വചിന്ത

ഉണ്ടായിരുന്നിതൊരു കാല,മതോർത്തിനിക്കു-
ത്തണ്ടാരിലാധിയധികം വളരുന്നു നിത്യം;
രണ്ടാമതസ്സമയമൊന്നു വരാൻ കൊതിച്ചു-
കൊണ്ടാലതിന്നു 'വനരോദന'മാകുമല്ലോ. 1

വല്ലാത്ത ജീവിതമഹാസമരത്തിൽ മേനി-
യെല്ലാം മുറിഞ്ഞു മനതാരതിയായ്ക്കരിഞ്ഞു,
വല്ലായ്മയോടു നിമിഷങ്ങൾ കഴിക്കുവാനി-
ങ്ങില്ലാഗ്രഹം, വിവിധചിന്തകളാശ്രയം മേ. 2

ശോകങ്ങൾ നീങ്ങുവതിനീശ്വരസേവപോലെ
ലോകത്തിലില്ല മഹിതൗഷധമെന്നു മുന്നം
ലോകജ്ഞരോതിയതുമിപ്പൊഴതെത്ര തുച്ഛം!
ഹാ! കഷ്ടമേ! ജഗതി മൂത്തു നിരീശ്വരത്വം. 3

വേദത്തിനുള്ള പൊരുളൊന്നുമറിഞ്ഞിടാതെ
ഭേദം വരുത്തിയതിനേകയനർത്ഥഭാവം,
വാദപ്രസക്തർ നിജമൌഢ്യജലാശയത്തെ
ഹാ! ദർപ്പമോടു കടയുന്നതു കാൺക നിത്യം. 4

ശ്രീവാസുദേവനൊരു മൂഢൻ വിടൻ; സമസ്ത-
ദേവാധിപന്ത്യ ശിവകന്യ നികൃഷ്ടപോലും;
ഏവം പറഞ്ഞരികളെത്ര ഹസിക്കിലും, സൽ-
ഭാവപ്പുകർച്ച പെരുതാസ്മതത്തിനുണ്ടാം 5

ജ്ഞാനാന്ധ്യരാം തനയർ നിന്ദിതവക്ത്രപത്മ-
ത്തേനായ ഗീത സകലോപനിഷൽപ്രധാനം
നാനാവിധത്തിലനുവാസരമാസ്വദിച്ചു-
താനാവസിപ്പൂ സതതം ഭുവി ശാന്തരായി. 6

ഒന്നിങ്കൽനിന്നപരമൊന്നു, നിജാത്മകർമ്മ-
ത്തിന്നിന്നു ചേർന്ന തരമെപ്പൊഴുമുതവിപ്പൂ;
മന്നിങ്കലായതഖിലം "പരിണാമവാദ"-
മെന്നിങ്ങിനെ പറവതാസ്ഥമദ്വൈതതത്വം. 7

ചൊല്ലുള്ള സർവ്വമതവും സകലേശ്വരങ്കൽ
ചെല്ലുന്നതിന്നു പല പദ്ധതിമാത്രമല്ലോ;
ഇല്ലോക്കിൽ മേന്മ മതമൊന്നിനുതന്നെയെന്നാ-
ണല്ലോ വിധിപ്പതിഹ ഹൈന്ദവശാസ്ത്രമെല്ലാം. 8

പാലത്തി പെററ വരമാമുനി, ശൈവഭക്ത-
ജാലപ്രമാണി പറയൻ, കരുണാബ്ധി ബുദ്ധൻ,
മാലാററ പണ്ടിവർ വസിച്ചൊരു ഭാരതത്തിൻ
കാലം പിഴച്ചതു കൊടുങ്കലിമൂലമല്ലേ? 9

പാരാകവേ നരനു നല്ലൊരു നാകമായി-
ത്തീരാൻ സരോജഭവനൻപൊടു സൃഷ്ടിചെയ്തു;
തീരാത്ത പാപരതിയും പകയും വളർത്തു-
ന്നോരാമയം നരകമാക്കി മഹീതലത്തെ. 10

ശർമ്മത്തിനൊക്കെയുമടിത്തറയായ നല്ല
കർമ്മത്തിലല്ല മനുജർക്കു മനം ലയിപ്പൂ;
ദുർമ്മത്സരപ്രകൃതി മൂത്തു വിധിക്കു ചേർന്ന
ധർമ്മം നിഷ്ഫലതരമെന്നു ജനം നിനപ്പൂ. 11

സ്വാതന്ത്ര്യമെന്ന പദസാരമറിഞ്ഞിടാതെ
ജാതഭ്രമം ജനമിതാ മുറയിട്ടിടുന്നു;
ഹാ! തർക്കമറ്റവരതിൻഗുണമോതിയോതി-
യാതങ്കമേകുമടിമത്തമണഞ്ഞിടുന്നു. 12

ഓരോതരം ചുമതലത്തരമാചരിക്കാ-
ത്തോരോർക്കിലെന്തിനവകാശമെടുത്തുരപ്പൂ?
നേരോതിടാ,മുലകിടാത്ത വണങ്ങിനില്പ-
താരോ, ജഗത്ത്രയമശേഷമവന്നധീനം. 13

ജാതിപ്പിശാചിനു വിവേകമുഴിഞ്ഞുവെക്ക-
മോതിക്കനം പ്രചുരമായി ജയം ജഗത്തിൽ;
ഖ്യാതിക്കുമാത്രമവർ ചെയ്യുമൊരു ദാനധർമ്മ-
രീതിപ്പുകിട്ടു വിലയുള്ളൊരു മട്ടിലായി. 14

പണ്ടുള്ള യോഗ്യതടെ 'നേട്ട'മെടുത്തുവെച്ചും-
കൊണ്ടുന്നതസ്ഥിതി വരിച്ച വിമൂഢമർത്ത്യർ
തണ്ടുംനടിച്ചവർ പുരാതനമട്ടു തെറ്റെ-
ന്നുണ്ടുച്ചരിപ്പു, പുതുരീതികളാണിതെല്ലാം! 15

നീതിപ്രവീണർ കുറവായ് ഭുവി, ഭൂസുരൗഘ-
ജ്യോതിസ്സു മങ്ങി, നൃപധർമ്മമുറക്കമായി;
ഭൂതിപ്രസക്തർ നവലൌകികബാഹ്യഭംഗി-
യോതിദ്ദിനംപ്രതി തെളിഞ്ഞരുളുന്നു നീളേ. 16

നേരുള്ള കൂട്ടരൊഴിവായി; വിശുദ്ധജീവ-
കാരുണ്യമാം നദി പെരുംമരുഭൂമിയായി;
ചോരുന്ന ഘോരഭവവഹ്നിയിൽ വീണുകൊണ്ടേ-
പ്പോരും കിടന്നു പൊരിയുന്നൊരു വട്ടമായി. 17

പാരിൽ പരന്ന പകയും മടിയും വളർത്തും
ദാരിദ്ര്യദേവത സദാ വിളയാട്ടമായി;
പാരിച്ച സാധുനിര തൂകിയ ചുട്ട കണ്ണു-
നീരിൽക്കുളിച്ചുലകു പങ്കിലമായി നീളേ. 18

മാമ്പേടതോററമിഴിമാർ പുതുമോടിയാകും
വൻപേ മുഴുത്തു മലയുന്നതുമൂലമിപ്പോൾ
താമ്പെററ കുട്ടികളെ നോക്കുവതിന്നുമിന്നാ-
ക്കാമമ്പെത്തിടാത്ത നിലയാർന്നവർ സംഭ്രമിപ്പൂ. 19

ദൈവത്തിനും വിമലഭൂഷണമായ മൈത്രീ-
ഭാവത്തിനെശ്ശഠർ നികൃഷ്ടനിലക്കു കാണ്മൂ;
സൌവർണ്ണമഞ്ജരി വെറും കണിസ്സുമമെന്നാ-
ണീവങ്കവൈരഫികവിമോഹിതർ ചൊൽവതെല്ലാം. 20

ഭോഷ്കാതിയും, വിവിധദുഷ്കൃതമാ പരിച്ചും,
മൂക്കോളമശ്രുഭരിതം പ്രവഹിച്ചു മർത്ത്യർ
ലാക്കോടു മാന്യനിലകിട്ടുവതിന്നു തങ്ക-
ത്താക്കോലു തപ്പിയുഴലുന്നിതു നാടുതോറും. 21

അമ്മേ! “ഹിമാലയ”മഹാമല കാത്തുപോരും
നിമ്മേനി ശൃംഖല ധരിച്ചു തളർന്നിടുന്നു;
ഇമ്മേദുരാർത്തികളയാതൊരു പുത്രർ തമ്മിൽ
ചെമ്മേ പടക്കു പല തൈകനിലകെട്ടിടുന്നു. 22

കണ്ടോർ കയർത്തു പറയും ‘തെറി’യാകെ കേൾപ്പും-
നണ്ടോ വരച്ചു തലയിൽ തവ ലോകതാതൻ?
പണ്ടോർക്കിൽ നിങ്കഥ ജഗത്ത്രയവന്ദ്യമെന്നു
കണ്ടോർ കടന്നു പഴിവാക്കു കഥിപ്പതാമോ? 23

കലാഢ്യ പൂണ്ട "യവനാവനി" ലോകമാന്യ
സാമ്രാജ്യമായ് പരിലസിച്ചതു സുപ്രസിദ്ധം;
നിർമ്മാംശമായതധുനാ കഥയായ്ക്കഴിഞ്ഞു;
കർമ്മാനുഭൂതി വരുമേതിനുമെന്നു സിദ്ധം. 24

കാലം ക്രമേണ പല ശുഷ്ക്കപദാർത്ഥജീവ-
ജാലങ്ങളേന്തി നിലവിട്ടു നിദാനമിപ്പോൾ
ആലസ്യമറ്റൊഴുകിടുന്നു ചരാചരത്തിൻ
മൂലത്തെ നോക്കി, കടലിൽ സ്വരസിന്ധുപോലെ. 25

നേരറ്റ പാപനിചയം ഭുവി വന്നു വായ്ക്കു-
ന്നേരത്തു വിഷ്ണുഭഗവാനവതാരമുണ്ടാം;
സാരം ശരിക്കിതു ഭവിക്കിലനന്തതാപ-
ഭാരം നശിക്കു,മതു ലോകസുഖം വളർത്തും. 26

പോരാട്ടവും പെരിയ മത്സരവും നശിച്ചു
തീരാത്ത ജാതിമതവൈരവുമസ്തമിക്കും;
നാരായണന്റെ കരുണാമൃതധാരപൂർണ്ണ-
വാരാശിയിൽ ഭുവനമുൾക്കത്തുകേന മുങ്ങും. 27

നന്ത്യേലത്തു പത്മനാഭമേനോൻ ബി. ഏ., ബി. എൽ.

മൂന്നു

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

---

1. ദാമ്പത്യരഹസ്യം (ഗദ്യം)

ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട 150-ൽ അധികം പ്രധാനവിഷയങ്ങൾ അനവധി ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് എഴുതിയതാകുന്നു ഈ പുസ്തകം. ദമ്പതിമാർക്കും ദമ്പതികളാവാൻ പോകുന്നവർക്കും, ഇതിൽനിന്നു വിലയേറിയ സംഗതികൾ പലതും ഗ്രഹിപ്പാനുണ്ട്. 1. ഭാര്യാധർമ്മം, 2. ആർത്തവം, 3. ഗർഭം, 4. പ്രസവം, 5. പ്രസവഗണനപ്പട്ടിക, 6. ശിശുസംരക്ഷണം, 7. ദമ്പതികളുടെ ദിനചര്യ, 8. മോക്ഷപ്രാപ്തി, 9. പാചകശാസ്ത്രം തുടങ്ങി 12-അദ്ധ്യായങ്ങളിലായി സകലവിവരങ്ങളും, വിശേഷിച്ച "രതിക്രീഡ"കളും വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വില ക 1 0 0

2. വ്രതചൂഡാമണി (ഗദ്യം)

ഹിന്തുക്കൾ പുരാതനകാലംമുതൽക്കേ ആചരിച്ചുവരുന്നതും ഇപ്പോഴും ആചരിക്കുന്നവകളുമായ 1. ഏകാദശി, 2. വിനായകചതുർത്ഥി, 3. ഷഷ്ഠി, 4. ദീപാവലി, 5. വൃശ്ചികത്തിലെ കാർത്തിക, 6. മകരസംക്രാന്തി, 7. ഓണം, 8. വിഷു, 9. തിരുവാതിര, 10. ഭുവനേശ്വരീപൂജ തുടങ്ങി 20-ൽ അധികം വ്രതങ്ങളുടെ ആഗമം മാഹാത്മ്യം ഇവ അനവധി പുരാണങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് എഴുതിയ ഒരു വിശിഷ്ടപുസ്തകമാണ് വ്രതചൂഡാമണി. ലളിതഭാഷ.

വില ക 1 4 0

3. കാമശാസ്ത്രം (ഗദ്യം)

രണ്ടായിരം കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പ് വാത്സ്യായനമഹർഷി എഴുതിയതും ഇതേവരെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താത്തതുമായ ഒരു പ്രസിദ്ധ രതിശാസ്ത്രപുസ്തകത്തിന്റെ മലയാളപരിഭാഷയാണ് കാമശാസ്ത്രം—ഇതിലെ വിഷയങ്ങൾ മുഴുവൻ രതിക്രീഡകളാണ്—സകലരും ഈ പുസ്തകത്തിലെ വിവരങ്ങൾ വായിക്കേണ്ടതാണ്. മൂലത്തിലെ ആശയം വിടാതെ, പണ്ഡിതനും പാമരനും മനസ്സിലാവത്തക്കവിധം ലളിതഭാഷയിൽ എഴുതിയതും, കമനീയമായി അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതും ആണ് ഈ പുസ്തകം——1 പ്രതി ഉടൻ വരുത്തുക. വില ക 2 0 0

തപാൽക്കൂലി വേറെ.

മാനേജർ,
ജ്ഞാനസാഗരം പുസ്തകശാല,
തൃശ്ശിവപേരൂര്.

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

ശ്രീകൃഷ്ണലീലകൾ		1	0	0
ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ	...	0	9	0
പ്രഹ്ളാദൻ		0	8	0
ധ്രുവൻ		0	6	0
വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ		1	4	0
ജയരാജൻ 2-ഭാഗങ്ങൾ		2	0	0
ഉർവ്വശി		0	8	0
സാഹിത്യരത്നസ്തോമം ...	...	0	8	0

പ്രാചീനഭാരതം		0	8	0
മേപ്പുത്തൂർ ഭട്ടതിരി		0	8	0
പ്രബന്ധഭൂഷണം		0	8	0
നീതിശാസ്ത്രരത്നങ്ങൾ (അർത്ഥസഹിതം)		0	8	0
സരസശ്ലോകങ്ങൾ	ടി	1	0	0
ജ്ഞാനസ്തോത്രമഞ്ജരി	ടി	0	8	0
ശ്രീകൃഷ്ണകർണ്ണാമൃതം	ടി	0	12	0
ശ്രീരാമകർണ്ണാമൃതം	ടി	0	7	0
സൌന്ദര്യലഹരി	ടി	0	8	0
ശിവാനന്ദലഹരി	ടി	0	8	0
ശ്രീശങ്കരാചാര്യസ്വാമികൾ		1	4	0
ഇംഗ്ലീഷ്മലയാളപദമഞ്ജരി		0	12	0
അർജ്ജുനൻ		0	14	0
ശ്രീകൃഷ്ണദൂത്		0	10	0
ഹിരണ്മയി		0	8	0
ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസൻ		1	0	0
സരള		0	14	0
തിരസ്കരിണി		1	0	0
ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസം കാവ്യം ഭാഷാവ്യാഖ്യാനം		0	12	0
ഭൂമിയിൽനിന്നു ചന്ദ്രനിലേക്ക്		0	14	0
നാരദൻ		0	6	0

മാനേജർ,
സരസ്വതീവിലാസം പുസ്തകശാല,
തൃശ്ശിവപേരൂർ.

പി. സുന്ദരയ്യർ ആൻഡ് സൺസ്

പുസ്തകങ്ങൾ

മലയാളപുസ്തകങ്ങളും എല്ലാതരവും സ്കൂൾപുസ്തകങ്ങളും ലൈബ്രറിപുസ്തകങ്ങളും പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളും ഇവ എപ്പോഴും തയ്യാറുണ്ട്.

അച്ചുകൂടം

പുസ്തകവേലകൾ— ഇംഗ്ലീഷ്, മലയാളം, തമിഴ്, സംസ്കൃതം, എസ്റ്റേറ്റുഫാറങ്ങൾ, സെക്ഷൻഫാറം, തണ്ടപ്പേര് ശീട്ടി മുതലായവ. പത്രങ്ങൾ, മാസികകൾ മുതലായവ കൃത്യമായിട്ടും വൃത്തിയിലും ചെയ്തുകൊടുക്കപ്പെടും.

അക്ഷരങ്ങൾ

ഏഴുതരം മലയാളഅക്ഷരങ്ങളും, പുഷ്പങ്ങളും, ഇംഗ്ലീഷ് അക്ഷരങ്ങളും, ലെഡ്ഡ്കൾ ഇവ വാർത്തു തയ്യാറുള്ളതാണ്.

അവകാശങ്ങൾ

പകർപ്പവകാശം, കൂട്ടവകാശം, പ്രസിദ്ധീകരണാവകാശം ഇവയെല്ലാം വാങ്ങുന്നതാകുന്നു.

മറുവിവരങ്ങൾക്ക് എഴുതി ചോദിക്കുക.

വിദ്യാവിനോദിനി പ്രസ്സ്,
തൃശ്ശിവപേരൂർ.

കവനകൌമുദീവകയായി

ഇതുവരെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള

വിശേഷാൽപ്രതികൾ

1. കിരീടധാരണമഹോത്സവം—ഇന്ത്യാചക്രവർത്തിയുടേയും, ചക്രവർത്തിനിയുടേയും വിശേഷപ്പെട്ട ഛായാപടങ്ങളടങ്ങിയതും, ഡെൽഹിയിലെ പട്ടാഭിഷേകത്തെപ്പറ്റി കേരളത്തിലെ മിക്ക കവികളുടേയുംവക വിശേഷപ്പെട്ട ഓരോതരം കവിതകളടങ്ങിയതുമായ ഒരു പുസ്തകം. വില 0—2—0

2 തീവണ്ടി—ആധുനികഭാഷാകവികളിൽ അഗ്രഗണ്യന്മാരെല്ലാവരുംകൂടി ഓരോ അഷ്ടകമായി എഴുതിത്തീർത്തതും പല ഛായാപടങ്ങളുള്ളതുമായ ഒരു പുസ്തകം വില 0—8—(

3. ഷഷ്ടിപൂർത്തിമഹോത്സവം—മഹാമഹിമശ്രീ കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഷഷ്ടിപൂർത്തിമഹോത്സവത്തെപ്പറ്റി കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു തുടങ്ങിയ മഹാകവികളുടെ കൃതികളടങ്ങിയതു്. വില 0—8—(

4. അരിയിട്ടുവാഴ്ച—കവിരാജകുമാരമാനവിക്രമ ഏട്ടൻ തമ്പുരാനെന്നു പ്രസിദ്ധനായ കഴിഞ്ഞുപോയ സാമൂതിരിപ്പാട്ടുതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ അരിയിട്ടുവാഴ്ചയെപ്പറ്റി പ്രത്യേകമായി പല കവികളുംകൂടി എഴുതിയ ഒരു ചരിത്രപുസ്തകം. ഇതിൽ അവിടത്തെ വിശേഷപ്പെട്ട ഛായാപടവുമുണ്ടു്

വില 0—8—

5. ഭാഷാവിലാസം 5-ാംപുസ്തകം വില 1—0—
ടി 6-ാംപുസ്തകം ടി 1—0—
ടി 7-ാംപുസ്തകം ടി 1—8—
ടി 8-ാംപുസ്തകം ടി 1—0—

മാനേജർ, കവനകൌമുദി.

കോട്ടയ്ക്കൽ (തെക്കേമലയാ